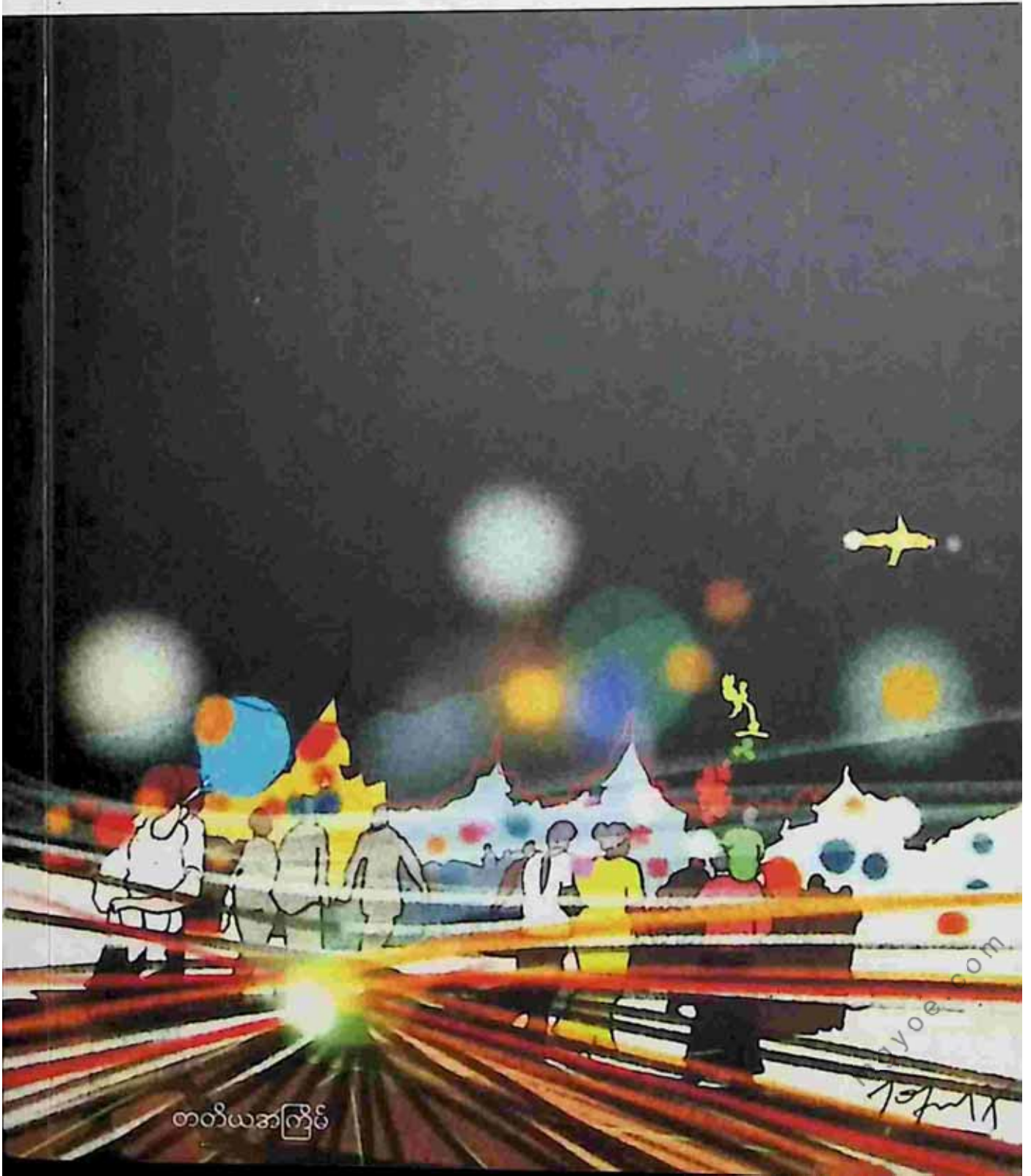

www.yoe.com
စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး

လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ
(၁၉၄၁ - ၁၉၈၁)

တတိယအကြိမ်

www.yoe.com
19/11/17

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး

လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ
(၁၉၄၁ - ၁၉၈၁)

ပုံသဏ္ဍာန်အရာတွင် ထိုဝတ္ထုတိုတို့သည် သူ့အလှနှင့်သူ တည်ရှိနေသည်ဟု ယူဆသဖြင့် အကျယ်မချဲ့လိုပြီ။ ကြောင်းချင်းရာလောက်ကိုသာလျှင် ပရိသတ်အား မိတ်ဆက်ပေးလိုပါသည်။ ထိုဝတ္ထုတိုတို့ကို ဖတ်ကြည့်လျှင် လူငယ်လူရွယ်တို့၏ ချစ်ကိစ္စကို မတွေ့ရ။ လူကြီး၊ လူလတ်၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့၏ ဘဝအထွေထွေကိစ္စကိုသာ တွေ့ကြရပေလိမ့်မည်။ တစ်ဖန် ဝတ္ထုတိုဆရာသည် မြန်မာအမျိုးသမီးဖြစ်ရာ မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦး ကြည့်တတ်၊ မြင်တတ်သော မြန်မာအမျိုးသမီးတို့၏ အိမ်မှုအိမ်ရေး၊ လင်ရေးသားရေး အမှုအရာတို့ကို အသားပေးထားသည်ကိုလည်း တွေ့ကြရပေလိမ့်မည်။ တစ်ဖန် ထိုအမှုအရာတို့တွင် ဘဝအဆွေးကွက်တို့ကိုသာ (ဝါ) ဆွေးစရာကောင်းသော ဘဝအကွက်တို့ကိုသာ ဖော်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ကြရပေလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုတိုဆရာသည် မြန်မာ့လောကတွင် တရားပျက်နေသော အစိတ်အပိုင်းကို သူမြင်သလောက် တင်ပြ၍ စာဖတ်ပရိသတ်အား သတိပြုစေလိုသော သူ့ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆမိသည်။

ဇော်လှိုင် ၏ အမှာစာမှ

MML0039
4,500.00 KS

လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ ကျနာယ်ကျော်မမလေး

တမုက်မှာ ၄၅၇ + မုက်မှာ ၁၃ စင်တီ x ၂၀ .၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၇၊ နိုဝင်ဘာလ၊ တတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

၂၀၁၅ သီဟရတနာစာပေတိုက်၏ ဒုတိယအကြိမ်။

(ပထမအကြိမ် - ၁၉၉၇ ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်)

ရောင်းစျ ၄၅၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705

www.facebook.com/SKCCmyanmarbook

www.skccmyanmarbook.com

လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ
ဂျာနယ်ကျော်မမလေး

စာစီမံရေးကြံ့ခိုင်၊ ၂၀၁၃ခု

mgyc.com

mgyc.com

မာတိကာ

-	စာရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း	က
-	ဇော်ဂျီ၏ နိဒါန်း	၀
-	ဒဂုန်တာရာ၏ 'ဗုဒ္ဓမဂြိုဟ်' ဝေဖန်ချက်	ဆ
-	စာရေးသူ၏ အမှာ	ဈ
၁။	မသိရလေခြင်း	၁
၂။	မိခွေး မိခွေး	၁၁
၃။	မိန်းမပိပိ	၂၁
၄။	သည်မိုး	၄၁
၅။	မိန်းမဝတ္ထု	၅၂
၆။	စာရိတ္တမဏ္ဍိုင်	၆၃
၇။	ခေမာရီ	၈၅
၈။	မုဆိုးမ	၁၁၄
၉။	ပျိုကရုဏာ	၁၃၅
၁၀။	ကာဖီ	၁၆၄
၁၁။	မြက်ကလေးတစ်ပင်	၁၇၇
၁၂။	ကုသိုလ်ပေါ့ဟယ်	၂၀၁
၁၃။	ဘဝအဖော်	၂၂၈

၁၄။	အဝယ်နှင့် အလျော်	၂၄၈
၁၅။	လှတစ်မျက်နှာ	၂၈၁
၁၆။	တွေးတစ်စိမ့်စိမ့်	၂၉၉
၁၇။	တစ်သက်မှာ တစ်ခါကြုံသည်	၃၃၈
၁၈။	ပျိုလေးတို့ အိမ်ခေါင်မိုး	၃၆၁
၁၉။	သံသရာဘေး	၃၇၃
၂၀။	သည်အပူ	၃၉၈
၂၁။	နိုးလျက်နှင့်	၄၂၆
၂၂။	ထိုအမော	၄၄၁

ဂျာနယ်ကျော် မမလေး (၁၉၁၇-၁၉၈၂)

ဧရာဝတီတိုင်း ဖျာပုံခရိုင် ဘိုကလေးမြို့နယ် ကမာကလူကျေးရွာ၌ အဘ ဒေါ်ဆင်ဘဏ် မန်နေဂျာ ဦးဖျားချို၊ အမိ ဒေါ်ကွီတို့မှ ၁၉၁၇ ခု ဧပြီလ ၁၃ ရက် သောကြာနေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းငါးဦးအနက် စတုတ္ထမြောက်ဖြစ်သည်။ အမည်ရင်း မတင်လှိုင် ဖြစ်သည်။

၁၉၂၂ ခုတွင် ဖျာပုံ အေဘီအမ်ကျောင်း၌ ကျောင်းစနေခဲ့သည်။ ဘိုကလေးမြို့ အစိုးရကျောင်းမှ ၁၉၂၇ ခုတွင် သတ္တမတန်း အောင်သည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန် မြို့မအမျိုးသမီးကျောင်း၌ နဝမတန်း (၁၉၃၂) အထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုတွင် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ အယ်ဒီတာ ချုပ် ဦးချစ်မောင်နှင့် လက်ထပ်သည်။ ၁၉၄၆ ခု ဧပြီလ ၃ ရက်တွင် ခင်ပွန်း ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် ကွယ်လွန်၍ သားနှစ်ဦးနှင့် သမီးတစ်ဦး ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ ခု မေလ ၁၄ ရက်တွင် ဦးအောင်ဇေယျနှင့် အိမ်ထောင်ပြုသည်။

ဘိုကလေးမြို့ တို့ဗမာအစည်းအရုံးတွင် အဖွဲ့ဝင်နှင့် တက်ခေတ် အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (၁၉၃၆-၃၇)၊ ဂျာနယ်ကျော် ထုတ်ဝေသူ၊ ဂျာနယ် ကျော်နှင့် ပြည်သူ့ဟစ်တိုင်သတင်းစာ အယ်ဒီတာ (၁၉၃၉)၊ အမျိုးသမီး

ကလောင်ရှင်အသင်း ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကလောင်ရှင်မဂ္ဂဇင်း တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာ (၁၉၄၇)၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ (၁၉၄၈-၄၉)၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာ စာပေကလပ် အတွင်းရေးမှူး (၁၉၆၁-၆၂) တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ တရုတ်နှင့် ဆိုဗီယက်သို့ ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီအဖွဲ့ဝင် (၁၉၂၅)၊ အာရှတိုက် စာရေးဆရာများ ကွန်ဖရင့် (နယူးဒေလီ) (၁၉၅၅)၊ အဏုမြူဆန့်ကျင်ရေး ကွန်ဖရင့် (ဂျပန်) (၁၉၅၈)၊ ဂျပန်ဘာသာပြန် 'သွေး' ဝတ္ထုအတွက် ဂုဏ်ပြုဖိတ်ကြားခြင်း (ဂျပန်) (၁၉၈၀) စသည်ဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ သွားခဲ့သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ရေး 'ပစ်စာ' တစ်စောင်ကို တုံ့ပြန်ဆောင်းပါးရေးရာမှ သတင်းစာတိုက်နှင့် ဆက်သွယ်မိပြီး စာပေနယ်ထဲ ရောက်ခဲ့သည် ဆို၏။ "အမျိုးသမီးများ 'ဏကြီးသတ်' ဉာဏ်ရှိကြရန်" (မြန်မာ့အလင်း၊ ၁၉၃၆-၃၇) သည် ပထမ ပုံနှိပ်ဆောင်းပါး ဖြစ်သည်။ ပထမပုံနှိပ်ဝတ္ထုမှာ "မသိရလေခြင်း" (ဂျာနယ်ကျော်၊ ၃၁-၅-၁၉၄၁) ဖြစ်သည်။ ထင်ရှားသော စာအုပ်များမှာ သူမ (၁၉၄၅)၊ သူလိုလူ (၁၉၄၇)၊ သူလိုမိန်းမ (၁၉၄၈)၊ ရှုမငြီး (၁၉၄၈)၊ စိတ် (၁၉၅၁)၊ ကမ္ဘာမြေဝယ် (၁၉၅၂)၊ မုန်း၍မဟူ (၁၉၅၅)၊ တွေးတစ်မိမိ (၁၉၆၃)၊ လှတစ်မျက်နှာ (၁၉၆၉)၊ ရင်နှင့်အောင်မွှေး (၁၉၆၇)၊ ရင်မှတစ်စုံ (၁၉၇၀)၊ သွေး (၁၉၇၃) တို့ ဖြစ်ကြ၏။ မုန်း၍မဟူဖြင့် ၁၉၅၅ ခု စာပဗိမာန်ဆု၊ တွေးတစ်မိမိဖြင့် ၁၉၆၃ ခု အနုပညာ စာပေဆု ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် တတိယဆုရရှိခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သည်များမှာ မြက်ကလေးတစ်ပင် (ဂျာမန်-၁၉၆၈)၊ တွေးတစ်မိမိ (ရုရှ-၁၉၈၄)၊ သွေး (ဂျပန်-၁၉၇၇)၊ မုဆိုးမ (အင်္ဂလိပ်)၊ မုန်း၍မဟူ (ရုရှ-၂၀၀၇)၊ ပြင်သစ်၊ တရုတ်) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ ကလောင်ခွဲများမှာ ရဝေလှိုင်၊ လှတခိုင်၊ ဘိုကလေး မတင်လှိုင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ အဖြစ်သာမက တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်အဖြစ်လည်း ထင်ရှား၏။ ဆေးပညာဆောင်းပါးများ (၁၉၆၂)၊ (မြန်မာ့ ဆေးပညာ-၁၉၆၇) ကို ပြုစုခဲ့သည်။ ၁၉၈၂ ခု၊ ဧပြီလ ၆ ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ဇော်ဂျီ၏နိဒါန်း

ရသစာပေ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ပရိသတ်အား နှစ်သက်သာယာခြင်း ရသကို ပေးရန်ဖြစ်လေသည်။ တစ်ဖန် ရသကိုပေးရန် အားထုတ်ကြရာတွင် စာရေးဆရာ အချို့သည် ရသသက်သက်ကိုသာ ပေးနိုင်ကြသည်။ ပေးလိုကြသည်။ အချို့လည်း ဘဝအမြင်အသိ သတိ အာနိသင်ကိုပါ အာရုံပြုစေနိုင်သော အာနိသင်ရသကို ပေးနိုင်ကြသည်။ ပေးလိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရသစာပေကို နှစ်မျိုးခွဲ၍ ရသည်ဟု ထင်ပါသည်။ တစ်မျိုးသည် ရသသက်သက် စာမျိုး (ဝါ) အပျင်းပြေ စာငယ် ဖြစ်နိုင်သည်။ ကျန်တစ်မျိုးသည် အာနိသင်ရသစာမျိုး (ဝါ) ဘဝမြင်စာကြီးဖြစ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စာပေဟူသည် ကိုင်၍တွယ်၍ရသော ဝတ္ထုပစ္စည်းမဟုတ်သဖြင့် တိတိကျကျ ခွဲ၍ ဘောင်ခတ်နိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ အပျင်းပြေဖတ်ဖို့ အားသန်လျှင် စာငယ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဘဝအမြင်ဘက်သို့ အားသန်လျှင် စာကြီးဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုသို့သာလျှင် ခွဲကြည့်ခြင်း ဖြစ်သည်ကို သတိပြုအပ်ပါသည်။

* "တွေးတစ်ပုံပုံ" ။ ပထမအကြိမ် အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၆၃ မှ ပြန်လည်ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာစာပေလောကတွင် ကာလပေါ် ဝတ္ထုတိုအရေးအသား ပေါ်ခဲ့သည်မှာ အနှစ်ငါးဆယ်ခန့်လောက်သာ ရှိသေးလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအနှစ် ငါးဆယ်ခန့်လောက်အတွင်း၌ စာကြီးပိုင်းသို့ ဝင်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ကာလပေါ် မြန်မာဝတ္ထုတိုအရေအတွက်သည် များသည်ဟု မဆိုသာသေးသော်လည်း မြန်မာစာပေလောက၌ အမြစ်တွယ်နိုင်လောက်အောင်ကား အားရှိလာပြီဟု ဆိုချင်ပါသည်။ စင်စစ်မှာ အမြစ်တွယ်နေကြပါပြီ။

ဤစာစောင်တွင် ဝတ္ထုတိုဆရာ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး ရွေးသောဝတ္ထုတို ကိုးပုဒ်ပါရှိပါသည်။ ဝတ္ထုတိုတို့သည် မဂ္ဂဇင်းကြီးများ၌ ပါပြီးသားဖြစ်ရာ ယခုအခါ တစ်စုတစ်ပေါင်းပြု၍ ပြန်လည်ပုံနှိပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုဝတ္ထုတို ကိုးပုဒ်ကို စာကြီး၌သွင်းလျှင် ရသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ပုံသဏ္ဍာန်အရာတွင် ထိုဝတ္ထုတိုတို့သည် သူ့အလှနှင့်သူ တည်ရှိနေသည်ဟု ယူဆသဖြင့် အကျယ်မချဲ့လိုပြီ။ ကြောင်းချင်းရာလောက်ကိုသာလျှင် ပရိသတ်အား မိတ်ဆက်ပေးလိုပါသည်။ ထိုဝတ္ထုတိုတို့ကို ဖတ်ကြည့်လျှင် လူငယ်လူရွယ်တို့၏ ချစ်ကိစ္စကို မတွေ့ရ။ လူကြီး၊ လူလတ်၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့၏ ဘဝအထွေထွေကိစ္စကို တွေ့ကြရပေလိမ့်မည်။ တစ်ဖန် ဝတ္ထုတိုဆရာသည် မြန်မာအမျိုးသမီးဖြစ်ရာ မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦး ကြည့်တတ်၊ မြင်တတ်သော မြန်မာအမျိုးသမီးတို့၏ အိမ်မှုအိမ်ရေး၊ လင်ရေး သားရေး အမှုအရာတို့ကို အသားပေးထားသည်ကိုလည်း တွေ့ကြရပေလိမ့်မည်။ တစ်ဖန် ထိုအမှုအရာတို့တွင် ဘဝအဆွေးကွက်တို့ကိုသာ (ဝါ) ဆွေးစရာကောင်းသော အကွက်တို့ကိုသာ ဖော်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ကြရပေလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုတိုဆရာသည် မြန်မာ့လောကတွင် တရားပျက်နေသော အစိတ်အပိုင်းကို သူမြင်သလောက် တင်ပြ၍ စာဖတ်ပရိသတ်အား သတိပြုစေလိုသော သူ့ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆမိသည်။ ဝတ္ထုတိုတို့ကို တစ်ပုဒ်စီ စိစစ်ကြည့်လျှင် ဤသို့တွေ့နိုင်ပါသည်။

“မြက်ကလေးတစ်ပင်” တွင် ကိုယ်ချင်းစာတရား ခေါင်းပါးလှသော အိမ်ရှင်မကြောင့် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှ ဒုက္ခတွေ့ရရှာသော အိမ်စေ့ကလေးမ၏ ကြေကွဲဖွယ်ရာအဖြစ်ကို ဖွဲ့ခဲ့သည်။ “လှတစ်မျက်နှာ” တွင်

မျက်နှာလှဖို့၊ ပေါ်ကြော့နေဖို့သာ အားထုတ်နေသော မယား၏ အညံ့အဖျင်းကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကျိုးရှာ လင်၏ အညံ့အဖျင်းကိုလည်းကောင်း သရော်ခဲ့သည်။ “သံသရာဘေး” တွင် ဒုလ္လဘ ရဟန်းဘဝမှ ဘယာကြောင့် မထွက်ချင် ဖြစ်နေရာမှ မယားနှစ်ယောက်နေခဲ့သော ပစ္စည်းလေးပါးဒါယကာကြောင့် ရဟန်းဘဝ၌ပင် မြဲအောင်အားထုတ်သော ရုံးစာရေး၏ အဖြစ်ကို ပြောပြခဲ့သည်။ “ခေမာရီ” တွင် ဘဝလှိုင်းလုံး၏ အပုတ်ကို မခံလိုသဖြင့် လွတ်ရာကျွတ်ရာ၌ နေချင်ပါသော်လည်း ဘဝလှိုင်းလုံးဒဏ်ကို ရှောင်၍ မရခဲ့သော သီလရှင်၏ ဒုက္ခကို ဖွဲ့ခဲ့သည်။ “တွေးတစ်စိမ့်စိမ့်” တွင် အငယ်အနှောင်းယူသော လင်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အငယ်အနှောင်းယူသော သမက်ကြောင့် လည်းကောင်း သမီးဒုက္ခ၊ မြေးဒုက္ခတို့ကို ကုန်း၍ခံနေသော အမျိုးသမီးကြီး၏ အဖြစ်ကို ဖွဲ့ခဲ့သည်။ “အဝယ်နှင့် အလျော်” တွင် အဂတိလိုက်စားကြသော ပြည်သူ့ဝန်တမ်း အချို့၏ အမူအရာတို့ကို တင်ပြခဲ့သည်။ “သည်အပူ” တွင် အိမ်စေမကို မယားလုပ်သော မုဆိုးဖိုဖခင်ကြောင့် သောကဒေါမနဿ ဖြစ်ရသော သမီးအပျိုကြီး၏ ဒုက္ခကို ဖွဲ့ခဲ့သည်။ “အားမကျ ပေါင်ရှင်” တွင် မိန်းမပျင်း၊ မိန်းမဖျင်း၏ အမူအရာတို့ကို တင်ပြခဲ့သည်။ “ကာဖီ” တွင် ကြိတ်၍ခံလိုက်ရသော သူဆင်းရဲမ အဘွားအို၏ အဖြစ်ကို ဖွဲ့ခဲ့သည်။ ဝတ္ထုတိုများတွင် ဒုက္ခသည် ဇာတ်လိုက်တို့ကို အဖွဲ့ကောင်း သလောက်၊ ကုန်းရုပ်ဇာတ်လိုက်တို့ကိုလည်း အဖွဲ့ကောင်းပေသည်။ ဝတ္ထုတိုဆရာ၌ ကြားတတ် မြင်တတ်သော နား၊ မျက်စိရှိသောကြောင့် သာမက သနားတတ်သော ကရုဏာစေတနာကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူပါသည်။

ဂျာနယ်ကျော်မမလေးသည် မြန်မာအမျိုးသမီးလောက ခံစားနေရသော လူမှုဝေဒနာတို့၏ သဘောကို တင်ပြခဲ့ပြီ။ ထိုဝေဒနာတို့နှင့် သင့်သော ဆေးသည် အဘယ်မှာနည်း။ မည်သူတို့သည် ကုစားနိုင်ကြမည်နည်း။ တစ်မိနစ်လောက်မျှ ကိုယ်ရှိန်သတ်၍ ဆင်ခြင်ကြည့်နိုင်ကြလျှင် အဖြေတွေ့မည်လားမသိ။ ဆင်ခြင်ကြည့်ကြပါကုန်။

ဇော်ဂျီ
mgyoe.com

mgyc.com

mgyc.com

ဒဂုန်တာရာ၏ ‘ရှုမငြီး’ ဝေဖန်ချက်

“သူလိုလူ” ဝတ္ထုကြီးဖြင့် ထင်ရှားသော ဂျာနယ်ကျော်မမလေးသည် သူမ၏ ဝတ္ထုတိုများကို စုပေါင်း၍ “ရှုမငြီး” ဟု ထုတ်ဝေလိုက်ပေပြီ။

နိုင်ငံခြားများ၌ကား ဝတ္ထုတိုကလေး စုပေါင်း၍ ထုတ်ဝေခြင်းမှာ အဆန်းမဟုတ်တော့ပြီ။ မြန်မာပြည်၌ကား ဤကဲ့သို့ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ကို ထုတ်ဝေလှပေသည်။

အပျင်းပြေသက်သက်ဖတ်သော လူများစုစာဖတ်သူတို့သည် ဝတ္ထုတိုများကို နှစ်သက်လေ့ မရှိကြ။ ပုံနှိပ်ပြီးသားဆိုလျှင်လည်း ‘အဟောင်းကြီးပါ’ ဟုဆိုကာ အသစ်လောက် ဝယ်လေ့မရှိကြသည့် ခေတ်ဝယ် ဤ ‘ရှုမငြီး’ ကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းသည် ရဲရင့်လှ၍ ချီးကျူးဖွယ်ပင်။

စာတိုသဖြင့် အပျင်းပြေချင်မှ ပြေပေမည်။ ဖတ်ပြီးသား အဟောင်းဟု တွက်ကာ အသစ်စက်စက်ကိုမှ မက်ချင် မက်ပေမည်။ သို့သော် ဝတ္ထုတို၏ အရသာစာအုပ်ဟောင်းသော်လည်း ဘယ်တော့မှ မဟောင်းမရိုးဘဲ သစ်ဆန်း

* တာရာပုဂံ၊ အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၄)၊ ၁၉၄၈ မှ ပြန်လည်ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။

တည်နေသော စာပေ၏ ဂုဏ်သတ္တိတို့မှာကား သီးခြားရှိပေသည်။

ဝတ္ထုတိုဆိုသည်မှာ စာမျက်နှာ၏ တိုခြင်းသက်သက်ကိုသာ ခေါ်သည်မဟုတ်ဘဲ အဖြစ်အပျက်တစ်ခု အတွေးအခေါ်တစ်ရပ်ကို သေသေ သပ်သပ် လှလှပပနှင့် စေ့စေ့ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ ဝတ္ထုများသည် အားလုံးလိုလိုပင် ဝတ္ထုတို အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်ဝလှပေသည်။ “အေးအေး” မှာ စာရေးသူ၏ ပြုပြင် ရေး ဝါဒကို ပြောပြထားသည်။ “ဗာဟီရီ” မှာ အိမ်ထောင်၏ ပိုက်ဆံအိတ် သဘောကို ဖွင့်ပြထားသည်။ “သည်ဆောင်း” နှင့် “သည်မိုး” မှာ ပစ္စည်းမဲ့ ဆင်းရဲသား တောသားဘဝ၏ ပန်းချီကားချပ် ဖြစ်လေသည်။ သရုပ်သဏ္ဍာန် လည်း ပေါ်လှပေ၏။ လွမ်းစရာလည်း ကောင်းလှ၏။

“တရားပုလိပ်စောင့်” မှာ ပုလိပ်အဖွဲ့သားတိုင်း ဖတ်ထိုက်သော ပြုပြင် ရေးဆန်ဆန် ဝတ္ထုတိုဖြစ်၏။ “မိန်းမပီပီ” ကား မင်းပိုင်းစိုးပိုင်း ကတော်များ ၏ နေမှုထိုင်မှုမှ အိမ်ထောင်သိမ်းဆည်းရေး အအက်အနာများကို ကြည့်ရှု တွေးမြင်ချက် ဖြစ်ပေ၏။

ဂျာနယ်ကျော်မမလေးကား ဝတ္ထုရေးဆရာတို့၏ အရည်တစ်ရပ်ဖြစ် သော စေ့ငုသေချာစွာ သိမြင် ကြည့်ရှုတတ်ခြင်းဖြင့် ပြည့်ဝလှသည်။ သူမ၏ ဝတ္ထုတိုများတွင် အသေးစိတ် မှုန်မှုန်သေးသေးများပင် ပါ၍ အားကောင်း သော မှန်ဘီလူးနှင့် ကြည့်သကဲ့သို့ ပီသခြင်း အသေးစိတ်များပါ အကုန်လာ ၍ ထင်ပေသည်။

၎င်းအပြင် မမလေး၏ အတွေးအခေါ်များမှာ မိန်းမ ပီသပြီးလျှင် ဖတ်ချင့်စဖွယ် ကောင်းလှသည်။ စာပေမွေ့သူတို့သည် စေ့စပ်၍ သေသပ်လှ ပသော “ရှုမငြီး” ကို ဖတ်၍ ဝတ္ထုတို၏ အရသာကို ခံစားနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပေသည်။

ဒဂုန်တာရာ

စာရေးသူ၏အမှာ

စစ်ပြီးခေတ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ကျွန်မရေးသားခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများကို ရွေးချယ်စုပေါင်းလျက် ရှုမငြီး အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ရှုမငြီး တွင် ပါဝင်သော ဝတ္ထုများမှာ အေးအေး၊ မိခွေး၊ ဗာဟီရ၊ အခု အမျိုးသားနေ့၊ တရား ပုလိပ်စောင့်၊ မိန်းမပီပီ၊ သည် ဆောင်း၊ မာမရှိန်း၊ သည်မိုးတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ယခု တွေးတစိမ့်စိမ့် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်တွင် ရှုမငြီး ထုတ်ပြီးနောက်ပိုင်း ၌ ရေးသားခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများကို ရွေးချယ်စိစစ်၍ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် စုပေါင်းထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကျန်ဝတ္ထုတိုများကိုလည်း တတိယ အကြိမ်မြောက် စုပေါင်းထုတ်ဝေရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။**

တွေးတစိမ့်စိမ့်တွင် ပါဝင်သော ***မြက်ကလေးတစ်ပင်၊ လှတစ် မျက်နှာ၊ သံသရာဆေး၊ ခေမာရီ၊ တွေးတစိမ့်စိမ့်၊ အဝယ်နှင့်အလျော်၊

* "တွေးတစိမ့်စိမ့်" ။ ပထမအကြိမ် အောက်တိုဘာ ၁၉၆၃ မှ ပြန်လည်ထုတ်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

** ရှုမငြီးထုတ်ပြီးနောက်ပိုင်း၌ ရေးသားခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများကို ရွေးချယ်စိစစ်၍ တွေးတစိမ့်စိမ့် အမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယခုတစ်ဖန် တွေးတစိမ့်စိမ့်အမည်မှ လှတစ်မျက်နှာအမည်ဖြင့် ပြန်၍ ထုတ်ဝေသည်။ ["လှတစ်မျက်နှာ" ။ ဒုတိယအကြိမ်၊ ဧပြီ ၁၉၆၉ တွင် ဤသို့ ပြုပြင်ရေးထားသည်။

*** "လှတစ်မျက်နှာ" ။ ဒုတိယအကြိမ်၊ ဧပြီ ၁၉၆၉ တွင် ဤစကားရပ်များ မပါရှိပါ။

သည်အပူ၊ အားမကျပေါင်ရှင်၊ ကာဖီ ဝတ္ထုတိုများသည် များသောအားဖြင့် အာရုံတစ်ခုကို မြင်ကြားရ သိရသည့်အခါတွင် ခံစားမှုတစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ် တတ်သည့်အတိုင်း စိတ်လှုပ်ရှားမှု၊ စိတ်၏ ခံစားမှု ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ မျိုး၌ စိတ်ချမ်းသာသော ခံစားမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စိတ်ဆင်းရဲသော ခံစားမှု ကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့်၊ နှစ်သက် ခြင်းကြောင့်၊ မနှစ်သက်ခြင်းကြောင့်၊ ကရုဏာဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ စက်ဆုပ်ခြင်း ကြောင့် စသည့် ခံစားမှု တစ်ခုခု လှုပ်ရှားသွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အာရုံ ကျက်စားမှုဖြင့် ဘဝအသိအမြင် တစ်ခုခုကို ရသွားသလို ဖြစ်ရာမှ ပေါ်ပေါက် လာသော ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်ကြသည်။

ဤဝတ္ထုတိုများကို ရေးခဲ့စဉ်အခါက ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကို ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်လာ အောင် ကျွန်မ အတော်အားထုတ် ရေးသားခဲ့ရသည်။ ဘဝအသိအမြင်၊ လူ့သဘာဝနှင့် ဘဝစိတ်ကို ပုံဖော်ရေးသားသည့် နေရာ၌ သတိတရား ရှေ့ဆောင်လျက် အထိန်းအချုပ်နှင့် ရှေးရှုပြီး ရေးခဲ့လေသည်။

သူတစ်ပါး၏ အကျိုးအကြောင်း၊ သူတစ်ပါး၏ အဖြစ်အပျက်၊ သူတစ်ပါး၏ ကိစ္စအဝဝကို သတိထားတတ်လာလျှင် ထိုသို့ သတိထား လာတတ်သည့် အခါကျမှ မိမိအကျိုးအကြောင်း၊ မိမိအဖြစ်အပျက်၊ မိမိကိစ္စ အဝဝကို သတိထားတတ်မှု ရှိစေနိုင်သည့်အတွက် စာဖတ်သူများသည် ဤဝတ္ထုတိုများကို ဖတ်ရှုပြီး လူ့သဘာဝ၊ လောကကြီး၏ သဘာဝကို ပင်ကိုဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်သတိထားမိပါစေရန် စေတနာ လှုံ့ဆော်ရာမှ မေတ္တာအခြေခံနှင့် ရေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဂျာနယ်ကျော် မမလေး
၂၇-၉-၆၃

မသိရလေခြင်း

နေဝင်ပြီဖြစ်သောကြောင့် အလင်းရောင်မှိန်တော့မယောင် ကွယ်စပြု
 နေရာတွင် လယ်ပြင်ကြီး တစ်ကွင်းလုံးမှာ ကြည့်နေရင်းကပင် အနက်မှောင်
 ဖုံးလွှမ်းလာကာ နက်မှောင်သည်ထက် နက်မှောင်လာပြီးနောက် ဝင်းထိန်
 သော လျှပ်ရောင်ကြီးကို မြင်လိုက်ရပြီး၊ တဂျိုးဂျိုး တဂျိမ်ဂျိမ်နှင့် မိုးခြိမ်းသံကြီး
 ပါ ပေါက်လာရုံမျှမက ရုတ်တရက် မိုးသီးမိုးပေါက်ကြီးပါ ကျလာလေရာ
 မျက်နှာဆီသို့ မိုးစက်မိုးရေများ သွက်သွက်ကြီး ပက်လာတော့သဖြင့် ဝါးထရံ
 ကဲလား တံခါးပေါင်ပေါ်သို့ တင်ထားသော မျက်နှာကို လေးလေးဖင့်ဖင့်
 ခွာလိုက်ကာ မျက်ရည်နှင့် မိုးရေပေါင်းစပ် စိုရွဲနေသော မျက်နှာကို အင်္ကျီ
 တံတောင်ဆစ်နှင့် သုတ်လိုက်ပြီးနောက် အိပ်ရာပေါ်သို့ ခွေခွေကလေး လှဲချ
 လိုက်လေ၏။

‘အလို ဘယ်များ ထွက်သွားပါလိမ့်။ ဘံခါးလည်း မပိတ်။ ရွဲရွဲစိုလို
 တော်၊ ဖြစ်ရလေလေ့’ ဟု အိမ်ရှေ့မှ ဒေါ်ထွေးလှ အော်၍ ဝင်လာပြီး ရွက်လာ
 သော ဗျပ်ကိုချကာ မိုးသက်လေဒဏ် မခံနိုင်၍ တရွတ်တိုက် ဆွဲရွှေခြင်း
 ခံရသဖြင့် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့စံမြန်းနေသော ဖျာစုတ်၊

တောင်းစုတ်၊ ပလုံးစုတ်များကို နေသားတကျထားပြီး မီးထွန်းရန် ပြင်ဆင်
နေသံတို့ကို ကြားနေရသော်လည်း ထူးချင်စိတ်၊ ထချင်စိတ် လုံးဝမရှိ၍
မျက်စိနှစ်လုံး စုံပိတ်၍သာ နေလေ၏။

“ဝင်းမေ၊ ညည်းက ဒီ အိပ်နေတာကိုး။ ငါ့ တံခါးကြီးလည်း ပွင့်၊
အိမ်ထဲလည်း ရွဲရွဲစိုနေလို့ ဘယ်များထွက်သွားလဲလို့၊ စောင်မခြုံ၊ ဘာမခြုံနဲ့
ဘယ်နှယ်နေသေးသလဲ ဟင်။ မိုးတွေ ရွာလာတာနဲ့ ညည်းများ မီးယပ်ချမ်း
တက်နေပလားလို့၊ အပြန်ဈေးတောင် ဖြောင့်အောင် မဝယ်နိုင်ဘူး။ သုတ်ခြေ
တင်ခဲ့ရတယ်။ မကြီး ဘီစကွတ်မုန့်လည်း ကာကာဆိုင်က ကျုပ်ဝယ်လာ
တယ်။ ကဲ... ထ... ထ...”

“ဝင်းမေ၊ ထလေ ဘာဖြစ်လို့တုံး။ အဖျားတက်ပြန်ပလား။ မှန်း...
ငါ့လည်ပင်းကို ဖက်ထူလေ။ ဟင်... ငိုနေသလား။ ခေါင်းကိုက်ရောမယ်”

“နေပါစေ အရီးရယ်၊ ဝင်းမေ ထနိုင်ပါတယ်။ မုန့်ဝယ်စားသေး
သလား၊ စကားပြောခဲ့ရသေးသလား” ဟု မချိတရီမေးရင်း မထချင် ထချင်
ထ၍ ထိုင်လေ၏။

“ပြောခဲ့ရတယ်။ ဝန်မင်းလာရင် ပန်းတောင်ဆက်ရမတဲ့။ စက်မှာ
တောင် ထိုင်မသိမ်းချုပ်ဖို့၊ အတိုင်းပေးဖို့ သူ့အမေ ကားကြီးနဲ့ လာခေါ်လို့
ကျောင်းတောင် နေ့ဝက် ခွင့်ယူသွားတယ်”

“ဪ... ဝန်ကြီးမင်း ကြိုရမတဲ့လား။ သူက ပြောတာလား”

“အေး... မုန့်လက်ဆောင်း လာသောက်ရင်းပေါ့။ အမာလေးတို့
ကျောင်းက အမာလေးရယ်၊ စိန်စိန်ရယ်၊ နက်ဖြန်နေ့လယ်ရထားမှာ ဝန်ကြီး
ချုပ် ပါလာမတဲ့။ အမာလေးတို့ စီးပုံဆောင်းပြီး ပန်းဆက်ရမယ်။ ပြီးတော့
လည်း မင်းသမီးလို ကတောင် ဝတ်ရမယ်။ မေမေတောင် ကတောင်ချုပ်ဖို့
လာခေါ်မတဲ့။ စားရင်းသောက်ရင်း ပြောလိုက်တာ။ သွက်သွက်လက်လက်
တော့ သွက်သွက်လက်လက်”

“မမာတာ တစ်လတောင် ရှိပြီ၊ မမြင်ရတာကြာလို့ ကြည့်ချင်လိုက်
ပါဘိ”

“လုပ်ပြန်ပြီ ဝင်းမေရယ်၊ ငါ့စကားများလည်း နားထောင်စမ်းပါဦးဟဲ့၊
လိုက်ကြည့် ကြည့်ပြီး ဒီစိတ်နဲ့ လူမမာကြီးဖြစ်ပြန်။ သူလည်း ကောင်းကောင်း

မွန်မွန် နေနေရတာ။ ပြီး... သမီးရယ် မအေရယ်လို့ အသိပေးနိုင်ကြတော့တဲ့ ဘဝလည်း မဟုတ်”

တရှုပ်ရှုပ်ငိုနေသော ဝင်းမေကို သနားကရုဏာသက်ရင်း

“မေ့လိုက်ပါ ဝင်းမေရယ်... မေ့လိုက်ပါ”

“ကိုယ့်သမီးလေးတစ်ယောက် မေ့ပစ်ဖို့ သတ္တိကို ထားကြည့်လို့မှ မရနိုင်ဘဲ အရီးရယ်”

“နို့၊ ပေးလိုက်တုန်းက ဒီလိုဖြစ်မယ်လို့ မစဉ်းစားမိဘူးလား... ဝင်းမေ”

“မေးပြန်ပြီ အရီးက၊ ဒါကို မမေးပါနဲ့လို့ တောင်းပန်ထားတာ၊ ပြောရရင် ကျွန်မ ရူးရလိမ့်မယ်။ ဖအေ ဘယ်သူမှန်း၊ မအေဘယ်သူမှန်း ကျွန်မ မပြောရင် ဒီတစ်သက်မှာ သိတော့မယ် မဟုတ်လို့ တစ်ခါတလေများ ပြောချင်ပါဘိ။ မဖြစ်နိုင်တော့တဲ့ ဘဝမျိုးမို့”

“နို့ သူ့အဖေကော ရှိသေးသလား။ ညည်း သူ့ကို ပေးလိုက်တာ သူ့ အဖေ သိသလား”

မိုး အတန်ငယ် စဲပြီဖြစ်၍ ဝင်းမေသည် ချထားသည့် ကဲလားကို ပြန်ဖွင့်လိုက်ရာ စိမ်းလန်းသော စပါးပင်ပျိုပေါ်သို့ ကျထိုးနေသော လရောင် ကို မြင်ရသဖြင့် ရင်မအေးနိုင်ဘဲ ဘဝင်ဆွေး၍ သွားလေ၏။

“အရီးကလည်း ကျွန်မက ပေးပစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး” ဟု စိတ်တို ဝမ်းနည်းသလိုပြော၍ အရီးလှကို မကြည့်ဘဲ လယ်ကွင်းဘက်ကိုသာ မျက်နှာပေး၍ ငေးမောကြည့်နေလေ၏။

“ကျွန်မ ရင်သွေး ကျောင်းမှာရှိတယ်။ ရှာပေးပါ၊ စုံစမ်းပေးပါ ပြောလို့ တွေ့ကြ သိကြရတာပဲ ငါသိတယ်။ ဒီပြင် ငါ ဘာမှလည်း မသိရ၊ ငါမေးလည်း ငိုလွန်းလို့ ငါလည်း မမေးပါဘူး။ အေးပါအေ မပြောလည်း နေတာပေါ့။ ငါကတော့ မအေလိုနေလို့ မေးတာပါ” ဟု အရီးလှက ဝမ်းနည်းသလို တုန်တုန်ယင်ယင်နှင့် ပြောရှာလေ၏။

အမှန်ကား အရီးလှမှာ တစ်ကိုယ်တည်း အပျိုကြီးဖြစ်၍ လွန်စွာ စိတ်သဘောကောင်းရကား သားထောက် သမီးခံလည်း မရှိ။ မိမိ ဤမြို့သို့ လာရာ အသိမရှိ တဝဲလည်လည်ဖြစ်နေစဉ် အရီးလှနှင့် တွေ့၍သာ ခိုကိုးရာ ရနေတော့သည်။ မိမိ မမာသည်ကိုပင် သားသမီးကဲ့သို့ မညည်းမည။ ရှာဖွေ

ကျွေးမွေးပြုစုခဲ့၏။ မိမိမှာ ဖခင်နှင့် လက်ပံတန်းမြို့တွင်နေစဉ် မိမိတို့ အိမ်အနီးတွင် ၎င်း၏ တူမများနှင့် လုပ်လုပ်စားစားနေစဉ်က ဖခင်မှာ အစိုးရ လခစားဖြစ်၍ ခရီးထွက်ရတိုင်း မိမိတို့အိမ်၌ အဖော်သဟဲ ညအိပ်ညနေ အစောင့်အရှောက်ရ၍ မိမိမှာလည်း မအေမရှိသဖြင့် မအေကဲ့သို့ အထူး ချစ်ခင်နေရာ မကြာမီ အရီးလှမှာ တူမများနှင့် မတည့်၍ ဤမြို့သို့ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ကာ အသက်မွေးနေသဖြင့် ကွဲကွာသွားရာမှ ယခု ဤမြို့တွင် မိမိသမီး ကလေး ရှိသည်ဟု သိရ၍ လိုက်လာရာမှ တွေ့ကြပြီး မမာနေစဉ် အရီးလှ ရှာဖွေကျွေးသမျှနှင့် နေထိုင်ရသော ဘဝမျိုး ဖြစ်နေလေ၏။

ဝင်းမေလည်း သက်မကို ပွင့်ပွင့်ကြီးချလိုက်ပြီး အရီးလှဘက်သို့ မျက်နှာကို ဖြည်းလေးစွာ လှည့်လိုက်ရာ မျက်ရည်ရစ်ဝဲ ဝမ်းပန်းတနည်း မိမိအား စူးစိုက်ကြည့်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ ဣန္ဒြေမဆည်နိုင်တော့ဘဲ ဆက်၍ သာ ငိုတော့၏။

“အရီးရယ်... ကျွန်မအကြောင်းက နည်းနည်းလေးမှ မကောင်းလွန်း လို့ပါ။ ဖုံးနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်မချမ်းသာစရာကြီးမို့ ပြောလိုမထွက် နိုင်လို့ မပြောခဲ့တာပါ။ အရီးလည်း အသိ၊ မအေကလည်း မရှိ၊ ဖအေတစ်ခု သမီးတစ်ခု။ သိပ်သိပ်သည်းသည်း ပိပိရိရိနေလာပြီး အရီး လက်ပံတန်းက ထွက်သွားပြီးစ ကျွန်မတို့အိမ်ကို ဖေဖေမိတ်ဆွေတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး သူ့သားကို ဒီမြို့က ကျောင်းမှာ ဆော်ဒါထားဖို့ စုံစမ်းဖို့တဲ့ ရောက်လာတယ်။ စုံစမ်းပြီးလို့ ပြန်သွားပြီး မကြာပါဘူး၊ သူ့သားကို ခေါ်လာတယ် ကျောင်းအပ် တယ်။ ဖေဖေကလည်း မင်းကျောင်းမှာ ဆော်ဒါနေပေမယ့် ကိုယ့်မိဘအိမ်လို ပဲ အောက်မေ့၊ ကိစ္စရှိရင် ဝင်တွက်၊ အားမနာနဲ့လို့ ပြောတယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ တိုင်း အိမ်ကို တအောင့်တအောင့် လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သိကြရာက တနင်္ဂနွေ နေ့မှာ သူလာတော့ ဖေဖေက ခရီးထွက်နေတယ်။ ကျွန်မလည်း စကားပြော မယ့်လူ မရှိလို့ ခဏ စကားထိုင်ပြောပြီး ပြန်ပုံမပေါ်တာနဲ့ ကော်ဖီဖျော်ခိုင်းမလို့ အိမ်ထဲဝင်အလာမှာ သူက လိုက်လာပြီး အတင်း ချစ်စကား၊ ကြိုက်စကား ပြောတာပဲ။ ပြောရုံတွင် မကဘူး၊ အတင်းရော အဓမ္မရော ဖြစ်လာပြီး အချစ်ဓားပြတိုက်ယူတာပဲ။ ဒီတုန်းက ကျွန်မလည်းလေ ဒေါသလည်းထွက်၊ အရှက်လည်း ငဲ့ပြီး၊ မအော်ရဲ၊ မဟစ်ရဲ ခံပြင်းလွန်းလို့ အတင်းနှင့်ချ လိုက်တာ

ပဲ။ ဖေဖေပြန်လာတော့ အသာ ဣန္ဒြေမပျက် နေလိုက်ရတယ်။ သူလည်း သုံးပတ်လောက် မလာပါဘူး။ ဖေဖေက ကိစ္စတစ်ခုရှိလို့ သူ့ကို ခေါ်ခိုင်းပြန် တော့ ဒီကတည်းက ဝင်ပြန် ထွက်ပြန်တယ်။ ဖေဖေအလစ်လည်း အတင်း တောင်းပန်တာနဲ့ ကြာတော့ ကျွန်မလည်း မထူးဘူးဆိုပြီး မေတ္တာလက်ခံရ တော့တာပဲ။ တိတ်တိတ်ပုန်း ဖေဖေမသိအောင် နေရာက ဖေဖေက တစ်မြို့ကို ပြောင်းရပါရော။ ဒီအချိန်မှာ သူလည်း စာမေးပွဲဖြေပြီးလို့ ပြန်တော့မလို့။ တစ်ညတော့ ချိန်းတွေကြပြီး သူက အင်မတန်ချစ်မြတ်နိုးလို့ မခွဲနိုင်တဲ့ အကြောင်း၊ မပူဖို့အကြောင်း၊ ကောလိပ်ဆက်နေရရင်လည်း မကြာမကြာ စာပေးမယ် လာမယ်နဲ့ ပြောတာပေါ့လေ။ လူချင်းလည်း ဒီကတည်းက ခွဲကြတယ် ဆိုပါစို့။

“ကျွန်မတို့ပြောင်းသွားပြီး မကြာခင်ပဲ အဲဒီမြို့မှာ ကျွန်မ ကိုယ်လက် မအိမသာ ဖြစ်လာတော့ စိတ်ပူပြီး သူ့ဆီ စာရေး၊ သူကလည်း ကောလိပ်မှာ။ လာခေါ်ပါဆိုလည်း ရက်ချိန်းသာပေးပြီး မလာဘူး။ ကျွန်မလည်း ကိစ္စများ ဖြစ်ပြီဆိုပြီး ကြိတ်လို့သာ ငိုမိတာပဲ။ ဖေဖေလည်း မပြောဝံ့ဘူး။ ဖေဖေက လည်း အဲဒီမြို့ရောက်တော့ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ ပျက်စီးပြီး သောက်လိုက် တာ လွန်ရော။ နဂိုက ဒေါသကြီးကြီး၊ သောက်တော့ ပြောစရာမရှိဘူး။ ဒါနဲ့ အရီးရယ် တိုတိုပဲ ပြောကြပါစို့။ နှစ်လလောက်ကြာတော့ အိမ်က ထွက်ပြေးပြီး စစ်ကိုင်းက ဘွားသီလဆရာကြီးဆီမှာ ပုန်းနေရတယ်။ ဖေဖေ ကိုလည်း စစ်ကိုင်းမှာလို့ အကြောင်းမကြားဝံ့ဘူး။ ဒေါသဖြစ်ပြီး လိုက်မရှာ အောင် ယောက်ျားနောက် လိုက်သွားသလို ရေးခဲ့ရတယ်။ စစ်ကိုင်းကနေပြီး ကျောင်းကို စာထည့်လည်း စာမေးပွဲဖြေပြီးလို့ ဘယ်လမှာ ဘယ်ရက်မှ လာမယ်နဲ့ ရေးပြီး နောက်တော့ စာကို အရှင်းမပြန်ပါဘူး။ လိုက်ဖို့ရာကလည်း အခက် နဲ့ ဒုက္ခရောက်လိုက်တာ အရီးရယ်။ ဒါနဲ့ပဲ သမီးလေးကို မျက်နှာမြင် ခါနီးကျတော့ ဆရာကြီးက ငါလည်း နားမလည်ဘူး၊ ငါ့ညီမ အိမ်မှာ သွားမြင်ပါပြောတာနဲ့ သူ့ညီမအိမ်သွားရတယ်။ ဟိုကလည်း မုဆိုးမ၊ အနှိပ် သည်၊ ဆင်းရဲလိုက်တာ ချာလို့။ ကျွန်မပါလာတဲ့ ဟာလေးတွေ ထုခွဲပြီး စောင့်ရှောက်ခိုင်းရတယ်။ တစ်ခါတလေလည်း ဒီကလေးများ အဖတ်မတင် ရင် ကောင်းမှာပဲလို့ သူ့ကို ပြောမိတယ်။ သူကလည်း စောစောကသာ

သူသိရင် ဖျက်ပေးပါရဲ့လို့ ပြောသပေါ့လေ။ တစ်နေ့တော့ ညနေမှောင်ခါနီး မှာ ကလေးကို မျက်နှာမြင်တာပါပဲ။ မိုးတွေကလည်း ရွာလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့။ ဖွားတော့ကာ ကလေးက မလှုပ်ဘူး။ အသေလေးတဲ့။ အသေလေး ပြောလို့ ဝမ်းလည်းသာ၊ ဝမ်းလည်းနည်း၊ ကျွန်မ ဖြစ်နေလိုက်တာ။ နေ့ကူးအောင် မထားကောင်းဘူးဆိုပြီး နေဝင်ရီတရောမှာ ဒီအဘွားကြီးပဲ သွားမြှုပ်တယ်။ ကျွန်မလည်း ကျန်းမာအောင် မနည်းကြိုးစားပြီး ဖေဖေဆီ လက်ခံဖို့ လင်မရှိတော့လိုလို စာရေးတယ်။ တော်တော်နဲ့ စာမပြန်ဘူး။ နောက်မှ လာခဲ့ဆိုလို့ ငွေပို့လိုက်လို့ ပြန်ရတယ်။ အိမ်ကိုပြန်ရောက်တဲ့နေ့က ဖေဖေ မရှိဘူး။ ကိုမြတ်ထွန်း မင်္ဂလာဆောင် သုံးဆယ်ကို သွားနေတယ်လို့ ခိုင်းတဲ့လူတွေက ဆီးပြောတော့ ကျွန်မဆိုတာ ကြက်သေကြီး သေသွားတာပါ ပဲ။ ဪ... ဖေဖေ၊ သမက်မင်္ဂလာဆောင်သွားတယ်။ ဘာမှမသိရှာဘူးလို့ အောက်မေ့ပြီး ဒင်း... ဒါကြောင့် ငါ့ဆီ မလာတာ။ အင်မတန် ရက်စက်တဲ့ ယောက်ျား၊ ယုတ်မာတဲ့ ယောက်ျားနဲ့ စိတ်ဆိုးလိုက်၊ ဝမ်းနည်းလိုက်ပေါ့။ ဖေဖေ ပြန်လာတော့ တော်တော်နဲ့ စကားမပြောဘူး အရီးရဲ့။ စိတ်ကလည်း လေ တစ်နေ့မှ မကောင်းပါဘူး။ နှစ်တွေသာ ကုန်ရော၊ အဖြစ်ကြီးက အစွန်းထင်းပြီးသား၊ မေ့လို့လည်း မရနိုင်ဘူး။ ဒီနောက် ဖေဖေက ဖြုန်းခနဲ ဆုံးပြန်ပါရော။ ရှိတာလေး ထုခွဲပြီး အသိတစ်ယောက်နဲ့ ဈေးထွက်။ နောက် ဆိုင်ပြုတ်။ ဘာမှလည်း မလုပ်တတ်၊ စိတ်လေလေရှိတာနဲ့ စစ်ကိုင်းကိုသွား တာ အရီးရဲ့။”

“နို့ ဒီအမာလေးက နောက်တစ်ယောက်နဲ့ ရပြန်တာလား” ဟု အရီးလှ က သိချင်ဇောနှင့် ကသောကမျော မေးလေ၏။

“မဟုတ်ဘူး အရီးလှရဲ့ မဟုတ်ဘူး။ စစ်ကိုင်းရောက်တော့ ဆရာကြီး ဆီမှာ ခဏနေတုန်း သူ့ညီမ ဟိုအဘွားကြီး တစ်နေ့လာရော။ ကျွန်မ မြင်တယ်ဆိုရင်ပဲ ပြူးတူးပြတ်နဲ့ ညည်း ငါ့ဆီ လိုက်လာသလား။ ဘယ်သူ ပြောသလဲ၊ ဘယ်က ကြားသလဲနဲ့ လုပ်ရော။ ဟင့်အင်း၊ ဘယ်နှာပါလိမ့် ထူးဆန်းပါတယ်လို့ အောက်မေ့ပြီး သူ့စကား သိချင်တာနဲ့ ပြောပါ။ ကြီးတော် ကျွန်မကို မထိမ်ချန်ပါနဲ့ ပြောပါလို့ အောက်လိုက်တော့ အရီးလှရယ်၊ လား... လား... ကလေးက မသေဘူး၊ သုသာန်မှာ မြှုပ်မလို့

လုပ်တုန်း၊ အသက်ရှင်လာတော့ သူလည်း ကြံရာမရ ဖြစ်နေတုန်း မသာတစ်ခုကို လိုက်ပို့တဲ့ လူတွေထဲက အခု ကလေးမွေးတဲ့လူက ကလေးငိုသံကြားတယ်လို့ ကြည့်တော့ သူ့ကိုတွေ့လို့ အကျိုးအကြောင်း မေးသတဲ့။ သူကလည်း ကျွန်မလည်း ဒီကလေးအဖေ မဖော်နိုင်တဲ့အတူ သူလည်း ငွေလေးဘာလေး သုံးချင်တာနဲ့... တဲ့။ ဒီကလေး သေတယ်မှတ်လို့ ယူလာတာမသေဘူး။ မအေလည်း ဆုံးပြီ၊ ဆွေမျိုးလည်း မရှိဘူး။ ကျုပ်ကို အသေရယ်လို့ မြှုပ်ခိုင်းတာ။ ရှင်လည်း ကလေးရူးနေတာ ရှင့်ကံပဲ။ ရှင်မွေးချင်ရင်ယူလို့ ပြောတော့ လူကြီးက ဝမ်းသာအားရ ပိုက်ဆံလေးအနည်းအကျဉ်းပေးပြီး ယူသွားသတဲ့။ ကျွန်မလည်း ဖြစ်ရလေခြင်းလို့ နှမြောဝမ်းနည်းလိုက်တာ မပြောနဲ့တော့။ အမည် နေရပ် စုံစမ်းတော့ကာ အခု ဒီမြို့ကို ပြောင်းနေကြတဲ့ အကြောင်း၊ သူ တစ်ခါသွားလို့ ငွေ ၂၅ ကျပ်ပေးပြီး နောက် ဘယ်တော့မှ မလာဖို့ပြောတဲ့အကြောင်း၊ ကလေးကလည်းကြီးလို့ ကျောင်းတောင်နေပြီ။ အမာလေးလို့ နာမည်ပေးသတဲ့... နဲ့ တသိတတန်းကြီး လျှောက်ပြောတာပဲ။ ကျွန်မလည်း စိတ်မကောင်းလွန်းလို့ နေ့ချင်းပဲ ပြန်လာတာပဲ။ ဒီမိန်းမကြီးလည်း ဆုံးတယ် ကြားရတာပဲ။ ပြန်ရောက်လည်းလေ အခြေအနေ မရှိတော့ ဆေးလိပ် ဝင်လိပ်ရတယ်။ အို... ကလေးပဲ မြင်ယောင်ပြီးနေတာ။ ငါ့သမီးလေး ဘယ်လိုများနေမလဲ။ ဘယ်သူနဲ့ တူပါလိမ့်နဲ့။ မြင်ချင်လိုက်တာ။ မပြောနဲ့တော့ မြင်ချင်လိုက်တာ။ ကြာတော့ မမြင်ရ မနေနိုင်ကို ဖြစ်လာတော့ ဒီကို လာခဲ့တာပဲ။ ဒီမြို့ရောက်တော့ ကျောင်းလွတ်ချိန်မို့ ကျောင်းရှာပြီး တန်းသွားတာ။ ဝင်လည်း မမေးရဲနဲ့၊ ကျောင်းရှေ့မှာ ရစ်ဝဲ ရစ်ဝဲ လုပ်နေတုန်း အရီးလှနဲ့ တွေ့တာပါပဲ”

မိမိမှာ ပြောလိုတာတွေ တသိတတန်းကြီး လျှောက်ပြောနေ၍ အရီးလှကို ကား ဂရုမစိုက်မိ။ ပြောပြီးမှ အရီးလှကို ကြည့်မိရာ မျက်ရည်တွေ တွေတွေ ကျနေသည်ကို တွေ့ရရာ မိမိပါ မချုပ်တည်းနိုင်တော့ဘဲ အားရပါးရ ငိုမိပြန်လေတော့သည်။

“အေးအေး၊ ကံတရားပဲ ထားတော့။ ညည်းတင်မှ မဟုတ်ဘဲ၊ ယုတ်မာတဲ့ ယောက်ျားတွေ အပုံကြီးပဲ။ ညည်းလို ခံရတာတွေလည်း အပုံကြီးပဲ။ ဒီလို လူမျိုးတွေ များလွန်းလို့ အခုကာလ သိပ်ကြောက်ရတာ။ ယောက်ျား၊

ယောက်ျား၊ သူတို့က အသာကြီးပဲ။ မအေ နှမတွေကို ရှောင်ကြသေးလို့သာ သူတို့ကို မြင့်မြတ်တယ်ဆိုရသေးတာပါ။ တရားနဲ့ ဖြေပေတော့။ ညည်းက အမေပါလို့ ပြောဦး ကလေးမိဘက ရှိသေးတယ်။ ခက်သားလား၊ ပြီး ဟိုဟာက အူဝဲဆိုကတည်းက မွေးရတာ။ ညည်းက မွေးအမေ၊ ဟိုက ကျွေးအမေ ဖြစ်ပြီကပဲ။ မေ့လိုက်ပါ သမီးရယ်။ မတွေ့ပါနဲ့၊ မတွေ့ချင်ပါနဲ့ တော့”

“ကျွန်မရော မေးသေးလား”

“မေးတယ်၊ မေးတယ်။ အဘွားနဲ့ ပါလာတဲ့ မိန်းမကြီးလေ။ အမာလေးကို ကြည့်ပြီး ငိုနေတဲ့ မိန်းမကြီးကော မလာဘူးလားလို့ မေးတယ်။ ငါလည်း သူ့မိဘကြားရင် ငါနဲ့တောင် တွေ့ခွင့်ပေးမယ် မဟုတ်လို့ အဲဒီ မိန်းမကြီးက စိတ်နောက်နေတယ်။ အဘွားသမီးလို့ ပြောရသေးတယ်”

ဝင်းမေကား ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ရှိုက်ကာ ‘ဒီလိုပြောမှ ကောင်းမယ် အရီး ရဲ့’ ဟု မချီတင်ကဲ ပြောရှာလေ၏။

ထိုနေ့ညကား အရီးလှလည်း အရီးလှအတွေးနှင့် ဝင်းမေလည်း ဝင်းမေအတွေးနှင့် မအိပ်နိုင်ကြ။ နောက်ကြောင်းတွေ ပြန်ပြောင်းကာ ထင်ယောင် မြင်ယောင် ဆွေးပူနေသော ဝင်းမေအား ‘အိပ်လေ၊ အိပ်ပါ သမီး’ ဟူ၍မှ တစ်ပါး ဘာမျှ အားမပေးနိုင်။ သမီးကိုချစ်၍ မအေအဖြစ် မပြောနိုင်သော ဝင်းမေပြဿနာကို လူးရင်းလို့မ့်ရင်း စဉ်းစားရင်း မော၍ နေလေ၏။

ဝင်းမေလည်း လူးရင်းလို့မ့်ရင်း အားရအောင် ငိုရင်းက တစ်ဖက်မှ အိပ်ရာ ခြင်ထောင်ကို အသာမ၍ ‘အရီးလှ၊ အရီးလှ’ ဟု နှိုးလေရာ ‘ဘာတုံး ဝင်းမေ ဘာတုံး’ ဟု ပျာပျာသလဲ ထထိုင်၍ မေးရာ ‘မနက်လေ မနက် ကျွန်မသမီးလေး မင်းသမီးလေးလို့ ဝတ်ထားတာ ကျွန်မ သွားကြည့်မယ်၊ ဘယ်အချိန်လဲ အရီးရဲ့၊ သူလေး ဘယ်လောက်လှလဲဆိုတာ သွားကြည့် မယ်။ ဒီတစ်ခါပဲ အရီးရဲ့၊ ဒီတစ်ခါပဲ။ နောက်ကို ဘယ်တော့မှ မတွေ့ဘူး။ ကျွန်မ သိပ်ကြည့်ချင်တာပဲ။ အချိန်ကိုပြောပါ အရီးရယ်။ ပြောပါ’ ဟု လက်ကိုလှုပ်၍ လှုပ်၍ အထပ်ထပ်မေးလေသဖြင့်...

မပြောချင် ပြောချင်နှင့် ‘နေ့တစ်ချက်တီး’ ဟု ပါးစပ်မှ မြည်ထွက်

လိုက်ရလေ၏။

နေကာ: ချစ်ချစ်တောက်အောင် ပူပြင်းလှ၏။ အထက်ကပူ၊ အောက်က ပူ၍ တစ်ကိုယ်လုံး နေလှန်းထားသလို ပူပြင်းလှရာ အရှင်လတ်လတ် ငရဲအိုးထဲ ဆင်းရသကဲ့သို့ မှတ်ထင်ကာ ခြေလှမ်းကို မြန်သထက် မြန်အောင် ကြိုးစား၍ ဘူတာရုံဘက်ဆီသို့ လှမ်းနေရလေ၏။ တစ်ချက်တစ်ချက် ဘူတာရုံဘက်ဆီမှ သဲ့သဲ့မျှ ကြားလိုက်သော စည်တော်သံကြီးမှာ နားမှဝင်၍ ဘဝင်ကို သွားရိုက်သဖြင့် ဝမ်းနည်းသလို၊ ငိုချင်သလို ကတုန်ကယင်ကြီး ဖြစ်စေလေ၏။ 'ငါ့သမီးလေး လှလိုက်မယ့်ဖြစ်ခြင်း၊ ချစ်စရာကောင်းလိုက်မယ့် ဖြစ်ခြင်း' ဟု ပါးစပ်မှ ရေရွတ်ကာ လျှောက်ခဲ့ရာ လျှောက်ရင်း တုန်တုန်ယင်ယင်ကြီး ဖြစ်နေလေ၏။

ကြီးမားသော လူထုကြီးကား ဘူတာရုံဝင်းထဲ ဝင်းပြင်တွင် အအုပ်လိုက်၊ အစုလိုက် စုဝေး၍ နေကြလေ၏။ သပြေညို နှစ်ဖက်ထိုး၍ တဟီဟီ ထုရိုက်တီးခတ်နေသော စည်တော်သံမှာ နီးလေလေ၊ ရင်ခုန်လေ ရင်တုန်လေလေ...

ဟိုတစ်စု ဒီတစ်စု မဟုတ်ဘဲ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် စုဝေးပြုထပ်နေသဖြင့် သမီးကို ကျကျနန မြင်နိုင်မည့်နေရာကို ရှာရသော ဝင်းမေမှာ ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ်ဖြစ်နေပြီး ချွေးသီးချွေးပေါက်ကြီးသာ ကျ၍ တစ်လက်မလေးမျှ အပေါက်အကြား မရှိသဖြင့် နေရာကား မရနိုင်။ နေကပူ၊ လူတွေက များ၍ ငြီးစော်နံလာပြီး နဂိုကတည်းက အားကမရှိသည့်ပြင် မိမိကိုယ်ပေါ်သို့ လူတစ်ကိုယ်လုံး တွဲလဲခိုထားသကဲ့သို့ လေးလံထိုင်းမှိုင်း ပင်ပန်းမောဟိုက်လှသဖြင့် အနီးရှိ သစ်ပင်ရိပ်အောက်တွင် ခေတ္တထိုင်လိုက်ရာတွင်...

'ဆိုက်ပြီဟေ့ ဆိုက်ပြီ' ဟု လူထုကြီး၏ ပါးစပ်ပေါက်များမှ ဝေါခနဲ တစ်ပြိုင်နက် ထွက်လာသော အသံကြောင့် အမောမှ မဖြေနိုင်တော့ဘဲ မတွေ့လိုက်ရမှာ စိုးရိမ်လှ၍ ရှိသမျှ အားကလေးနှင့် တအားကုန် တိုးဝှေ့ရာ ပရိသတ်ကား မရွေ့။ မိမိမှာသာ ဟောဟဲ ဟောဟဲ ဖြစ်ကာ နေလေ၏။

နောက်ဆုံး၌ ကြံရာမရဖြစ်ကာ ပရိသတ်လည်း မမြင်နိုင်၊ အရှက်ကိုလည်း သတိမရနိုင်တော့ဘဲ သမီးသာ မြင်လိုလှသည့် ဇောက စောစောက ခြေရင်းတွင် ထိုင်၍ အမောဖြေသော သစ်ပင်ခွကြားပေါ်သို့ မတင်ကာ သွား

လေ၏။

မိမိသမီးလေးမှာ စည်းပုံ၊ ထိုင်မသိမ်း၊ ထဘီလေးနှင့် လှရသည့်အထဲ တွင် စိန်ရွှေအရောင်တွေက တစ်ကိုယ်လုံးကို မီးထိုး၍ ပြသယောင် တဖိတ် ဖိတ် တဝင်းဝင်း တောက်နေသဖြင့် နတ်သမီးကလေးကဲ့သို့ မှတ်ထင်မိလေ ၏။

အဖေ၊ အမေ အခေါ်ခံသော လင်မယားနှစ်ဦးမှာလည်း ပုဆိုး တမမ၊ ပဝါတလွင့်လွင့်နှင့်။ သမီးကို မျှော်နေသော ဝင်းမေအား ရှက်ပါတယ်ဟေ့ဟု သရော်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၍ ဝင်းမေ၏ စိတ်တွင် ကြိတ်မနိုင် ခဲမရ။ သူ့ကိုယ်စား နေရာရကြလေခြင်းဟု မနည်းကြီး ဝမ်းနည်းမိလေ၏။ မိမိသမီး လေးအား ပြေး၍ ဖက်နမ်းချင်လောက်အောင် အားမလို အားမရ၊ ရင်တစ်ပြင် လုံး ချစ်စိတ်တွေ ပြည့်လျှမ်းကာ ရှုမဝဖြစ်နေသဖြင့် တွဲဖြူမှ ကြွဆင်းလာ သော ဝန်ကြီးချုပ်မင်းနှင့် ဝန်ကတော်တို့ကိုပင် မမြင်။ သမီးလက်မှ ပန်းစည်း ကို ပြုံးကာ ရယ်ကာ ယူလိုက်မှ ဝန်ကြီးချုပ်ကို မြင်လိုက်ရာ အမယ်လေး ကိုမြတ်ထွန်း... ဘုရားရေး... သမီး... သမီးအဖေလေ။ အလိုလေး၊ အမယ် လေးလေး မကြည့်ဝံ့ပါကလား' ဟု အသည်းဆိုင် နှလုံးခိုင်မှ ဖျစ်ညှစ် မြည်တမ်းရင်း မျက်နှာကို လက်နှင့်အုပ်လိုက်ရာ မည်သို့ဖြစ်သည်မသိ...။

ဝန်ကြီးချုပ်မင်း ကြိုဆိုပွဲတွင် ကြက်ပျံမကျ စည်ကား ကြောင်း၊ အချို့မှာ နေရာမရ၍ သစ်ပင်ပေါ်က ကြည့်ရရာ အမည်မသိ အသက် ၃၀ ကျော်လောက်ရှိသော မိန်းမ တစ်ယောက် သစ်ပင်ပေါ်မှ လိမ့်ကျ၍ အရွိုက်ကို ခိုက်မိ လေသလောမသိ။ ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးနေလေ၍ အလောင်း ကို ဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်ရကြောင်း...

ဟု ဝန်ကြီးချုပ်ကြိုဆိုပွဲ အခမ်းအနားသတင်း ဖော်ပြပါရှိသော သတင်းစာကို ဝန်ကြီးချုပ်မင်းနှင့် ဝန်ကတော်ပါ ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနှင့် ဖတ်နေကြ လေတော့သတည်း။

[ဂျာနယ်ကျော်၊ အတွဲ (၉)၊ အမှတ် (၉)၊ ၃၁၊ မေ၊ ၁၉၄၁]

မိခွေး ... မိခွေး

ဆံပင်ကို ကျောပေါ်သို့ ဖြန့်၍ချလိုက်ပြီးလျှင် ဘီးနှင့် မဖြီးသေးဘဲ ဖွေးဖွေးကလေး လူးထားသည့် မျက်နှာကို မှန်နားတိုး၍ ကပ်လိုက်ကာ ဘယ်နေရာမှာ လိုသေးသည်ကို မျက်စိနှစ်လုံး ချာချာလည်လျက် ရှာလေသည်။ စိတ်တိုင်းမကျသေးသလို မျက်နှာကို မှန်ကြီးမှ ခွာလိုက်ပြီးနောက် ဘဲဥပုံမှန်သေးကလေးကို အစ်ကလေးတစ်ခုထဲမှ ထုတ်၍ ယူလိုက်ပြန်သည်။

မှန်ကလေးကို မျက်နှာနှင့်အနီးဆုံး ကပ်လိုက်ပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်ပြန်သည်။ သို့ မျက်နှာကို မှန်ကလေးနှင့် ကပ်လိုက် ခွာလိုက်၊ ခွာလိုက် ကပ်လိုက်လုပ်ပြီးတော့မှ နှုတ်ခမ်းဆိုးဆေးတောင့်ကလေးကို ယူကာ နှုတ်ခမ်းပေါ်တွင် တို့ပြီး လက်ညှိုးနှင့် ပွတ်ကာဆိုးလေသည်။ အရပ်အမောင်း ကိုယ်နေကိုယ်ဟန်မှာ မနိမ့်လွန်း၊ မမြင့်လွန်း၊ မဆူလွန်း၊ မကြုံလွန်းထဲက ဖြစ်သည်။ ဖြန့်၍ထားသော ဆံပင်များသည် ပေါင်လယ်ဆီတွင် ဝဲပျံ့၍ နေလေသည်။

တို့ဖတ်နှင့် မျက်နှာကို ဖုံဖုံပါအောင် အထပ်ထပ် တစ်ဖန်ရိုက်ပြီး မှန်ကြီးထဲတွင် မျက်နှာကို ကိုယ့်သဘောကျ အချိုးကျကျထားလျက် အားရ

* ဒီပိုကရေစီ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေးစာစောင်၊ အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၁၀)၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၅၈ တွင် "လက်သည်" အမည်ပြောင်း၍ ဖော်ပြထားသည်။

အောင် ကြည့်နေရင်း လက်တစ်ဖက်ကလည်း မှန်ခုံပေါ်တွင် ဘီးကို လိုက်၍ စမ်းနေလေသည်။ ‘မမသန့်’ ဟု နောက်မှအော်ခေါ်လိုက်သံကြားမှ ဘီးကို စမ်းမိကာ လန့်လန့်ဖျပ်ဖျပ် နောက်သို့ လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ မိမိအိမ်တွင် လက်တိုလက်ရှည် ခိုင်းစေသော မိခွေးအနားသို့ ရောက်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

“ဘာလဲဟဲ့၊ နင့်ဟာက အလန့်တကြား”

မိခွေးသည် ရုတ်တရက် မပြောသေးဘဲ လှလှပပ လိမ်းထားသည့် မျက်နှာကိုသာလျှင် စိုက်၍ ကြည့်နေလေသည်။ မိခွေးကား သျှောင်ပူစူးကလေးနှင့် ခုနစ်နှစ်၊ ရှစ်နှစ်ခန့်သာ ရှိသေးသည်။ ဗိုက်ပူပူ၊ ပုအိုင်အိုင်၊ နှုတ်ခမ်းစူးကလေးမို့ သူ့ရုပ်ရည်မှာ လူမြင်လျှင် ရယ်စရာသဖွယ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

စောင့်ဆိုင်းနေရန် သည်းမခံနိုင်တော့သကဲ့သို့ မိခွေး၏ အနားသို့ တိုး၍သွားပြီး ‘ဘာလဲလို့ မေးနေတာကို’ ဟု ငေါက်လိုက်ကာ လက်ထဲမှ ဘီးနှင့် ထိပ်ကို တစ်ချက်ခေါက်လိုက်မှ စုနေသည့် နှုတ်ခမ်းကို မဲ့လိုက်ပြီး နောက်...

“မမကိုလေ... ဟိုဘက်အိမ်က ဟိုလူကြီးက... အဲဒီလူကြီးက”

ရှေ့သို့မဆက်ဘဲ နှုတ်ခမ်းကို ပြန်၍စုထားလိုက်သည်။

“လူကြီးက ဘာဖြစ်သလဲ၊ ပြောစမ်းပါဟဲ့”

‘အဲဒီလူကြီးကလေ မမကို ဝမ်းဆွဲမတဲ့’ ဟု မပြောဝံ့သလိုလို၊ ပြောဝံ့သလိုလိုနှင့် စူးစူးရဲရဲ ပြောလေရာ ခင်ခင်သန့်မှာ စိတ်ဆိုးရမည့် ကိစ္စကဲ့သို့ မရယ်နိုင်အားပဲ ‘ငါ့ကိုလား ဝမ်းဆွဲမလို့ ခေါ်တာ၊ ဘယ်အကောင်လဲ ဟင်’

သိချင်ဇောနှင့် သျှောင်ပူစူးကလေးကို လှမ်း၍ ဆုပ်ကာ ခေါင်းကို မော့မော့ ပင့်ကိုင်ထားလိုက်ပြီး ‘နင်နဲ့ ဘယ်လိုတွေ့သလဲ ပြောစမ်း၊ ပြောစမ်း’ ဟု စစ်မေးလေသည်။

ထိုသို့လုပ်၍ထားသဖြင့် မိခွေးမှာ ကြောက်၍လာကာ ဘာပြောရမှန်း မသိတော့ဘဲ မျက်လုံးဝိုင်းလျက် နေလေသည်။

ထိုအတွင်း အသက် ၄၀ ခန့်ရှိ မိန်းမကြီးတစ်ယောက် အထဲသို့ ဝင်လာပြီးလျှင် မှန်ခုံဘေးရှိ တစ်ယောက်အိပ် သံခုတင်ပေါ်သို့ ကိုယ်ကို

ပစ်လွှဲလိုက်ကာ 'ဘာဖြစ်နေကြပြန်လဲ' ဟု ရိုးနေသကဲ့သို့ အေးအေးဆေးဆေးပင် မေးနေလေသည်။

“ဘာဖြစ်ရမလဲ ဒေါ်လေးရဲ့၊ ဟိုဘက်အိမ်က အကောင်က ခင်ခင်သန့်ကို ဝမ်းဆွဲမလို့ ခေါ်တယ်လို့ လာတိုင်နေတယ်”

“ဟဲ့ နေစမ်းပါဦး၊ ဘယ်အကောင်ကလဲ”

'မျက်မှန်ကပေါ့ ဒေါ်လေးရဲ့' ဟု ခင်ခင်သန့်က အော်၍ပြောလေသည်။

'ဘာလို့ ဒီလိုခေါ်တာလဲ' ဟု ဒေါ်လေးက မိခွေးကို မေးလေသည်။

မျက်စိလေးလုံးစလုံးက မိခွေးဘာပြောမည်ကို စိုက်၍ကြည့်နေကြရာ မိခွေးကလည်း မိမိမျက်စိနှစ်လုံးကို သူ့တစ်လုံးစီနှင့် ပြန်၍ကြည့်နေလေသည်။ ထို့အပြင် အပြောရကျပ်သကဲ့သို့ တံတွေးကို အတွင်မျိုနေတော့သည်။

'လွတ်လိုက်စမ်း၊ ငါ့ဆီကို' ဟု ဒေါ်လေးက ပြောသဖြင့် ခင်ခင်သန့်လည်း ဆုပ်ထားသော သျှောင်ပူစူးကလေးကို တွန်း၍ လွတ်လိုက်လေသည်။

“ကဲ... ကဲ ဘွားဘွားကို ပြောစမ်း၊ ဘယ်မှာတွေ့သလဲ”

“ခုနက မမက သရက်ခွံတွေ ပစ်လိုက်ဆိုလို့ ကျွန်မ သွားပစ်တယ်။ သွားပစ်တော့ အဲဒီမျက်မှန်နဲ့ လူကြီးက ကုပ်ကိုဆွဲထားပြီး ဘာလို့ဒီမှာ ပစ်သလဲလို့ မေးတယ်”

'မေးတော့ နင်က ဘယ်နှယ်ပြောလိုက်သလဲ' ဟု ခင်ခင်သန့်က ဝင်၍ထောက်လိုက်သည်။

'ကျွန်မက ကျွန်မပစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မတို့ မမက ပစ်ခိုင်းတာလို့ ပြောလိုက်တယ်'

မိခွေးသည် ဆက်၍ မပြောဘဲ ရပ်၍ထားလေသည်။

'ပြောတော့၊ ပြောလေ' ဟု ဒေါ်လေးက ထောက်၍ ပေးပြန်သည်။

“ပြောတော့... ပြောတော့... သူက အဲဒီလူကြီးက...”

'ဘာ သူက ဒီလူကြီးက လုပ်နေတာလဲ' ဟု ခင်ခင်သန့်က စိတ်မရှည်နိုင်ဘဲ ငေါက်လိုက်သည်။

'နေစမ်းပါဦး ခင်ခင်သန့်ရယ်။ ကောင်မလေးကလည်း မအူမလည်

ခင်ခင်သန့်ကလည်း ဒေါသချည်းပဲ” ဟု ဒေါ်လေးက ဟန့်လိုက်ပြီး ‘ပြောတော့ သူက ဘာပြန်ပြောသလဲ’ ဟု မိခွေးအား လေအေးအေးနှင့် ထပ်မေးလိုက်သည်။

မိခွေးလည်း တွေ့တွေ့ကလေး လုပ်၍နေပြီးမှ ‘နှင့်အစ်မ ဘယ်သူလဲ လို့ မေးတယ်။ ကျွန်မက မမသန့်လို့ ပြောတော့ အဲဒီလူကြီးက နင့်အစ်မ ဝမ်းဆွဲကို ပြောလိုက်တဲ့၊ နောက်ကို ဒီလိုမလုပ်ပါနဲ့တဲ့။ အဲလို အဲလို ပြောတယ်”

သူပြောသည့်စကားကို သူ့ဟာသူ အတော်စဉ်းစားပြီး ပြောရသလို ခေါင်းတညိတ်ညိတ် လည်တညိတ်ညိတ်လုပ်၍ ပြောနေခြင်းကို ဒေါ်လေးမှာ ကြွေမဆည်နိုင်ဘဲ အသံများပင် ထွက်အောင် ရယ်မောနေလေသည်။

သို့ ဒေါ်လေးလုပ်သူက ရယ်လေလေ၊ ခင်ခင်သန့်မှာ ဒေါပို၍ ပွလေလေ ဖြစ်ကာ...

‘အမယ် ဒေါ်လေးကပါ သဘောကျနေသလား။ မျက်မှန်က လူပါးဝလိုက်တာ။ ဒီမှာ ခင်ခင်သန့်၊ ခင်ခင်သန့်လို့ ဟိုးလေးတကျော် သိရဲ့သားနဲ့။ လူကို ဝမ်းဆွဲတဲ့၊ သက်သက် ချိုးတာ၊ သက်သက် အရှက်ခွဲတာ၊ မခံဘူး။ တွေ့ဦးမယ်။ တွေ့ပြီး ခွေးပြောသလို ပြောပလိုက်မယ်။ သိရောပေါ့’ ဟု ဘီးကလေးကို မြှောက်ကာ မြှောက်ကာ ဟစ်အော်ကြိမ်းဝါးလိုက်ရာ ဒေါ်လေးသည် ထပ်၍ပင် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ရယ်မောလိုက်သည်။

“နေပါဦးဟဲ့၊ ဒီသူငယ်ကလေး မရိုင်းပါဘူး၊ လူကောင်းကလေးပါ။ မနေ့က စကားဖြူပန်းတွေ ခြံရှေ့မှာ ငါကောက်နေတုန်း သူကလည်း ထွက်အလာနဲ့ ကူပြီးတောင် ကောက်ပေးသွားပါသေးတယ်။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပါ။ ငါက မေးလို့ သူ သတင်းစာတိုက်မှာ သတင်းထောက်လုပ်ပါတယ်တဲ့။ ဖော်ဖော်ရွေရွေ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ရှိက ရှိပါတိသနဲ့၊ ဒီကောင်မကလေး နားကြားလွဲရင် လွဲနေမှာပါ’ ဟု ဖြေစကား ပြောလိုက်လေသည်။

“အင်းလေ သတင်းထောက်မို့လို့ပေါ့ ဒီလိုလွဲတာ။ ကောင်မကလေးက ဒီစကားကို ဘာလွဲစရာရှိသလဲ။ ဒီမှာ ခင်ခင်သန့်ဆိုတာ ဘယ်လိုအစားဆိုတာ တစ်ရပ်လုံး သိတယ်။ အိမ်နားကပ်ပြီးနေတဲ့ သတင်းထောက်က မသိဘူးလား။ တမင် ဒေါ်လေးရဲ့၊ တမင်ချိုးတာ”

ဆတ်ဆတ်တုန်လျက် ဒေါသထွက်နေခြင်းကို ပြေလည်ပပျောက်အောင် မတတ်နိုင်တော့သဖြင့် ဒေါ်လေးမှာ မိခွေးကိုပင် အထပ်ထပ် ချော့ဆော့မေးနေလေတော့သည်။

ဟိုလိုမေး၊ ဒီလိုမေး၊ ဘယ်လိုပင် မေးမေး၊ မိခွေးကလည်း 'ဟုတ်ပါတယ် ဝမ်းဆွဲလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဝမ်းဆွဲလို့ ခေါ်ပါတယ်' ဟု ချည်း ထပ်ကာ ထပ်ကာ အဖြေပေးနေသဖြင့် ဒေါ်လေးပင် ဇေတဝါဖြစ်မိပြီးလျှင် သတင်းထောက်ကို ဒေါသထွက်ချင်သလိုလို ဖြစ်လာလေသည်။

* * *

ယနေ့ညနေသည် မိုးသားမိုးတိမ်များ ကင်းစင်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်တွင် တိမ်များ ယှက်သန်းလျက် ရောင်စုံတောက်၍ နေလေရာ ယခုလို မိုးရာသီတွင် ယနေ့ညနေလောက် လှပသော ညနေခင်းကို မမြင်ကြရသေးပေ။ ညနေခင်းကလေးမှာ သာသာယာယာ လှလှပပ ဖြစ်နေသလို ခြံတွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်၍နေသော ခင်ခင်သန့်သည်လည်း အစွမ်းကုန် မွမ်းမံပြုပြင်၍ ထားသဖြင့် အထူးပင် လှ၍နေလေသည်။

ထိုညနေခင်းနှင့် ထိုမိန်းမပျို၏ အလှချင်း ပန်ရနေကြပုံ တစ်မိမိမိ ရှုစားရင်း တဖြည်းဖြည်း လျှောက်လာနေသူမှာ သတင်းထောက် ကိုဦးပင် ဖြစ်လေသည်။

ကိုဦးသည် မိမိနေရပ်နှင့် သတင်းစာတိုက်မှာ အလွန်ဝေးလွန်းလှသဖြင့် နေ့စဉ် အိမ်သို့ မပြန်ဘဲ တိုက်ပိတ်သည့် ရက်များမှ အိမ်သို့ ပြန်တတ်လေသည်။ ထိုနေ့ကား သတင်းစာတိုက် ပိတ်ထားသဖြင့် အလုပ်အားလပ်သောကြောင့် တိုက်သို့ မသွားဘဲ ဥယျာဉ်တွေထဲတွင် လျှောက်လည်ပြီး အချိန်ဖြုန်းကာ ညနေစောင်းမှ အိမ်သို့ ပြန်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။ ခင်ခင်သန့်လည်း ယနေ့ တနင်္ဂနွေနေ့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မုချအိမ်သို့ပြန်လာမည်ကို အတပ်သိကာ အိမ်တွင် ထွက်၍အပြန်ကို စောင့်နေသူ ဖြစ်လေသည်။

၎င်းတို့မှာ အလွန်ကျယ်ဝန်းသော ဥယျာဉ်ခြံကြီးထဲတွင် တစ်အိမ်စီ နေကြသူများ ဖြစ်လေသည်။ လူသွားလမ်းကား ထိုဥယျာဉ်ကြီးများဘေးတွင် ပေပေရေရေ ကျိုးကျိုးပဲ့ပဲ့ ကျဉ်းကျဉ်းမြောင်းမြောင်းကလေး ဖြစ်လေသည်။

ကိုဦးသည် ခြံတွင် တွေ့ရသော ပန်းချီကားကို ကြည့်ရင်းလာနေသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ ချိုင့်များ၊ ဗွက်များကိုပင် သတိမရဘဲ ချော်၍ နင်းမိလေသည်။

ခြံသို့ ရောက်လာသော်လည်း ခင်ခင်သန့်က လမ်းဖယ်၍ မပေးဘဲ အဝတွင် ရပ်နေသဖြင့် ခင်ခင်သန့် ဖယ်ပေးလို ဖယ်ပေးငြားဟု ကိုဦးက အရှိန်သတ်ကာ ရပ်တန့်လိုက်သော်လည်း ခင်ခင်သန့်ကား လမ်းဖယ်၍ မပေးဘဲ မျက်နှာတင်းတင်းနှင့် ‘သတင်းထောက် ကိုဦးဟာ ရှင်ပဲနော်’ ဟု သိလျက်သားနှင့် ရွဲ့လိုက်လေသည်။

ခင်ခင်သန့်ကို ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး အပြန်အလှန် ကြည့်လိုက်ပြီးမှ ကိုဦးက ‘ဟုတ်ပါတယ်’ ဟု ခပ်ဖြည်းဖြည်းပင် ဖြေလေသည်။

“ရှင်... ကျွန်မကိုကော သိရဲ့လား”

မိမိအိမ်ဆားက အိမ်က မိန်းမပျိုမှန်းကိုကား သိ၏။ ဤကဲ့သို့ နီးနီးကပ်ကပ် တစ်ခါဖူးမျှ မကြည့်ခဲ့ရသဖြင့် ဤမျှ လှပမှန်းကို မသိခဲ့ရသည့် အတွက် အဖြေကို ရုတ်တရက် မပေးသေးဘဲ စေ့စေ့စပ်စပ် အားရအောင် ကြည့်ပြီးမှ...

“ကျွန်တော် သိပါတယ်”

“ဘယ်လိုသိတာလဲ”

ကိုဦးတွင် ဖြေဖို့ရာ ခွကျ၍ နေလေသည်။ ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်နဲ့ မေးလိုက်တာပါလိမ့်ဟု နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်သွားပြီးလျှင် ‘ခင်ဗျား ဘယ်လိုမေးတာလဲ’ ဟု ပြန်၍ မေးလိုက်လေသည်။

“ဘယ်လို မေးရမလဲ၊ ရှင်ကျွန်မကို သိတယ်လည်းပြောတယ်။ ဘယ်လိုသိတာလဲ ဆိုတာတော့ ရှင်မပြောနိုင်ဘူး။ ရှင် ကျွန်မ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ ဆိုတာ စောစောက သိရင် ရှင့်ကို ဘယ်လိုမှ မေးဖို့မရှိဘူး။ အခု ရှင်က ကျွန်မကို အများသိသလို မသိဘဲ ဝမ်းဆွဲလို့ ရှင်သိနေလို့ ရှင်ဘာသိတာလဲ လို့ မေးရတာပေါ့”

ထိုအချိန်တွင် ကိုဦးတွင် ပို၍နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်ကာ မျက်မှောင်များ ကြုတ်လိုက်လျက်...

“ခင်ဗျားကို ဝမ်းဆွဲလို့ ကျွန်တော် မသိရပါကလား ခင်ဗျာ”

ခင်ခင်သန့်သည် စိတ်ကို မချုပ်တည်းနိုင်တော့ဘဲ ‘ရှင် မသိရင်

ဘာပြုလို့ ကျွန်မကို ဝမ်းဆွဲလို့ ခေါ်ရသလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး။ ရှင် ဘယ်လို လူလဲ' နှင့် ကက်ကက်လန် ရန်တွေ့လိုက်လေသည်။

သတင်းထောက် ကိုဦးတွင်ပင် မဟုတ်၊ ပိန္နဲပင်ကွယ်တွင် ချောင်း၍ နားထောင်နေသော ဒေါ်လေးပင် ပြုံးနေလေသည်။

ကိုဦးကား မိမိပြုံးလိုက်သည်ကို အားနာသွားပြီးမှ 'နေပါဦး ခင်ဗျာ၊ ရှင်းပါဦး၊ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားကို ဝမ်းဆွဲလို့ ဘယ်တုန်းကမှ မခေါ်ရ၊ မပြောရပါကလား' ဟု ခပ်လေးလေးနှင့် မျက်နှာကိုလည်း ခပ်တည်တည် ပြန်၍ထားပြီး ပြောလိုက်သည်။

“နို့ ရှင် မနက်က ကျွန်မအိမ်က ကောင်မလေးကို ဘယ်လို ပြောလိုက် သလဲ”

ကိုဦးသည် ဤတွင်မှ သဘောပေါက်၍ သွားတော့ကာ အောင့်လို သော်လည်း မအောင့်နိုင်ဘဲ သွားများပင်ပေါ်အောင် ပြုံးမိလေသည်။

“ရှင့်ကို ရယ်စရာ ပြောနေတယ်မှတ်လို့ ရယ်နေတာလား”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော် ဝမ်းဆွဲလို့ မပြောလိုက်ပါဘူး။ သူက ဒီလမ်းမမှာ သရက်ခွံတွေ ထွက်ပစ်လို့ ကျွန်တော်ကလည်း အထွက်နဲ့ တွေ့တော့ နင် ဘာလို့ ဒီလမ်းပေါ် ပစ်ရသလဲလို့ ငေါက်လိုက်တာ။ ကျွန်မ ပစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မတို့ မမက ဒီမှာ ပစ်လိုက်ဆိုလို့ လာပစ်တာ ပြောလို့။ ဒါဖြင့် နင့်အစ်မ လက်သည်ကို ပြောလိုက်။ ဒီလို မလုပ်ပါနဲ့လို့ ဒီလိုပြောတာပါ”

ကိုဦးရယ်၍ နေလေသည်။ ကိုဦး ရယ်သကဲ့သို့ ဒေါ်လေးမှာလည်း အသံထွက်အောင် ကြိတ်၍ ရယ်နေလေသည်။

ခင်ခင်သန့်ကား ပြေလည်၍ မသွားဘဲ ရှက်ရှက်နှင့် ပို၍ပင် စိတ်ဆိုး ပြန်ကာ 'ရှင်က ဘာကိစ္စ လက်သည်လို့ ပြောရတာလဲ' ဟု ခပ်ငေါက်ငေါက် မေးလိုက်လေသည်။

ခင်ခင်သန့်၏ မျက်နှာကလေးမှာ တစ်မိနစ်ထက် တစ်မိနစ် နိမြန်း သည်ထက် နိမြန်းနေသည်ကို ကိုဦး တွေ့ရလေသည်။

“ဪ... လက်သည်လို့ ပြောရတာ လူသွားလမ်းမပေါ် ပစ်ခိုင်းတာ နည်းလမ်းမကျလို့ လက်သည်လို့ ပြောလိုက်တာပါ”

“အံ့မယ်၊ ရှင်ခင်းထားတဲ့ လမ်းမို့လို့လား။ ရှင်အပူ ပါရအောင် ရှင် အိတ်ထဲက ပိုက်ဆံနဲ့ တံမြက်လှည်းကုလားတွေ ငှားခိုင်းနေရလို့လား။ လမ်းရှုပ်ရင် မြူနီစီပယ်က လုပ်လိမ့်မယ်။ လက်သည်လို့ ရှင်ပြောဖို့ အလုပ် လား”

“ကျွန်တော် ပြောဖို့ အလုပ်ဖြစ်လို့ ကျွန်တော် ပြောရတာပါပဲ။ ကျွန်တော်တင် မဟုတ်ပါဘူး။ လူတိုင်း လူတိုင်းပဲ ပြောနိုင်ပါတယ်။ ငွေပေး ရလို့လားဆိုတာလည်း ကျွန်တော်တင် မဟုတ်ပါဘူး။ လူတိုင်း လူတိုင်းပဲ ပေးနေကြရတာပဲ။ လက်သည်လို့ ပြောရတာက ခင်ဗျားတို့လို မိန်းမတွေက ဒီလို လမ်းမှာထွက်ပြီး အမှိုက်မရှုပ်ကြဘူးဆိုရင် အမှိုက်လှည်းကုလားတွေကို အမြောက်အမြား ပိုက်ဆံပေးနေကြရဖို့ မရှိဘူး မဟုတ်လား။ အခုလို မြူနီ စီပယ် အခွန်အခ နှင့်နေတာ အကြောင်းရင်း လက်သည်ကိုရှာတော့ အိမ်က အမှိုက်လမ်းမထုတ်ပြီး ရှုပ်နေကြတဲ့ ခင်ဗျားတို့တစ်တွေကြောင့်ပဲလို့ ဆိုရမှာ ပဲ။ သန့်သန့်ပြန်ပြန်ဖြစ်ဖို့ တံမြက်စည်းကိုင်ရတဲ့ အလုပ်က ခင်ဗျားတို့ အလုပ်။ ကျွန်တော်တို့ ယောက်ျားတွေ အလုပ်မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားတို့က လုပ်ရမှာကို ခင်ဗျားတို့က ရှုပ်နေကြတော့ ဒီမြို့ရွာဟာ သန့်ရှင်း နိုင်ပါဦး မလား။ ဒီတော့ ခင်ဗျားတို့ လက်သည်ပဲ”

မြို့ရွာသန့်ရှင်းရေးဟာ ဘာဆိုလို့ ကျွန်မ လက်သည်ဖြစ်ရမှာလဲ။ ကျွန်မနဲ့ မဆိုဘူးဟု ခင်ခင်သန့်က ခါခါကြီး ပြောလိုက်လေသည်။

“ယုံပါတယ်။ ခင်ဗျားနဲ့ မဆိုဘူး၊ ခင်ဗျားအလုပ် မဟုတ်ဘူးလို့ ခင်ဗျားထင်လို့ ခင်ဗျားဒီလို လုပ်ရက်တာပေါ့။ ခင်ဗျား ပြည်ပဲ၊ ခင်ဗျား မြို့ပဲရယ်လို့ ခင်ဗျား ပိုင်ပိုင်ဆိုင်ဆိုင် ယူဆထားရင် ခင်ဗျားတင် မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့လို မိန်းမတွေအားလုံး အားလုံးက ယူဆကြရင် ကုလားတွေ အများကြီးထားဖို့ မလိုပါဘူး။ အခွန်အခလည်း ဒီလောက်များဖို့ မရှိဘူး။ သည့်ပြင်နိုင်ငံတွေမှာ မိန်းမတွေ သန့်လွန်လွန်းလို့ အမှိုက်ဆိုတာ အိမ်မှာရော လမ်းမမှာရော တွေ့ချင်လို့မှ မတွေ့ရဘူး။ တွေ့ချင်ရင် အမှိုက်တောင်း၊ အမှိုက်ကျင်းကို ရှာကြည့်မှ အမှိုက်ကို မြင်ရပါလိမ့်မယ်။ ဒီလို လမ်းမမှာ အမှိုက်ထွက်ပစ်ကြတာ ရှိကို မရှိကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျား ရုပ်ကလေးကို လှရမှန်းသိသလို၊ ခင်ဗျားနာမည်ကလေး သန့်သလို၊ ခင်ဗျားအပြုအမူကလေး

တွေလည်း သန့်ဖို့ ကျွန်တော်က ပြောလိုက်တာပါ။”

“ရှင် ပြောချင်ရာ ပြောနေ၊ ရုပ်နဲ့ နာမည်ကို ခိုက်ပြောစရာ မလိုဘူး။”

“စိတ်ဆိုးသွားသလား၊ ကျွန်တော်ပြောတာ”ဟု စောစောက ဆေးဆေးလေးလေး ပြောသည်ထက် ယခုပို၍ ဆေးလေးသောအသံဖြင့် မေးလေသည်။

ခင်ခင်သန့်က မျက်စောင်းကလေးထိုးလျက် ‘လူကိုက’ ဟု ရေရွတ်လိုက်ပြီး ချာခနဲလှည့်ကာ အိမ်ဘက်ဆီသို့ သုတ်သုတ်လျှောက်သွားလေတော့သည်။

ထိုအခါမှ ကိုဦးမှာ လမ်းပေါက်ပွင့်သွားသဖြင့် မိမိအိမ်ဘက်ဆီသို့ ကွေ့၍ လျှောက်သွားလေသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ကိုဦးကိုတွေ့လျှင် ‘ကိုဦး ဘာများ သဘောကျလာပါလိမ့်’ ဟု မုချ အောက်မေ့ကြပေလိမ့်မည်။ ကိုဦး လွန်သွားမှ ဒေါ်လေးမှာ သစ်ပင်ကွယ်ရာက ထွက်လာရသဖြင့် ကိုဦး၏ မျက်နှာတစ်ပြင်လုံး ပြုံးချင်တိုင်း ပြုံးသွားသော အမူအရာကို မတွေ့လိုက်ရပေ။

ခင်ခင်သန့်မှာ အိမ်ဘေးတွင် မိခွေးကိုလှည့်၍ ရှာနေလေသည်။ မိခွေးသည် ရေတွင်းဘေးတွင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက် ကြေးတွန်းနေလေသည်။ မိမိဆီသို့ ခင်ခင်သန့် လျှောက်လာနေသည်ကို ကျောခိုင်း၍ နေသဖြင့် မမြင်ဘဲ ရှိလေသည်။ မိမိ၏ တင်ပါးကို ခြေထောက်နှင့် ကန်လိုက်သည့်အတွက် လှည့်၍ကြည့်တော့မှ သူ၏ မမကို မြင်ရလေသည်။

“ခွေးမ... ဟိုဘက်အိမ်က မျက်မှန်က ငါ့ကို ဘယ်လိုခေါ်တယ်”

‘ဝမ်းဆွဲလို့ ခေါ်ပါတယ်’ ဟု မိခွေးသည် ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် ဖြေလေသည်။ ဤအကြောင်း ထပ်၍ မေးနေပြန်ခြင်းကိုလည်း အံ့ဩနေလေသည်။

“တင်ပါးကို ထပ်၍ တစ်ချက်ပေါက်လိုက်ပြီး ‘လက်သည်လို့ ခေါ်သလား၊ ဝမ်းဆွဲလို့ ခေါ်သလား။”

မိခွေးသည် ရုတ်တရက် အဖြေမပေးနိုင်၊ သူ့လုံချည်မှ တစက်စက်ကျနေသော ရေပေါက်ကိုသာ ကြည့်နေလေသည်။ ခဏကလေးကြာမှ ‘အတူတူပါပဲ’ ဟု ခင်ခင်သန့် မျက်နှာကို မကြည့်ဘဲ ငုံ့လျက်ပင် မဝံ့တဝံ့ ဖြေလေသည်။ ဒီစကားကို ဘာကြောင့် အရေးတကြီးလုပ်ပြီး မေးနေပါလိမ့်ဟု

သူ စဉ်းစား၍ မရနိုင်အောင် ဖြစ်နေလေသည်။

‘ဘာ အတူတူပါပဲလဲ’ ဟု ခင်ခင်သန့် အော်ငေါက်လိုက်ပြီးနောက် ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ နှစ်ချက်သုံးချက် ဖနောင့်နှင့် ပေါက်လေသည်။

ဒေါ်လေးတွင် မချုပ်တည်းနိုင်ဘဲ အသံထွက်အောင် ရယ်မောပြီးလျှင် ‘ဘယ်လိုတူတာလဲ ရအောင်မေး... ရအောင်မေး’ ဟု ပြောကာ ထပ်၍ တခစ်ခစ် ရယ်နေပြန်လေသည်။

“ပြောလေ၊ နင် မပြောဘူးလား၊ ဘယ်လိုတူတာလဲ၊ နင့်ကို ဘယ်သူ ကများ တူတယ်လို့ ပြောသလဲ ပြော”

မိခွေးသည် ထိုင်ရာမှ ထ၍ ရပ်လိုက်ပြီးလျှင် ဒေါ်လေးကိုကြည့်လိုက်၊ ခင်ခင်သန့်ကို ကြည့်လိုက်နှင့် လုပ်နေလေသည်။

ခင်ခင်သန့်က ‘မေးနေတာ မပြောဘူးလား’ ဟု ကန်မလို ဟန်ပြင် လိုက်မှ...

“ရွာထဲက လက်သည် ဒေါ်နှင်းဆီကြီးကို မမပဲ လာရင် မာလကာသီး တွေ ပေးလိုက်လို့ ပြောပြီးတော့”

မိခွေးလည်း ဆက်၍ မပြောတော့ဘဲ သူ့စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို လူကြီးသိသလို မသိနိုင်တိုင်း ယခုလို အကန်အကျောက်ခံရခြင်းကြောင့် မျက်နှာအိုကလေးနှင့် နှုတ်ခမ်းကလေးစူမိလေရာ ဒေါ်လေးသာ ခင်ခင်သန့်ကို ဆွဲ၍ မထားမိလိုက်ပါက မုချ ယခုထက်ပို၍ နာနာကြီး အကန်ခံရပေမည်။ ဒေါ်လေးတွင် ရယ်ရလွန်းသဖြင့် မျက်ရည်များပင် ကျလေလျှင် လက်ကိုင် ပဝါဖြူကလေးကို ထုတ်၍သုတ်ကာ ခင်ခင်သန့်ကို အိမ်ထဲသို့ ဆွဲခေါ်သွား လေသည်။

မိခွေးမှာ တစ်စက်တစ်စက်ကျနေသော ရေပေါက်ကလေးများကို တစ်စက် တစ်စက်ကျနေသော မျက်ရည်ပေါက်ကလေးများကြားမှ ကြည့်ရင်း မိမိမှန်သောစကားကို ပြောပါလျက်နှင့် မမသန့် မတရား နှိပ်စက်သွားခြင်းကို နာကြည်းခံပြင်းခဲ့လေသတည်း။

[ဂျာနယ်ကျော် အတွဲ (၁)၊ အမှတ် (၁၀)၊
၂၀၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၄၅]

mgvoo.com

မိန်းမပီပီ

“စစ်အတောအတွင်းကြီးမှာတော့ ဖြစ်သလိုပဲ နေရမှာပဲကွယ်။ ဒါတွေကို ခုနေခါ တွေးပူလို့ ဘယ်ဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ”

ဒေါ်နှင်းအေးလည်း လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားလျက်ရှိ၏။

“သွားချင်လို့ သွားရတာ မဟုတ်တာလည်း မင်းအသိပဲ၊ မလုပ်လည်း တစ်ပြစ်၊ လုပ်လည်း တစ်ပြစ်နဲ့ ဒီတစ်ခါလောက် လူလုပ်ရတာ ကျပ်တာ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ ကိုယ့်ဟာနဲ့ကိုယ် နေရတာပဲကွယ်။ ဗိုလ်တဲကြီးက အကျယ်ကြီးပဲ၊ သူတို့က အပေါ်မှာ နေတာပဲ။ ကိုယ်က အောက်မှာနေပေါ့၊ တခြားစီပဲ”

“တခြားစီတော့ တခြားစီပဲ၊ ဒါပေမဲ့ လှေကားက အတွင်းကဆိုတော့ တစ်အိမ်တည်းနေကြသလိုမို့ ကိုက်ပါ့မလား ဆိုတာသာ ပူတာပါ”

“ဒါကတော့ မနှင်းအေးရယ်၊ သူတို့လည်း မင်းထဲ စိုးထဲကပဲဟာ အောက်တန်းစားမှ မဟုတ်တာ၊ ပူမနေပါနဲ့၊ ဒီလိုပေါ့။ ဖြစ်သလိုပေါ့ကွယ်”

ဦးဘမောင်က မည်သို့ပင် မပူရန် ပြောပါသော်လည်း ဒေါ်နှင်းအေးမှာ ပြောင်းရွှေ့ရခါနီး၌ သောကမအေးဘဲ ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိတို့ မရောက်ဖူး

သော မြို့တွင် မသိသောသူများနှင့် အတူစပ်၍ တစ်အိမ်တည်း နေရမည်ကို မိမိခင်ပွန်းက လွယ်လွယ်ကလေး သဘောထားနိုင်သော်လည်း မိမိတွင်မူ ဤကိစ္စလောက် အရေးကြီးသောကိစ္စ မရှိဟု ထင်မှတ်မိလေ၏။

ကိုယ့်ဘာသာ သတ်သတ် အိမ်တစ်ဆောင်ငှား၍ နေရန် စုံစမ်းပါ သော်လည်း မိတ္တီလာတွင် ဂျပန်ဝင်လာစက ဗုံးကြဲထားသဖြင့် အချို့ ပျက်စီး ကုန်၍ အိမ်အပိုအလွတ်တစ်လုံးမှ ငှား၍ မရခဲ့ပေ။ အရာရှိကြီးများအတွက် နေထိုင်ရန် ဗိုလ်တဲတစ်တဲသာ ကျန်ရှိလေရာ ထိုဗိုလ်တဲတွင်လည်း ယခု နေထိုင်လျက်ရှိသော ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ဦးအေးတို့နှင့် တွဲ၍ နေရတော့မည် ဖြစ်လေ၏။

ဦးအေးထံမှလည်း မိမိခင်ပွန်းထံသို့ အမြန်ပြောင်းရွှေ့လာရန်နှင့် ၎င်း တို့နှင့်ပင် အတူနေရန် စာတစ်စောင် ရေးပို့ထားလေ၏။

ဦးဘမောင်သည် ဦးအေးထံသို့ ယခုလကုန်အရောက် လာရောက်မည့် အကြောင်း ပြန်စာတစ်စောင် ရေးလျက်နေစဉ် ဒေါ်နှင်းအေးလည်း မသက် မသာ မျက်နှာထားနှင့် ဦးဘမောင်ရှေ့တွင် ထိုင်၍နေ၏။

“ခုနေခါကွယ် လူချင်း အမျိုးမတော်ပေမဲ့ အလုပ်ချင်းက အမျိုးတော် နေတော့ ကျောချင်းကပ်ပြီး နေရတာလည်း တစ်အားပဲကွယ်။ ကာလကြီးက ကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အလိုကျအတိုင်း ဘယ်နည်းနှင့်မှ မဖြစ်နိုင် ဘူး။ ဒီတော့ အခါကာလကိုကြည့်ပြီး သည်းခံကြရတော့မှာပဲ”

မိမိအား ဖျောင်းဖျောင်းဖျဖျ တရားချနေသော ခင်ပွန်းသည်ကို ကြည့် လျက် ဒေါ်နှင်းအေးလည်း အင်းမလှုပ်၊ အဲမလှုပ် နားထောင်နေလေ၏။

ထိုအတွင်း အသက် ၂၅ နှစ်ခန့်ရှိ သူငယ်တစ်ယောက် အခန်းထဲသို့ ဝင်ရောက်လာရာ ဦးဘမောင်က လှမ်း၍ပြုံးပြီး “မောင်မောင်ရေ၊ မင်းမေမေ ပစ္စည်းတွေ ကူပြီး သိမ်းပေးကွယ်။ ဖေဖေတို့ တနင်္ဂနွေနေ့လောက် ရုံးက ကားစီစဉ်ပေးမယ် ပြောတယ်၊ အဆင်သင့် လုပ်ထားမှပဲ”

‘ဖေဖေတို့ ဟိုမှာ အိမ်ရပြီလား’ ဟု မောင်မောင်က မေးရင်း မိဘနှစ်ဦး နားတွင် ဝင်၍ထိုင်လိုက်လေ၏။

“အိမ်မရလို့ မင်းမေမေ စိတ်ညစ်နေတာပေါ့ သားရဲ့။ ဟိုမှာ ဝန်ထောက်ဦးအေးတို့နဲ့ အတူနေရလိမ့်မယ်”

“စိတ်မညစ်ပါနဲ့ မေမေရယ်၊ ကျွန်တော်တို့လည်း လူများတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ သားအဖသုံးယောက်နဲ့ အစေခံ လင်မယား နှစ်ယောက်ပဲဟာ၊ ဒီလိုပဲ ကြည့်နေရတာပေါ့”

ခင်ပွန်းသည်တွင်မက သားဖြစ်သူကပါ ဖျောင်းဖျနေခြင်းကို ဒေါ်နှင်းအေးလည်း ခေါင်းတဆတ်ဆတ် ညိတ်၍ နေလေ၏။

* * *

ဖုန်တထောင်းထောင်းထဲ၌ လူးလို့မ့်၍ ပြေးနေသော ကားကြီးပေါ်တွင် ဒေါ်နှင်းအေးသည် အဝတ်ကို ခေါင်းပေါင်းလျက် လိုက်ပါလာခဲ့လေ၏။

မြို့ထဲသို့ ကားဝင်လာခဲ့သည့်တိုင် နှာခေါင်းတွင် ပဝါဖြူနှင့် ပိတ်၍ ထားသဖြင့် ဦးဘမောင်က သားလုပ်သူအား ‘ဟေ့ မင်းမေမေ အသက်ရှူ ခိုင်းပါဦးကွယ့်’ ဟု ရယ်ရယ်မောမော ပြောရလေ၏။

မြို့ထဲတွင် ရုတ်တရက် မျက်စိလည်နေကြ၍ ဟိုဝင် သည်မေးနှင့် တစ်နာရီခန့်ကြာမှ ကန်ကြီးနားရှိ ဗိုလ်တဲဝင်းထဲသို့ ကားဝင်ခဲ့နိုင်လေ၏။

မိတ္ထီလာကန်တော်ကြီးကား ကြည့်လေတိုင်း မဆုံးနိုင်ဘဲ အမှိုက် သရိုက် ကင်းစင်၍ ရေတစ်ပြင်လုံး ဖွေးဖွေးကြည်လင်နေလေ၏။ ကန်မှ တသိမ့်သိမ့် တိုက်ခတ်လိုက်သော လေပြည်လေညင်းကလေး၏ အရသာကို သုံးဆောင်ခံစားလိုက်ရခြင်းကြောင့် တစ်လမ်းလုံး ဖုန်တထောင်းထောင်းနှင့် ငြီးစော်နံ့လာရခြင်းကို ဆီး၍ ယပ်ခပ်ပေးလိုက်သကဲ့သို့ အေးမြကြည်လင် သွားကြလေ၏။

အိမ်ပြင်ဘက်တွင် ကားထိုးဆိုက်လိုက်သော်လည်း တစ်ဦးတစ် ယောက်မျှ ရုတ်တရက် ထွက်မလာကြပေ။ ဟွန်းသံအတန်တန်ပေးမှ အပေါ် ထပ် ဆင်ဝင်တံခါးပေါက်တစ်ချပ် ပွင့်လာပြီး အသက် ၄၀ ခန့်ရှိ မိန်းမ တစ်ယောက် ကိုယ်တစ်ပိုင်း ပေါ်ထွက်လာလေ၏။

အကျီကြယ်သီးများ ပြုတ်၍ ဆံပင်ဖိုးရိုးဖားရားနှင့် ထိုမိန်းမ၏ အသွင်ကို ဒေါ်နှင်းအေးလည်း လှမ်း၍ အကဲခတ်လိုက်၏။ ပြတင်းပေါက်မှ ခေတ္တမျှ စိုက်ကြည့်နေပြီးမှ ‘ဪ... ဘယ်သူတွေလဲလို့ လက်စသတ်တော့ ကိုအေးပြောနေတဲ့ ဝန်ထောက်မင်းတို့ပါလား။ လာပါ... လာပါ။ ဟဲ့...’

မိစော၊ ဟုတ်ပေါင်၊ ဟဲ့... မိစမ်း... မိစမ်း တံခါးဖွင့်လိုက်စမ်းပါဟဲ့၊ အောက်က တံခါးတွေ ဖွင့်လိုက်ပါ ဆိုမှ။ ဒီကောင်မနယ် ယောင်တိယောင်တောင်နဲ့ မြန်မြန်လုပ်၊ ဧည့်သည်တွေ ရောက်နေပြီ မြန်မြန်ဟဲ့' ဟု ပြောလေ၏။

ထိုမိန်းမ၏ အသံမှာ တစ်ပြိုင်နက်တည်း စီစီညံသွားလေ၏။

ဦးဘမောင်၊ မောင်မောင်နှင့်တကွ အစေခံနှစ်ယောက်ပါ ကားကြီးပေါ်မှ ပစ္စည်းများကို မြေပေါ်သို့ ပုံချနေကြစဉ် ဒေါ်နှင်းအေးမှာ ပွင့်လာသော အောက်ထပ်တံခါးဝတွင် ရပ်လျက် အခန်း၏ အခြေအနေကို အကဲခတ်၍ နေလေ၏။

အခန်းကိုကြည့်နေစဉ်တွင် လှေကားမှ အပေါ်ထပ်က မိန်းမကြီးလည်း တဖျတ်ဖျတ်နှင့် ဆင်း၍လာလေ၏။

“ဝန်ထောက်မင်းတို့ လာမယ်ဆိုတာနဲ့ ကျွန်မတို့ အောက်ထပ်ကို ရှင်းထားပါတယ်။ အကျယ်ကြီးပါပဲ၊ နေနိုင်ပါတယ်။ ဒီကတော့ ဝန်ထောက်မင်းနဲ့ ဘာတော်သလဲ။ တစ်နေ့တစ်နေ့ မျှော်လိုက်ရတာ မပြောပါနဲ့တော့။ သူကလည်း လာခဲ့လိုက်တာဆိုပြီး မျှော်နေတာပါပဲ။ ဒီနေ့မနက်တောင် 'ဒီနေ့များ ရောက်ကြမလား မသိဘူးကွယ့်' လို့ ပြောသွားသေးတယ်။ ညနေရုံးက ပြန်လာရင်တော့ ဝမ်းသာမှာပဲ”

ခေါင်းတညိတ်ညိတ် လည်တညိတ်ညိတ်နှင့် ကိုယ် အငြိမ်မနေ၊ လက်အငြိမ်မနေ တစ်ကိုယ်လုံး သွက်သွက်လှုပ်ခါ၍ ပြောနေပုံကို ဒေါ်နှင်းအေးတွင် နတ်ဝင်သည်နှင့် တွေ့နေရသကဲ့သို့ မှတ်ထင်နေမိလေ၏။

စကားအဆုံးသတ်၍ ရပ်တည်ရာ ရသွားပြီး ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်ဖြစ်၍ သွားမှပင် ဒေါ်နှင်းအေးက 'ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ကျွန်မ ဦးဘမောင် ဇနီးပါပဲ။ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်' ဟု တစ်လုံးချင်း ခပ်လေးလေး၊ ခပ်အေးအေးနှင့် သာယာသိမ်မွေ့စွာ ပြန်၍ ပြောလေ၏။

“ဒါကလေ၊ ဒါက အိပ်ခန်းလုပ်နိုင်တယ်။ ဒါက ဧည့်ခန်းနဲ့ ထမင်းစားခန်းရောလုပ်ပေါ့။ ဪ... မင်းကတော်က သနပ်ခါးလိမ်းခန်း မလိုပါဘူး။ သမီးပျိုမှ မရှိဘဲ၊ အိပ်ခန်းထဲပဲ လုပ်တာပေါ့။ ရေချိုးဖို့တော့ အောက်မှာ အခန်းမရှိဘူး။ နောက်ဖေးဘက်မှာပဲ ကာပြီးချိုးပေါ့။ ထမင်းချက်တာတော့ ဟိုအစေခံတန်းလျားနားမှာ မီးဖိုရှိတယ်၊ အဲဒါ အတူတူချက်တာပေါ့”

အိမ်ထဲတွင် တောင်လျှောက် မြောက်လျှောက် ဒယ်မ်းဒယ်ိုင်နှင့် စာစာ စာစာလုပ်နေသည့်အတွက် အိမ်၏ အနေအထားကို ပစ္စည်းများ ချက်ချင်း သွင်းနိုင်ရန် မစီမံမလျာထားနိုင်ဘဲ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်လျက် 'ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့' ဟုသာ ခေါင်းတွင်တွင် လိုက်ညီတတ်နေရလေ၏။

ပစ္စည်းများ အိမ်ထဲသို့ သယ်လာလျှင် ဟိုမှာထားပါလား၊ သည်မှာ ထားရင် မကောင်းဘူးလားနှင့် မုချပင် ဆရာလုပ်နေဦးမည့် ပုံပန်းပဲဟု အကဲ ခတ်မိပြီးနောက် ပစ္စည်းများကို နေရာချ၍ မရွှေ့ဘဲ တစ်နေရာတည်းတွင် စုပုံထားစေလေ၏။

ဦးဘမောင် ဝင်လာလျှင် လာချင်း ဒေါ်နှင်းအေးက 'ကိုဘမောင် ဒါ ဦးအေး မင်းကတော်ပဲ' ဟု မိတ်ဆက်၍ ပေးလိုက်ကာ ဆင်ဝင်အောက် တွင် ခေါက်ကုလားထိုင်များကို ဖြန့်၍ ခင်းပေးလိုက်ပြီး နှစ်ယောက်သား စကားလက်ဆုံကျနေစေ၍ ၎င်းတွင်မူ အိပ်ရန် အခန်းကို ရှေးဦးစွာ တွင်တွင် ကြီး သုတ်ခြေတင်၍ ဆေးကြောရှင်းလင်းသုတ်သင်နေလေ၏။

ဦးဘမောင်နှင့် စကားပြောနေရာမှ မိမိအား 'ကျွန်မတို့ လှည်းထားပါ တယ်၊ လှည်းပြီးသားပါ' ဟု တစ်ချက်တစ်ချက် လှမ်း၍ ပြောသဖြင့် ဒေါ်နှင်း အေးလည်း အားနာသောအသွင်၊ ကျေးဇူးတင်သော အမူအရာ မျက်နှာထား မျိုးပြလျက် 'ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့' ဟု ပြန်ပြောရင်း ရှင်းမြဲ ရှင်း၍ နေလေ၏။

“မောင်နီ မင်းက အိုးတွေခွက်တွေထုတ်၊ ဆန်တို့ ဆီတို့ ငါးခြောက်တို့ ကိုယူ၊ နောက်ဖေးက တန်းလျားမှာ ထမင်းသွားချက်တော့ တစ်ဖိုက ရေခွေး အိုးတည်ထားပါ”

“မြမေ ဟိုထောင့်မှာ စုထားတဲ့ အမှိုက်ပုံကြီးကို ကျုံးပြီး ဝင်းထရံ ဟိုတစ်ဖက်မှာ သွားပစ်။ ပစ္စည်းတွေ စုပုံထားရတဲ့ နေရာက ရေဖတ် မတိုက် ရဲသေးဘူး။ ပြီးတော့ သံပုံးထဲက ရှိလက်စ ရေကလေးနဲ့ တိုက်လိုက်”

“မောင်မောင်ရေ၊ မင်းဖေဖေ ရေချိုးပြီးလဲဖို့ အဝတ်အစားတွေ ထုတ်ထား။ မင်းလည်း ခေါက်ခုတင်တွေ ဆင်ပြီးရင် ရေချိုးတော့”

တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ လှမ်း၍ နှုတ်ကလည်း စီမံခန့်ခွဲလျက်၊ လက်ကလည်း ပန်းကန်သေတ္တာများကို ဖွင့်၍ ရှင်းလင်းနေပြီးလျှင် ခေါက် စားပွဲတွင် ညစာစားရန် ပြင်ဆင်ပြီးနောက် သားဖြစ်သူ ဆင်ထားသော

ခုတင်ဆီသို့ သွား၍ အိပ်ရာများ ပြင်ဆင်နေလေ၏။

နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီအတွင်း အောက်ထပ်မှာ နေသားတကျ ဖြစ်သွားလေ၏။ ခရီးရောက်မဆိုက် ခေတ္တ တစ်နေ့တစ်ည နေနိုင်ထိုင်နိုင်ရန် အချိန်လှ၍ အပြေးအလွှား စီမံခန့်ခွဲ ပြင်ဆင်လုပ်ကိုင်နေရသဖြင့် ဒေါ်နှင်းအေးတွင် ချွေးတလုံးလုံးနှင့် ဖြစ်၍နေ၏။

အိပ်ရာများကို ခင်းကျင်းပြီးနောက် အပြင်ဘက်တွင် မိမိခင်ပွန်းနှင့် စကားလက်ဆုံကျတုန်းရှိသော ထိုမင်းကတော်အား 'တော်တော်လည်း စကားပြောနိုင်တဲ့ မိန်းမပဲ၊ နေစောင်းနေပြီ' ဟု စိတ်ထဲတွင် အောက်မေ့လျက် အပြင်သို့ထွက်လာကာ ဗန်းငယ်ကလေးတစ်ချပ် ထုတ်၍ ဖန်ခွက်နှစ်လုံး ဆေးကြောပြီးလျှင် ဆီး(ဇီး)ဖျော်ရည်များ ဖျော်ထည့်လိုက်ပြီးနောက် ၎င်းတို့ စကားပြောနေရာသို့ မြမေအား သွား၍အပို့ခိုင်းလိုက်လေ၏။

“ဪ... နေရာရှာလို့ ပြောင်းတုန်း ရွှေ့တုန်းမှာ ဒုက္ခများလိုက်တာ၊ ထမင်း ညစာ မချက်ပါနဲ့ဦး။ ဒီတစ်ည အိမ်ကပဲ ချက်ပါ့မယ် ဝန်ထောက်မင်းရယ်”

'သောက်ပါ... သောက်ပါ၊ အင်မတန် ခံတွင်းရှင်းပါတယ်။ ထမင်း ချက်နေပြီ ထင်ပါရဲ့။ မနှင်းအေးရေ... မနှင်းအေး၊ မင်းကတော်က ထမင်း မချက်ပါနဲ့တဲ့ကွယ်' ဟု ဦးဘမောင်က လှမ်း၍ ပြောလိုက်သော်လည်း...

'အို... နေပါစေ။ ချက်ခိုင်းထားပါပြီ။ နေပါစေ' ဟု ဒေါ်နှင်းအေး၏ အသံသာ ထွက်လာပြီးလျှင် လူကား ထွက်မလာသေးချေ။

'ဝန်ထောက်မင်းက ရုံးပြန်နောက်ကျတယ်နော်' ဟု ဦးဘမောင်က မေးလိုက်ရာ...

'ဟုတ်ပါတယ်၊ တစ်ခါတလေလည်း ဂျပန်တွေနဲ့ မြင်းစီးသွားနေလို့ နောက်ကျတတ်ပါတယ်။ လာချိန်တန်ပါပြီ' ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

“အင်း... မင်းကတော် ခုနက ပြောသလိုဆိုရင်တော့ အခုနေအခါ လူတွေလည်း အရင်လို မဟုတ်တော့ဘူး။ လောဘတိုက်နေကြပြီ။ ဒီလောက်ပဲ စားကုန်သောက်ကုန် ဈေးကြီးသလား မင်းကတော်ရယ်”

“အဲဒါ ဈေးနှုန်းကန့်သတ်ထားလို့ ဝန်ထောက်မင်းရဲ့၊ လူတွေကလည်း ဂျပန်စစ်တပ်သာ ကန်ထရိုက်သွင်းချင်တာပဲ။ ကန့်သတ်တဲ့ဈေးနဲ့

မရောင်းပါဘူး။ ဝှက်ပြီး ရောင်းတော့ မတန်အတန် ပေးဝယ်ရတယ်။ ရတဲ့ လခကလည်း ဆီတစ်ပုံးဖိုးတောင် မရှိတော့ အိတ်ထဲက စိုက်နေရတာပါပဲ။ တစ်လနဲ့တစ်လဟာ၊ ဟော... မင်းကတော်တောင် ရေချိုးပြီးပါရောလား၊ ဘယ်မှာသွားချိုးလိုက်သလဲ၊ အပေါ်တက်ချိုးရောပေါ့”

‘နေပါစေ၊ မြမေနဲ့ ဆွဲခိုင်းပြီး ချိုးလိုက်ပါတယ်’ ဟု ဒေါ်နှင်းအေးက ပြန်ပြောပြီး ဦးဘမောင်ဘက်သို့ လှည့်၍ ‘ကဲ... ရှင် ရေသွားချိုးတော့လေ’ ဟု ဆိုကာ ဦးဘမောင်အထဲတွင် ဦးဘမောင်၏ နေရာတွင် ဝင်၍ တစ်လှည့် ဧည့်ခံရလေ၏။

“အပေါ်ထပ်မှာ လူတော်တော်များပါသလား မင်းကတော်”

“မများပါဘူး၊ ကျွန်မတို့ သားအဖ သုံးယောက်ရယ်၊ ခိုင်းတဲ့ ကောင်မလေး နှစ်ယောက်ရယ် ဒါပါပဲ”

“ဪ... သားသမီး ရှိတယ်နော်”

“သမီးပျိုကလေး ရှိပါတယ်၊ မင်းကတော်သားရော ကျောင်းမထား ခဲ့ဘူးလား”

“ကောလိပ်တော့ ဖွင့်နေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဖအေက ကာလဆိုးကြီး ထဲမှာ သားကိုမထားခဲ့ချင်လို့ ခေါ်လာပါတယ်”

“ဒီလိုပါပဲ၊ မြမြလည်း မိန်းကလေးပဲဆိုပြီး ဆက်မထားပါဘူး။ ခေတ်က ပညာသင်ဖို့ မပြောနဲ့ နေဖို့ထိုင်ဖို့တောင် အတော်ဆိုးတဲ့ခေတ်၊ အလုပ်လုပ်ရတာလည်း မင်းကတော်ရဲ့ မာစတာချည်းပဲ။ အထက်က တစ်မျိုး၊ သခင်က တစ်မျိုး၊ ဓားပြက တစ်မျိုး၊ ဂျပန်က တစ်မျိုး၊ ဘယ်သူ့ဘယ်သူ့ရှိခိုးရမှန်းတောင် မသိဘူး။ ဝန်ထောက်ရယ်လို့သာ ဆိုတယ်၊ ဘာဩဇာမှလည်း မရှိဘူး။ ဘာပါပါမှလည်း မရှိပါဘူး။ အခိုင်းအစေ၊ အစေခံ၊ ပြာတာကစပြီး မနာခံချင်ဘူး။ ဘုရားမထူးချင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ပြောလိုက်ရတယ်။ ဟဲ့ မနေ့တစ်နေ့ကဖြစ်တဲ့ လက်သစ်ဝန်ထောက် မဟုတ်ဘူးနော်။ တို့ကို မင်းတုမင်းယောင်တွေလို မမှတ်နဲ့လို့ ပြောရတယ်။ ခရိုင်ဝန်ဆိုတာလည်း မင်းကတော်မို့ ပြောရဦးမယ်။ မနေ့တစ်နေ့ကမှ ခရိုင်ဝန်တက် လုပ်တာလား။ အလုပ်ကို ဘယ်လိုလုပ်ရမှန်း နည်းနည်းမှ နားမလည်ဘူး။ ကိုအေးတို့က ကူညီသင်ပေးနေရတယ်။ ခရိုင်ဝန်ကတော်ကို မင်းကတော်

တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ငါးစိမ်းသည်ပါပဲ။ အာပေါင်အာရင်းက သန်ပါဘိသနဲ့၊ မာနကြီးနေလိုက်တာ မျက်စိကို မပွင့်ပါဘူး။ ဝတ်စားထားလိုက်တာကလည်း လုပ်သင့် လုပ်ထိုက်တာတွေ အကုန်လုပ်တော့တာပါပဲ။ ဥဿဖရားရော၊ ကျောက်နီရော၊ ကျောက်စိမ်းရော၊ ရွှေရော ပြတ်သီးနေတာပဲ မင်းကတော်ရဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ မြမြကို ပြောရတယ်။ ငါ့သမီး စိန်တွေကို ချွတ်ထား။ မဝတ်နဲ့။ သူတို့လိုပဲ ဥဿဖရားထင်နေမယ်လို့ ပြောရတယ်။ အရပ်ကလည်း ကောင်းတဲ့ အရပ်မဟုတ်ဘူး။ မျက်ခမ်းစပ်တွေနဲ့ ပြောရဆိုရ ဆက်သွယ်ရတာလည်း စိတ်ညစ်စရာကြီးပဲ မင်းကတော်ရဲ့။ တစ်နေ့ကလည်း ဈေးထဲမှာ မင်းမှန်း စိုးမှန်းမသိ ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်းပြောလို့ ကျောင်းမှန်း ကန်မှန်းသိရအောင် နန်းမတော်မယ်နုလို မင်းကတော်အစားထဲက မထင်နဲ့လို့ ပြောခဲ့ရသေးတယ်။ မကောင်းဘူး မင်းကတော်။ ရှေးကလို မဟုတ်ဘူး မင်းကတော်ရဲ့။ သုံးပန်လှ မင်းကတော်တွေနဲ့ ပေါင်းရသင်းရတာ ဘယ်လိုများ ခွကျမှန်း မသိပါဘူး။”

ဤကဲ့သို့ ကရားမှ ရေလွတ်သကဲ့သို့ တတွတ်တွတ် ပြော၍အဆုံးတွင် ဒေါ်နှင်းအေးက ဖန်ခွက်ကို လက်ညှိုးညွှန်ပြလိုက်ကာ ‘သောက်လိုက် ပါဦး မင်းကတော်’ ဟု ဆိုလေ၏။

အသက် ၅၀ ခန့်ရှိ ထောင်တောင်မောင်းမောင်း လူကြီးတစ်ယောက် ဝင်းထဲသို့ ဝင်လာသည်ကို မြင်၍ သောက်နေသည့် ဖန်ခွက်ကို လက်ထဲက ချပြီး ‘ကိုအေးရေ၊ ဝန်ထောက်မင်းတို့ ရောက်နေကြပြီ’ဟု လှမ်း၍ အော်လိုက်လေ၏။

“ဪ... မျှော်လိုက်ရတာ မင်းကတော်၊ ဟဲ... ဟဲ ဝမ်းသာပါတယ်။ ဦးဘမောင်ရော ခင်ဗျာ”

မျက်ထောင့်ကြီးနီ၍ တစ်ခွန်းနှင့်တစ်ခွန်း လေမဆက်ဘဲ ခေါင်းကို ရှေ့ထိုးနောက်ငင် လုပ်ကာ အရက်သမား မျက်စိမျိုးနှင့် ကြည့်၍ ပြောနေခြင်းကို ဒေါ်နှင်းအေးက ‘ရေချိုးနေပါတယ်၊ ဝန်ထောက်မင်း ထိုင်ပါ၊ ထိုင်ပါ’ ဟု မိမိကုလားထိုင်ကို ထိုး၍ ပေးလိုက်လေ၏။

“အို... ထိုင်ပါ... ထိုင်ပါ။ ကျွန်တော် တစ်နေ့လုံး ထိုင်ရလို့ ညောင်းပါတယ်။ မလှမေ မင်းကတော်တို့ကို ဘာလေး ညာလေး ကျွေးပြီးပြီလား။ ထမင်းလည်း ကျွေးပါ။ ထမင်းကျွေးဖို့ မင်း စီမံပါ။ မင်းကတော်၊ ကျွန်တော့်

မိန်းမက စကားသာ ပြောတတ်တယ်၊ ဧည့်သည် ဧည့်ဝတ်တော့ နားမလည် ဘူးဗျာ”

“အို... ကိုအေးကလည်း ဘာတွေ လျှောက်ပြောနေပါလိမ့်မလဲ။ ဒီလို ပဲ မင်းကတော်။ ဂျပန်တွေက အတင်းတိုက်လိုက်ပြန်ပြီထင်တယ်။ မသောက်ဖူးတော့ အူရိုင်းနေတယ်”ဟု ဒေါ်နှင်းအေးကို ပျာပျာသလဲ ပြော လိုက်ပြီးနောက် ‘ကိုအေးကလည်း ဧည့်သည်ရှိတယ်လေ’ဟု လင်အား စိုးရိမ် ကြောင့်ကြဟန်နှင့် ဒေါ်လှမေမှာ မျက်စိမျက်နှာပျက်၍ နေလေ၏။ မိမိအား အားနာနေကြောင်း သိရသဖြင့် ဒေါ်နှင်းအေးက ‘ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ တခြားလူ တွေမှ မဟုတ်ဘဲ ကျွန်မ နားလည်ပါတယ် မင်းကတော်’ဟု များစွာ အရေး မကြီးလှသည့်ဟန်ဖြင့် ပြန်၍ ပြောလိုက်ရလေ၏။ ဤသို့ပင် ပြောလိုက်ရ စေကာမူ ဦးအေးမှာ အရှိန်မရပ်နိုင်သေးဘဲ...

“အူရိုင်းတယ်၊ အမယ်... ဟေ့ ကျုပ်ကိုလား အူရိုင်းတယ် ပြောတာ၊ ကိုယ့်လင် တစ်သက်လုံး သောက်လာတာ အဆန်းလားကွ။ မင်းကတော် ကျွန်တော် အများကြီး အားနာပါတယ်။ ဒီမိန်းမ အရှက်အများကြီး ခွဲတယ်။ မဟုတ်တာ အင်မတန် ပြောတယ်။ ကျွန်တော် အရက်သောက်ပေမဲ့ သူ့လို မဟုတ်တာတော့ မပြောဘူး” အာလုပ်သံ၊ လျှာလုပ်သံကြီးနှင့် ယိုင်တိ ယိုင် တိုင်ဖြစ်နေပြန်ရာ ဒေါ်နှင်းအေးတွင် လင်မယားနှစ်ယောက် ဖြစ်နေပုံကို ကြည့်၍ နား မျက်စိ ရှက်လာသောကြောင့် ‘ကိုဘမောင်၊ ကိုဘမောင်’ဟု လှမ်းခေါ်လိုက်ရလေ၏။

ဦးဘမောင် ထွက်၍လာပြီး ဦးအေးအား လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကာ လွတ်နေသော ကုလားထိုင်များကို ဝင်၍ထိုင်ကြမှ မိန်းမသားနှစ်ဦးမှာ စိတ် သက်သာရာရ၍ သွားကြလေ၏။

* * *

ညစာစားကြစဉ်တွင် ဦးဘမောင်က ဦးအေးသည် အရက်သောက် တတ်သော်လည်း စိတ်သဘောကောင်း၍ လူ့ဝတ္တရားအင်မတန်သိသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြနေလေ၏။

ဒေါ်နှင်းအေးသည် ဦးအေး၏ မိန်းမအကြောင်းကို တစ်ခွန်းတစ်ပါး

မျှ ထင်မြင်ချက် ဝင်၍မပေးဘဲ လင်ပြောသည့်စကားများကိုသာ အလိုက်သင့် ပြောကြား နားထောင်ပြီး နေလေ၏။

ထိုအတွင်း လှေကားမှ 'ဘလပ်၊ ဘလပ်' နှင့် ဆင်းလာသော အသံကို ကြားကြ၍ အားလုံး လှမ်း၍ ကြည့်လိုက်ကြ၏။

အထဲမှ အတွင်းခံ ဇာဘော်လီကို လက်သုံးလုံးလောက် ဖော်ပြထား သည့် အင်္ကျီတို၊ ကိုယ်ကျပ်နှင့် ထဘီတိုတို့ ဝတ်ထားသော မိန်းကလေး တစ်ယောက်ကို မြင်ကြရလေ၏။ အသက်အရွယ်မှာ ၁၆ နှစ်၊ ၁၇ နှစ်ခန့် လောက် ရှိလေ၏။ ခေါင်းက ဆံပင်များမှာ အဖုအလိပ် အတွန့်အကောက် တွေဖြင့် အမောက်ကြီး လုပ်ထားသဖြင့် ရုတ်တရက်ကြည့်သော် ဆံပင်နှင့် မတူဘဲ ဦးထုပ်ကို ဆောင်းထားသည်နှင့် တူလေ၏။ မျက်နှာတစ်ပြင်လုံး ဖွေး၍ နှုတ်ခမ်းရဲရဲနှင့် မျက်ခုံးကို အလိုရှိသလို ခဲနှင့် ကောက်ကောက် ဆွဲ ထားလေ၏။

ထမင်းစားနေကြသည်ကို မြင်လျက်နှင့် ကိုယ်ရှိန်မသတ်ဘဲ 'ဘလပ်၊ ဘလပ်' နှင့် ဆင်းခဲ့၍ အောက်ဆုံးအထစ်သို့ ရောက်သောအခါမှ 'အန်တီ တို့ ထမင်းစားနေပြီကိုး' ဟု ဒေါ်နှင်းအေးအား လှမ်း၍ နှုတ်ဆက်လေ၏။

'ထမင်းစားပါဦးလားကွယ်' ဟု ဒေါ်နှင်းအေးက လှမ်း၍ ပြောလိုက် ရာ ထမင်းဝိုင်းနားတွင် လာရပ်လျက် 'မြမြတို့ မိုးချုပ်မှ စားပါ့မယ်၊ အခုမှ လက်ဖက်ရည်သောက်ကြပါတယ်။ အန်တီတို့ အလကား ချက်စားတယ်။ ဖေဖေက အပေါ်မှာ မေမေ့ကို တဖျစ်တောက်တောက်နဲ့ ပြောနေတယ်'

'ဝန်မလေးပါဘူး မြမြရယ်၊ ဒေါ်ဒေါ်တို့ အရန်သင့် ပါလာပါတယ်' ဟု ဒေါ်နှင်းအေးက ပြောရလေ၏။

"အန်တီတို့ လူသိပ်မများပါဘူး"

"အင်း... မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ။ ဒေါ်ဒေါ်တို့ သားအမိ သားအဖ သုံး ယောက်ရယ်၊ ခိုင်းတဲ့ လင်မယားရယ်၊ ဒါပါပဲ"

မြမြသည် မောင်မောင့်ကို မျက်ထောင့်ကလေးကပ်လျက် ကြည့်လိုက် လေ၏။ မောင်မောင်က ငုံ့၍ စားနေသဖြင့် မမြင်ပေ။ ဒေါ်နှင်းအေးက မြင်လေ၏။ ထမင်းစားပွဲနားတွင် လာရပ်စကားပြောနေခြင်းအတွက် သား ဖြစ်သူ အစားခက်လိမ့်မည်ကို တွေးမိလေ၏။ မောမောပန်းပန်းနှင့် ဝဝမြန်မြန်

စားပါစေတော့ဟု ထမင်းကို ကပျာကယာ လက်စသတ်ကာ ထ၍ မြမြအား အိမ်ရှေ့သို့ ခေါ်ရလေ၏။

‘အန်တီ၊ ကန်မှာ လေညင်းခံရအောင် လာပါ’ဟု မြမြသည် ပြောပြောဆိုဆို အပြင်သို့ ထွက်နှင့်သဖြင့် ဒေါ်နှင်းအေးလည်း ၎င်းနှင့်အတူ ကန်ပေါင်ရိုးသို့ ထွက်ခဲ့ရလေ၏။

နေဝင်ရီတရော အချိန်ကလေး ဖြစ်လေရာ ပုပ္ပားတောင်ရိုးတစ်ခွင်မှ မြူရိုးတွေ ညို၍ နေလေ၏။ သပ္ပာယ်စွာ တည်ရှိသော ကန်လယ်မှ စေတီတော်ဆီသို့ လှေငယ်ကလေးတစ်စီး ဦးတိုက်လှော်ခတ်၍ နေ၏။ ဒေါ်နှင်းအေးသည် စေတီအားလည်းကောင်း၊ အဝှမ်းကျယ်သော ကန်ကြီးအားလည်းကောင်း၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ မြင့်မားထိုးထွက်နေသည့် တောင်ရိုး၊ တောင်စွယ်၊ တောင်တန်းကြီးအား လည်းကောင်း၊ ရပ်တန့်ကာ လှမ်းမျှော် ကြည့်ရင်း စိတ်နှလုံး မွေ့လျော်နေခြင်းကြောင့် စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောနိုင်ဘဲ စူးစိုက်၍ ကြည့်နေမိလေ၏။

“ကန်ကြီးက သိပ်လမ်းလျှောက်လို့ ကောင်းတယ် အန်တီရဲ့၊ မြမြတို့တော့ ညနေတိုင်း လမ်းလျှောက်တာပဲ။ ဒီဘက်မှာ မြို့ထဲလောက် ဖုန်မထူဘူး အန်တီ”

“ဂျာဒူးကုလား ငှားလို့ရရဲ့လား မြမြ”

“မရပါဘူး၊ ရှိလား၊ မရှိဘူးလား မသိပါဘူး”

“နွားနို့ရော စစ်စစ် ရမှာပေါ့နော်”

“ရပါတယ်၊ မြတို့တော့ ဂျပန်ဆီက သကြားရမှ ကော်ဖီသောက်တာပဲ။ နို့ပဲ သောက်ကြတာပဲ”

“ဂျပန်တွေ အိမ်မှာ အရက်လာမသောက်ဘူးလား”

“တစ်ခါတလေ လာသောက်ပါတယ်၊ ဆူနေတာပဲ”

ဒေါ်နှင်းအေးသည် အရက်သမားနှင့် တွဲနေရမည်ကို စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်၍သွားလေ၏။ သားအမိ သားအဖ သုံးယောက်တို့၏ အကျင့်အမူအရာ စိတ်နေသဘောထားတို့ကို တွေးတောဆင်ခြင်၍ ကန်ပေါင်တွင် ငြိမ်သက်စွာ ရပ်လျက် နေမိလေ၏။

‘ဟော... ကိုကိုနဲ့ ဦးတို့ လိုက်လာပြီ’ ဟု မြမြက ပြောလိုက်လေ၏။

ဦးဘမောင်က ဒေါ်နှင်းအေးအား 'ကန်ကို သဘောမကျဘူးလား' မေးလိုက်သဖြင့် ပြုံး၍ ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်၏။

မောင်မောင်သည် မိဘများနားသို့ ကပ်မလာဘဲ ခပ်လှမ်းလှမ်း၌ ရပ်ကာ ရေကသိုဏ်းရှု၍ နေ၏။

ထိုအခိုက် မြမြသည် ကန်စပ်သို့ ပြေးဆင်းသွားကာ ကျောက်စရစ်ခဲကလေးကို ကောက်၍ ကန်ပေါင်ပေါ်သို့ ပြေးတက်လာပြီးနောက် ရေလယ်သို့ လှမ်း၍ပစ်လိုက်၊ ပြေးဆင်းကာ ကောက်လိုက်၊ ပစ်လိုက်နှင့် လုပ်၍ နေ၏။

ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် အများနည်းတူ ရပ်၍ မနေနိုင်ဘဲ မောင်မောင် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ နေခြင်းကို မရိုးမရွ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မမြင်မြင်အောင် လှုပ်လှုပ် ရှားရှားဖြင့် ဣန္ဒြေ ဣန္ဒြာမဲ့၍ နေခြင်းကို မြမြအား သမီးချင်း စာနာကာ သနား၍ သွားလေ၏။

မိမိတွင် သားယောက်ျားဖြစ်သော်လည်း အစစအရာရာ စနစ်တကျ စည်းကမ်းညွှန်ပြ၍ ပီပီပြားပြား သေသေဝပ်ဝပ် ဖြစ်စေခဲ့၍ ယခုလို သမီးအရွယ် မိန်းကလေးတစ်ဦး၏ ချို့ယွင်းချက်များကို တွေ့မြင်ရသောအခါ၌ ကား မိမိသားနှင့် စာနာနှိုင်းယှဉ်ကာ မိန်းကလေးအတွက် သနားသွားခြင်းပင် ဖြစ်လေ၏။

ခရီးရောက်မဆိုက် ည၌ အိပ်မပျော်၍ ယနေ့တွေ့သမျှ မြင်သမျှတို့ကို မှတ်တမ်းတင်ပြီး ၎င်းတို့ သားသမီး သားအဖအတွက် ဒေါ်နှင်းအေးလည်း စိတ်မောမိလေ၏။

နံနက်တွင် ခင်ပွန်းသည်၏ ဝေယျာဝစ္စများကို ဆောင်ရွက်ပြီး၍ ရုံးတက်သွားမှပင် နံနက်စာ စား၍ အကြမ်းရှင်းလင်း သုတ်သင်ထားသော အိမ်ကို အချောပြင်ပြန်လေ၏။ ပင့်ကူမျှင်၊ ကျပ်ခိုး၊ တစ်စုံတစ်ခုမှ မကျန်အောင် အမိုးအထပ်ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းလေ၏။ အတွင်းနံရံများကိုလည်း ရေဖတ်နှင့် အထပ်ထပ် တိုက်၍ ကြေးချွတ်ပစ်လေသည်။ တံခါးပေါင်၊ တံခါးရွက်၊ ဟိုထောင့် ဒီထောင့်၊ နောက်ဖေးခန်းမှ မချန် တစ်အိမ်လုံး နဲ့နဲ့စပ်စပ် အားရအောင် ဆေးကြောသုတ်သင်ပစ်ပြီးနောက် ပါလာသော စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်ကလေးများကို ဖုန်သုတ်ကာ အရောင်တင်လိုက်လေ၏။

ဧည့်ခန်း၊ ထမင်းစားခန်း၊ ရုံးခန်းတို့ကို နေရာတကျ မွမ်းမံပြင်ဆင်ပြီး နောက် ပန်းချီကားကို ဧည့်ခန်းတွင် ချိတ်ရန် မောင်နီအား လက်သမား ကိရိယာသေတ္တာကို ယူခဲ့ရန် ပြော၍ မောင်မောင်ကို ကားများ ထုတ်ပေးလေ၏။ မောင်မောင်သည် ကားများကို ကိုင်လျက် နံရံအနီး ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ရပ်ကာ စောင့်၍နေလေ၏။

တအောင့်လောက်ကြာမှ မောင်နီက 'သေတ္တာပါမလာဘူး မမ၊ ကျန် ရစ်ခဲ့ပါတယ်' ဟု လာပြောသဖြင့် 'မင်းတို့ ဂရုမစိုက်ဘူး။ အိမ်ပြောင်း အိမ်ရွှေ့မှာ ဒါ အမြဲယူရမှန်း သိရက်နှင့် ပေါ့ဆတယ်'ဟု မြည်တွန် တောက် တီးနေရင်းက သံ ဘယ်နေရာတွင် ပါလာနိုင်သေးသည်ကို စဉ်းစား၍ နေလေ၏။

အခန်းထဲသို့ ဝင်သွားပြီး အံ့ဆွဲ ဆွဲလိုက်၊ သေတ္တာဖွင့်လိုက်နှင့် မကြာမီ ဒေါ်နှင်းအေး လက်ထဲတွင် သံ လေးငါးချောင်း ဆုပ်၍ ထွက်လာလေ၏။

'တူမရှိတာ ခက်တယ်၊ ဒီပြင်ဟာနဲ့ ရိုက်ရင် ကောက်ကွေးသွားမှာ စိုးရတယ်၊ မြမေ အပေါ်သွားစမ်း၊ တူကလေး... ' ဆိုပြီးမှ သတိတစ်ဖန် ရသလိုဖြင့် 'နေ... နေ ငါသွားမယ်' ဟု ပြောကာ ဒေါ်နှင်းအေးသည် ကိုယ်တိုင်ပင် အပေါ်ထပ်သို့ တက်၍ သွားလေ၏။

လှေကားထိပ်တွင် တံခါးပေါက် ပွင့်နေသဖြင့် ဆင်ဝင် ဧည့်ခန်းကို မြင်လိုက်ရသောအခါတွင် ဒေါ်နှင်းအေးလည်း နှစ်မိနစ်ခန့် ငြိမ်သက်ရပ်တန့် ၍ သွားလေ၏။

ဧည့်ခန်းတွင် သစ်သားလက်ရမ်း ကြိမ်ထိုးကုလားထိုင်လေးလုံး ဝိုင်း၍ ချထား၏။ အလယ်တွင် စားပွဲကလေးတစ်ခု ရှိလေ၏။ စားပွဲကို ခင်းထား သော စားပွဲခင်းမှာ မည်သည့်အရောင်အဆင်း ဖြစ်သည်ကို မခန့်မှန်းနိုင် အောင် ရှိချေ၏။ ယောက်ျားဝတ် လုံချည်တစ်ကွင်းကို ကုလားထိုင် လက်ရမ်း ပေါ်တွင် တင်၍ ထား၏။ ဆေးပြာလက်တစ်လုံးထဲ၌ ဆေးလိပ်တိုပေါင်း မြောက်မြားစွာ မြုပ်၍နေသော ဆေးလိပ်ပြာပန်းကန်မှာ စားပွဲပေါ်တွင် အပေါ် လွင်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဖုန်များကို ခြေဖဝါးနှင့် အထပ်ထပ်ပွတ်ထားသဖြင့် ကြမ်း ပေါ်တွင် ဖုန်များ သိပ်လျက်နေရာ လျှာထိုးပျဉ်များပင် ရုတ်တရက် မမြင် ရပေ။ လက်ဖက်ရည် ကြမ်းအိုး၊ လက်ဖက်ရည် ပန်းကန်လုံးများမှာ စားပွဲနှင့်

ထာဝစဉ် မခွဲသကဲ့သို့ အချို့ပန်းကန်လုံးများမှာ လက်ဖက်ရည်ချိုးကပ်ကာ ဝါကြန့်၍ နေ၏။ စိုလိုက်ရာ ခြောက်လိုက်ရနှင့်ပင် စားပွဲ၌ အမြဲထာဝစဉ် နေရသည့် ပုံပန်းအသွင်ကို ဆောင်လျက် ရှိကြ၏။ ထိုအတွင်း လေတိုက် လိုက်သဖြင့် တမာရွက်ခြောက်တို့မှာ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် အလိုက်သင့် လွင့်ကာ ရှရစ် ရှရစ် အသံထွက်လျက် ရှိ၏။ ပွတ်ခြင်း၊ တိုက်ခြင်း မရှိ၍ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းနှင့် ညိုညစ်မည်းပေနေသော စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်များ အနီး၌ အရောင်အဆင်း ကင်းမဲ့သော အပ်ချုပ်စက်တစ်လုံး ရှိ၏။ စက်ပေါ်တွင် သရက်ထည် ထဘီဟောင်းများ ပုံ၍ တင်ထား၏။ ချည်စ၊ ထဘီစ၊ အထက် ဆင် အနက်ကိုက်စတို့မှာလည်း တမာရွက်ခြောက်များကဲ့သို့ ကြမ်းပေါ်တွင် ကစဉ့်ကရဲ လွင့်လျက်နေ၏။

ဒေါ်နှင်းအေးသည် တွေ့၍ ရပ်နေရာမှ မည်သည့်အသံမျှ မကြားရ၍ အတွင်းသို့ နှစ်လှမ်း သုံးလှမ်း လျှောက်ဝင်လာခဲ့လေ၏။

အပေါ်တွင် အိပ်ခန်းနှစ်ခန်းရှိ၏။ ဆင်ဝင်ဧည့်ခန်းနှင့် အိပ်ခန်းတို့ ကြားတွင် အဆောင်တစ်ခုရှိရာ ထိုအဆောင်တွင် ဘုရားစင်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကြက်သီးမွေးညင်းများပင် ထ၍ သွား၏။

စားပွဲခုံကြီးပေါ်တွင် ကျောက်ဆင်းတုတစ်ဆူ တင်၍ထားပြီး ဆင်းတု ဘုရားရှေ့တွင် ဖန်ခွက်သုံးလုံး၊ ဟင်း အစအနနှင့် ဆွမ်းကပ်ထားသည့် ဆွမ်းတော်ပန်းကန်တစ်ချပ် တွေ့ရလေ၏။ ဆွမ်းတော်ပွဲကို ဘေးပြတင်း ပေါက်မှ စာကလေးတွေ တရုန်းရုန်း ဝင်၍ ထိုးနှိုက်စားနေကြသောကြောင့် ထမင်းလုံးများ စားပွဲပေါ်တွင် ဖွေးဖွေးလှုပ်၍ နေ၏။

မိန်းမလေးယောက်ရှိသော အိမ်၌ ဤမျှစုတ်ပဲ့ကြရမည်လားဟု ဘုရား စင်ကိုကြည့်လိုက်ရာ ဒေါသများပင် ထွက်လာလေ၏။ လူတစ်ဦးတစ် ယောက်မျှ မနေသကဲ့သို့ တိတ်ဆိတ်လှခြင်းကြောင့် 'ဘယ်မှလည်း သွားကြ တာ မတွေ့ပါဘူး၊ အထဲမှာ ထင်ပါရဲ့' အောက်မေ့ပြီး ညာဘက်အခန်းဝသို့ ကိုယ်ကို ကုန်း၍ ကြည့်လိုက်ရာ ကြမ်းပေါ်တွင် ဖျာတစ်ချပ် ခင်းလျက် ပိုးလိုးပက်လက် အိပ်လျက်ရှိသော ဒေါ်လှမေကို တွေ့ရလေ၏။

အခန်းတွင်း၌ကား အပြင်ထက်ပင် ပို၍ ဆိုးလေ၏။ သံခုတင် နှစ်လုံး ပူးတွဲ၍ ခင်းထားပြီးလျှင် ခုတင်ပေါ်တွင် ကျလျက်ရှိသော ခြင်ထောင်

ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ခြင်ထောင်ကို တင်သည့်ထုံးစံမရှိခြင်းကို ချက်ချင်း သိနိုင်လေ၏။ ခြင်ထောင်၊ အိပ်ရာခင်း၊ ခေါင်းအုံးစွပ်တို့ကလည်း အိပ်ရန်ကို မဆိုထားနှင့် မြင်ရုံနှင့် မသတိစရာ ဟောင်းနွမ်းညစ်ပေလှပေ၏။

ခုတင်ခြေရင်းရှိ ဒေါက်နှင့် သစ်သားတန်း စင်ကလေးပေါ်တွင် ရှပ်အင်္ကျီဟောင်း၊ ယောက်ျားလုံချည်၊ မိန်းမအင်္ကျီ၊ ဇာဘော်လီ၊ မျက်နှာသုတ် ပဝါတို့ကို တစ်ထပ်ပြီး တစ်ထပ် ပြု၍ စုပုံတင်ထားပုံတို့ကို ဒေါ်နှင်းအေးမှာ အော့နှလုံးနာ၍ သွားလေ၏။ ဘယ်ဘက်အခန်းတံခါးမှာ စေ့၍ထားခြင်း ကြောင့် ဘာမျှမတွေ့နိုင်ဘဲ စိတ်သက်သာရာ ရသွားရလေ၏။

အသံပြုရကောင်း မကောင်း စဉ်းစားပြီးမှ စားသောက်ပြီးကြ၍ ကျော ခင်းနေကြခြင်းကို မနှိုးလို၍ အောက်ထပ်သို့ ပြန်၍ ဆင်းခဲ့လေ၏။

ထိုနေ့ ထိုရက်မှစ၍ တစ်အိမ်တည်း အတူနေကြသော်လည်း ဒေါ်နှင်း အေးမှာ ၎င်းတို့နှင့် စကြဝဠာတံတိုင်းခြား၍ နေလေ၏။ မိမိနှင့် အစစ ဆန့်ကျင်ဘက်ကြီးဖြစ်၍ နေသည်ကို တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပို၍ သိသာလာ လေ၏။

သမီးလုပ်သူကိုမှ နည်းပေးညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမရန် သိတတ်သူ မဟုတ်၍ ၎င်းတို့၏ အစေခံတို့မှာလည်း ပြောဖွယ်ရာ မရှိ။ အောက်မီးဖိုထဲတွင် မြောင်း ဆန်၍ နေကြ၏။

'အစ်မရဲ့ မီးဖိုပြင်ဘက်ရင်လည်း ထွက်ချက်မှပဲ။ ဖိုခွဲထားပေမဲ့ ဒီဘက်လှည့် လုပ်နေတုန်း ဖိုပေါ်တင်ထားတဲ့ ယောက်မယူသွားလိုက်၊ ဇွန်းယူ သွားလိုက်နဲ့ ယူကိုင်ပြီး ကိုင်တဲ့ နေရာမှာလည်း မထားဘူး၊ မီးဖိုထဲလည်း ဘယ်တော့မှ မလှည်းကြဘူး။ ကျွန်တော်ပဲ ဒိုင်ခံလှည်းရတာပဲ။ ဘယ်လို ညစ်ပတ်မှန်း မသိဘူး' ဟု မောင်နီ ခဏခဏ ညည်းလှ၍ တစ်နေ့တွင် မီးဖိုသို့ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ကင်းထောက်၍ ကြည့်လေ၏။

ဆီပုလင်း၊ နနွင်းမှုန့်ဘူး၊ ငရုတ်ဆုံ၊ ဓား၊ စဉ်းတီတုံးတို့ကို ဟင်းအိုးဖို ပေါ် ရောက်သည့်တိုင်အောင် မသိမ်းဘဲ မီးဖိုထဲတွင် ပြန်ကျထားကြလေ၏။

ထမင်းချက်သည် ကလေးမလေးမှာ ဟင်းအိုးမီးဖိုပေါ် တင်ထားခဲ့ပြီး ခြံထဲသို့ ဆင်းလိုက်၊ အပေါ်သို့ တက်လိုက် လုပ်နေသဖြင့် မျက်စိအောက် တွင် အမြင်မတော် ဖြစ်နေရာ...

‘မောင်နီရယ် ဟင်းအိုး တူးနေပြီ၊ ချပေးလိုက်စမ်းပါ။ မြင်ပြင်းကတ် လှတယ်’ ဟု ပြောလိုက်ရသောအခါ ‘ဒီလိုပဲ အစ်မရဲ့၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း သူတို့အလုပ်ကိုပါ အမြင်မတော်တိုင်း ကျွန်တော်က ကြည့်ပြီး လျှောက်လုပ် ပေးနေရတာပဲ။ ကျွန်တော်လည်း စိတ်ညစ်ပြီ’ စသည်ဖြင့် တတွတ်တွတ် ညည်းညူနေခြင်းကို ‘ခဏကွယ် ခဏပါ သည်းခံပါ’ ဟု ဖျောင်းဖျောင်းပေးရ လေ၏။

နံနက်ခင်း၊ ညနေခင်း၌တွင် မဟုတ်ဘဲ တစ်နေ့ခင်းလုံးလိုလိုပင် အောက်ထပ်သို့ ဆင်း၍ သားအမိနှစ်ယောက် လာလည်နေကြခြင်းကြောင့် အိမ်မှုကိစ္စများကို မလုပ်နိုင်အောင် ဧည့်ခံ၍ နေရသဖြင့် သင်းတို့ပဲ အားရန် ကောဟု အောင့်အည်းသည်ခံ၍ အလိုက်အထိုက် လုပ်နေရလေ၏။

အရည်မရ အဖတ်မရ အကျိုးမဲ့ အချည်းနှီး စကားများသာလျှင် အဖန်တလဲလဲ ကြားနာ၍ နေရသဖြင့် ဒေါ်နှင်းအေးသည် အလွန်အမင်း စက်ဆုပ်လှလျက်နှင့်ပင် ဟန်လုပ်နေရလေ၏။

‘ကိုအေး သောက်လိုက်တာဆိုတာ မင်းကတော်တို့ အမြင်ပဲ၊ မလင်း ဘူး။ စိတ်ညစ်လွန်းလို့ ကျွန်မဖြင့် ဘာမှ မလုပ်ချင်ဘူး။ မင်းကတော် တို့ကတော့ အေးချမ်းတယ်။ လင်ကောင်းရတယ်၊ ကုသိုလ်ကောင်းတယ်’ စသည်ဖြင့် အိမ်ထောင်ကို ဧရပ်သဖွယ် လုပ်နေခြင်းကို လင် အရက်သောက် လို့ဟု လွှဲချကာ ကိုယ့်အပြစ်ကို ဖုံးကာ ဖိကာ ပြောလေသေး၏။

၎င်းတို့ သားအမိကား ဧည့်သည်သာလျှင် မျှော်၍ နေကြ၏။ လာ သမျှ ဧည့်သည် မင်းကတော်များနှင့် အပေါ်ထပ်တွင် ပူအိုက်သည်ဟု အ ကြောင်းပြကာ အောက်ထပ်၌ ကရုန်းရုန်း၊ တအုန်းအုန်း၊ လာလုပ်နေခြင်း ကြောင့် မျက်စိရှုပ်လှ၍ အိမ်ပြောင်းပြေးချင်သော စိတ်များပင် အခါခါ ပေါ်ပေါက်မိလေ၏။

၎င်းတို့နှင့် ရောနှောကာ ဝိုင်းထိုင်၍ စကားမပြောလျှင်လည်း မကောင်း၊ ပြောရမည့် စကားများမှာလည်း မိမိ တစ်သက်လုံးက မပြောခဲ့ သည့် အတင်းအဖျင်းတို့ကြောင့် ဘာတစ်ခွန်းမှ ဝင်မပြောဘဲ နားထောင်၍ သာ နေရလေ၏။

ယောက်ျား၊ မိဘ၊ လင်သား၊ အပေါင်းအသင်း၊ အရပ်သတင်း၊

အတင်းတို့ကို ဝိုင်းဖွဲ့၍ ပြောလိုက်ကြရာ နေကုန်မှပင် ထကြလေ၏။ ၎င်းတို့ ကဲ့သို့ တစ်နေကုန် ထိုင်မနေနိုင်၍ အိမ်၌ လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ကို ထ၍ လုပ်ကိုင်နေမှပင် နားချမ်းသာရာရလေ၏။ ဤသို့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း စိတ်မချမ်းသာစရာ တွေ့ကြုံနေရသည့် ကြားထဲမှပင် စိတ်ချမ်းသာစရာ အိမ်၏ သုခကို လင်နှင့်သားအား တစ်နေ့မပျက် ပေးနိုင်အောင် ပေးလျက်ရှိလေ၏။

ယခုလို ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်အိုးနှင့် မလွတ်မလပ် စိတ်ကျဉ်းကျပ်နေရသည့် အထဲ၌ ဒေါ်နှင်းအေးတွင် စိတ်နှလုံး နောက်ကျိစရာ အမှုတစ်ခု ကြုံတွေ့လာရလေ၏။ မိမိသားနှင့် မြမြတို့မှာ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ ရင်းနှီးသည်ထက် ရင်းနှီး၍ လမ်းလျှောက်အတူ၊ သွားအတူ၊ စားအတူ ဖြစ်နေပုံကို စိတ်မချမ်းသာလျက်နှင့် ဘာမှ မဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်၍ နေရခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ၏။

ကလေးတို့ဘာဝ ရှေ့နောက် ဘာမှမစဉ်းစားဘဲ လျှပ်ပေါ် ပေါ်ကြော့ အစားမျိုးနှင့် မိမိသား ဖြစ်ပျက်သွားမည်ကို စိတ်ထဲတွင် မချိတင်ကဲ ဖြစ်၍နေ၏။ နေ့ရှိသမျှ ဤပြဿနာကို ပြေပျောက်ဖို့ရန်သာ အကြံထုတ် ဉာဏ်ထုတ် ရလွန်း၍ စိတ်ရှုပ်၍ နေ၏။

နေ့နှင့်အမျှ သားစိတ်ကြောင့် မသက်မသာ စိတ်ညစ်၍ နေခဲ့ရာ ယနေ့တွင်မှ သား၏ ပြဿနာအတွက် သက်သာရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းတစ်ချက်ကို တွေးမြင်လေ၏။ ထိုအကြံအတိုင်း မြမေအားခေါ်ကာ တစ်စုံတစ်ရာ တီးတိုးမှာကြား ပြောဆိုထားလိုက်လေ၏။

မိမိအကြံမှာ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်သော် ဘာမျှ မထိရောက်သေးသော်လည်း လေး၊ ငါးရက်ကြာသောအခါ၌ ထိရောက်လာခြင်းကို တွေ့ရလေ၏။

‘အိပ်ရာကို မတင်ဘူး မေမေရဲ့၊ ဘာဖြစ်လို့ မတင်ပါလိမ့်လို့ အံ့ဩပြီး ကျွန်တော့်ဟာ ကျွန်တော် တင်ရတယ်။ ကျွန်တော် အိပ်ရာပြင်မှပဲ၊ မပြင်ရင် ဘယ်တော့မှ မပြင်ပေးဘူး။ အခု ဘာဖြစ်နေသလဲ မသိဘူး’ စသည်ဖြင့် ဆူသံ ညံသံကလေးများ ကြားစ ပြုလာရလေ၏။

‘ကြည့်ပါဦး မေမေရဲ့၊ ကျွန်တော့် အခန်းကလေးထဲ မေမေ ကြည့်ပါဦး။ အကျီဟောင်း၊ လုံချည်ဟောင်းတွေကို မေမေရယ် ထိုးထားလိုက်တာ၊ သေတ္တာနောက်မှာ ကျွန်တော် သွားတွေ့တယ်။ ကောင်းသေးရဲ့လား မေမေရဲ့’

ဟု ဒေါသအမျက်ထွက်၍ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ပြူးတူးပြဲတဲနှင့် လုပ်လာ သည့်အခါ၌ မြမေအား မြည်တွန်ကြိမ်းမောင်း၍ မိမိကိုယ်တိုင် သား၏ အခန်းထဲဝင်ပြီး ရှင်းလင်းပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် သားအား ကျေနပ်သွားစေ လေ၏။

ရက်သတ္တတစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ်အတွင်း၌ ဤအမှု မပေါ်ပေါက်ဘဲ အေးသလိုလို ရှိသွားစေပြန်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် မောင်မောင် မြို့ထဲမှ ပြန်ရောက်လာပြီး ညနေအေးတွင် မြမြတို့ ပျော်ပွဲစားထွက်လိမ့်မည်ကို သိသည်နှင့် မောင်မောင် လိုက်မသွားနိုင်ရန် ဒေါ်နှင်းအေးသည် မောင်မောင် အားဒေါ်ကာ ဈေးဘက်သို့ထွက်၍ သွားပြီးလျှင် နေစောင်းမှ အိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ ကြလေ၏။

ဒေါ်နှင်းအေးသည် မိမိ၏ အခန်းထဲသို့ဝင်၍ အဝတ်များလဲနေရာ တစ်ဖက်ခန်းမှ ဗလောင်ဆန်နေသည့် အသံများ ကြားရပြီးလျှင် မိမိအခန်း ထဲသို့ ရှူးရှူးရှဲရှဲနှင့် မောင်မောင် ဝင်ရောက်လာသည်ကို တွေ့ရလေ၏။

“မေမေ... မေမေ့ကို တိုင်ရမလားလို့ အရွဲ့တိုက်နေသလား မသိဘူး။ ကျွန်တော့်အကျီဟောင်းတွေ မလျှော်မဖွပ်ဘဲ အကုန်စုပြီး သေတ္တာထဲ ထိုးထားပြန်ပြီ။ ချဉ်စော်နံ့နေတာပဲ။ တစ်ထည်ဆို တစ်ထည်မှ လျှော်ပြီးသား မရှိဘူး မေမေရဲ့။ အခန်းထဲမှာလည်း သဲတလျှပ်လျှပ်နဲ့ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ် နေတာပဲ”

“နေထိုင်မကောင်းလို့များ မလုပ်တာလားဟယ်”

“အဝတ်ဟောင်းကို တစ်ထည်က နှစ်ထည်ထားရင် ကျွန်တော် မပြော ပါဘူး။ အခု လေးငါးဆယ်ထည် စုထပ်ထားတာ၊ တမင်လုပ်တာပေါ့ မေမေ ရဲ့။ ဘယ်မိန်းမ ဒီလို လုပ်ထားမလဲ၊ ဒါ တမင်တကာ လုပ်ထားတာမှ တမင်အရွဲ့တိုက်တာ။ မေမေ လာကြည့်ပါ။ အိပ်ရာဆိုတာ နံနေပြီ ဘယ်တုန်း ကများ သုံး၊ လေးရက် မလဲဘဲ သူနေရဖူးသလဲ။ ဒီနေ့မှ သေသေချာချာ ကြည့်မိတယ်။ ဟောင်းလှပြီ၊ နံစော်နေပြီ။ သူ ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ ကျွန်တော် ပြောရလိမ့်မယ်”

‘မဟုတ်တာ ဘယ်နှယ် မင်းပြောရမှာလဲ၊ ဒါ မင်းပြောရမယ့် ကိစ္စ မဟုတ်ပါဘူး၊ မေမေ မေးရ ပြောရမှာပါ။ နောက် ဒါမျိုး မဖြစ်စေရဘူး။’

လာလာ၊ မေမေ မန်ကျည်းသီးထောင်း စားချင်လို့ လာစမ်း၊ လာစမ်း' ဟု
မောင်မောင်အား အိမ်ဘေးသို့ ဆွဲ၍ ခေါ်သွားလေ၏။

မောင်မောင်သည် မိမိစိတ်ဆိုးနေပြီအထင်ရှိ၍ မိမိအား စိတ်ဆိုးပြေ
သွားရန် မိခင်က ခိုင်းသည်ဟု အထင်ရှိကာ စိတ်မဆိုးကြောင်း မိခင်အား
ပြလို၍ ရယ်ရယ်မောမော လုပ်လျက် သစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်သွားလေ၏။

မန်ကျည်းပင်ကြီးမှာ အိမ်နှင့် ကပ်လျက် ပေါက်နေသည့် ဧရာမအပင်
ကြီး ဖြစ်လေ၏။ ဒေါ်နှင်းအေးသည် မန်ကျည်းပင်မှ မန်ကျည်းသီးကို
မကြည့်ဘဲ တစ်ကိုင်းမှ တစ်ကိုင်း တက်၍သွားသော သားအားသာလျှင်
အောက်က စိုက်ကြည့်နေလေ၏။

လက်လှမ်းထားသော အကိုင်းမှ မန်ကျည်းသီးကို ရုတ်တရက် မခူး
သေးဘဲ အပင်နှင့် ကပ်လျက် အပေါ်ထပ်အခန်းသို့ မျက်စိရောက်နေကြောင်း
ကို ဒေါ်နှင်းအေးလည်း သားအား စူးစိုက်၍ ကြည့်နေလေ၏။

အခန်းကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေသည့် မောင်မောင်ကို 'ဟေ့...
ဘာများမြင်ရလို့လဲကွယ်၊ ရှုံ့မဲ့နေလိုက်တာ။ ခူးမှာ ခူးစမ်းပါကွယ်' ဟု
အောက်က အသံပေးလိုက်လေ၏။

မောင်မောင်သည် မိခင်၏ အသံကြားမှ မန်ကျည်းသီးများကို လှမ်း
ဆွတ်ကာ ခါးပိုက်ထောင်ထဲသို့ ထည့်လေ၏။

အခန်းကိုသာလျှင် သမင်လည်ပြန် လှည့်ကြည့် လှည့်ကြည့်လုပ်၍
ခူးနေသည်ကို ဒေါ်နှင်းအေးလည်း ကျေနပ်စွာ ကြည့်၍ နေ၏။

'တော်လောက်ရောပေါ့ကွယ်' ဟု လှမ်း၍ အော်ပြောလိုက်မှပင် မောင်
မောင်သည် အောက်သို့ ဆင်းလာခဲ့လေ၏။

“ဘာတွေမြင်ရလို့လဲ သားရဲ့၊ မျက်မှောင်ကြုတ်ကြည့်နေလိုက်တာ၊
သူတို့ မရှိကြဘူး။ အပြင်ထွက်သွားကြတယ်”

'ဘယ်သူနေတဲ့ အခန်းလဲ မသိပါဘူး မေမေရယ်။ ဖြစ်နေလိုက်
တာ' ဟု ပြောပြီး မိခင်အား မဲ့ရွဲ့၍ ကြက်သီးထပြလိုက်လေ၏။

“ဒီဘက်က မြမြနေတဲ့ အခန်းလေ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ဘာတွေ့ခဲ့ရလို့
လဲကွ”

“ဟာ ထဘီတွေ ထဘီတွေ ကွင်းလုံးချွတ် ပုံထားလိုက်တာ မမြင်ဝံ့”

မရှုပ်ပါပဲ။ ကြမ်းပြင်မှာ သနပ်ခါးစက်တွေကလည်း ဖွေးဖွေးလှုပ်နေတာပဲ။
ခြင်ထောင်ကြီးကလည်း လေနဲ့ လွင့်နေလိုက်တာ မည်းညစ်နေတာပဲ။ ပင့်ကူ
အိမ်တွေကလည်း ပွလို့။ ဖုန်တွေ အမှိုက်သရိုက်တွေနဲ့ တစ်ခန်းလုံး ပွေ့ရှုပ်
ပြီး ကျွမ်းသန္တာလန်နေတာပဲ”

“ဟုတ်လား၊ ဪ... အေးအေး၊ အဲဒီလို မိန်းမနဲ့များ မင်း ရရင်
ခက်မယ်။ ခဏတစ်ဖြုတ် ရှုပ်တာတောင် မင်း မနေတတ်တဲ့အကောင်။
မင်းယူတဲ့ မိန်းမ၊ မင်းနဲ့ကို နှစ်ပြန်လောက် သန့်မှ ကိုက်တော့မှာပဲ” ဟု
ရယ်မောကာ မောင်မောင်၏ နားထဲသို့ ထိုစကားများ ပစ်သွင်းလိုက်ပြီးလျှင်
ထိုနေ့ ညနေတွင် ဒေါ်နှင်းအေးကိုယ်တိုင်ပင် မောင်မောင်၏ အခန်းကို
အထူး စပါယ်ရှယ် ခင်းကျင်းပြင်ဆင်ပေးလိုက်လေ၏။

မောင်မောင်လည်း မိမိ၏ သားနားသပ်ရပ် သန့်ရှင်းလှသည့် အခန်း
ကို ရေချိုးရာမှအပြန် တွေ့ရရာ မိခင်အား ကျေးဇူးတင်လှ၍ မိခင်ပြောသည့်
စကားများကို နားမှမထွက်နိုင် ဖြစ်၍ သွားလေ၏။

ထိုနေ့မှစ၍ ရန်ကုန်သို့ ပြန်မပြောင်းမချင်း ဒေါ်နှင်းအေးသည် မြေနှင့်
မောင်မောင် အတွဲနည်း၍ မောင်မောင် ရှောင်ဖယ်နေပုံကို မြမေနှင့် နှစ်ယောက်
သား ကျိတ်၍ ပြုံးနေကြလေတော့၏။

[ဂျာနယ်ကျော်၊ အတွဲ (၄)၊ အမှတ် (၅)၊ ၂၅၊ မေ၊ ၁၉၄၆နှင့်
အတွဲ (၄)၊ အမှတ် (၆)၊ ၁၊ ဇွန်၊ ၁၉၄၆]

သည်မိုး

လေသည်လည်း တိုး၍ တိုး၍သာ တိုက်၏။ ခပ်ကြမ်းကြမ်း ခပ်ရမ်း
ရမ်း အပြင်းအထန် တိုက်လိုက်ပြီးနောက် မိုးသက် မိုးစက်ပါ လေထဲတွင်
ရောနှော ပါလာလေ၏။

ညအချိန်ဖြစ်၍ အမှောင်ဓာတ် အုပ်ဆိုင် ဖုံးလွှမ်းထားမှုကြောင့် အမှုမဲ့
အမှတ်မဲ့သော် ဘာကိုမျှ မြင်နိုင်မည် မဟုတ်သော်လည်း တစ်ချက် တစ်ချက်
မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ် တောက်နေသည့် မီးရောင်ကလေး ထွက်လာ၍သာ
လူနေ တဲကလေး ဖြစ်နေမှန်း သိနိုင်တော့၏။

ထိုအတွင်း ဝင်းခနဲ ဝင်းခနဲ လျှပ်စစ်လက်လိုက်ပြီးလျှင် နားကွဲမတတ်
ထစ်ချုန်းလိုက်သည့် မိုးကြိုးသံကြီး ပဲ့တင်ရိုက်ဟည်းသွားလျက် မိုးကောင်း
ကင်မှ မိုးရေများ တဝေါဝေါ သွန်ချလိုက်လေ၏။

မိုးနှင့်အတူ လိုက်၍ မွေ့ထိုးတိုက်ခတ်နေသည့် လေအရှိန်သည်
မှေးမှိန်အားနည်းလှသည့် ရေနံချေးမီး အုန်းမှုတ်ခွက်ကလေးကို မှိတ်တုတ်
မှိတ်တုတ် တောက်နေရာ ဘဝမှ လုံးဝ မှောင်အတိ ကျသွားအောင် ပတ်ချာ
လည် လှည့်တိုက် ငြိမ်းသတ်နေသဖြင့် နှင်းဥမှာ မီးမငြိမ်းအောင် အမျိုးမျိုး

ကွယ်ကာ၍ နေရရှာ၏။

ရေနံဆိပုံးအဖုံး သွပ်ပြားအပွဲကလေးကို မိမိလက်နှစ်ဖက်နှင့် မြဲမြဲ ဆုပ်ကိုင်ကာ ငြိမ်းလှငြိမ်းလှ ဖြစ်နေသည့် မီးခွက်ကလေးကို ဟိုဘက်လှည့်ကာ၊ ဒီဘက်လှည့်ကာနှင့် မီးတောက် မသေအောင် ကာပေးနေလေ၏။

လူလုံးနှင့် ကွယ်လိုက် သွပ်ပြားနှင့် ကာလိုက် လုပ်နေသော်လည်း မိမိတို့ နေရသည့် တဲကလေးမှာ ဝါးလုံး လေးငါးတိုင်နှင့် ကဲလားမရှိ၊ ကွက်တိကွက်ကျား သက်ငယ်မိုး၊ သက်ငယ်ကာထားသည့် တဲကလေးဖြစ်ရ ကား လေပြင်းသဖြင့်နဲ့ယိုင်၍ ကျိုးကျိုးချွတ်ချွတ် အသံပင် ထွက်လာနေသည့် အတွက် မီးသေရုံတွင်မကဘဲ တဲလုံးပါ ကျွတ်ထွက်သွားကာ အတွင်းရှိ မိမိတို့သားအမိပါ မိုးရေထဲတွင် မျောသွားရတော့မည်ကဲ့သို့ ထင်ရလေ၏။

မိုးနှင့်လေတို့၏ အအေးဓာတ်ကား ထဘီရင်ရှားနှင့် မီးကို ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာနေရသော မိမိအားပင် ခိုက်ခိုက်တုန်နေအောင် ချမ်းအေးလှ သဖြင့် တဲထောင့်တွင် ခွေလဲနေသည့် ဒုက္ခိတ ဂိလာန အမေအိုအား သနားလှ၍ 'အမေရေ၊ ထဘီကို လုံလုံခြုံထား'ဟု ဟစ်အော်လိုက်လေ၏။ ဤအသံမှာ နှစ်ကြိမ်ဆင့်၍ ပစ်လိုက်သည့် မိုးကြိုးသံကြားတွင် သဲ့သဲ့လေးမျှသာ ကြားနိုင်လေ၏။

တအုန်းအုန်း ရွာချနေသည့် မိုးလည်း ပိုမို သည်းထန်လာသည်ထက် သည်းထန်လာလေ၏။ မိုးသံ လေသံ တအုန်းအုန်း တဖြုန်းဖြုန်း ရောပြွမ်းသော အသံထုကြီးသာ ကြားရ၍ မှောင်ကြီးထဲတွင် အားစိုက်ကြည့်သော်လည်း မည်သည့် သဏ္ဍာန်မျှ မမြင်ရချေ။

လောကဓာတ် ပတ်ဝန်းကျင်ကို တစ်ကွက်မျှ မမြင်ရနိုင်သော်လည်း ၎င်း၏ ဘဝကိုကား မှောင်ထဲတွင် ဖောက်ထွင်းမြင်လျက်နေ၏။ စောစောက မီးရောင်ကလေးသာရှိလျှင် မြေပြင်တွင် မိုးရေတွေ တသွင်သွင် စီးကျနေသကဲ့သို့ သူ့ ပါးပြင်တွင် ဖြိုင်ဖြိုင်စီးဆင်းနေသည့် မျက်ရည်များကို မြင်နိုင်ရာ၏။

ညနေက ကောက်စိုက်အပြန် လယ်ကန်သင်းတွေ ဖြတ်ကျော်၍ လယ်နှင့် တစ်ခေါ်လောက်တွင်ရှိသည့် သပြေပင် ရွာကလေးကို သုတ်ခြေ တင်သွားခဲ့၏။ ကောက်စိုက်မ ဘုတိုက 'ရွာမှာ အဝတ်တွေ ဝေနေတယ် ကြားတယ်။ ညည်းတို့မှာ လဲစရာမှ မရှိတာ သွားတောင်းပါလားအေ။

အင်္ဂလိပ် ပြန်လာလို့ သူကြီးတွေကို အဝတ်တွေ ဝေရအောင် ပို့လိုက်တယ် ဆိုလား။ သေသေချာချာတော့ မသိဘူး။ သွားတောင်းရင် ရတယ် ပြော တယ်။ ငါ့ထဘီပေါက်က လှည့်ဝတ်လို့ မရအောင် ဖြစ်နေလို့ မသွားဝံ့ဘူး။ ညည်းသွားရင် ရှိခိုးပါရဲ့ နှင်းဥရယ် ငါ့ဖို့ပါ တောင်းခဲ့ပါ...’ ဟု သတင်း ပေးလိုက်၍ ရလို့ရငြား ဝမ်းသာအားရနှင့် ကတိုက်ကရိုက် သုတ်ခြေတင်ခဲ့ လေ၏။ နေကလေး ညိုလာ၍ ရွာမြောက်ဖျားကွင်းသို့ ပြန်ရမည့်အတွက် မှောင်မည်စိုးသဖြင့် သုတ်ခြေတင် လျှောက်နေရာမှ ဒုန်းစိုင်းပြေးလေ၏။

ရေဝင်နေသည့် ထဘီကြမ်းမှာ လူတစ်ယောက် ကုန်းပိုးပြေးရသကဲ့သို့ လေးလံလှ၍ ပြေးရင်းပင် မောဟိုက်နေလေ၏။ ရွာစပ်သို့ ရောက်လျှင် အပေါ်အကျီမပါဘဲ ထဘီရင်ရှားနှင့် ဖြစ်နေ၍ ရွာသို့ ဝင်ရန် ရှက်မိလေ၏။

ဖခင်ရှိစဉ်တုန်းက ချောင်လည်ခဲ့၍ အဝတ်ထည်လဲ ထားနိုင်ကာ ဝတ်စားနေလာသည့်အတွက် ယခုသော် ကိုယ်တစ်ပိုင်း ဖော်ထားရခြင်း ကြောင့် မိမိရွာပင် မိမိ မဝင်ရဲအောင် လိပ်ပြာလှန်၍ နေ၏။ ယောက်ျားဖော်၊ မိန်းမဖော် သူငယ်ချင်းများလည်း ရှိ၏။ ယခုတစ်ခေါက် အကျီလေးမှ ဝတ် မလာနိုင်ရပါလားဟု ဝမ်းနည်းသွားမိ၏။ ဂျပန်တစ်ခေတ်လုံး ရွာထဲသို့ လာလျှင် ဝတ်ခဲ့၍ တဲပြန်ရောက်လျှင် ချွတ်ထားရသည့် ဖျင်ကြမ်းအကျီမှာ လည်း ပြိရာ စုတ်ရာက အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ကွဲသွားပြီး လက်နှီးဘဝသို့ ရောက်၍ နေသဖြင့် မဝတ်ခဲ့ရတော့ချေ။

နှင်းဥသည် ဆောင်းထားသည့် ခမောက်ကို မျက်နှာပေါ်သို့ ခပ်ငိုက် ငိုက်ဆွဲချပြီးနောက် အုတ်လမ်းမသာလျှင် ငုံ့စိုက်ကြည့်ပြီး ရွာထဲသို့ လျှောက် လာခဲ့၏။ ရှင်လောင်းလှည့်စဉ် တစ်ခါတုန်းက မော်လမြိုင် ရှေ့ထိုးဖိနပ် ကလေးစီး၍ ဤအုတ်လမ်းမပေါ်၌ လျှောက်ခဲ့ရဖူးသည်တို့ကို ပြန်၍ သတိရ လာလေ၏။ ယခုဘဝနှင့် ယခင်ဘဝကို အနေအထိုင် အဝတ်အစား အမျိုး မျိုးတို့နှင့် ချိန်ထိုး၍ လျှောက်လာနေရာမှ ‘နှင်းဥ... နှင်းဥ’ ဟု ဟစ်ခေါ် သံကြားသဖြင့် ကိုယ်ရှိန်သတ်ကာ နောက်သို့ လည်ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်၏။

လက်ကိုင်ပဝါပြာကလေးကို ခေါင်းစည်းထားလျက် လက်နှစ်ဖက်က ပုဆိုးအောက်နားစကို လှန်ကိုင်ကာ ဈေးဆိုင်အိမ်ကလေးရှေ့တွင် ဗွက်ရှောင် ရင်း တုံးတွေကို ခနော်ခနဲ့ ကျော်နင်း၍ ပြေးလာသောသူကို တွေ့ရလေ၏။

နှင်းဥကား မည်သူမည်ဝါ မမှတ်မိပေ။

“တူပါတယ်လို့ အတင်းခေါ်နေတယ် နှင်းဥရယ်။ အခု ဘယ်လဲ”

“ဪ... ကိုညို လူထွက်လာပြီလား”

“အေး... ခဏထွက်လာတာ၊ ဆရာတော်က အခု တစ်ဝါ ပြန်ဆိုရဦး မယ်ဆိုလို့ မြို့ပြန်ရဦးမယ်။ အခု ဘယ်လဲ၊ ဘယ်နေသလဲ”

နှင်းဥသည် မေးခွန်းနှစ်ခွန်းစလုံးပင် တစ်ခုမှ မဖြေချင်ပေ။ ကိုညို ရှင်ပြုပြီး ငါးနှစ်လောက် ကွဲသွားကြ၍ ယခု မိမိဘဝပြောင်းသွားပုံကို နည်း နည်းမှ မသိချင်ပေ။

“ပြောပါဦးဟ၊ ဘယ်လဲ၊ နင့်ကြည့်ရတာ စိတ်မကောင်းလိုက်တာ။ တစ်နေ့ကမှ ရွာရောက်လို့ နင်တို့အကြောင်း သိရတယ်။ ခု ဘယ်ကိုလဲ”

“ဪ... ဟိုနားတင်”

“ဘယ်သူအိမ်လဲ လာလေ သွားမယ်”

“ဟို...”

“အင်း...”

“ဟိုလေ သူကြီးအိမ်”

“သူကြီးအိမ် ဘာလုပ်တုန်းဟ”

ကိုညိုက ရှေးကကဲ့သို့ မိမိအား ရင်းရင်းနှီးနှီး ချစ်ခင်လျက် ရှိသေး သည်ကို တွေ့ရ၍ မျက်ရည်မကျမိအောင် မနည်းပင် ချုပ်တည်းထားရလေ ၏။

“သူကြီးအိမ် ဘာလုပ်သွားရမှာတုံး နှင်းဥရဲ့”

“ကိုညို မကြားဘူးလား။ အဝတ် ဝေနေတယ်လို့ ဘုတိုကောက်စိုက် ရင်း ပြောလိုက်လို့။ အခု လာပြီး တောင်းမလို့”

“တောင်းမလို့။ နှင်းဥ နင် တောင်းမလို့လား။ အလကားပေးတာ မဟုတ်ဘူးဟ။ အစိုးရက အလကားဝေတာ မဟုတ်ဘူး။ ပိုက်ဆံနဲ့ ဝယ်ရ တာ။ အဲဒါ လူစေ့တက်စေ့ အကုန်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ ရချင်တဲ့လူမှ ရတာ။ ရွာထဲက လူတွေတောင် အကုန်မရပါဘူး။ နင့်နှယ် မသိရအောင် ဘယ်နေလို့ လဲ နှင်းဥရယ်၊ ဟို မြောက်ဖျားမှာလား”

နှင်းဥသည် တွေ့တွေ့လေး နားထောင်နေရာမှ ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်၏။

မောကြီးပန်းကြီး ပြေးလာခဲ့ရ၍ ကြားရသည့် စကားကြောင့် ဆိုသွား သဖြင့် စကားနှင့်ပင် မဖြေလိုက်နိုင်ပေ။

“သဘက်ခါ ငါ သရက်တောကျောင်းတိုက်ကို ပြန်မယ်။ မြို့ရောက် တော့ ဈေးကြီးမှာ အင်္ကျီတစ်ထည်၊ လုံချည်တစ်ထည် ငါဝယ်ပြီး လူကြို ပေးလိုက်မယ်။ ဆက်ဆက် ပေးလိုက်မယ်။ မြို့မှာ အခု အထည်တွေ အား ကြီးတဲ့ ရောက်လာကုန်ပြီ။ မျှော်သာနေနော်”

“နေပါစေ ကိုညိုရယ်”

“ဘယ်က နေပါစေလဲ။ နင့်ဖို့ အဝတ် ဝယ်မလာမိတာ ခုဖြင့် နင့်တွေ့ရ တာ နည်းနည်းမှ စိတ်မကောင်းဘူး။ ဒီလောက်ဖြစ်နေမှန်း သိရရင် ငါ ဝယ်ခဲ့မှာပဲ။ ကဲလေ မိုးချုပ်လိမ့်မယ်။ ပြန်တော့။ မနက်ကို ငါ အစောကြီး လာမယ် စောင့်နေနော်။ ဘယ်မှ မသွားနဲ့။

နှင်းဥသည် အသံထွက်အောင် ကြိတ်၍ ရှိုက်ကာ ရှိုက်ကာ အားရ အောင် ငိုပြီးလျှင် မိခင်ရှိရာသို့ မှောင်ထဲတွင် စမ်း၍ သွားလေ၏။ မိခင်ကို စမ်းမိသောအခါ စိုရွဲနေသည့် လုံချည်စကို ကိုင်မိသဖြင့် စိတ်ထဲတွင် မချီ မဆန့်ဖြစ်ဖြစ်နှင့် ‘အမေ အမေ’ ဟု နား နားသို့ ကပ်ကာ ခေါ်လိုက်၏။

“နှင်းဥ နှင်းဥ၊ အမယ်လေး၊ အသက်ရှူလို့လည်း မရဘူး။ မျက်စိ တွေလည်း ပြာလို့။ ငါ မမြင်ရတော့ဘူး”

“မီးငြိမ်းသွားလို့ မှောင်နေတာ အမေရဲ့။ ပန်းနာဆိုတာ အေးရင် ဒီလိုပဲ မောတာပဲ အမေ။ မီးလုပ်နေရတာနဲ့ အမေ့ စိုကုန်မှန်းတောင် မသိဘူး”

“ဟိုတဲမှာ မီးသွားကူးစမ်း”

“အမေ့ မိုးတွေ ရွာနေတယ်။ လမ်းမှာ ငြိမ်းသွားမှာပေါ့”

“ဟင်း ဟင်း ချမ်းလိုက်တာ”

“လုံချည်ချင်း လဲဝတ်ရအောင် အမေ၊ ချွတ် မှန်း...”

“နင်ကရော”

“အို... အမေ့လုံချည် ဝတ်ပါ့မယ်။ ကျွန်မ ကိစ္စမရှိဘူး”

နှင်းဥသည် မတ်တတ်ရပ်၍ လုံချည်ကို ချွတ်ချလိုက်လေသည်။

မိမိ၏ ကိုယ်တုံးလုံးကိုယ်ကို မှောင်ထဲတွင် မမြင်ရ၍သာ ရဲရဲတင်း တင်း လဲဖယ်ပေးလေ၏။ မိမိ၏ စိုထိုင်းထိုင်း လုံချည်ကို မိခင်အား ဝတ်ပေး

လိုက်ပြီး မိခင်ကိုယ်မှ လုံချည်ကို ဆွဲခွာလေရာ လုံချည်မှာ အပေါ်ပိုင်းသာ မိုးရေများ ရွဲနေ၍ အောက်ပိုင်းက မစိုသဖြင့် ဆွဲချွတ်မယူတော့ဘဲ မစိုသည့် ဘက်နှင့် ရွေး၍ ခြေထောက်ကို ထွေးပေးထားပြီး မိမိမူကား ကိုယ်တုံးလုံးနှင့် ပင် မိခင်အား ဖက်ထားလေသည်။

အေးလွန်လွန်း၍ နှင်းဥ၏ အမေလည်း ရောဂါဖောက်၍ မောနေလေ ၏။ နှင်းဥသည် မကြံနိုင်။ ၎င်း၏ ကိုယ်ငွေ့နှင့်သာ မိခင်အား အပူငွေ့ ပေးရလေ၏။ 'သည်မိုး မတိတ်ရင် အမေ ခက်လိမ့်မယ်'ဟု တွေးမိပြီး ရင်ထဲတွင် တဒိတ်ဒိတ် ခုန်၍ 'တိတ်ပါတော့ မိုးရယ်'ဟု အကြိမ်ကြိမ် ဆုတောင်းလျက် ရှိနေ၏။

မိုးလည်း သည်းရာမှ စဲ၍လာသော်လည်း လေကား တသိမ့်သိမ့် တိုက်လျက်ပင်။

'အမေ အမေ' ဟု ထပ်ထပ် ခေါ်ပါသော်လည်း စကားပြန်မရ။ နှင်းဥကား အားငယ်သွားသည်။ တစ်ညလုံး နွေးနွေးမထွေးရဘဲ အစို အအေး ကြီးနှင့် ထားလျှင် မိုးလင်းမှ ခံပါ့မလားဟု ကြီးစွာသော ကြောင့်ကြ ပူပန်ခြင်း ဖြစ်လေ၏။ အမေအား လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ သနားလှသဖြင့် ဘယ်လိုများ နွေးအောင် လုပ်ရပါ့မလဲဟု အကြံအဖန် ထုတ်ကြည့်မိရာ ညနေက ရွာသို့ သွားစဉ် တဲနှင့် မနီးမဝေးတွင် ရှိသည့် စပါးကျိုကြီးကို မြင်လိုက်လေ၏။

ထိုကျိုကြီး အမိုးအောက် လူလျှောက်ရန် ဆင့်ခင်းရိုက်ထားသည့် သစ်သား ပျဉ်ပြားပေါ်တွင် ဂုန်အိတ်တွေ ဆင့်ထပ်ထားသည်ကို ပြေးမြင် လေ၏။ ကျိုနားက ဖြတ်လျှောက်သွားစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ဖြတ်ပြန် လာစဉ် သော်လည်းကောင်း လူရိပ်လူခြေတစ်ဦးမှ မတွေ့ခဲ့ရသဖြင့် မိုးတိတ် လျှင် ထို ဂုန်အိတ်ထပ်မှ ဂုန်အိတ် သုံးလေးလုံး သွားယူမည်။ မိုးလင်းမှ သွားပြန်ထားမည်ဟု မိုးအတိတ်သာ စောင့်လင့်နေလေတော့၏။

အနီးအနား တဲများတွင်လည်း မိမိတို့ကဲ့သို့ ဆင်းရဲသူတစ်စုများသာ ဖြစ်ကြ၍ ရှိစုမဲ့စုကလေးတို့နှင့် စုကွေးနေကြမည်ဖြစ်၍ ငှားရရင် လုံလုံ လောက်လောက် ပေးနိုင်စရာ မရှိကြပေ။ ဂုန်အိတ်ကိုသာ ထွေးချင်သလို ထွေးပေးလိုက်ရလျှင် သုံလုံလဲလဲ နွေးနိုင်မည်။ အပြန်မှ အသိတ်ကို ဝင်ပြီး မီးခြစ်ငှားခဲ့ပြီး ရေနွေးကျိုတိုက်မည် စသည်ဖြင့် တွက်ကိန်းချနေရင်းပင်

မိုးလည်းစဲရာမှ တိတ်သွားလေ၏။

‘အမေ အမေ၊ ခဏ နေဦး။ မီးထွန်းသွားဦးမယ်’ လူမမာမှာ မောဟိုက် နေ၍ ဘာမျှ ပြန်မပြောနိုင်ချေ။

နှင်းဥလည်း မတ်တတ်ထရပ်လိုက်ရာ တစ်ကိုယ်လုံး ဟာသွားလေ၏။ ဟာလာဟင်းလင်း ဖြစ်သွားမှသာ အဝတ်မရှိမှန်း သတိရ၍ ကပျာ ကယာ သူ့အမေ ခြေထောက်တွင် ထွေးထားသည့် လုံချည်ကို ကောက်စွပ် လျက် တဲဝသို့ စမ်းထွက်ခဲ့လေ၏။

မိုးသားတွေ ပျောက်သွား၍ တစ်ခြမ်းလကလေးသည် ကောင်းကင် တွင် ရေးရေးထင်လျက် ပေါ်လာရာ သွားလိုရာ လမ်းကို စိတ်နှင့် မမှန်းရဘဲ သဲသဲကွဲကွဲ မြင်ရလေ၏။

သွက်သွက်လျှောက်လာခဲ့သဖြင့် ကျိန်းသို့ ခဏနှင့် ရောက်လာခဲ့၏။ မိခင်ဇောကြောင့် ကြောက်ရမှန်းမသိ။ တဲက ထွက်ခဲ့သော်လည်း ရေးရေး လင်းလျက်ရှိသော လရောင်အောက်တွင် မှုန်မှုန်မည်းမည်း တိတ်ဆိတ် ခြောက်သွေ့လျက်ရှိသော ကျိကြီးကို မျှော်ကြည့်လိုက်ပြီး ကြက်သီးဖျန်းသွား လေ၏။

ညမှောင်တွင် အဆောက်အအုံကြီးလျှင် တစ်မျိုးပင် ကြောက်စရာ ပုံသဏ္ဍာန်ဆောင်သဖြင့် အနားသို့ ရုတ်တရက် ချဉ်းကပ်ရန် နှင်းဥ၌ ခဲယဉ်း နေပြန်၏။

ကြောက်စိတ်ကြောင့် နောက်ပြန်ဆုတ်လိုသည့် စိတ်ကို အားပေးလိုက် လေ၏။ ‘ငါ ဒီအတိုင်းပြန်ရင် အမေ မုချ သေလိမ့်မယ်’ ဟု တွက်၍ စိတ် အားတင်းပြီး ကျိဘေးသို့ ကပ်လျှောက်လာခဲ့၏။

စောစောက ချမ်းသလောက် ဇောချွေးတွေ ထွက်လျက်နေ၏။ ကျိဝင်း ထဲသို့ ဝင်ရန် လျှောက်လာရာ ခြံစည်းရိုး တံခါး ပိတ်ထားသည်ကို တွေ့ရ ၍ အကြံခက်သွားလေ၏။ ညနေက လူရိပ်လူရောင် မမြင်ရဘဲ ယခု ဘယ်သူ လာ၍ တံခါးပိတ်သလဲဟု စဉ်းစားရင်း တွန်းကြည့်ရာ တံခါးသည် ကျိခနဲ မြည်၍ ပွင့်သွား၏။

သွားရင်း လာရင်း တစ်ယောက်ယောက် စေ့သွားတာပဲဟု ယုံကြည် ကာ မရဲတရဲ လှမ်းဝင်လာခဲ့၏။ တိုးဝှေ့တိုက်ခတ်သည့် လေအဟုန်ကြောင့်

ကျိဝင်းရှိ ကုက္ကိုပင်၊ အုန်းပင်တို့မှ တရဲရဲ ထွက်သံကို သဘက် သရဲများ ထွက်ဆွဲလေမလားဟု ခေါင်းနားပန်းကြီးသွားလေ၏။ သစ်ပင်ကိုင်းများ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား မြင်တိုင်း စိတ်ချောက်ချားသွား၏။ စိတ်ချောက်ချားလွန်း၍ မည်းမည်းကို သဲသဲကွဲကွဲ မမြင်ရခင် သရဲပင် အောက်မေ့ပြီး တစ်ကျောလုံး စိမ့်သွားလေ၏။ အချိန်မှာ လူကြီးခေါင်းချချိန် ၁၁ နာရီခန့်ဖြစ်၏။ ရွာထဲမှ ခွေးများသည် ဆွဲဆွဲငင်ငင် အူလိုက်ကြလျက် နှင်းဥလုပ်ရန် အလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်းဖျက်ဆီးပေးကြ၏။

လှည့်၍လည်း ပြန်ချင်၏။ ယူလည်း ယူချင်၏။ စိတ်နှစ်စိတ် လွန်ဆွဲနေရာ ယူလိုခြင်း ဇွဲ၏ ထက်သန်ပြင်းပြမှုက နှင်းဥအား ဂုန်အိတ်ထပ်နားသို့ အနိုင်ဆွဲခေါ်သွားလေ၏။

နှင်းဥသည် တစ်ခြမ်းလကလေး၏ အကူအညီဖြင့် ဂုန်အိတ်ထပ်ထဲမှ ဂုန်အိတ်လေးလုံး ဆွဲထုတ်လိပ်လေ၏။ ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေး မလိပ်ဘဲ လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီး လိပ်ပြီးနောက် ဆင့်ခင်းရိုက်ထားသည့် ပျဉ်ပေါ်မှ မြေပေါ်သို့ ခုန်ချလိုက်၏။

ပျဉ်ခင်းပေါ်တွင် ကျိန်ရံနှင့် မှီထောင်ထားသည့် သွပ်ပြားချပ်မှာ နှင်းဥခုန်လိုက်သည့် အရှိန်ဖြင့် မြေပေါ်ရှိ တုံးတို၊ တုံးစများပေါ်သို့ ဗြုန်းခနဲ လျှောကျသွား၏။

နှင်းဥလည်း မြေပြိုသည်ထင်သည့် ယုန်ကဲ့သို့ တအား ကျုံးပြေးလေ၏။ သရဲပဲ၊ သရဲလိုက်ပြီဟု အောက်မေ့၍ ပြေးချင်သလောက် ပြေးလို့မရပဲ ခြေဆွဲနေ၍ ဖင့်လေးနေ၏။ နောက်မှနေ၍ ခေါက်တုံ့ကျနေသည့် ဆံပင်ကို လှမ်းဆောင့်ဆွဲလိုက်သဖြင့် ဇက်ကြိုးတက်လိုက်သည့် မြင်းပမာ တုံ့ဆိုင်းသွားရ၏။

ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းမှ သွေးကြောများ ရပ်ဆိုင်းသွားဘိသည့်အလား အသက်ရှူရန်ပင် မတတ်နိုင်ပေ။ ဂုန်အိတ်တွေ လွတ်ချပြီး မျက်စိကို စုံမှိတ်ထားလိုက်၏။

မိမိနားမလည်သည့် ဘာသာစကားနှင့် ဆံပင်ကို လှမ်းဆွဲထားသူက ဟစ်အော်လိုက်ပြီး ဆွဲလှည့်လိုက်မှ ရုတ်တရက် မျက်စိဖွင့်ကြည့်ပြီး အံ့ကိုက်၍ အလွတ်ရုန်းတော့၏။

မှတ်ဆိတ်ဖွားဖွားနှင့် ခေါ်တောကုလားကြီးကို သရဲသဘက်ထက်ပင် နှင်းဥ ကြောက်အားပိုလေ၏။

ကုလားကြီးလည်း နှင်းဥ မရုန်းနိုင်အောင် လှမ်း၍ ဖက်လိုက်၏။ မဖက်မိခင်ပင် နှင်းဥသည် အရေးထဲ၌ ရင်ရှားထားသည့် ထဘီစ ပြုတ်ကျွတ် သွားမည် စိုးလှ၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ချလိုက်၏။ နောက်ထပ် ခေါ်တော တစ်ယောက် အမြန်ရောက်လာပြီး သူတို့ချင်းချင်း ညာသံပေးကာ နှင်းဥ အား ဖမ်းချုပ်၍ ညောင်ရေအိုးစင် ပန်းအိုးစင် ကစားသကဲ့သို့ ပွေ့သွားကြ ရာ နှင်းဥလည်း ရုန်းလွန်ရင်း ဆောင့်ကြောင့်ကလေး ပါသွားတော့၏။

ရှက်လည်းရှက်လှ၏။ ကြောက်လည်း ကြောက်လှ၏။ ဘာလုပ်ရ မည်မှ သတိမရတော့ဘဲ ကုလားတွေ လွှတ်အောင် လက်များကို ကုန်းကိုက် ရာ နာလွန်းမက နာမှ ကိုရွှေခေါ်တောများသည် စပါးပုတ်ကြီးနား၌ ချကြ ၏။

နှင်းဥသည် ပြေး၍ မလွတ်နိုင်မှန်းသိ၍ 'ကယ်ကြပါဦး' ဟု အသံကုန် ကုန်း၍ ဟစ်လေ၏။

ခေါ်တောကုလား၏ လက်ဖဝါးကြမ်းကြမ်းကြီးက ပါးစပ်ကို ဆီးပိတ် ထားလိုက်၍ အသံအပြင် မရောက်ပေ။

ကုလားလက်ကို ဖယ်ရင်း ရုန်းရင်း မျက်စိများ ပြာလာပြီးနောက် မဟာပထဝီမြေကြီးလည်း အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့ သွက်သွက်လည်သွားသလို ထင်လိုက်ရပြီးလျှင် မူးသွားရာမှ မေ့သွားလေ၏။

သတိပြန်ရသောအခါ နှင်းဥသည် သွပ်ပေါ်သို့ တဖြန်းဖြန်း ပက်ဖျန်း နေသော မိုးသံကို ရှေးဦးစွာ ကြားရလေ၏။

၎င်း၏ အရောင်မရှိသော မျက်လုံးစုံနှင့် ဟိုဟိုဒီဒီ ပြူးကျယ်စွာ ဖွင့်ကြည့်လိုက်၏။

လက်ဆွဲမှန်အိမ်မီးမှာ ခြေရင်းဘက်တွင် လင်းနေသည်။ တခေါခေါ အိပ်မောကျနေသည့် ဆားက ကုလားကြီးကို သွားမြင်ရာ စိတ်ရော ကိုယ်ပါ နာကြည်းနာကျင်သွားလေ၏။

ကုလားမနိုးအောင် ဖြည်းဖြည်းထပြီး အပေါက်တံခါးကို ဖွင့်လေ၏။ ကုလားများ နိုးဦးမလားဟု စိတ်ပူမိသော်လည်း လှည့်၍မကြည့်ပေ။ တုံးလုံး

လှဲအိပ်နေသည့် ခေါ်တောကုလားကို သင်္ချိုင်းက ပုပ်ပွနေသည့် လူသေ
ကောင်ပုပ်ကြီးကဲ့သို့ ကြည့်ရမှာ စက်ဆုပ်ရွံရှာလွန်းလှမိခြင်းကြောင့် တစ်ကြိမ်
တစ်ခါမှ ပြန်လှည့်မကြည့်ဘဲ တံခါးဖွင့်ပြီး ပြေးလေ၏။

မိုးရေထဲတွင် အမေရှိရာ တဲသို့ ဦးတည်ပြီး ပြေးနေလေ၏။ ပြေးနေ
ရင်း ဟစ်အော်ငိုကြွေးလိုက်ချင်သည့် စိတ်ကို ချုပ်တည်းထားလေ၏။

မိုးတိမ်မိုးလိပ်များ ဖုံးအုပ်သွား၍ တစ်ခြမ်းလကလေး ကွယ်နေသဖြင့်
တဲထဲသို့ စမ်း၍ ဝင်ခဲ့ရ၏။ ရွဲရွဲစိုနေသော ကိုယ်က ရေများကို လက်နှင့်သုတ်
ခါပြီး မိခင်နားသို့ တွားသွားကာ 'အမေ အမေ' ဟု ကတုန်ကယင် ခေါ်လိုက်
၏။

မိုးသံနှင့် ဘာသံမှ ပြန်မကြားရပေ။

မိခင်၏ လက်ကို ဆွဲလှုပ်ကြည့်ရာ သစ်ချောင်းကြီးကဲ့သို့ တောင့်
တောင့်မာမာကြီး ကိုင်လိုက်ရသဖြင့် 'အမယ်လေး' ဟု ကျယ်လောင်စွာ
ဟစ်အော်လိုက်ကာ သူ့အမေ ကိုယ်ပေါ်သို့ ၎င်းကိုယ်ကို မှောက်ချလိုက်
၏။

မိုးသံ လေသံနှင့် နှင်းဥ ငိုလိုက်သည့်အသံ ရောပြွမ်းထွက်လာသံမှာ
မကောင်းဆိုးဝါးများ၏ အသံကဲ့သို့ အလားတူ မခြားပင် ဖြစ်လေ၏။

နှင်းဥလည်း အားရအောင် ငိုကြွေးနေရာမှ ရုတ်တရက် တိတ်၍သွား
၏။ မိခင်၏ ခေါင်းကိုထူမလိုက်၏။ ကျောက်တုံးကို မရသကဲ့သို့ လေးနေ
၍ ခေါင်းကို ပြန်ချကာ မှောင်ထဲတွင် မျက်နှာကို စမ်း၍ကြည့်ပြန်၏။
ထိုနောက် ပါးချင်း ပါးချင်း အပ်လိုက်ကာ မိခင်အား မိမိ၏ စောစောက
အဖြစ်စုံကို ပြောပြနေလေ၏။

တစ်ဖန် ဟစ်ငိုပြန်၏။ တစ်ဖန် တိတ်သွားပြန်၏။ ပြန်၍ ထပ်ငိုပြန်
ပြီးနောက် ငြိမ်သက်၍ သွားပြန်၏။

နံနက်တွင် မည်သူ့ မျက်နှာတွေနှင့်မျှ မျက်နှာချင်း မဆိုင်ရဲ၍ မဆိုင်
ချင်။ အထူးသဖြင့် ကိုညိုနှင့်လည်း မျက်နှာချင်း မဆိုင်ဝံ့၍ မျက်နှာချင်း
မဆိုင်ချင်။ မိမိကိုယ်ကို မနက်အထိ ဤမြေပေါ်မှာ မထားမှ နံနက်တွင်
မည်သူနှင့်မျှ မတွေ့ရတော့မည် မဟုတ်ပါလား... ဟု တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်
ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် စဉ်းစားကြည့်နေပြီးလျှင် ကပျာကယာ မိခင်အား အကြိမ်

ကြိမ် နမ်းရှုပ်၍ လေးလေးကန်ကန်နှင့် တဲဝသို့ ထွက်သွားလေ၏။

တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် လျှပ်စစ်ပြက်၍ တဝင်းဝင်း လက်လိုက်တိုင်း လက်လိုက်တိုင်း မိုးရေထဲတွင် ဒယ်မ်းဒယ်ိုင် လျှောက်သွားနေသော နှင်းဥကို ကောင်းစွာ မြင်နိုင်၏။ သူသည် ချောင်းဘက်သို့ လျှောက်၍ နေလေ၏။

ထိုသို့ လျှောက်သွားနေရင်း ဘာစိတ်ကူးရသွားသည် မသိ။ ဘုတိုတို့ တဲအိုကလေးရှေ့တွင် ခေတ္တရပ်ကာ သူ့ကိုယ်မှ ထဘီကို ချွတ်၍ ခေါက်ပြီး တဲဝ၌ စွန့်ထားခဲ့ပြီးနောက် ချောင်းဘက်သို့ ဒုန်းစိုင်းပြေးသွားပြီးလျှင် တံတား လေးပေါ်မှ ချောင်းထဲသို့ ခုန်ချလိုက်လေ၏။

မိုးကြီးလည်း သည်းထန်စွာ ရွာချနေ၏။ သပြေပင် ရွာ တစ်ရွာလုံး အိပ်မောကျနေကြ၏။ အဝတ်ရှားပါးမှု ဒုက္ခကြောင့် လူဖြစ်ရှုံး၍ လူတစ်ကိုယ် လုံး ရေထဲသို့ ပစ်လိုက်ရသည့် နှင်းဥ၏ ဖြစ်အင်ကို သနားချစ်ခင်သည့် မိတ်ဆွေ ကိုညိုလည်း မသိ။ အသိအကျမ်း ရွာသူရွာသားတွေလည်း မသိ ကြ။ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ်နေသူတို့လည်း သိကြမည် မဟုတ်။

ချောင်းထဲတွင် နစ်၍သွားသည့် နှင်းဥအား မိုးကြီးလည်း သည်းထန် စွာ သွန်းကူနှစ်ပေးလိုက်၏။

အရက်တက် မိုးမလင်းခင် တအုန်းအုန်း ရွာချနေသည့် “သည်မိုး” မှာ လူတန်းစေ့စေ့ လူလိုနေရ၍ လူ့အခွင့်အရေးကို တင်းပြည့် ကျပ်ပြည့် ရရှိသည့် သူတို့အတွက်သော်ကား တစ်မိုက်ထူထူ မွေ့ရာပေါ်ဝယ် ကိုယ်ကို နှစ်၍ ဝှမ်းစောင်၊ သက္ကလတ်စောင်၊ ကတ္တီပါစောင်၊ ခြုံစောင် အမျိုးမျိုးတို့နှင့် အထပ်ထပ် ခြုံလွှမ်း၍ ကွေးအိပ်နေရသည်မှာ အလွန်တရာမှ “ဇိမ်” ရှိလှ ပါပေ၏။

[ဂျာနယ်ကျော်၊ အတွဲ (၅)၊ အမှတ် (၁)၊ ၂၀၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၄၆]

မိန်းမဝတ္ထု

[၁]

နေဝင်ရိတရော မီးရထားသံလမ်းဘက်က ဖြတ်တိုက်လာသော လေသည် မှန်ပြတင်းမှ ဝင်လာ၍ ခန်းဆီးအပြာမှာ လေထဲတွင် သံတိုင်နှင့် ရိုက်ခတ်လျက် ဘလပ်ဘလပ် လွင့်နေ၏။

ခုတင်ဆားရှိ မှန်ခုံပေါ်မှ ပစ္စည်းများကို အားလုံးအောက်ချကာ မှန်ခုံကို စားပွဲခုံလုပ်၍ စာရေးနေပေ၏။

ကျွန်မမှာ စိတ်ကူးရလျှင် ချက်ချင်းလက်ငင်း လုပ်တတ်၏။ နေရာမရွေး၊ အချိန်မရွေး လုပ်လို့ ဖြစ်၏။ စိတ်ကူးရလျှင် ဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်၊ စာရေးဖို့ စိတ်ကူးရလျှင် ရသည့် အချက်ကို ချက်ချင်း ထိုင် ရေးလိုက်ချင်သည်။ နံနက်က ရှုမဝတိုက်သို့ ရောက်သွားသည်။ ဦးကျော်နှင့် ငွေဥဒေါင်းကို တွေ့ခဲ့၏။ ကျွန်မ ရေးသားနေသော “မိန်းမ” ဝတ္ထုကြီးကို စာအုပ်ရိုက်ရန် စကားစပ်မိ၏။ ငွေဥဒေါင်းက ‘ကျွန်တော်တို့ တိုက်ကို ပေးပါ။ သည်စာအုပ် ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ပါရစေ’ ဟု တောင်း၏။

‘စာအုပ်အရွယ် ဘယ်လောက်ရှိမလဲ’ ဟုလည်း မေး၏။ ကျွန်မက

စာမျက်နှာ ၄၀၀ ကျော် မကဘူး ထင်တယ်။ အဖိုးနှုန်း ၅ ကျပ် အုပ်ရေ ၅,၀၀၀ ရိုက်မယ်' ဟု ပြောလိုက်၏။ 'သူလိုသူ' စာအုပ်ထုတ်စဉ်က ပထမတွဲ နှင့် ဒုတိယတွဲကို ၈,၅၀၀ ရိုက်ခဲ့ရ၍ ဤစာအုပ်ကို ၅,၀၀၀ ရိုက်မည်ဟု ပြောလိုက်၏။

ဦးကျော်က နားထောင်နေသည်။ ငွေဥဒေါင်းက စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အချက်နှစ်ချက် ပြောလိုက်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ရမယ် ဆိုရင်လည်း ရိုက်မယ်။ ဒါမှ မဟုတ်လို့ ဒေါ်မမလေး ကိုယ်တိုင် ထုတ်မယ်ဆိုရင်လည်း ပြောပါ”

အမှန်မှာ ဤစာအုပ်ကို ကျွန်မကိုယ်တိုင် ပုံနှိပ်ထုတ်ချင်သည်။ “မိန်းမ” ကို စရေးသည့် နှစ်မှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်က ဖြစ်၏။ ဂျာနယ်ကျော်တွင် “မိန်းမ” ကို အခါခါ ကြော်ငြာခဲ့ဖူး၏။ မိန်းမအကြောင်းကို မိန်းမအသံ၊ မိန်းမသဘောနှင့် မိန်းမတစ်ယောက်က ရေးပြချင်သည့် ဆန္ဒကြောင့် ဤမည်သော မိန်းမဝတ္ထုကြီးကို ရေးခဲ့ပေ၏။

စရေးစက စိတ်ပါလက်ပါ နေ့စဉ်ရက်ဆက် ရေးမိသေး၏။ ထို့နောက် မရေးဖြစ်ဘဲ ပစ်ထားပြန်၏။ စရေးစဉ်က နေ့စဉ်ရက်ဆက် စိတ်ပါလက်ပါ ရေးပေသော်လည်း ဤစာအုပ်ကို အမြန်ဆုံး ရေးဖို့ရာ စိတ်မကူး။ ဤစာအုပ်ကို အကြာဆုံး ရေးမယ်ဟု စိတ်ကူးထား၏။ ထို့ကြောင့် ပစ်ထားရာက စိတ်ကူးရလျှင် ကောက်ရေးပြန်၏။

ဝတ္ထုထဲတွင် ကလေးမလေးအရွယ်၊ အပျိုဖျန်း၊ အပျိုကြီး၊ အအို၊ တစ်ခုလပ်၊ မုဆိုးမဇာတ်လိုက်နှင့် ဇာတ်ရံများ ထည့်ထား၏။ “မိန်းမ” ဝတ္ထုကြီးကို ကောက်ကိုင်ဖတ်မိသည့် မိန်းမတိုင်း ဘယ်အရွယ်၊ ဘယ်အတန်းစား၊ ဘယ်မိန်းမမျိုးနှင့်မှ မလွတ်အောင် စေ့စေ့စပ်စပ် အပတ်တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး ရေးခဲ့၏။ “မိန်းမ” ကို ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရေးခဲ့၏။

မိန်းမဖြစ်လျှင် မိန်းမပီသဖို့ရာ အဓိကအချက် ထားသည်။

မိန်းမနှင့် ပတ်သက်တာ မှန်သမျှ မိန်းမကိစ္စရှိရှိသမျှ တတ်နိုင်သလောက် မကျန်ရစ်အောင် ဇာတ်လမ်းဖွဲ့၍ ဖော်ပြပြီး မိန်းမစိတ်၏ ထူးဆန်းထွေပြား ပျော့ညက်ထက်မြက်သည့် သဘောတွေကိုလည်း ကလေးမကလေးက အမယ်ကြီးတွေပါမကျန် မိန်းမအမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ဆုံ လေ့လာ

လျက် ရသမျှ အချက်တိုင်း စာအုပ်ထဲသို့ ထည့်သွင်းရေးသားလာခဲ့၏။

မိန်းမအကြောင်းကို လေ့လာဖန်များလွန်း၍ ကြီးကြီးငယ်ငယ် မိန်းမ တစ်ယောက်ယောက်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်မိရင် စာအုပ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်ရမည့် အချက်ကို ဒက်ခနဲ မြင်တတ်မိလေ၏။

မိန်းမတွေ ဆုံမိရာ၊ စုဝေးရာ မျက်နှာမြင်နေသည့် အိမ်တစ်အိမ်သို့ သွားရောက်ကာ ဤစာအုပ်ကို မီးနေခန်းနှင့် ပြ၍ အခန်း (၁) ဖွင့်ရေးလိုက် သည်။ အမိဝမ်းက ကျွတ်၍ 'မိန်းကလေး' ဟု ဝမ်းဆွဲက အော်လိုက်လျှင် မီးနေခန်းထဲတွင် မိန်းမတွေ တစ်ယောက်စီ ဝိုင်းပြီး 'မိန်းကလေး' ဆိုရင် ဘာဖြစ်တယ်၊ ညာဖြစ်တယ်၊ တစ်ယောက်တစ်မျိုး ပြောတတ်ပုံ၊ တစ်ယောက် တစ်ခွန်း ပြောကြဆိုကြပုံ။

အညစ်အကြေး ဆေးကြောသုတ်သင်ရန် ရေချိုးပေးတာနှင့် အနီးထွေး ဘာနှင့် တစ်ချက်တည်း 'လက်ဆန့်မှ၊ ခြေဆန့်မှ၊ ခေါင်းဝိုင်းမှ၊ နှာခေါင်း ပေါ်မှ၊ နဖူးမောက်မှ၊ နားရွက်ကားမှ' ဟူ၍ ရေချိုးနည်း၊ အနီးထွေးနည်း၊ ပြုပြင်နည်းတွေ အထူးတလည် ကိစ္စများလာပုံ။

မွေးခါစ နီတာရဲကလေးမှ ကျောင်းသို့ အပ်နှံသည့် ကလေးမ အရွယ် ကလေးရောက်သည်အထိ မိန်းမဘဝ၏ အစကို သတိချပ်စရာ မှတ်သားစရာ နှလုံးသွင်းမိ ဆင်ခြင်မိအောင် အတွေးအခေါ်တွေနှင့် ထည့်၍ ကြိုးစား ဖော်ပြရေးထား၏။

ကျောင်းသူကလေးက အပျိုပေါက်ကလေး ဖြစ်လာသည့်အခါ ဤစာအုပ်ကို ဆက်မရေးဘဲ ပစ်ထားလိုက်၏။

ခေတ်မှာ တစ်ခေတ်နှင့် တစ်ခေတ် မတူဘဲ တိုးတက် ဆန်းသစ် ပြောင်းလဲတတ်သည့်သဘောရှိပေ၏။ အခြေအနေအလိုက် ခေတ်အလိုက် ပြောင်းလဲတိုးတက် ဆန်းသစ်သည့် ရာဇဝင်နောက်သို့ လိုက်ရေးရမည် ဖြစ်၏။ ခေတ်ပြောင်းသည့်နောက်သို့ လိုက်ရမည့် မိန်းကလေးတို့၏ စိတ်နေ၊ ဟန်အမူအရာ၊ အလှအပ၊ အတုအပ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးများကို ခေတ်နှင့် သင့်လျော်သော တိုးတက်ပြောင်းလဲ ဆန်းသစ် ရမည့် သဘောများဖြင့် စိစစ်၍ ဆက်လက်ရေးပြန်လေ၏။

ဤအတိုင်း ဆက်ရေးလိုက် ပစ်ထားလိုက်နှင့် တစ်နှစ်က တစ်နှစ်

သုံးလေးနှစ်ရှိနေပြီ။ ဝတ္ထုက ရေးရင်း ရေးရင်း ကျယ်ဝန်းလာ၍ အဆုံး မသတ်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေလေ၏။

ဝတ္ထုထဲတွင် ထည့်လိုသည့် အခန်းများကို ကိုယ်တွေ့ မတွေ့ကြုံဖူး သည့် အချက်မျိုး ဖြစ်ချေက သေချာမှန်ကန်စေရန် မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ တိတိကျကျ သိနိုင်အောင် စပ်ဆိုင်သည့်ဘက်သို့ ခြေဦးလှည့်၍ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ရောက် အခေါက်ခေါက် အခါခါ တီးခေါက် အောက်အစ် မေးမြန်း ဆွေးနွေးလေ့လာ နေပြီးမှ စိတ်တိုင်းကျ ရေးနိုင်တော့ပေ၏။

မိန်းမဘဝနှင့် ယောက်ျားစိတ် ပေါက်နေသည့် ယောက်ျားလျာက ယူထားသော မိန်းမတစ်ယောက်အကြောင်း ထည့်စရာရှိ၍ မိန်းမ၏ မိန်းမ အဖြစ် အရောက်ခံနိုင် အခေါ်ခံနိုင်သည့် စိတ်ဓာတ်၊ မိန်းမချင်း ညားကာ မိန်းမအနေ နေတတ်နိုင်သည့် သည်မိန်းမမျိုး ဘာကြောင့် သည်လောက် တောင် ချို့တဲ့ ယွင်းပျက် တိမ်းစောင်းရသည့် အချက်များကို ဖော်ပြချင်၏။ ဇာစ်မြစ်ရာဇဝင်လိုက်ကာ စာအုပ်ထဲတွင် အကြောင်းစုံ ဖော်ပြရေးသားနိုင် ရန် ရက်လ အတန်ဆိုင်းနေရ၏။

မိန်းမ၏ မိန်းမ ဖြစ်နေသူနှင့် သွား၍ တွေ့တွေ့ချင်း သူ့တစ်ကိုယ် လုံး သိမ်းကျုံး၍ ကြည့်မိ၏။ သူ့အသက မှာ သုံးဆယ်ကျော်ကျော်ခန့် ရှိပြီ။ သူနှင့် ပေါင်းဖက်နေသော မိန်းမ(ယောက်ျားလျာ)ကား သူ့ကို မယားမှတ်မှတ် သားမှတ်မှတ် ပေါင်းသင်းလုပ်ကျွေး၍ ရွှေတွဲလဲနှင့် နေရပေ၏။ သူ့ရုပ်ရည် မှာ သူလိုငါလိုရုပ်မျိုးနဲ့မှ မတူသည့် ရုပ်မျိုး။

မျက်စိသည် မျက်စိနှင့် မတူဘဲ မျက်စိကိုက တန်ခိုးမရှိ။ အရောင်မရှိ၊ အားမရှိ။

ပါးစပ်ပင်လည်း ပါးစပ်တစ်မျိုး၊ အာစေးထည့်ထားသလို အမြဲမြဲ ထား ပိတ်ထားသည့် ပါးစပ်မျိုး။

အမူအရာ အသံဟန်ပန်တွေမှာ ထူးထူးခြားခြား မသာမယာနှင့် လေးလံတွဲထိုင်းပြီး ကျက်သရေမရှိသော အသေကောင်တစ်မျိုး ဖြစ်နေ၏။

မိန်းမထဲတွင် နောက်ပိတ်ဆုံးက ထားဖို့ရန်ပင် နေရာမတွေ့မိသည့် ဒီမိန်းမနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် မျက်မှန်းတန်းအောင် မိတ်ဆွေဖွဲ့ကြည့်ရာ သူက ဖယ်တယ်တယ်နှင့် အကပ်မခံ၊ အပေါင်းမခံ ဖြစ်နေ၍ သူမ၏ ကာမပိုင်ခေါ်

ရမလား မပြောတတ်သော ယောက်ျားလျာမနှင့် တစ်ဖက်လှည့်၍ သူ့ဘဝကို များများသိအောင် စူးစမ်းပြီးမှ ရေးသားရ၏။

ကျွန်မ ရေးပြချင်သည့် အချက်အလက် စုံစုံလင်လင်နှင့် “မိန်းမ” ကား ခရီးအတော်ပေါက်ခဲ့ပြီ။

ခရီးတော်တော်ရောက်လာ၍ ဇာတ်လမ်းမှာ အဆုံးသတ်နှင့် မဝေးတော့။ သို့သော် နောက်ဆုံး ဇာတ်သိမ်းခန်းတွင် မိန်းမတွေ ဇွဲကြီးသည့်၊ သည်းခံသည့် သူမတူအောင် မေတ္တာစိတ်ဓာတ်ကြီးမားသည့် အချက်အလက် ကို စာဖတ်သူတို့အား လေးလေးနက်နက် ဖော်ပြချင်သည့် ဆန္ဒကြောင့် ဆုံးဖို့ရန် ဆိုင်းထားပြီး စိတ်ဓာတ်ရင့်သန်သည့် မိန်းမများ၏ အကြောင်းရင်း ဇာစ်မြစ်ကို နှိုက်ချွတ်ရှာဖွေကာ ကျေနပ်လောက်သည့် အချက်များရမှ အဆုံး သတ်မည်ဟု ပစ်ထားခဲ့သည်။

* * *

[၂]

ရှုမဝမှအပြန် အလုပ်တိုက်သို့ ရောက်လျှင် “ဒါဂျီလင်” မှ စာတစ် စောင်ရသည်။

သားနှစ်ယောက် ကျောင်းပြန်ပို့ရန် ကိစ္စအတွက် ပို့မည် မပို့မည် မြန်မြန်ဆုံးဖြတ်၍ စာပြန်ရန် ကျောင်းက သတိပေးသောစာ ဖြစ်၏။ ဆုံးဖြတ် ရမည့် အချိန်မှာ ကပ်နေ၏။ ယခုနှစ် ဒါဂျီလင်သို့ ပြန်ပို့လျှင် သူတို့ နှစ်ယောက်အတွက် တစ်နှစ်စာ လေးငါးခြောက်ထောင် ကုန်ဦးမည်။ ပိုက်ဆံ အကုန်အကျများမည်ဖြစ်၍ သူတို့အား ရန်ကုန်ကျောင်း၌ နေကြရန် ပြော သည့်အခါ ‘ရန်ကုန်ကျောင်းမှာ မနေချင်ဘူး မေမေ၊ ဒါဂျီလင်ကျောင်းမှာပဲ နေမယ်။ ကျောင်းသားတွေအားလုံး ပြန်ကြတယ် မေမေရယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကော မပြန်ရဘူးလား။ ပြန်မယ် မေမေ ပြန်ပါရစေ’ ဟု သနားစရာ ပြော ကြ၏။ တောင်းတောင်းပန်ပန် ပြောကြ၏။

သူတို့ကိုလည်း ကျွန်မက မသွားကြရန် အတန်တန် ပြန်တောင်းပန် ရသည်။ မောင်ချစ်ရှိန်မှာ မိုးဟိန်းနှင့်မတူဘဲ ကျောင်းမပြန်ဖို့ ပြောသည့်ညက အိပ်ရာထဲတွင် တော်တော်နှင့် မအိပ်ဘဲ တရှုံ့ရှုံ့ ငိုကြွေးနေ၏။

အငိုတိတ်အောင် ချောမော့၍ ပြောသော်လည်း မတိတ်၊ အငိုတိတ် အောင် ချောမော့၍ သိပ်သော်လည်း မအိပ်၊ ချောနေသည့် ကြားထဲက 'ကျောင်းပြန်ချင်တယ် မေမေ' ဟု တရှိက်ရှိက်ငိုရင်းမှ ဒါပဲ ပြောသည်။

ချောရသည်က အပိုပင်၊ ချောခါမှ မတိတ်တော့ဘဲ ညည့်နက်သည့် အထိ ပိုမိုငိုကြွေးနေ၍ အတော်ပဲ စိတ်ညစ်မိပေ၏။ မရပ်မနား ရှိုက်ရှိက်ပြီး ငိုနေသံကြောင့် 'ဘယ်နည်းနဲ့ ပြန်ပို့ရမလဲ' ဟု အကြံအဖန် ထုတ်ကြည့်နေမိ၏။

သူတို့ ပြန်ပို့လိုက်လျှင် ငွေကုန်လိမ့်ဦးမည်။ ငွေမြန်မြန် ဘယ်ကရမလဲ ဟု တွေးရတာကြောင့် စိတ်မောသွား၏။ ညည့်နက်သည်ထက် ညည့်နက်လာ၍ 'ကဲ... ကဲ... အိပ်... အိပ်။ မေမေ ကြိုးစားပြီး မင်းတို့ကို ကျောင်း ပြန်ပို့ပါ့မယ်' ဟု ပြောလိုက်မှပင် ရှိုက်သံ ရပ်စဲကာ အငိုတိတ်ပြီး အိပ်ပေတော့သည်။

သူတို့ကား ကျောင်းပြန်ရမယ်ဟု တထစ်ချ မှတ်ထားကြသည်။ ကျောင်းက စာမှာလည်း နေရာပေးဖို့အတွက် ပြန် မပြန် အမြန်စာပြန်ဖို့ ရှိနေသည်။ ကျောင်းပြန်ပို့နိုင်အောင် နောက်ဆုံး အကြံရသည်မှာ 'မိန်းမကို အမြန်ရိုက်ပြီး ဤစာအုပ်က ရမည့်ငွေနှင့် ကျောင်းပို့မယ်' ဟု ပိုင်းဖြတ်လိုက်ကာ သူတို့နှစ်ယောက် ပြန်လာမည်ဟု ကျောင်းသို့ ပြန်စာရေးလိုက်၏။

* * *

[၃]

အလျင်စလို ပြီးချင်သည့်စိတ်နှင့် တစ်ခါမျှ မရေးဖူးခဲ့သော ဝတ္ထုကို ယနေ့ ည အပြီးရေးရန် အိမ်ပြန်ရောက်ကတည်းက မှန်ခုံ၌ မထဘဲ ထိုင်၍ ရေးနေ၏။

“မေမေ ထမင်း မစားသေးဘူးလား” ဟု မိုးဟိန်းက လာမေး၏။

“စားကြ စားကြ၊ မေမေ့ မစောင့်နဲ့၊ မေမေ ဝတ္ထုရေးနေလို့ မစားသေးဘူး” ဟု ပြန်ပြောလိုက်ပါလျက် ပြန်ဆင်းမသွားဘဲ လှေကားထိပ်တွင် ရပ်စောင့်နေ၏။

“သွားလေ... စားချေကြကွယ်” ဟု နောက်တစ်ကြိမ် လှည့်ပြောမှ

“မေမေ ရေးတာ ဘာလဲ” ဟု မေး၏။

“ဝတ္ထုကွ ဝတ္ထု”

“အဲဒီဝတ္ထု မိုးဟိန်း သိပါတယ်”

“ထမင်းစားမှာ သွားစားစမ်းပါ မိုးဟိန်းရာ... သွား... သွား”

သူနှင့် စကားမပြောအား၍ စကားကြော မရှည်နိုင်အောင် နှင်လွှတ်လိုက်ရသည်။

စိတ်ကူးရသည့် အချက်တွေ မလွတ်အောင် စိတ်ပါလက်သွက် ရေးနေ၍ ဥဩသံ ကြားရမှပင် ရထားဝင်လာမှန်း သိပေ၏။ ဘောက်ထော် နောက်ဆုံးရထားမှာ ည ၈ နာရီ ဖြစ်၍ သူတို့ အိပ်ရန် အချိန်ကျသဖြင့် စာရေးနေရာကပင် အပေါ်တက်ခဲ့ကြရန် အော်ခေါ်လိုက်သည်။

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်သည် အောက်ထပ်တွင် ဒေါင်းတောက်အောင် ဆော့နေရာမှ အပေါ်ထပ်သို့ ပြိုင်တူ ပြေးတက်လာကြ၏။

‘မင်းတို့ အဝတ်လဲကြ၊ အိပ်တော့’ ဟု ကျွန်မ စာရေးရင်း လှမ်းပြောလိုက်၏။ သူတို့နှစ်ယောက်လည်း ညအိပ်အဝတ်များ လဲကာ ခုတင်ပေါ်သို့ တက်ကြသည်။

မောင်ချစ်ရှိန်က ‘မေမေ မအိပ်သေးဘူးလား’ ဟု မေးလျှင် မိုးဟိန်းက ‘မေမေ ဝတ္ထုရေးနေတယ်၊ စကား သွားမပြောနဲ့’ ဟု သူ့ခုတင်က လှမ်းပြောလိုက်သည်။

‘မေမေရေးတာ ဝတ္ထုလား’ ဟု မောင်ချစ်ရှိန်က ထပ်မေးပြန်လျှင် ‘ဟုတ်တယ်၊ မေမေက ဝတ္ထုရေးနေတယ်။ မေမေရေးတဲ့ ဝတ္ထုကို မိုးဟိန်း သိတယ်’ ဟု မိုးဟိန်းက လှမ်းအော်ပြောနေသည်။

“ဘာဝတ္ထုလဲ၊ မင်းသိရင် ပြောစမ်းကွာ”

“ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း ဝတ္ထု”

“မဟုတ်ဘူးကွ”

“ဟုတ်တယ်... ဟုတ်တယ်”

“မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား မေမေ”

ကျွန်မအား စာရေး၍ မဖြစ်နိုင်အောင် တစ်ခုတင်နှင့် တစ်ခုတင် လှမ်း၍ တစ်ယောက်တစ်ခွန်း ဆူဆူညံညံ ငြင်းခုံနေကြသည်။

ကျွန်မလည်း စာရေးရာမှ ထကာ မောင်ချစ်ရှိန်ခုတင်ပေါ်တွင် သွား
ထိုင်လိုက်၏။

“မင်းက ဘာကြောင့် မေးသလဲ၊ မိုးဟိန်းကကော ဘာကြောင့် ဆဒ္ဒန်
ဆင်မင်းလို့ ပြောသလဲ။ တစ်ယောက်စီ ပြောကြစမ်း။”

မောင်ချစ်ရှိန်က ရုတ်တရက် မပြောဘဲ ခေါင်းအုံးနှင့် မျက်နှာကို
ဝှက်ကာ ပြုံးနေသည်။

မိုးဟိန်းမူကား လဲနေရာက ငေါက်ခနဲ ထိုင်လိုက်ပြီး ‘မိုးဟိန်းကို
ကြီးကြီးခင်က ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းအကြောင်း ပြောပြတယ်။ အဲဒါ “ဝတ္ထု” တဲ့။
မေမေလည်း ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းရေးတာပဲ မဟုတ်လား’ ဟု စဉ်းစဉ်းစားစား
မျက်နှာထားနှင့် မေး၍ ကျွန်မမှာ ရယ်နေရ၏။

‘မောင်ချစ်ရှိန်ကကော ပြောစမ်း’ ဟု အတင်းမေးမှ “ကွီ” ဝတ္ထုကို
ဖေဖေကြိုက်တယ်လို့ မေမေ ပြောတယ် မဟုတ်လား။ အခု မေမေရေးတာ
ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း မဟုတ်ဘူး... ကွီ ရေးတာပဲ မဟုတ်လား’

သူတို့နှစ်ယောက်အား “ဝတ္ထု” စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်
အောင် ရှင်းပြပေးမည်။

သူ့အဖေ ရေးခဲ့သည့် ဝတ္ထုစာအုပ်များ၊ ကျွန်မရေးသည့် ဝတ္ထုစာအုပ်
များနှင့် အခြား အင်္ဂလိပ် ဝတ္ထုစာအုပ်များကို ဗီရိုထဲက ထုတ်၍ ဝတ္ထုအဓိပ္ပာယ်
ကို နားလည်သွားအောင် ရှင်းပြောပြသည်။

‘ဝတ္ထုဆိုတာ ဒါကိုပြောတာ၊ စာရေးဆရာက ဝတ္ထုကို ပုံပြောသလို
ရေးတာ၊ ရေးပြီးရင် စာစီရတယ်။ စိတာကို စက်ကရိုက်တော့ စာအုပ်ဖြစ်လာ
တယ်’ ဟု နားမဝေးအောင် ရှင်းပြလိုက်သည်။

‘ဝတ္ထုစာအုပ်ရောင်းတော့ ပိုက်ဆံရတာပေါ့’ ဟု ပြောလိုက်လျှင် ‘အခု
ရေးတာ မေမေ ပိုက်ဆံတွေ ရမယ်လား။’ ‘ပိုက်ဆံရရင် စတူဒီဘောကာ
ဝယ်မလား’ နှင့် ဝိုင်းမေးနေကြ၏။

“မင်းတို့ ကျောင်းပြန်ချင်တယ်ဆိုလို့ မေမေ ဝတ္ထုထိုင်ရေးနေရတာ။
ကျောင်းပြန်ရင် ပိုက်ဆံတွေ အများကြီး ပေးရမယ်။ ဒါကြောင့် မေမေက
ဝတ္ထုရေးပြီး စာအုပ်ရိုက်ရောင်းရမယ်။ ဟောဒီလို စာအုပ်ဖြစ်လာရင် လူတွေ
က ဝယ်ဖတ်ကြတော့ ပိုက်ဆံတွေ ရမယ်။ အဲဒီပိုက်ဆံတွေကို ဒါဂျီလင်ကို

ပို့ပေးရမယ်။ မင်းတို့ ကြီးစားပြီး ပညာတတ်အောင် စာသင်ကြ၊ အင်္ဂလိပ်တင် မဟုတ်ဘူး။ နောက် မင်းတို့ မြန်မာစာလည်း သင်ရမယ်။ မင်းတို့ ကြီးလို့ စာတတ်တော့ ဝတ္ထုတွေရေးပြီး ပိုက်ဆံအများကြီး ရှာနိုင်မယ်။ အခု ဖေဖေ မရှိတော့ မင်းတို့ကို မေမေတစ်ယောက်တည်း ပိုက်ဆံရှာပြီး ကျောင်းထားရ တယ်”

“မိုးဟိန်းလည်း မေမေ့ကို ပိုက်ဆံရှာပေးမှာပေါ့”

“အေး... မင်းတို့ကြီးလို့ ပညာတတ်ရင် မေမေ့ကို တစ်ခါပြန်ရှာပေး နိုင်တာပေါ့။ အခု မင်းတို့က ငယ်သေးတော့ ပညာမတတ်သေးတော့ မေမေ့ ကို တစ်ပြားမှ ပြန်ရှာမပေးနိုင်သေးဘူး ဟုတ်လား”

“မေမေ့ကို မိုးဟိန်း ရှာပေးနိုင်ပါတယ်”

“ဘယ်တော့လဲကွယ်”

မိုးဟိန်းမှာ အဖြေမပေးဘဲ တွေ့၍ သွားသည်။ ကျွန်မက ရယ်မောကာ နှစ်ယောက်စလုံးအား အိပ်ဖို့ ပြောပြီးနောက် ခြင်ထောင်ချပေးလိုက်သည်။

* * *

[၂]

ညက နှစ်နာရီထိုးသည့်တိုင် မဆုံးရသေးသော “မိန်းမ” စာရွက်ထပ် ကြီးကို ဗီရိုပေါ်သို့ တင်ထားခဲ့ပြီး အလုပ်တိုက်သို့ စောစော ထွက်လာသည်။

အလုပ်တိုက်တွင် ဝတ္ထုအဆုံးသတ်ရေးမည် စိတ်ကူးသော်လည်း စာရေးဆရာအသင်းကိစ္စများ လုပ်နေရ၍ မအားသဖြင့် ညနေပြန်မှ ရေးမည် မှန်းထား၏။

“မိန်းမ” ဝတ္ထုရိုက်လျှင် ကုန်ကျမည့် စရိတ်ကို ပင်လုံ ဒေါ်နုရင်က ကူညီပါရစေ မှာထားဖူးသဖြင့် ဒီဝတ္ထုရေးပြီးလျှင် သူနှင့်တွေ့၍ အမြန်ဆုံး ရိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ မိုးဟိန်းတို့ ကျောင်းပြန်လျှင် ကုန်ကျမည့် စရိတ် များကို စာရင်းတွက်ကြည့်သည်။ လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများ ဝယ်ရန်ပါ စာရင်း လုပ်ရသည်။ သူတို့ အလိုဆန္ဒအတိုင်း ကျောင်းပြန်ဖို့ရန် သေချာ၍ သွားပေ ပြီ။

ညနေစောင်း လေတဟူးဟူး တိုက်နေသော ကားထဲတွင် ကားနောက်

သို့ ခေါင်းမှိုထားပြီး ဝတ္ထုဆုံးရန် အချက်တွေကို စဉ်းစားပြီး အိမ်သို့ ပြန်လာသည်။

မီးရောင်တွေထဲသို့ ကားဝင်သွားလျှင် လင်းသွားသည်သာ သတိထား လိုက်၏။ မှောင်မှောင်ထဲ ရောက်သွား၍ မှောင်သွားပြန်လျှင်လည်း မှောင်နေ မှန်းသာ သတိရမိ၏။ လင်းလိုက် မှောင်လိုက် ဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး သည့်အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လုံးလုံး သတိမပြုမိဘဲ ကိုယ့်စိတ်ကူးနှင့်ကိုယ် တစ်လမ်းလုံး ဝတ္ထုဆုံးရန် အချက်သာ တွေးလာခဲ့၏။

အိမ်ပေါက်ဝသို့ ကားဆိုက်လျှင် အိမ်မှာ တိတ်ဆိတ်၍ နေ၏။

အိမ်တွင် ထမင်းချက်သည့် ကိုတင်က အိမ်တံခါးဖွင့်ပေး၏။ ‘ကလေးတွေကော...’ ဟု မေးကြည့်ရာ အိမ်ပေါ်မှာဆိုလိုက်၍ အပေါ်ထပ် သို့ တက်ခဲ့၏။ ကျွန်မ တက်လာသံကြားလျှင် သူတို့နှစ်ယောက် အခန်းထဲမှ ပြေးထွက်လာကြ၏။

ရွှင်နေသည့် မျက်နှာနှင့် ‘မေမေ မိုးဟိန်းတို့ ပိုက်ဆံရှာထားတယ်။ မေမေ့ကို ပိုက်ဆံပေးချင်လို့ ပိုက်ဆံရှာထားတယ်’ ဟု ပြောရင်း ခုန်ပေါက်ကာ အားရပါးရ ပြေးလွှားဆီးကြိုကြကာ ကျွန်မအား ငွေ ၆ ကျပ် ၄ ပဲ (ခြောက် ကျပ် လေးပဲတိတိ) ပေးကြ၏။

“ဘယ်ကရတဲ့ ပိုက်ဆံလဲ ပြောစမ်း၊ ကောက်ရသလား၊ ဘယ်ကရ သလဲ”

“နေ့လယ်က သတင်းစာတွေ ကုလားကြီးတစ်ယောက်ကို ရောင်း လိုက်တယ်။ မေမေ့ကို မိုးဟိန်းတို့ ပိုက်ဆံရှာပေးတယ်နော်”

“မင်းတို့ သတင်းစာတွေ ရောင်းပစ်လိုက်တယ်လား၊ မင်းတို့ကို ဘယ် သူက ရောင်းခိုင်းသလဲ။ မင်းတို့ ဘယ်မှာများ သတင်းစာ ရောင်းတာ တွေ့လာကြသလဲ၊ ပြောစမ်း ပြောစမ်း”

သတင်းစာများကို ကျွန်မ ဘယ်တော့မှ ရောင်းပစ်လေ့မရှိ၍ ထူးထူး ဆန်းဆန်း ရောင်းလား၊ ပြုလား လုပ်တတ်ပုံကို နည်းနည်းမှ သဘောမကျ နိုင်ပဲ သူတို့အား မျက်နှာထားတင်းတင်းနှင့် ခပ်မာမာ မေးလိုက်၏။

ကျွန်မ စိတ်ဆိုးသွားမှန်းသိလျှင် မောင်ချစ်ရှိန်မှာ မျက်နှာပျက်ကာ ခေါင်းမဖော်တော့ပေ။ မိုးဟိန်းကား ရဲရဲတင်းတင်းဖြင့်ပင် ‘အိမ်ရှေ့ အိမ်က

ကုလားကလေး အမေကြီးလေ သတင်းစာတွေ ရောင်းတာ ပိုက်ဆံရတယ်။ မိုးဟိန်းတို့လည်း ကုလားလာတာမြင်လို့ သတင်းစာတွေ ပြုပြီး ဝယ်မလား မေးတော့ သူက ဝယ်ပြီး ပိုက်ဆံပေးသွားတယ်။ အောက်က ပုလင်းတွေ လည်း ပေးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ မီးဖိုထဲက...'

ကျွန်မလည်း ဆုံးအောင် နားမထောင်နိုင်ဘဲ သူတို့ကို တွန်းဖယ်၍ အခန်းထဲသို့ ပြေးဝင်ရာ မျက်စိထဲတွင် မိုက်သွားလေတော့၏။

သတင်းစာတွေ ထပ်တင်ထားသော စာအုပ်ဗီရိုလေးပေါ်တွင် မနက်က တင်ထားခဲ့သည့် “မိန်းမ” ဝတ္ထုစက္ကူပုံအထပ်ကြီးကို မတွေ့ရတော့ပေ။

“ဒီပေါ်က စက္ကူထပ်ကြီးပါ မင်းတို့ ပေးလိုက်သလား” ဟု မေးသည့် အခါ နှစ်ယောက်စလုံး ခေါင်းညိတ်ပြကြသည်။

သူတို့နှစ်ယောက် ပိုက်ဆံအရှာကောင်းသောကြောင့် ဝတ္ထုကြီး မရှိတော့သဖြင့် နောက်ဆုံး ကြိရာမရ “မိန်းမ” ဝတ္ထုတောင်းသည့် ရှုမဝအား “မိန်းမ” ဝတ္ထုအစား ပိတ်ထားသည့် ပုံနှိပ်တိုက်ကြီး တစ်တိုက်လုံး ထိုးရောင်းရပြီး ရသည့်ငွေနှင့် သူတို့အား ကျောင်းသို့ ပြန်ပို့လိုက်ရလေတော့သတည်း။

[ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း၊ အတွဲ (၄)၊ အမှတ် (၄၈)၊ မေ၊ ၁၉၅၁]

စာရိတ္တမဏ္ဍိုင်

[၁]

“ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဗျာ။ အမှုက ဘယ့်နှယ်တုံး”

ဦးပေါက်သည် ဟားတိုက်၍သာ အားရပါးရကြီး အော်ရယ်လိုက်ချင် တော့သည်။ သို့သော် ပေတစ်ရာလမ်းမ၌ ဖြစ်၍ မျိုသိပ်ကာ ပြုံးနေလေ သည်။

ဦးပေါက်၏ အပြုံးမှာ ချိုသာကြည်မြစွာ ပြုံးနေပုံမျိုး မဟုတ်။ ပြုံးနေ သည့်ကြားထဲက မဲလည်း မဲထားသည်။ အမဲထဲကမှ ကျော်မောင်ကို ပြုံးကာ ကြည့်နေသည်။ ကျော်မောင်သည် ဦးပေါက်အိမ်သို့ ထွက်ခဲ့ရာ လမ်းတွင် ဦးပေါက်နှင့် ဆုံမိ၍ အမှုအကြောင်းကို ကရုဏာသက်စွာ သတင်းမေးလိုက် ခြင်း ဖြစ်သည်။

မိမိအား ပြုံးကြည့်နေစရာအကြောင်း မရှိသဖြင့် ဦးပေါက်ကို စိုက် ကြည့်ရင်း ကျော်မောင်မှာ အံ့အားသင့်သွားသည်။

‘ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေဗျာ။ အမှု ဘယ့်နှယ်တုံး’ ဟု တစ်ခါတုန်းကလည်း ဦးပေါက်ကို သည်အမှုမျိုးနှင့်ပင် သတင်းမေးခဲ့ဖူးပုံကို သွား အမှတ်ရလိုက်

သည်။

ထိုစဉ်က ဦးပေါက်၏ မျက်နှာကြီးမှာ အံ့မှိုင်းသွားကာ သက်ပြင်းကြီး ချလျက် ခေါင်းကိုသာ ယမ်းပြရှာပုံကို ယခုထက်တိုင် မြင်ယောင်နေသေးသည်။

မပြောချင်အောင် ငေးငေးငိုင်ငိုင် ဖြစ်နေ၍ ကျော်မောင်သည် အလိုက်သိစွာ တိတ်နေခဲ့ရသည်။

“ရှက်တာပါပဲကွာ”

ဦးပေါက်ထံမှ နောက်ဆုံး ကြားရသော စကားကို ယခုတိုင် နားထဲ၌ နှင့်နှင့်သီးသီး ကြားယောင်လာသေးသည်။

အမှုဖြစ်ပုံချင်းလည်း တူနေသည်။

သတင်းမေးမြန်းရပုံလည်း တူသည်။

သို့သော် ဦးပေါက်၏ အမူအရာကို ကြည့်ကာ ကျော်မောင်မှာ မစဉ်းစားတတ်လောက်အောင် မတွေးတောတတ်လောက်အောင် ဖြစ်သွားလေတော့သတည်း။

* * *

[၂]

ကျော်မောင်သည် ဦးပေါက်ကို အကျွမ်းတဝင်ကြီး ခင်မင်ခဲ့သည်မှာ ကြာမြင့်လေပြီ။ ဦးပေါက်နှင့် ရွာနီးချင်း ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဦးပေါက်ထက် စောကာ ကျော်မောင်က မြို့သို့ အရင်ရောက်နှင့်နေသည်။ မြို့ပေါ်တွင် အစိုးရ စပါးဒိုင်တစ်ခု၌ ပေါင်တိုက်စာရေး အလုပ်လုပ်ကာ တောသို့ စပါးခြင်ဆင်းတိုင်း ဦးပေါက်အိမ်တွင် တည်းအိမ်၊ စားအိမ်အဖြစ် ရင်းရင်းချာချာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဦးပေါက်သည် အေးအေးလူလူ နေတတ်လေသည်။ အမူအရာဆို လျှင်လည်း မထုံတက်သေးနှင့် ဖြည်းဖြည်းလေးလေးကြီး ဖြစ်သည်။ ခေါင်းကို ပြောင်နေအောင် ရိတ်လျက် ဖန်ခေါင်းတုံးကို ဖြူဖြူစင်စင် ဖွပ်ထားသည့် တဘက်ပိုင်းကလေးနှင့် ထာဝစဉ် ပတ်ထားသည်။ အပေါ်အကျိုဝတ်ခဲ၏။ ဦးပေါက်ကို ဘယ်အချိန်တွေ့တွေ့ ပိတ်ရှုပ်အဖြူ၊ ကျူထရံကွက်

လုံချည်အနီ တိုတို၊ တဘက်ခေါင်းပတ်နှင့် တွေ့ရတတ်သည်။

တောင့်တင်း တုတ်ခိုင် ဆူဖြိုးသော ကိုယ်လုံးရှိလေသည်။ အသားက ညိုကာ ပြောင်လက်နေသည်။ သူ၏ သွယ်ကော့လျက်ရှိသော နှုတ်ခမ်းမွှေး ပါးပါးနှင့် မျက်လုံးပြူးပြူးကို မျက်နှာပေါ်၌ ထူးထူးခြားခြား အရင်မြင်နိုင် သည်။ မှတ်မှတ်ရရ သူ့မျက်နှာ ကွက်ခနဲ ပေါ်လာရအောင် မျက်နှာထား ချိုလှသည်။

တောတွင် ပူပူဆူဆူ ဖြစ်နေသဖြင့် ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့် မြို့ကို ပြောင်းပြေးလာခဲ့သည်။

‘တောမှာ စပါးပေါ်တဲ့ အချိန်ဆိုရင် ကြောက်ရတယ်ကွ။ အစိုးရတပ် တွေ ဆင်းလာပြီး တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် ပစ်ကြ၊ ခတ်ကြ၊ မီးရှို့ကြနဲ့ ထိတ်ထိတ်လန့်လန့် နေရတယ်ကွာ။ အစိုးရနဲ့ နီးနီးကပ်ကပ်မြို့ ပြောင်း နေရ မကောင်းဘူးလား’ ဟု ကျော်မောင်အား တိုင်ပင်လေသည်။

ကျော်မောင်က တောက အခြေကို ဖျက်ကာ မြို့တက်နေမည်ကို သဘောမကျလှချေ။ သို့သော် ဦးပေါက်က ‘အစိုးရနဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် မြို့ တက်နေချင်တယ်’ ဟု နားပူနားဆာ ပြောလွန်လွန်းသဖြင့် မြို့ပေါ်၌ ရောင်း မည့် ကွက်လပ်မြေလွတ် တစ်နေရာကို ရှာဖွေပေးလိုက်ရသည်။

ဦးပေါက်သည် တောက အိမ်ကို ဖျက်ကာ မြို့ပြောင်းဆောက်လေ သည်။ မြို့ပိုင်၊ မြို့အုပ်၊ ရုံး၊ ဂါတ်၊ ပုလိပ်၊ စစ်တပ်၊ အရိပ်ကို ခိုလှုံပါမှ အသက်၊ စည်းစိမ်၊ အိုးအိမ် တည်မြဲမည်ဟု စိတ်ချ လက်ချ အပ်နှင်း ပြောင်းရွှေ့လာလေသည်။

ဦးပေါက်အိမ်၌ သူ့ဇနီး ဒေါ်ခမု လွဲ၍ သားသမီး အခြွေအရံ တစ် ယောက်မှ မရှိပေ။ မြို့ပေါ်တွင် တက်နေသော်လည်း သူ့အိမ်မှာ တောက အိမ်အတိုင်းပင် ဖြစ်နေသည်။

အိမ်ကို ပျဉ်ထောင် သွပ်မိုးသော မွန်အိမ်ပုံ ဆောက်ထားသည်။ အိမ်မ တံခါးအပြင် ဖိနပ်ချွတ်၌ သံတိုင်များ ကာစိုက်လျက် သံတိုင် တံခါး တပ်ထားသည်။

အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာ သံတိုင်အတွင်း ခြေရင်းဘက်၌ ထင်းပေါက်ခြမ်း များ ပုံထားလေသည်။ ရေလဲလုံချည်၊ လုံချည်ဟောင်းများကို သံတိုင်တွင်

လျော့လျော့အိုက်အိုက် ချည်ထားသည့် ကြိုးတန်း၌ အစဉ်သဖြင့် တင်ထားသည်။ အိမ်ထဲ၌ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂဆို၍ ဘယ်လိုပစ္စည်းမျိုးမှ မရှိပေ။ အိမ်ရှေ့ဆောင်မှ အိမ်နောက်ဖေး တိုးလျှိုပေါက်အထိ ကြမ်းပြင်၌ တင်နေသည့် ခြေရာကွက်များမှတစ်ပါး ဟင်းလင်းကြီး ရှင်းနေသည်။

အိမ်ပြင် ခြံစည်းရိုးပတ်လည်၌ ရာဝင်အိုးကြီးများကို မိုးရေလျှောင်ကာ မြေကြီးထဲ၌ တစ်ဝက်မြှုပ်ထားသည်။ အိမ်ရှေ့ အတက်အဆင်း လှေကားဘေးတွင် ရေချိုးရန် ရေအိုးကြီးတစ်အိုး ချထားလျက် ရေအိုးနား၌ တုံးတွေခင်းထားသည်။

တောက လူတွေသာ အဝင်အထွက်များသော အိမ်ဖြစ်သည်။ တောစရိုက်၊ တောခလေး၊ တောနေ၊ တောထိုင်အတိုင်း မြို့ပေါ်တွင် နေထိုင်လေသည်။

ဒေါ်ခမှာ နေထွက်က နေဝင် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းအိုးကို မပြတ်အောင် စောင့်ထည့်ပေးရသည်။ ဒန်ကွမ်းအစ်ထဲတွင် ကွမ်းသီး၊ ကွမ်းရွက် မလျော့အောင် ဂရုစိုက်ရသည်။ တောက လှေသမ္ဗန်ဆိုက်လျှင် ဧည့်သည်များကို အချိန်ရှိရှိ မရှိရှိ ထမင်းမစားကြရသေးက ရှိတာနှင့် ချက်ပြုတ် ခူးခပ်ကျွေးရသည်။ တောတွင် နေကြတုန်းက မြို့လာရင် တည်းဖို့၊ စားဖို့ အခက်အခဲ ရှိတတ်ကြောင်းကို နားလည်ကြသည့်အတိုင်း လာသမျှ တောပရိသတ်ကို ဖော်ဖော်ရွေရွေ ပြုစုသည်။ အားလပ်လျှင် ဆေးတောင်းရှေ့ချကာ ဧည့်သည်များအတွက် တည်ရအောင် ပြောင်းဖူးလိပ်ကြီးများကို တောင်ဆုပ်လောက် ထိုင်လိပ်နေသည်။

မြို့ပေါ်၌ အမှုကိစ္စ၊ အမတော်ကြေးကိစ္စ၊ အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ၊ ကိစ္စအမျိုးမျိုးနှင့် ဦးပေါက်အိမ်၌ တောအုပ်ကျနေသည့်အခါ အိမ်နီးပါးချင်း မြို့နေမြို့ထိုင်များက တစုတစောင်း အကဲခတ်ရလောက်အောင် လူဝင်လူထွက်များနေလေသည်။

* * *

မှာ တိုက်ပန်းတို့ဖြင့် ပြည့်ဖုံးနေသည်။

ထုံးဖြူသုတ်ထားသည့် လှေကားအုတ်ပေါင်နှစ်ဖက်တွင် အနိမ့်အမြင့် စိတန်းချထားသော ပန်းအိုးထဲမှ ဂန္ဓမာပန်းများသည် ဖြူဖြူဝါဝါ ငွားငွား စွင့်စွင့် ပွင့်နေကြသည်။

ခြံမှာ သိပ်မကျယ်လှ၊ တိုက်ရှေ့က မြေကွက်ကလေးကို အကန့်အကန့် များ လုပ်လျက် ရာသီပန်းများ စိုက်ပျိုးထားသည်။ သံဆူးကြိုးကာထားသည့် ခြံတိုင်အတွင်း၌ ခေါင်ရန်းပင်များ တညီတညာ ပေါက်နေကြသည်။

အိမ်ရှေ့ မျက်နှာစာတွင် ဆင်ဝင်ထုတ်၍ထားသည်။ အိမ်မိုးကို ဆေးနီ သုတ်ထားသဖြင့် ကြည့်၍ ကောင်းသည်။ အပေါ်ထပ် ပျဉ်ထောင်တွင် ရေနံရောင် ခပ်ညိုညိုဖြစ်လျက် အောက်ထပ်တိုက်ခံတွင် ဆေးအဖြူ သုတ်ထားလေရာ လမ်းထဲတွင် ထင်းထင်းကြီး ပေါ်နေသည်။

အငြိမ်းစား ဝန်ထောက်မင်းနှင့် မင်းကတော်ကြီးမှာ မိမိတို့ တိုက်ရှေ့ က မြေကွက်လပ်ကို ဝယ်မည်တကဲကဲ ချိန်နေရာမှ လက်လွတ်သွား၍ တဖျစ် တောက်တောက် ဖြစ်နေကြသည်။ 'တောက လူတဲ့' ဟု ဝယ်သူကို သတင်း ကြားကတည်းကပင် မလိုမုန်းထား ဖြစ်နေလိုက်ကြသည်။

ပင်စင်ယူပြီး အေးအေးလူလူ လယ်များကို သီးစားချကာ ငွေတိုးချေး စားနေသော ခေါင်းပုံဖြတ်လုပ်ငန်းမှာ ယခုခေတ်တွင် ရှေးတုန်းကလို မဟန် တော့သဖြင့် တစ်ဖက်တစ်လမ်း ဝင်ငွေရအောင် ဖဲဝိုင်းထောင်ထားသည်။

နေ့လယ် မွန်းတည့်အချိန်၌ ခေတ်ဆန်ဆန် ဝတ်ထားသော မိန်းမ တစ်ဦးသည် ခြံထဲသို့ ဝင်သွားကာ 'အန်တီ၊ အန်တီ' ဟု အပေါ်သို့ မော့ လျက် လှမ်းခေါ်နေလေသည်။

ဆင်ဝင်ပြတင်းမှ မင်းကတော် ပေါ်လာကာ အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်ပြီး 'မင်းကတော်ပါလား' ဟု အော်၍ နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ 'လာမယ်၊ လာမယ်။ မင်းကတော်' ဟု ဆက်အော်ပြောလေသည်။

ပြောရင်း ဆိုရင်းပင် မင်းကတော်ကြီးသည် အပေါ်ထပ်မှ ဆင်းလာ လေသည်။

'မောင်နီရေ၊ ဟဲ့ မောင်သက်' ဟု ပါးစပ်က မင်းသံစိုးသံဖြင့် ခေါ်ရင်း သူကိုယ်တိုင်ပင် ဘိလပ်သံဆွဲတံခါး သော့ခတ်ကာ ဆွဲဖွင့်ပေးလေသည်။

အမွေးစုတ်ဖွားနှင့် သင်္ဘောခွေးဖြူနှစ်ကောင်က အပေါက်မှ ဝင်လာ သည့် ဧည့်သည်အား ဆီးကြိုခုန်ဖက်၊ ခုန်တက် လုပ်နေကြရာ ‘ဂျက်...နော် ဂျက်ကီ၊ ဟဲ့ နေစမ်းပါဦး’ ဟု ဧည့်သည်၏ မာန်မဲနေသံများမှာ တိုက် ပေါက်ဝတွင် ဆူညံသွားလေသည်။

အိမ်ထဲတွင်ကား သစ်သားလက်ရန်း ကြိမ်ကုလားထိုင်များ ဝိုင်းကာ အလယ်၌ စားပွဲဝိုင်းရှိသည်။ ခုံအောက်၌ အပွင့်ရိုက် ဖယောင်းပုဆိုးပြာခင်း ထားသည်။ ထိုနေရာမှ လိုက်ကာ ကာထားသော နောက်တွင် ထမင်းစား ရန် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်များ ချထားသည်။ အောက်ထပ်တွင် ခင်းကျင်းပြင် ဆင်ထားသည့် ရေဒီယိုခုံ၊ စာရေးစားပွဲ၊ ဗီရိုစသည့် အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ တို့ကား ပြောင်လက်နေကြသည်။

ဧည့်သည်မှာ အိမ်ထဲသို့ လျှောက်လာရင်း လိုက်ကာနောက်သို့ ကဲ ကြည့်လိုက်သည်။

‘မလာကြသေးဘူး၊ မင်းကတော်လေးရဲ့။ ထိုင်ပါဦး’ ဟု မင်းကတော် ကြီးက ဧည့်ခန်း၌ အရင်ထိုင်ခိုင်းလေသည်။

“နေ့လယ်ကြောင်တောင်ကြီး အန်တီကလည်း သော့ခတ်ထားလိုက် တာ၊ ကြောက်သလား အန်တီရဲ့။”

“မကြောက်လို့ မဖြစ်ဘူး၊ မင်းကတော်လေးရေ။ ဟောဟိုမှာ ကြည့်စမ်း ပါဦး။”

မင်းကတော်လေးမှာ မင်းကတော်ကြီး မေးထိုးပြရာသို့ လှည့်ကြည့် လိုက်သည်။

သူတို့ ထိုင်နေကြသော ဧည့်ခန်းမှ ဦးပေါက်တစ်အိမ်လုံးကို အတိုင်း သား မြင်ကြရသည်။ သံတိုင်များအတွင်း၌ ကြမ်းပေါ်တွင် ဝိုင်းဖွဲ့ကာ နေကြ သော တောသိုက်ကို တွေ့မြင်ရသည်။

ကျောအောက်က ဘာမှမရှိဘဲ ကြမ်းပေါ်မှာ ပိုးလိုးပက်လက် လဲ့ လျက်နေသူတွေလည်း ရှိသည်။ ခေါင်းချင်းဆိုင်ကာ ဒူးထောင်၊ တင်ပျဉ်ခွေ လျက် အကြမ်းသောက်၊ ကွမ်းစား၊ ဝိုင်းဖွဲ့ပြီး စကားထိုင်ပြောနေကြသူ များလည်း ရှိ၏။ တောသားတွေမှာ အချို့လည်း ခေါင်းတုံးနှင့်၊ အချို့လည်း ဆံပင် ရှိသည်။ ခေါင်းတုံးသမားက ဟောင်းနွမ်းညစ်ထွေးသော တဘက်ကြီး

ပေါင်းထားသည်။ သျှောင်ထုံးနှင့် လူကလည်း နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာလှပြီ ဖြစ်သောနေလျက်၍ ဖျော့နေသည့် ပဝါနွမ်းနွမ်းရဲရဲကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ပတ်ပေါင်းထားသည်။

သူတို့မှာ တောမှာနေသလို ကိုယ်တုံးလုံးတော့ မဟုတ်ကြ။ သူတို့ ကိုယ်ပေါ်၌ အင်္ကျီဝတ်ထားသည်။ အင်္ကျီမှာ မဲနယ်ရည်နှင့် ဘယ်တော့မှ မထိမတွေ့၊ မီးပူနှင့်လည်း တစ်ခါတစ်ရံမှ မတိုက်ဘဲ ရေနင့်ပင် ဖွပ်ညှစ်ကာ ခြောက်ရသော ညစ်ညစ်ထေးထေး၊ အရောင်အဆင်း မထွက်။ အသီးသီး ဝတ်စားလိုက်ကြပုံမှာ ပြောင်ပြောင်သစ်သစ် တစ်ယောက်တလေမျှ ကြည့်၍ မမြင်ချေ။

သူတို့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်များမှာ မင်းကတော်များ မျက်စိဖြင့် မဟုတ်ကာ မှ လွဲရော၊ လူကောင်းတွေမှ ဟုတ်ရဲ့လားဟု ထင်မြင်နိုင်သည်။

မင်းကတော်လေးသည် မျက်မှောင်ကုတ်ကာ အကဲခတ်ကြည့်သလို အတန်ကြာအောင် စိုက်ကြည့်နေလေသည်။

“ဘယ့်နယ့်ဟာတွေလဲ မသိပါဘူး၊ မင်းကတော်ရယ်၊ တောက ဟာ တွေက အခု မြို့မှာ သိပ်များနေတယ်။ သူတို့ ရုပ်တွေ ကြည့်စမ်းပါဦး။ စားစရာမရှိရင် လုမယ့် သတ်မယ့် ရုပ်တွေပဲ။ ဒီလမ်းထဲမှာ ဒီအိမ်ဆောက် ပြီး ဒီလူတွေ ရောက်လာကတည်းက တံခါးကို သော့ အမြဲစောင့်ပိတ်နေရ တယ်”

“ဒီအိမ်က လူတွေ ဘာလုပ်သလဲ အန်တီ”

မင်းကတော်လေးသည် သင်္ကာမကင်း ကြည့်နေရင်းမှ လှည့်မေး လိုက်သည်။

“ဘာလုပ်ကြမှန်း မသိဘူး။ မောင်နီ ကြားတာတော့ တောမှာ ထနေ တဲ့ဟာတွေနဲ့ အဆက်ရှိသတဲ့။ မြို့မစီးဘဲ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းတွေ အရင်စီး မှာ ကြောက်ရတယ်”

ကြားရတာ မသက်သာ၍ မင်းကတော်လေးမှာ ထိုင်နေရင်း အိမ်ကို လှမ်းပူလိုက်သည်။ မြို့ပိုင်မင်းမှာ ရုံးတက်နေသည်။ အိမ်တွင် ကလေးများ နှင့် အစေခံများ ထားပစ်ခဲ့၍ စိတ်မချသလို ဖြစ်လာသည်။

“တောမှာ နေရတာ မကောင်းပါဘူး အန်တီရယ်။ ခုနေတော့ ရန်ကုန်

မြို့မှာ နေရတာပဲ အကောင်းဆုံးပဲ။ မြို့ပိုင်မင်းကို အလုပ်ထွက်ခိုင်းပြီး ရန်ကုန် သာ ပြောင်းနေချင်တာပဲ”

မင်းကတော်လေးသည် ဆားကင်းရာ လောကနိဗ္ဗာန်ဖြစ်နေသော မြို့ ရန်ကုန်ကို တမ်းတလိုက်လေသည်။ အိမ်ရှေ့အိမ်က ဦးပေါက်တို့မှာ တောမှ မြို့ပေါ် ဘာကြောင့် ပြောင်းလဲပုံကိုတော့ အမှန်တကယ် မသိကြ။ ဦးပေါက် အိမ်ကို ကြည့်ကာ လန့်ဖျပ်ပြီး ရန်ကုန်သာ ရွှေ့နေချင်စိတ် ပေါ်ပေါက်လာ သည်။

မင်းကတော်၊ စိုးကတော်၊ အထက်တန်းစား၊ လူကုံထံတို့ကား ဆင်းရဲ နံ့ချာမှုတို့ကို မြင်ဖူးကြပါ၏။ ဆင်းရဲ ငတ်မွတ်ခြင်းကြောင့် အသွေးအသား ကင်းမဲ့ကာ ဖျော့တော့တော့၊ ဝါကြင်ကြင်၊ ကြုံလို့လို့ လူမျိုးတွေသာ မြို့ပေါ် တွင် တွေ့နေကျ၊ မြင်နေကျ ဖြစ်လေသည်။ ထိုပုံသဏ္ဍာန်များသည် ဘေး အန္တရာယ် မပေးနိုင်။ မိမိတို့နှင့် ယှဉ်ကာ မော်ကြည့်ဝံ့သော လူစားမျိုးမဟုတ်။ မြင်လျှင် ခေါင်းချ၍သော် လည်းကောင်း၊ ဒူးတုပ် ငုံ့လျှိုးလိုသော် လည်း ကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဝေးဝေးသို့ပင် ဖယ်ရှောင်ပေးလိုသော် လည်းကောင်း မာန်မရှိ၊ အဆိပ်မရှိဘဲ စိတ်ချရလေသည်။

ဆင်းရဲခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ အလုပ်ကြမ်း လုပ်ကြရသဖြင့် ကြမ်းတမ်းတုတ်ခိုင် မည်းသည်းကာ အရုပ်ဆိုး အကျည်းတန်သော ရုပ်ဆင်း သဏ္ဍာန်မှာ လူအထက်တန်းစား လူကုံထံများအဖို့ ထိတ်လန့်စရာ ဖြစ်နေ သည်။

ဖဲကစားရန် အိမ်မှထွက်လာသော မင်းကတော်မှာ တောသားများ၏ ရုပ်လက္ခဏာကို ဝေဖန်ကြည့်ရှုရင်း ကစားရန် စိတ်မပါတော့ဘဲ ကြောက်ရွံ့ရွံ့ ဖြစ်လာသည်။

“အန်တီရယ်၊ ဒီနေ့ လာကြပါဦးမလား။ မလာရင်လည်း ပြန်ချင် တယ်”

အိမ်ရှေ့အိမ်ကို လှမ်းကြည့်နေသော မင်းကတော်ကြီးသည် ဖျတ်ခနဲ လှည့်ကြည့်ကာ ‘နေပါဦး မင်းကတော်၊ ဘယ့်နှယ် မဟုတ်တာ လာကြမှာ ပေါ့။ ဟော ဟိုမှာ ဘိုကတော်’ ပြောပြောဆိုဆို တံခါးထဖွင့်ပေးရပြန်သည်။

ပိုင်းဖြစ်အောင် တစ်နာရီလောက် ထိုင်စောင့်ကြရသည်။ တစ်ယောက်

ပြီး တစ်ယောက် လူစုံစုံ ရောက်လာကြသည်။ မင်းကတော်၊ စိုးကတော်၊ ပုလိပ်ကတော်များအပြင် ဆန်စက်သူဌေး၊ စိန်ဘာဘူများပင် ပါဝင်သော ဝိုင်းကြီး ဖြစ်လေသည်။

ဖဲဝိုင်း မစခင်က လူစောင့်ရင်း တောအခြေအနေ၊ မြို့အခြေအနေတွေ တိုင်းပြည်ကြီး ပျက်တော့မလောက် ကြားသမျှ၊ သိသမျှ အထိတ်တလန့် စုပြောနေကြသေးသည်။ အထူးသဖြင့် ဦးပေါက်အိမ်ကို မဏ္ဍိုင်ထားကာ ခေတ်မကောင်းကြောင်း၊ ခေတ်ပျက်ကြောင်း၊ တရားမဲ့ကြောင်းကို ဖွဲ့နွဲ့ ညည်း ညှူနေကြလေသည်။

သို့သော် ခဏလောက်သာ ရင်ထဲ၌ ထိတ်လိုက်ကြသည်။ ဖဲဝိုင်းစ တာနှင့် တစ်ချက်တည်း ရင်ထဲတွင် ပေါ့သွားကြကာ ခေတ်ပျက်ကြီးကို မေ့လျက် ဟေးလားဝါးလား ဆူညံကာ ကစားနေကြသည်။

* * *

[၄]

နေ၏ အလင်းရောင်သည် လုံးလုံးလျားလျား ရုပ်သိမ်း၍ သွားသည့် အခါ တိုက်ခံအိမ်ကြီးမှ ထွန်းညှိထားသော ဓာတ်မီးရောင်တို့ကား ထွန်းလင်း တောက်ပလျက်ရှိသည်။

ရေဒီယိုပင် လာလေပြီ။ တိုက်ခံအိမ်တွင်းမှ ဖွင့်လိုက်သော တေးသံ သည် ငြိမ်ငြိမ်ညောင်းညောင်း ထွက်၍လာသည်။

တောကလူများမှာ အသံကြားရာသို့ လှမ်းကြည့်ကြလေသည်။ တချို့ လည်း ဖိနပ်ချွတ်သံတိုင်နားသို့ သွားရပ်ကာ အာရုံစိုက်ပြီး နားထောင်နေကြ သည်။

နေ့တိုင်းပင် တောကလူများသည် မြေကြီးပေါက်ကြရ၏။ နေပူမိုးရွာ မရှောင် ကျွဲနွားနှင့် ဖက်လျက် ဗွက်ထဲ၌ ရုန်းကြရသည်။ တစ်နေ့တာ လုပ်ငန်း ပြီးသွားကြလျှင် ဘာကြောင့် ပြီးခဲ့ကြသည်ကို ဘယ်သူမှ မသုံး သပ်ကြ။ သူတို့အဖို့ စားပြီး၊ လုပ်ကိုင်ပြီးလျှင် အိပ်ဖို့ပင် ဖြစ်သည်။

လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရသော်လည်း နေ့စဉ် မြင်တွေ့နေရသည့် တော သဘာဝထက် ထူးထူးဆန်းဆန်း ကြားမြင် သိရှိရသည် မရှိ။ ကိစ္စရှိ၍ မြို့

ကို ရောက်မှပင် မတွေ့ဖူးတာ တွေ့ရသည်။ မကြားဖူးတာ ကြားကြရသည်။

ဖဲဝိုင်းကား သိမ်းလေပြီ။ ဧည့်သည်တို့သည် ပြန်ကြရန် အိမ်ပေါက်ဝ သို့ ထွက်လာကြသည်။ အိမ်ပေါက်ဝက မထွက်ခင် မျက်နှာချင်းဆိုင်အိမ်မှ မျက်စိကျွတ်မတတ် ရပ်ကြည့်နေကြသော တောသားအချို့အား သင်္ကာ မကင်း ပြန်ကြည့်ကြသည်။

မင်းကတော်တွေအား လာရောက် ကြိုဆိုကြသော အရာရှိတစ်စုသည် သူတို့အချင်းချင်း တီးတိုးပြောလျက် အိမ်ရှေ့အိမ်ကို အရာရှိပီပီ စူးစမ်း တွေးတော၍ အရိပ်အကဲခတ် ကြည့်ကြသည်။

“လူတွေ စုနေတာကတော့ စဉ်းစားစရာပဲ” တိုက်ပိုင်ကြီးက လေးလေး နက်နက် တွေးခေါ်ကြည့်သည့် မျက်နှာထား အမူအရာနှင့် ပြောဆိုသည်။

“တရုန်းရုန်းနဲ့ ဘယ်တော့မှ လူမစဲဘူးရှင့်” ဟု မင်းကတော်ကြီးက ဝင်၍ ပြောသည်။

“သတိ ဝီရိယနဲ့ နေပေါ့ဗျာ။ ကာလကြီးက မကောင်းဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ ရှိသားပဲ။ ကြောက်စရာ မရှိပါဘူး။”

*

[၅]

ဦးပေါက်၏ မြို့ဆက်ဆံရေးကား ပြောပလောက်အောင် မရှိပေ။ ခေါင်းရင်းအိမ်၊ ခြေရင်းအိမ်တို့ပင် ရောက်ဖူး ပေါက်ဖူးအောင် သိကျွမ်းခင် မင်ခြင်း မရှိသေးပေ။

အသိအကျွမ်း မိတ်ဖွဲ့၍ ဦးပေါက် သွားလို့ လည်လို့လည်း ဖြစ်မည် မဟုတ်။

ဧည့်ခန်းဆောင် ကုလားထိုင်တွင် စတိုင်ကျကျ ဝင်ထိုင်ကာ လာချ သော ကော်ဖီပန်းကန်ကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး တစ်ဝက်လောက် သောက်ပြဖို့ ကလည်း မသိတတ်။ စကားကို ဘယ်အချိုးမျိုးပြောကာ၊ ဟန်ဘယ်လို ထားကာ အရိပ်အကဲ ဘယ်လိုနည်းနှင့် နားလည်ရမှာ မြို့ဆန်မှု၊ မြို့ ယဉ်ကျေးမှု ဘယ်ဟာ ဘယ်သင်းမှန်း နားလည်မည်လည်း မဟုတ်ပေ။

ဧည့်သည်ရှိနေလျှင် ထမင်းစားဖို့ ရှိသော်လည်း ဧည့်သည်မပြန်သေး

သဖြင့် မစားဘဲ နေရသည်။ ဘယ်လောက်ဆာနေနေ ဧည့်သည် မပြန်မချင်း အဆာခံပြီး အောင့်နေရသည်။ ဧည့်သည်ကို ထမင်းစားခေါ်ဖို့ရာ ခက်သည်။ သို့မဟုတ် ပြောဖို့ရာ ရိုင်းသည်။ ဧည့်သည်ဆိုတာ ထမင်းကျွေးချင်လျှင် တမင်တကာ သတ်သတ် ဖိတ်ကျွေးရသည်။ အလှပြင် ကျွေးရသည်။ ဧည့်သည်ကလည်း အဝမစားရ။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး အလှသာ စားရသည် ဟူသော မြို့ဆန်မှု၊ မြို့ယဉ်ကျေးမှု၊ မြို့စည်းကမ်းများကို ဦးပေါက်မှာ သိဖို့၊ တတ်ဖို့၊ နားလည်ဖို့ နေနေသာ ကြားတောင်မှ ကြားဖူးမည် မဟုတ်ချေ။

နောက်ဖေးဆောင်က ခုံဝိုင်းကလေးကို အိမ်ရှေ့သို့ လှိမ့်ထုတ်လာ လျက် ထမင်းပွဲများ ပြင်ချပြီး 'ထမင်းစားပါဦး၊ လာပါဗျ' ဟု ဝမ်းသာအားရ ခေါ်ကာရှိတာနှင့် ကျွေးနေလျှင် ဟန်ပန်လုပ်မနေဘဲ ခေါ်တာနှင့် လက်ဆေးပြီး ဝင်စားတတ်ကြသော တောခလေး၊ တောစရိုက်၊ တောကျသော ဦးပေါက်ကား မြို့နှင့် အသိအကျွမ်း မဖွဲ့ချင်ဘဲ အိမ်ထဲတွင်ပင် ဖိုထိုးချင်ထိုး၊ ဆေးချက်လျှင် ချက်ကာ ခပ်အေးအေးဆေးဆေး နေလေသည်။

* * *

[၆]

“သောက်ပါဦးကွ၊ ကျော်မောင်ရ။ ဒီတစ်ချိ စိတ်တိုင်းကျပဲကွာ”
ကျော်မောင်သည် ဦးပေါက် တိုက်တွန်းလှ၍ တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် မော့ချနေရသော်လည်း ဦးပေါက် ပြောသလောက် မထိ၍ မသောက်ချင်လှဘဲ အားနာပါးနာ မော့ချနေရသည်။

“ဘယ့်နှယ့်လဲဟေ့ ကျော်မောင် ပြင်းရဲ့လားကွ”
ကျော်မောင်သည် ဦးပေါက်ကို ပြုံးပြုံးကြီး ကြည့်ကာ ခေါင်းခါပြ လိုက်၏။

“မဟုတ်တာကွာ၊ ပြင်းပါသကော။ ရှိကြည့်ပါလား၊ တောက်မတောက်”

ကျော်မောင်သည် အရက်ကြိုက်၏။ အရက်ကို မသောက်ဘဲ တစ်နေ့ တလေမှ မနေနိုင်။ ကျော်မောင် အရက်ကြိုက်တတ်မှန်း သိ၍ ဦးပေါက်က ကျော်မောင်အား ခေါ်ကာ လက်စွမ်းပြနေလေသည်။

ဖိုပေါ်တွင် ပေါင်းအိုးကြီးများ၊ အိုးကြီး အိုးငယ် ဆင့်တင်လျက် ဦးပေါက်မှာ ချွေးတလုံးလုံးနှင့် ဆေးချက်နေလေသည်။

သူ့ဆေး၏ အာနိသင်မှာ အစာကြေ၏။ ရင်ချောင်၏။ ၉၆ ပါး ရောဂါ ကင်းနိုင်၏။ ဆေး၏ အရသာမှာ ပူပူခါးခါးဖြစ်လျက် အနံ့မှာ စိမ်ထားပြီးမှ အချဉ်ပေါက်လာလျှင် အရည်ကို ပြန်ပေါင်းပြီး အဆီကို ယူရသော ပေါင်းဆေး၊ ချက်ဆေးဖြစ်သည်။ ဆေးနံ့နှင့် အရောင်မှာ အရက်နံ့ အရောင်အတိုင်း ထွက်ကာ အရသာမှာလည်း အရက်အရသာနှင့် မတိမ်းမယိမ်း ဖြစ်ပေ၏။

ကျော်မောင်မှာ ရှောက်သီး၊ ချင်း၊ ဇာတိပွိုလ်၊ သစ်မြစ်၊ သစ်ဥတွေဖြင့် မျက်စိအောက်တွင် ပေါင်းချက်နေပုံကို မြင်ရ၍ ဦးပေါက်၏ အာယုဒီဃသက်စောင့်ဆေးကို အရက်နဲ့တန်းတူ အထင်မကြီးနိုင်ဘဲ အရက်လောက် သတ္တိတန်ခိုး မရှိဘူး ထင်သည်။

“မင်း အရက်ကို ဖြတ်ပါကွာ။ ဒါသာ စွဲသောက်ပါ။ ဒါက ဥပဒ် မဖြစ်တဲ့အပြင် ကျန်းမာရေးကောင်းတယ်ကွ”

ဦးပေါက်သည် အရက်သမားကို သူ့ဆေးနှင့် ဖြတ်လျှင် ပြတ်ရမယ်ဟု တထစ်ချ ယုံကြည်နေသည်။ ပေါင်းချောင်အိုးထဲမှ ဦးရည်ကို ခပ်ကာ တစ်ခွက်ပြီး တစ်ခွက် တိုက်နေလေသည်။

နောက်နောက်က လေသင်တုန်း ဖြတ်သွားစဉ်က ဘုန်းကြီးတစ်ပါးထံမှ ဆေးနည်းရကာ သည်ဆေးနှင့် ပျောက်ကင်းချမ်းသာခဲ့သည်။ ဆေးကို မပြတ်အောင် ချက်ကာ အိုးနှင့် တည်သောက်လေသည်။ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေ သင်္ဂဟ ဝေဒနာသည်များအား သူ့ဆေးကို ဒါနပြုတတ်လေသည်။

ကျော်မောင်သည် ဆေးသောက်ရင်း မြည်းရန် ကြော်ထားသည့် ကြွက်သားကြော်များကို အားရပါးရ ဝါးစားကာ ဆေးကိုတော့ အာသာပြေလောက် သဘောထားကာ သောက်ရသည်။

စပါးသိမ်းရန် တောမိဆင်းရလျှင် မြည်းရန် ကျော်မောင် နေတိုင်း ရောက်လေသည်။ ဆေးကျမ်း၊ ဓာတ်ကျမ်း၊ အဂ္ဂိရတ်ကျမ်းများကို နားထောင်၍ မငြီးနိုင်အောင် ဦးပေါက်က ပြောဟောပြသည်။ ဆေးချက်သည်နှင့် ကြုံလျှင်လည်း မမူးမချင်း တိုက်လွတ်သည်။ ဖိုဆွဲနေခိုက် ကြုံလျှင်လည်း

သူ့ဓာတ်လုံးကလေးကို ကျော်မောင်အား ရေနှင့် စိမ်ကာ တိုက်လိုက်လေသည်။

ဦးပေါက်အိမ်၌ တောပရိသတ် ထူနေတုန်း ကျော်မောင် ရောက်လာပါက ဝိုင်းကောင်းကာ စီစီညံညံ ရှိနေတတ်သည်။

ဝိုင်းထဲတွင် ကျော်မောင်က ဦးပေါက်အား လက်ကုတ်ပေးလိုက်လျှင် ဦးပေါက်သည် ကျမ်းကြီး ကျမ်းဂန်ထဲမှ စပ်မိသလို အစဖော်ကာ ဆွပေးလိုက်သည်။

ပရိသတ်သည် အာပေါင်အာရင်းသန်သန်နှင့် အငြင်းအခုံ ပွားကုန်ကြသောအခါ ဦးပေါက်သည် ဘေးမှ ထိုင်လျက် အသာကြည့်ကာ ပြုံးနေတတ်သည်။

သည်ထက် ဝိုင်းပိုဆူစေချင်သေး၍ ကျော်မောင်က ဦးပေါက်အား တွင်တွင် လက်ကုတ်နေပြန်လျှင် ဦးပေါက်သည် ပြုံးနေရာမှ တစ်ခွန်းနှစ်ခွန်း ဝင် ဝင် တို့ပေးသည်။

အသားများ နီတက်လာအောင်၊ နဖူးကြောကြီးများ ထောင်ထလာအောင် အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ဖြစ်ကုန်ကြအောင် မထိတထိ ဆွပေးနေသည်။

သည်အထဲတွင် သူမပါသလို ငြိမ်ချက်သားကောင်းလှကာ ကျော်မောင်ကို သူ့လက်ချက်မှန်းသိအောင် ပြုံး၍ပြလျက် ဆိတ်ဆိတ် ငြိမ်နေတတ်သည်။

ကျော်မောင်မှာ ဦးပေါက်၏ အမူအရာတွေကို သဘောကျနေတော့သည်။ မိမိနှင့် သက်တူရွယ်တူ မဟုတ်သော်လည်း ဦးပေါက်ကို တမ်းတမ်းစွဲ ခင်မင်နေသည်။ နေ့ရှိသရွေ့ အားလပ်တိုင်း ဦးပေါက်အိမ်၌ အချိန်ဖြုန်းလိုက်သည်။ တောဆင်းရဲမှပင် ဦးပေါက်အိမ်သို့ မရောက်ဘဲ နေတော့သည်။

* * *

[၇]

ကျော်မောင် တောသွားပြီး စပါးခြင်နေခိုက် ကြားလိုက်ရသော မကောင်းသတင်းမှာ ကျော်မောင်အဖို့ ခံပြင်းဖွယ်ရာ ဖြစ်တော့သည်။ တံတား၌ ဆိုက်ကပ်ထားသည့် တံကင်းပေါ်တွင် ထိုင်ကာ အလုပ်ထဲတွင် စိတ်ဝင်

စား၍ မရအောင် ဖြစ်နေသည်။

ကူလီများသည် စပါးကျိုထဲမှ စပါးများ ခြင်ကာ တုံကင်းထဲသို့ သယ်ယူနေကြသည်။ စပါးတောင်းကို ထမ်းကာ ကူလီများ ကုန်းပေါင်ပေါ်သို့ တက်လာကြသောအခါ ညွတ်၍ ညွတ်၍ သွားသော တံတားမှာ ကျရိုကျရို ထွက်နေသည့် ကြိတ်သံ ပွတ်သံ၊ ထိုနောက် တုံကင်းဝမ်းထဲသို့ စပါးလောင်းထည့်လိုက်ကြသည့် အသံများကား အလုပ်ထဲတွင် စိတ်မရှိသော ကျော်မောင်အား မလုပ်ချင်အောင် နားကြားပြင်းကတ်လာသည်။

ကျော်မောင်သည် တုံကင်းပေါ်မှ ဆင်းသွားကာ စပါးကျိုရှေ့၌ ဂရိုကိုင်နေသော ကူလီခေါင်းကို သွားမေးပြန်သည်။

“ဒီသတင်းဟာ သေချာရဲ့လား။ ပြောတဲ့လူက ဘယ်သူလဲ”

ကျော်မောင်သည် မကျေမချမ်းဖြစ်ကာ ထပ်မေးလိုက်ပြန်သည်။

“ဟုတ်တယ် စာရေးကြီးရဲ့။ ဗြူးစခန်းက ကိုဘိုးဆိုင်တို့ ဘောက်တူနဲ့ ဈေးလာဝယ်ရင်း ပြောသွားတာပဲ။ ကိုဘိုးဆိုင်က သူ့ယောက်ဖပဲ ဟာ”

သည်တော့မှ ကျော်မောင်သည် ဟုတ်ပါပြီဟု ငိုငင်သွားလေသည်။

ဦးပေါက်အိမ်၌ လက်နက်တွေ ဝှက်ထားသည်ဟု သတင်းအရ ပုလိပ်များ တက်ရှာကြရာမှ စိမ်ရည်အိုးများ မဲသွား၍ အရက်ခိုးချက်မှုဖြင့် ဦးပေါက်အား ရုံးတင် တရားစွဲထားပြီဟူသော ကြားသိရသည့် သတင်းကား ယုံမှားသံသယဖြစ်စရာ မရှိတော့ဘဲ စိတ်ထဲတွင် အောင့်သက်သက်ကြီး ခံပြင်းနေလေသည်။

မြို့ပြောင်းချင်လှတာ အခုတော့ ဘယ်နှယ်ရှိပါစဟု ကျော်မောင် စိတ်ထဲ၌ တဖျစ်တောက်တောက် ရှိရင်း အမှုအခြေအနေကို သိချင်နေသည်။

မြို့သို့ ပြန်ချင်သော်လည်း စပါးခြင် မပြီးသေး၍ အောင့်အည်းနေရသည်။

ကျော်မောင် စပါးများ ပေါင်တိုက်နေရာက သတိရလျှင် ‘ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ ဦးပေါက်ရယ်’ ဟု တောက်ခေါက်ကာ ညည်းတွားနေလေသည်။

အညှီရှိလျှင် ယင်အုံတတ်သည်။ အင်စပိတ်တော်မင်း၊ ပုလိပ်တော်မင်းများက အနည်းနည်းနဲ့ ခြောက်လှန့် ဝိုင်းညှစ်နေကြတော့မှာကို တွေးမိနေသည်။

အရက်မဟုတ်ဘဲ ဆေးဖြစ်ကြောင်း၊ မည်မျှ အကုန်အကျခံကာ ထုချေ

ထုချေ လိုင်စင်မရှိဘဲ ချက်ရသလားဟု အစိုးရ အပြစ်ဒဏ်သင့်ကာ ထောင် တန်းမှာ ကျနေဦးမှာလားဟု စိတ်ပူနေသည်။

လက်နက် အရှာခံရသည်ထက် အရက်ခိုးချက်သလို စွပ်စွဲခံရပုံများမှာ တစ်သက်တွင် ခေါင်းမထောင်ဝံ့အောင် ရှက်သွားမှာကို တွေးမိတိုင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိသည်။

ကျော်မောင် မြို့သို့ ရောက်လာသည့်အခါ၌ ထင်သည့်အတိုင်းပင် ဦးပေါက်မှာ အစိုးရ အပြစ်ဒဏ် မသင့်အောင် အစွမ်းကုန် ကြိုးစား ကာကွယ် နေရသည်။

‘ရှက်တာပါပဲကွာ’ ဟု ကျော်မောင်ကို ပြောသည်။ ဦးပေါက်အဖို့ အရှက်ထက် ဘယ်ဟာကမှ မကြီးကျယ်ချေ။ နောက်... နောက်က မဲ့တစ် စက်မှ မစွန်းထင်းဘဲ မြို့တက်နေကာမှ လှလှကြီး အရှက်ကွဲနေပေသည်။

ရက်ရှည်လများ ဆွဲစစ်နေသော အမှုမှာ တော်တော်နှင့် မပြီးနိုင်ဘဲ ရှည်သထက် ရှည်နေလေသည်။ ဓာတုဗေဒရုံးသို့ ဆေးရည်များကို ဓာတ်ခွဲ ကြည့်ရန် တင်ပို့ထားသေးသည်။ သည်အမှုမျိုးမှာ ပိုက်ဆံကုန်သော အမှုမျိုး ဖြစ်ပေသည်။

ဦးပေါက်သည် လက်ရှိ အိမ်ကလေးကို ပေါင်နံ့ကာ အမှုဖြစ်နေရ သည်။ အမှုရှည်နေသဖြင့် မြန်မြန်လွတ်ရအောင် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာတို့အား ငွေနှင့် လိုက်ကန်တော့ရသည်မှာ စည်းစိမ်ပြုတ်သွားသည်အထိ ဖြစ်ရလေ သည်။

အမှုပြီးသည့်နောက် ဦးပေါက်မှာ ပေါင်ထားသော အိမ်ကို တဖြည်း ဖြည်း ပြန်မရွေးနိုင်တော့ဘဲ ငွေရှင်လက်သို့ ထိုးအပ်လိုက်ရလေသည်။

နောက်ဆုံး၌ မြို့စွန်မြို့ဖျား ကွင်းစပ်တွင် တဲသွားထိုးလျက် ဖြစ်သလို နေကြရတော့သည်။

* * *

[၇]

ဒေါ်ခမှာ မုန့်ရောင်းရသည်။ ဦးပေါက်က ဒေါ်ခအား ဆန်ထောင်း၊ မုန့်ညှစ် ကူညီလုပ်ပေးသည်။ ဦးပေါက်သည် ရှက်လွန်လွန်းသဖြင့် လူတွေ့၊

သူတွေ့တယ်မခံချင်ဘဲ တဲကုပ်အတွင်း၌ပင် အချိန်ကုန်လွန်သည်။

ကျော်မောင် တဲထဲသို့ ဝင်ထိုင်သည့်အခါ ယခင်ကလို စကားစမြည် ပြောကာ ရယ်ရယ်မောမော နေချင်သည်။ သို့သော် ဦးပေါက်က ကျောက်ရုပ် လိုနေတတ်သဖြင့် စိတ်ပြေလက်ပျောက် ဖြစ်အောင် ဘာမှ မတတ်နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့သည်။

ကျော်မောင်က တစ်စုံတစ်ခု ပြောလိုက်သောအခါ၌ သူက ပြန်ဖြေချင် မှု ဖြေသည်။ 'နေပူလိုက်တာ' ဟု ကျော်မောင်က ပြောသောအခါ 'အင်း... တယ်ပူတယ်' စသည်ဖြင့် ပြန်ပြောသင့်ပေသည်။ သို့သော် ထိုသို့ မပြောဘဲ ငုတ်တုတ်ကြီးသာ နေလေသည်။

ကျော်မောင် မေးခွန်းထူခြင်းမှာ အနှောင့်အယှက်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်နေ လေသည်။ ကျော်မောင်က မေးခွန်းတွေ တသီတတန်းကြီး မရမက မေးမြန်း နေသောအခါ၌ ဦးပေါက် အဖြေများမှာ တစ်ခွန်းထက် တစ်ခွန်း တိုတောင်း ပြတ်တောက်နေလေသည်။

ဦးပေါက် စိတ်ထဲ၌ မည်မျှလောက် စက်ဆုပ်ထိခိုက်နေရပုံကို မြင် ရတိုင်း ကျော်မောင်လည်း ထိခိုက်သွားရသည်။ ကျော်မောင်သည် ရှေ့ ကြောင်း၊ နောက်ကြောင်းများကို မပြောမိရန် အထူးဆင်ခြင်သည်။ တစ်ခါ တစ်ရံ ဦးပေါက်ကို စကားပင် မပြောမိဘဲ ဒေါ်ခနှင့်သာ ပြောဆိုပြီး ပြန်ထ လာသည်။

ဒေါ်ခ မရှိခိုက် တစ်နေ့ ဦးပေါက်တဲသို့ ကျော်မောင် ရောက်သွား သည်။ ဦးပေါက်သည် နှုတ်လည်း မဆက်၊ တဲရှေ့က ကွင်းပြင်ဘက်သို့ ငေးမှိုင်းနေသည်။

ကျော်မောင်သည် ငြိမ်ငြိမ်မနေနိုင်ဘဲ 'ပိုက်ဆံသုံးစရာ ရှိရဲ့လား ဦးပေါက်' ဟု မေးလိုက်သည်။

ဦးပေါက်သည် အဖြေမပေးဘဲ တဲရှေ့က လယ်ခင်းများကိုသာ ငေး ကြည့်နေသည်။ နေရောင်မှာ ရှုခင်းတစ်မျိုး ဖြစ်နေလေသည်။ ကန်သင်းများ ဝိုင်းရံထားသော လယ်ကွက်ကလေးများမှာ မျက်စိတစ်ဆုံး တည်ရှိလေ သည်။ နောက်ဖေးတန်းမှ လူများသည် ကန်သင်းပေါ်တွင် လျှောက်ကာ မြို့ဘက်သို့ သွားနေကြသည်။ အားလုံးပင် ဆိတ်ငြိမ်လျက် ရှိပေသည်။

“ငါ့မမေးနဲ့ ကျော်မောင်၊ မယ်ခ မေးကြည့်”

ထိုနေ့ကစ၍ ငွေရေး၊ ကြေးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးပေါက်အား မမေး မမြန်းဝံ့ဘဲ တတ်နိုင်လျှင် ဒေါ်ခ လက်ထဲသို့ လေးငါးကျပ် သွားပေးလိုက် သည်။

ဦးပေါက်သည် ဒေါ်ခ ထည့်ကျွေးတာနှင့် စားသည်။ ဒေါ်ခ အလုပ်ကို ကူညီလုပ်ပေးသည်။ ဘာလိုချင်တယ်၊ ဘာစားချင်တယ် တစ်ခွန်းမှ ပြောဖော် မရ။ ပိုက်ဆံ ရှိ မရှိ ဘယ်တော့မှလည်း မမေးတော့။ ဒေါ်ခ မုန့်ရောင်း ထွက်သွားလျှင် တဲထဲတွင် ငုတ်တုတ်ကြီး ထိုင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

* * *

[၉]

“မြို့နောက်ဖေး ဦးပေါက်တဲက အရက်ပုလင်းတွေ ဖမ်းသွားတယ်” ဤသတင်းကား မြို့ပေါ်တွင် သူပြော ငါပြော ဖြစ်လောက်အောင် အရေးပါသော သတင်းမျိုး မဟုတ်တော့ပေ။ ပျဉ်ထောင်အိမ်နှင့် နေစဉ်တုန်း ကလို သူသိ ငါသိ သိရန် သတင်းတန်ဖိုးလည်း မရှိချေ။

ဘိန်းစား ကစော်သမားပိုင်း ရပ်ကွက်က ထွက်ပေါ်လာသော သာမြင် ညောင်ည သတင်းသာ ဖြစ်သည်။

ကျော်မောင်မှာ ထိုသတင်းကို နားစွန်နားဖျား ကြားသိရ၍ စိတ် မကောင်းခြင်းဖြစ်ကာ သတင်းမေးရန် နေအိမ်မှ ထွက်ခဲ့သည်။

တောဘက်သို့ သွားနေရခြင်းကြောင့် ဦးပေါက်တဲသို့ မရောက်တာ ကြာ၍နေပြီ။ ‘ဒေါ်ခ မမာနေမှန်း၊ အိပ်ရာထဲက မထနိုင်မှန်း သိ၍ ဒေါ်ခကို ပျောက်စေချင်လှသည်နှင့် အာယုဒီဃဆေးကို ပြန်ချက်ပြန်ပြီ ထင်တယ်’ ဟု တွေးတောကာ လမ်းလျှောက်လာရင်း နောက် နောက်က အဖြစ်အပျက် များကို သတိပြန်ရမိတော့သည်။

လမ်းတွင် ဦးပေါက်နှင့် သွားဆုံမိကြသည်။ မြင်မြင်ချင်းပင် ကျော်မောင်က ‘ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဗျာ၊ အမှု ဘယ်နှယ်တုံး’ ဟု သတင်းမေးခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မိမိအား ပြုံးကြည့်နေသဖြင့် မစဉ်းစားတတ်လောက်အောင် ဖြစ်သွားသည်။

ကျော်မောင် အံ့အားသင့်သွားမှန်းသိ၍ ဦးပေါက်က မျက်နှာပိုးသတ် လိုက်သော်လည်း ပြောင်ချော်ချော် မျက်နှာပေးမှာ မရုပ်သိမ်းဘဲ ရှိသေးသည်။

“ခင်ဗျား ဆေးချက်ပြန်ပြီလား”

ဦးပေါက်ကို အကဲခတ်ရင်း ကျော်မောင်က အတတ်သိသလို မေး လိုက်သည်။

ဦးပေါက်၏ မျက်နှာတစ်ပြင်လုံး ပြုံးချင်တိုင်း ပြုံးသွားသော အမူ အရာကို မြင်ရပြန်သည်မှတစ်ပါး ဦးပေါက်ထံမှ အဖြေကို မကြားရ။

“ဒဏ်ရိုက်သလား၊ ဆောင်ခဲ့ပလား”

ကျော်မောင်က ထပ်မေးပြန်သည်။

ဦးပေါက်သည် သွယ်ကော့လျက်ရှိသော နှုတ်ခမ်းမွှေးကို အထက်သို့ ပင့်လျက် သွားများပွင့်လာကာ သူ၏ အရောင်တောက်သော မျက်လုံးပြူးကြီး ဖြင့် ခေါင်းညိတ်လိုက်သည်။

ဦးပေါက်၏ မထုံတက်သေး၊ အမူအရာကို အားမလို အားမရကြီး ဖြစ်ကာ ‘ဘယ်လောက်တုံး’ ဟု ကျော်မောင်က ထပ်မေးပြန်သည်။

“သုံးဆယ်”

ဦးပေါက်၏ အသံမှာ အနည်းငယ် ကျယ်သည်။ သည်ငွေ ဆောင်ခဲ့ ရသဖြင့် ဘယ်လောက်မှ အရေးမကြီးသလိုလည်း တွေ့ရသည်။

ကျော်မောင်မှာ မျက်နှာပျက်သွားလေသည်။ ဦးပေါက်တို့ လက်ထဲ တွင် ငွေသုံးဆယ်ဝေး၍ ငါးကျပ် တစ်ဆယ်ပင် ကိုင်နိုင်မည် မဟုတ်သည့် အတွက် နားထဲတွင် နင့်ဆင်းသွားသည်။

သည်ငွေ ဘယ်ကရနိုင်သလဲ။ သူ့စိတ်သည် အမျိုးမျိုးတွေး၏။ ထင်မြင်ချက် အမျိုးမျိုးသည် ခေါင်းထဲသို့ ဝင်လာကြသည်။ ဦးပေါက်အား ဆက်၍မေးရန် ရုတ်တရက် ခက်နေသည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် မေးလိုက်မည်ဟု ပာန်ပြင်ကာ ဦးပေါက်အား မျက်မှောင်ကုတ် ကြည့်လိုက်သည်။

ကျော်မောင်မှ မမေးရခင် ဦးပေါက်က အရင်စပြောလိုက်သည်။

“ငါ့ဟာ ဆေးပုလင်း မဟုတ်ဘူးကွ၊ ကစော်ပုလင်းတွေ”

ကျော်မောင်သည် ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်ကာ အံ့ဩခြင်းမက

အံ့ဩသွားလေသည်။

“ဗျာ... ဦးပေါက်၊ ခင်ဗျား အရက်ချက်ရောင်းတယ်လား။ ဒါဖြင့် ခင်ဗျား...”

ကျော်မောင် ပါးစပ်မှ လွတ်ခနဲ လျှောက်ပြောမိပြီးမှ ဦးပေါက်၏ မျက်နှာမှာ နှလုံးမသာဟန်အသွင် ပေါ်ပေါက်ကာ မခံချင်ခြင်း၊ စိတ်ဆောင် ထားခြင်းတို့ကိုလည်း ဖော်ပြနေသောကြောင့် ဆက်ပြောဖို့ပင် ခက်သွား သည်။

“ငါကလားကွာ ကျော်မောင် အရက်ချက်ရောင်းမှာ။ မင်းတို့အစိုးရ ပေးတဲ့ ကောင်းကျိုးပေါ့”

ဦးပေါက်ဆိုလိုချင်သည့် အဓိပ္ပာယ်ကို ရုတ်တရက် နားမလည်နိုင်မိ ပေ။ တစ်လုံးချင်း ဖြည်းဖြည်းလေးလေးကြီး ပြောပြနေသည်ကို မနည်းစောင့် ဆိုင်း နားစွင့်နေရသည်။

“အရင် ဖြစ်ပြီးခဲ့တဲ့ အမှုကြီးရဲ့ အမာရွတ်က ငါ့မှာ ခုထက်ထိ မပျောက်သေးဘူးကွ။ နောက်တုန်းက အရက်ခိုးချက်တယ်ဆိုတဲ့ နာမည် ပျက်ဟာလည်း ခုထက်ထိ ရှိတုန်းပဲကွ။ တစ်နေ့ တို့တဲကို ပုလိပ်တစ်ယောက် ပေါက်လာတယ်။ ဘယ်သူကများ လက်ထောက်ချလိုက်သလဲ၊ ညွှန်လိုက် သလဲ မဆိုနိုင်ပါဘူး။ သူပြောတာလည်း နားထောင်စမ်းပါဦး။ ခင်ဗျား ကျုပ်ခိုင်းတာ လုပ်ရမယ်တဲ့။ ပိုက်ဆံလည်း ရမယ်တဲ့၊ ခင်ဗျားလည်း ဘာမှ မဖြစ်စေရဘူးတဲ့”

“ဘာများလဲဗျာ”

ကျော်မောင်က ဖြတ်မေးလိုက်သည်။

“အေး ငါကလည်း ဘာများလဲဗျာလို့ မေးကြည့်တော့ ငါ့တဲမှာ ကစော် ပုလင်းတွေ လာထားပြီး အရက်ရှာတဲ့အနေနဲ့ သူတို့က လာဖမ်းမတဲ့ကွ။ ပြီးတော့ဟေ့ ရုံးတင်ပြီး တရားစွဲတဲ့အခါ အမှုစစ်တုန်း ရုံးဆင်း ရုံးတက် စရိတ် တစ်နေ့ သုံးကျပ် ငါ့ကို ပေးမတဲ့။ ငါက ချက်ပါတယ်လို့ ဝန်ခံလို့ ရုံးမင်းက ဒဏ်ချရင် သူတို့က ဒဏ်ငွေဆောင်ဖို့ ပေးမတဲ့”

ကျော်မောင်သည် များစွာ အံ့ဩလျက်ရှိ၏။ ‘ထူးဆန်းလှပါကလား’ ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါ ဦးပေါက်က...

“ငါလည်း ထူးဆန်းလှပါကလားလို့ အောက်မေ့ပြီး ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို လုပ်ရတာလဲလို့ မေးကြည့်ရတယ်။ အဲဒီတော့...”

တစ်လုံးချင်း စောင့်နားထောင်နေရသည်ကို ကြာသည် ထင်၍ ကျော်မောင်က ‘အဲဒီတော့’ ဟု ထောက်ပေးလိုက်သည်။ ကျော်မောင်သည် လမ်းပေါ်တွင် ရပ်နေကြသည်ကို သတိပင် မရတော့ဘဲ သိချင် ကြားချင် သည့် ဇောသာ ကြီးမားနေပေသည်။

“ယစ်မျိုးအင်စပတ်တော်က ငါ့လိုဟာမျိုးကို ရှာခိုင်းသတဲ့။ သူ့ကို ဝန်ထောက်က အမှုရှာမပေးနိုင်လို့ အလုပ်ပေါ့ဆတယ်။ အမှုမရှာနိုင်ဘူး ဆိုပြီး ထုချေလွှာတောင်းနေတော့ အလုပ်ပြုတ်မှာစိုးတာကြောင့် အမှုကို ရှာတင်ရ၊ ဝယ်တင်ရသတဲ့ကွာ။ သူတို့ ဥပဒေက တစ်လကို အောက်တန်း လေးမှုလောက်ရအောင် ရှာရမတဲ့။ အဲဒီတော့ အမှုရှာဖို့ တောဆင်းဖို့ ဆိုတာ လည်း ခုနေအခါ ယစ်မျိုးအင်စပတ်တော်မင်း တောဆင်းပြီး အမှုဖမ်းဖို့ နေနေသာသာ မြို့အပြင် တို့နေတဲ့ ကွင်းစပ်တောင် လျှောက်ဝံ့တာ မဟုတ် တော့ သူတို့မှာ ဥပဒေအတိုင်း အမှုကို အဲသလိုပဲ ဆင်တင်ရသတဲ့ ဟေ့”

ကျော်မောင်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာများကို ကြားရခြင်းကြောင့် နှလုံး နာမိကာ ယစ်မျိုးပုလိပ်ကို ချဉ်ချဉ်ဖြင့် ဦးပေါက်ကို မဲလိုက်လေသည်။

“သူတို့က ဒဏ်ငွေမစိုက်ခင် ခင်ဗျား ထောင်ကျသွားတော့ ဘယ့်နှယ် လုပ်မလဲ။ ခင်ဗျားမို့ဗျာ”

“သူတို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ရောက် လာပြောတာ။ ငါက မလုပ်နိုင်ဘူး ပြောရဲမလား။ သူတို့ကိုယ်တိုင် လာပြောရဲ့သားနဲ့ ငါက မလုပ်နိုင်ဘူး ငြင်း လိုက်ရင် ငါ့ကို အမှုရှာတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ်ဦးမလဲ။ ငါက မြို့ထဲမှာ နေထွက် က နေဝင်၊ တစ်နေကုန် တစ်အိမ်ပြီး တစ်အိမ် ထင်းလျှောက်ခွဲနေရတယ်။ မယ်ခက အိပ်ရာက ထနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဘိန်းပစ်ဖမ်း၊ ပုလင်းထောင်ဖမ်းဖို့ အလွယ်ကလေးရယ်။ ပုလင်းသွားထောင်ပြီး ငါ့ကို တရားစွဲတော့ကော တို့လို ကုန်းကောက်စရာမရှိတဲ့ အကောင်မျိုးက ဘာနဲ့ တရားတွေ့မလဲ”

ဦးပေါက်သည် ရှေ့ဆက်ကာ မပြောတော့ဘဲ နာကြည်းသည့် အလျောက် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်ကြီး ဖြစ်သွားသည်။ ကျော်မောင်သည် ဦးပေါက်ကို တွေ့တွေ့ဝေဝေကြီး စိုက်ကြည့်နေရင်း ရင်တွင်းဝယ် အောင့်သက်

သက် ဖြစ်နေသည်။

ဦးပေါက်သည် သူ၏ နီရဲလာသော မျက်လုံးပြူးကြီးများကို ကျော်မောင့်အပေါ်တွင် စူးစိုက်နေလေသည်။ နဂို ချိုသည့် သူ့မျက်နှာကို မဲ့မဲ့ချဉ်ချဉ် ပြုံး၍ထားသည်။ အိုမင်းမစွမ်းနှင့် ယိုယွင်းသော ကိုယ်ပေါ်၌ ကြမ်းတမ်းလှသည့် အဝတ်စုတ်မှာ ညစ်ပတ်ပေကျနေသည်။ ဖြစ်ပျက်နေ လိုက်သည့် ရုပ်မှာ ပစ္စည်းမဲ့ လူဆင်းရဲတစ်ယောက် မကတော့ဘဲ လမ်းပေါ် က သူတောင်းစား၊ ဘိန်းစားရုပ်ပေါက်နေလေသည်။

ရုံးမင်းသည် သည်လို ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်မျိုးကို ထူးထူးထွေထွေ စစ်စရာ၊ ကြောစရာ မလိုဘဲ လွယ်လင့်တကူဖြင့်ပင် ဒဏ်ငွေရိုက်လွှတ်လိုက် လေတော့သတည်း။

ကျော်မောင်သည် မခံမရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်မိသည်။ မကျေမနပ်လည်း ဖြစ်မိသည်။ သူသည် အမှန်အားဖြင့် ဘယ်အရာကို မကျေမနပ် ဖြစ်ရမှန်း မစဉ်းစားဘဲ မကျေမနပ်ဖြစ်ခြင်းကို သည်နည်းနှင့် ဖော်ပြလိုက်လေသည်။

“အေးလေ၊ ခုလိုတော့ ခွေးမသားတွေကို ငွေဆောင်ပေးတာပဲ ကျေးဇူး တင်ရဦးမလို့ပဲ။ သင်းတို့အိတ်ထဲက လေးငါးဆယ်တော့ ချောသွားမှာပေါ့”

ဦးပေါက်အား သူတတ်နိုင်သည့်နည်းနှင့် နှစ်သိမ့်လိုက်ကာ လမ်း ထောင့်က ညစ်ပတ်သည့် ဆိုင်တစ်ဆိုင်ထဲသို့ ဆွဲခေါ်သွားလေသည်။

ဆိုင်မှာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ဖြစ်သည်။ စားပွဲခုံများ၊ ခွေးခြေများမှာ ဖုန်ကြေးစွဲကာ ဟောင်းနွမ်းပေမည်းနေသည်။ ဆိုင်တွင် လက်ဖက်ရည်အပြင် ခေါက်ဆွဲလည်း ရနိုင်သည်။

ချောင်ကျကျ နေရာကို ရွေးချယ်လျက် ထိုင်ကြကာ ကျော်မောင်သည် ခေါက်ဆွဲနှစ်ပန်းကန် မှာလိုက်သည်။

ခေါက်ဆွဲပန်းကန်များ ခုံပေါ်ရောက်လာသောအခါ ကျော်မောင်က စားပွဲခုံကို လက်ညှိုးနှင့် ခေါက်ကာ လက်တစ်ချောင်း ထောင်လျက် ‘ဟေ့ ပေါက်ဖော်’ ဒါပဲ ပြောလိုက်သည်။

အရက်ပုလင်း လာချပေးသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် ကျော်မောင်သည် အရက်ကို ငဲ့ကာ သောက်စားပြီး ထသွားသည်။ အရက်ပုလင်းကို မြင်လိုက် လျှင်ပင် စိတ်ထဲ၌ တစ်မျိုးတစ်မည် မရိုးမရွှံဖြစ်လာကာ တရုတ်ကို လျှာရှည်

လိုက်လေသည်။

“ဟေ့ ပေါက်ဖော်၊ မင်း ဒီအရက်ရောင်းတာ လိုင်စင်ခံရသလား”

တရုတ်မှာ ကျော်မောင့်အနားသို့ လာရပ်ကာ ဖောက်သည်ဖြစ်နေသော ကျော်မောင့်ကို ပြုံးကာ ကြည့်လျက်...

“ဘယ်ရှိမလဲ၊ မရှိဘူး”

ကျော်မောင်သည် အရက်ကို ငဲ့ချရင်း တရုတ်မျက်နှာကို မော့ကြည့်ကာ ထပ်မေးလိုက်ပြန်သည်။ ဦးပေါက်လည်း ခေါက်ဆွဲကိုသာ ငဲ့၍ စားနေသည်။

“မဖမ်းဘူးလား ပေါက်ဖော်ရ”

“ဘယ် ဖမ်းမလဲ ဆရာကြီး၊ မဖမ်းအောင် လုပ်ရတာပေါ့။ ဆိုင်က မြို့စွန်မြို့နားမှာ သိပ်ရောင်းရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆိုင်မှာ ဒါမရှိရင် ဒီပြင်ဟာ တွေ မရောင်းရလို့ ထားရတာ။ ရောင်းမကောင်းဘူး။ အားကြီး ရုံးတယ်။ ခုနကပဲ ယစ်မျိုးအင်စပက်တော် လာတယ်။ ဒီလ ရောင်းမကောင်းဘူး။ ငွေ ခြောက်ဆယ်ပဲ ယူပါလို့ တောင်းပန်ပြီး ပေးလိုက်ရတယ် ဆရာကြီး”

ကျော်မောင်နှင့် ဦးပေါက်သည် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ပြိုင်တူ ကြည့်လိုက်မိသည်။ ထို့နောက် ပြိုင်တူလည်း အသံထွက်သွားကြလေသည်။

“ဟား... ဟား... ဟား... ဟား”

[၇၀၀မဂ္ဂဇင်း၊ အတွဲ (၆)၊ အမှတ် (၆၁)၊ ဇွန်၊ ၁၉၅၂]

မောရီ

[၁]

တော်သလင်းလကွယ်နေ့။

အရပ်လေးမျက်နှာစလုံး မှောင်အတိ ဖုံးကာ ဘယ်ကြည့်ကြည့်
အလင်းရောင်ဟူ၍ မရှိ။ မိုးမှောင်ကြီး ကျနေလေသည်။

ခင်မေသည် ခေါင်းအုံးအောက်က နှစ်တောင့်ထိုး လက်နှိပ်ဓာတ်မီး
ကလေးကို ဆွဲယူကာ လက်ပတ်နာရီကို ထိုးကြည့်လိုက်၏။

၁၂ နာရီ ထိုးသွားပြီ။

ငေါက်ခနဲ အိပ်ရာမှ ထလိုက်ကာ ခြင်ထောင်ကို မလျက် အပြင်သို့
ထွက်ထိုင်လိုက်သည်။ တစ်ဖက်က ခြင်ထောင်ထဲတွင် အိပ်နေကြသော
ကြီးတော်နှင့် မဦးတို့ အသံကို လှမ်း၍ နားစွင့်ကြည့်လိုက်၏။

အိပ်မောကျနေမှန်း စိတ်ချလက်ချရှိမှ ညဦးက အိပ်ရာထဲတွင် ဝှက်
ထားသော လွယ်အိတ်ကို ကောက်ယူလွယ်လိုက်သည်။ အသံမကြားအောင်
ခြေဖျားထောက်လျက် အခန်းပြင်ဘက်သို့ စမ်းထွက်လာခဲ့သည်။

မီးဖိုချောင်ဘက်သို့ ထွက်သော တံခါးမှ ဂျက်ကို ဖြည်းဖြည်းကလေး

မ ဖွင့်ကာ မီးဖိုချောင်ထဲသို့ ဝင်သွားလေ၏။ ခင်မေသည် မီးဖိုထဲတွင် တအောင့်တွေးပြီး စဉ်းစားနေသေးသည်။ အပြင်ရောက်ဖို့ တံခါးတစ်ထပ် ကျန်သေးသည်။

ညများ ချွတ်ဆိုလျှင် လန့်တတ် ကြောက်တတ်သည်။ အဖော်မပါ လျှင် တစ်ယောက်တည်း မထဝံ့၊ ထချင်လျှင် မဦးကို နှိုးရ၏။ ယခုတော့ ကြောက်ရမှန်း လန့်ရမှန်းပင် မသိတော့။

ခြေလှမ်း ခပ်သွက်သွက်ကလေး လှမ်းလျက် မီးဖိုထဲရှိ နောက်ဖေး တံခါးပေါက်ကို အသာသွားဖွင့်သည်။ အပြင်ဘက်တွင် ပိန်းမှောင်နေလေ ၏။ နောက်ဖေး လှေကား သုံးလေးထစ်ကို အတော်ပင် စမ်းပြီး ဆင်းရ၏။

မှောင်လိုက်တာ မည်းလို့။

မြေကြီးပေါ်သို့ နင်းမိလျှင် လမ်းကိုလည်း မမြင်၊ ချုံကိုလည်း မမြင် ရ၍ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးထိုးလျက် လမ်းရှာကြည့်ရသည်။

ဓာတ်မီးထိုးရတာ တစ်ယောက်ယောက် မြင်သွားမှာလည်း စိုးရ သည်။ မြေကြီးပေါ်၌ လမ်းအတိုင်း မှန်းလျှောက်သွားလေသည်။ ချုံပုတ်တွေ ထဲ ရောက်သွားလျှင် လမ်းမြင်အောင် မီးကို အသုံးပြုရပြန်သည်။

ခင်မေသည် မှောင်ကြီးမည်းကြီးထဲတွင် တောင်ကုန်းပေါ်သို့ မနည်း အားခဲ၍ တက်နေရလေ၏။

တောင်ပေါ်၌ တရုတ်စကားပင်များ ဖုံးအုပ်ထားသော အဆောက် အအုံလေးရှိလေသည်။ အဆောက်အအုံလေးမှာ လူမနေသော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဝါးကျောင်းဖြစ်၍ တံခါးပေါက်များ ဟာလာဟင်းလင်း ပွင့်နေပေသည်။

ခင်မေမှာ ခက်ခဲစွာပင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကလေးရှိရာသို့ ရောက်လာ ခဲ့၏။

ကျောင်းလှေကားကို နင်းတက်လိုက်ကာ ခင်မေသည် ဇွတ်မှိတ်ပြီး ထွက်လာခဲ့သော ဇရပ်ကလေးရှိရာသို့ ပြန်လည် ကြည့်မိလေ၏။

ကျောင်းပေါ်တွင် တံခါးပေါက်တွေကို တစ်ပေါက်မကျန် အရင် လိုက်ပိတ်လေသည်။ တံခါးကို အလုံပိတ်ပြီးမှ မှောင်ထဲတွင် ကျကျနန ထိုင်လိုက်သည်။ လွယ်အိတ်ထဲမှ ဖယောင်းတိုင်ထုပ်နှင့် မီးခြစ်ကို ထုတ်ယူ သည်။ ဖယောင်းတိုင်ကို မီးညှိကာ ဖယောင်းစက်ချ၍ ကြမ်းပေါ်၌ စိုက်ချ

လိုက်သည်။

မီးထွန်းပြီးလျှင် လွယ်အိတ်ထဲမှ ပစ္စည်းတွေကို တစ်ခုစီဆွဲ၍ ထုတ်သည်။

ပထမ မှန်ကလေးတစ်ချပ် ထွက်လာသည်။ နောက် မောင်းချခါး၊ နောက် ကပ်ကြေး။

မှန်ကလေးကို နံရံနှင့် ကပ်၍ ထောင်လိုက်ကာ မောင်းချခါးကို ဖွင့်လေသည်။

မောင်းချခါးမှာ မောင်းသန်၍ တော်တော်နှင့် ဖွင့်မရ။ ပါးစပ်နှင့် အားရှိပါးရှိ ကိုက်ဖွင့်မှ ပွင့်၍သွားသည်။

ဓားပွင့်လျှင် ဓားသွားကို လက်မနှင့် သပ်ကြည့်လိုက်သည်။

“ထက်လိုက်တာ မြနေတာပဲ၊ ထက်မှ... ထက်မှ”

ဓားသွားကို လက်မနှင့် စမ်းသပ်ရင်း စိတ်တိုင်းကျတော့မှ ဓားကို ချကာ ခေါင်းက ဆံထုံးကို ဖြေလေသည်။

“သူတို့ ဘယ်လိုပြောပြော နားမထောင်ဘူး။ မိနဲ့ ဘနဲ့ မနေရတဲ့ဘဝ၊ ကုသိုလ်ဆိုးတဲ့ ဘဝ၊ အဖေ မရှိရင် လောကမှာ နေဖို့ မကောင်းပါဘူး”

ခင်မေ၏ ဆံပင်များမှာ တင်ပါးဖုံးအောင် ရှည်လျားလေ၏။ ဆံပင်တွေကို လက်တစ်ဖက်နဲ့ အပေါ် ပင့်တင်ဆုပ်ကိုင်ထားလျက် အရင်းမှ ဆံပင်အဖျားအထိ ရှေ့သို့ ခပ်ဖြည်းဖြည်း ဆွဲပြီး သပ်ချနေသည့်အခိုက် ငေးငိုင်းနေပြန်လေသည်။

*

[၂]

မိမိတစ်သက်တာတွင် မိခင်ဖြစ်သူအား ဓာတ်ပုံထဲ၌သာ တွေ့ဖူးလေသည်။

လူမှန်းသိသည့်အရွယ်လေးက ကွယ်လွန်သွား၍ အမေ မရှိဘဲ အဖေနှင့်ပင် ညီအစ်ကို မောင်နှမမရှိ တစ်ကောင်ကြွက် နေထိုင်ခဲ့ရ၏။

‘ငါ့သမီးကလေး မိတဆိုးကလေး’ဟု မိမိအပေါ်တွင် သက်ညှာထောက်ထားလျက် နောက်အိမ်ထောင်မပြုရှာသော ဖခင်။

သားအဖနှစ်ယောက် စည်းစည်းလုံးလုံးနှင့် နေခဲ့ထိုင်ခဲ့သော အချိန် တုန်းက အဖေ အလိုလိုက်ပုံ၊ ချစ်ခင်ပုံ၊ ယုယပုံတွေမှာ အမေမရှိသည့် အဖြစ်ကိုပင် မေ့၍ နေစေ၏။

ခင်မေသည် အမေဟူ၍ တွယ်စရာ ချစ်စရာ မရှိ၍ အဖေကိုပင် အဖေလို၊ အမေလို ချစ်၏။ အရွယ်ကလေးရောက်၍ ကျောင်းထားစက ဆိုလျှင် အဖေပါ ကျောင်းသို့ လိုက်နေရလေသည်။ မိမိအလစ် အဖေ အိမ်ပြန်သွားသည်ဆိုလျှင် စာသင်ခန်းထဲမှ ပြေးထွက်ကာ တကြော်ကြော် အော်ငိုခေါ်လျက် အဖေ့နောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် ပြေးလိုက် တတ်၏။

ခင်မေ၏ စကားဖော်မှာ အဖေဖြစ်သည်။ ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုး ချက်တမ်းကစားလျှင် အိုးပုတ်ကလေးထဲတွင် သဲများထည့်ကာ အဖေနှင့် နှစ်ယောက် ချက်ကြသည်။

ထမင်းကျက်၍ သဲတွေကို ခွက်ကလေးထဲ ထည့်ကာ 'စားပါဦး အဖေ' ဟု အဖေကို အတင်းစားခိုင်းလေသည်။

ခွက်ကို ပါးစပ်နားတွင် တေ့ယူပြီး ပါးစပ်ကို တပျပ်ပျပ် မြည်သံ ပြုလျက် အဖေက စားပြရလေသည်။

ခင်မေ၏ အဖေမှာ လျှောက်လွှာစာရေးကြီး ဖြစ်သည်။ ရုံးတက်လျှင် ခင်မေကို ကျောင်း၌ ဝင်ထားခဲ့ကာ ညနေ ရုံးဆင်းလျှင် ကျောင်း၌ ဝင်ကြို ခေါ်သည်။

အိမ်တွင် မိန်းမဖော်မရှိ။ ကုလားအဘိုးကြီး ဘူတားက ခင်မေတို့ သားအဖနှစ်ယောက်အား ထမင်းကျွေးလေသည်။ ခင်မေနှင့် အဖေကြားတွင် ကြားဝင်နိုင်သောသူမှာ ဘူတားပင် ဖြစ်သည်။

တော်တော်ကလေး ကြီးပြင်းလာလျှင် ခင်မေသည် ဘူတားကိုပင် စိမ်းချင်လာသည်။ သူ့အဖေနှင့် သူ နှစ်ယောက်တည်း။ သည်လိုသာ ရေတွက်ချင်သည်။

ခင်မေ ဆယ်နှစ်အရွယ်လောက်တွင် ဖခင် ကွယ်လွန်သွားပြန်၏။

အဖေ့ မသာချသည့်နေ့၌ပင် ခင်မေကို အဖေ့အစ်မ ကြီးတော်ကြီးက သူ့အိမ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေတော့၏။

‘မိန်းကလေး ကျောင်းထားလို့ အပိုပါပဲ’ ဟု ကြီးတော်ကြီးက ဆိုကာ အဖေဆုံးပြီးနောက် ခင်မေကို လေးတန်းနှင့် ကျောင်းနုတ်လိုက်လေသည်။

ကြီးတော်အိမ်တွင် ခင်မေသည် ခင်မေတစ်ယောက်တည်းသာ ဖြစ်နေသည်။ ကြီးတော်၏ သားကိုလည်း အစ်ကိုဟု ခင်မင်ခြင်း မရှိ။ စိမ်းနေ၏။ ကြီးတော်ကိုလည်း ခပ်ဝေးဝေးကသာ နေ၍ စကားပြောသည်။

‘ဒီကောင်မလေးဟာ ဥတစ်လုံးလေး’ ဟု ကြီးတော်က ဆိုမြည်ပြောလျှင် သည်စကားမှာ ခင်မေ့အကြိုက်ပင် ဖြစ်သည်။ အဖေမရှိတော့ တစ်ယောက်တည်းပဲဟု အောက်မေ့ထားသည်။

ကြီးတော်ကြီးက ဘာဆင်ဆင် ဘယ်ဟာဝယ်ပေးပေး ခင်မေသည် စုံစုံမက်မက် ဟက်ဟက်ပက်ပက်မရှိ၍ ကြီးတော်ကြီးက အခါတိုင်းပင် မေးကြည့်ရသည်။

“ကြိုက်ကဲ့လား”

ခင်မေသည် ခေါင်းကိုသာ ညိတ်လိုက်လေသည်။

အဖေဆုံးပြီး ငါးနှစ်လုံးလုံး ကြီးတော်အိမ်တွင် အချိန်ကုန်လွန်ရလေသည်။ ကြီးတော် သွားသွားခြင်း၊ ကြီးတော် ထိုင်ထိုင်ခြင်း ကြီးတော်နှင့်သာ ကပ်နေရသည်။

မန္တလေး ဘုရားဖူးသွားမယ်ဟု ကြီးတော်သည် ခင်မေကို မန္တလေးသို့ ခေါ်လာလေသည်။ ခင်မေသည် ဆယ့်ငါးနှစ်သမီးရောက်မှ ခရီးသွားဖူးရသည်။ ခရီးထွက်လာရ၍ စိတ်ထဲ ပျော်လှတယ်လည်း မဟုတ်ဘဲ ပြန့်ပြန့် ပြူးပြူး ဖြစ်သလိုမျိုးသာ ဖြစ်သည်။

ခရီးသွားကြတုန်း လမ်းတွင် လက်တိုလက်ရှည်ခိုင်းရန် မဦးဆိုသည့် ကလေးမကလေးကိုပါ ကြီးတော်က ခေါ်လာလေသည်။ ခင်မေသည် မဦးအနားလာကပ်လျှင် တယ် မကြိုက်။ မဦး စကားပြောလျှင်လည်း စကားများ ရန်ကောဟု နားငြီးသည်။

မန္တလေး၌ မိုးလင်းလျှင် တည်းအိမ်က ထွက်လာကြကာ တစ်နေ့လုံး သွားလာ လည်ပတ်ပြီးနောက် မိုးချုပ်မှ အိမ်ပြန်ရောက်ကြ၏။

မန္တလေးတစ်မြို့လုံး ဘယ်သွားသွား ဘယ်ရောက်ရောက် ခင်မေ့ မျက်စိထဲတွင် မြင်မြင်သမျှနှင့် စိမ်းနေ၏။ ဘယ်အရာမျိုးမှ ခင်မေ့ကို မဆွဲ

ဆောင်နိုင်။ ဘယ်ဟာနှင့်မှ နီးကပ်ခြင်းလည်း မရှိ။ မြို့က မြို့တခြား၊ သူက သူတခြား။

တစ်ယောက်တည်း... တစ်ယောက်တည်းဆိုသော အသိထဲသို့ ဘယ် အရာဝတ္ထုမှ ဝင်လာမရော၊ ပေါင်းလို့ စပ်လို့မရ ဖြစ်နေလေ၏။

မန္တလေးတွင် တစ်ပတ်နေကြပြီးနောက် ကြီးတော်ကြီး မန္တလေးရောက် တုန်း စစ်ကိုင်းက သူ့ဇရပ်တွင် 'တစ်လကိုးသီတင်း ဥပုသ်သွားစောင့်ဦးမယ်' ဆိုကာ စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကူးလာခဲ့ကြလေသည်။

* * *

[၃]

ခင်မေသည် ပျော်သလိုလိုပင် ဖြစ်လာလေသည်။ စစ်ကိုင်း မဂ္ဂင် ချောင်ရှိ ကြီးတော်၏ ဇရပ်ကလေးကို ရောက်ကာမှ လူလည်း တစ်မျိုး၊ စိတ်လည်း တစ်မျိုး လန်းဆန်းလာသည်။

နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ကြီးတော်က သီလယူသလို ခင်မေလည်း သီလခံ သည်။ နေ့လယ်နေ့ခင်း ကြီးတော် တစ်ရေးတမော အိပ်နေလျှင် ဇရပ်ရှေ့ တံခါးပေါက်တွင် ထွက်ထိုင်ကာ ဇရပ်ရှေ့၌ ဥဒဟို ဖြတ်သန်းသွားနေကြ သော သီလရှင်တွေကို ငေးမော၍ နေလေသည်။

ခင်မေမှာ သီလရှင်တွေကို မြင်စကပင် ခင်မင်သွားသည်။ တသီး တခြား ဖြစ်နေကြသော ဘဝကို သွား၍ မျက်စိကျနေသည်။

နံနက် ည ဘုရားဝတ်တက်ချိန်တို့၌ မဂ္ဂင်ချောင်တစ်ချောင်လုံး သီလရှင် အပါး ငါးဆယ်ခန့် ဘုရားကျောင်းသို့ ဝတ်တက်ရန် စုရုံး၍ သွားကြသည်။

သီလရှင်အုပ်ကြီးလာလျှင် ခင်မေသည် ဇရပ်ပေါ်က ဆင်းကာ သီလရှင်တွေနှင့်အတူ ရောလိုက်သွားတတ်သည်။

ဘုရားကျောင်းထဲ၌ မယ်သီလရှင်များကြားထဲတွင် လူဝတ်ကြောင်နှင့် မိမိ တစ်ယောက်တည်းသာရှိ၍ ထူးထူးခြားခြား ကြောင်ကြောင်ကျားကျား ဖြစ်နေသည်။

သီလရှင်တို့က ခင်မေကို စကားပြောကြလျှင် အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးပေါ်

နေသော မျက်နှာဖြင့် စိုက်ငေးကြည့်တတ်ကြ၍ ခင်မေမှာ ဘာ မလုံမှန်းမသိ၊ သူတို့ရှေ့တွင် အနေရ အထိုင်ရ တစ်မျိုးခက်သည်။

“မမြစာရီရေ ဆရာဘုရားဆီမှာ နေ့ဝါတက်ပြီလား”

“တပည့်တော် ညဝါတောင် ဆိုနေပြီဘုရား”

သီလရှင်အချင်းချင်း စကားပြောပုံကို ခင်မေသည် ငေးလျက် နားထောင်နေသည်။ သီလရှင်တို့၏ လေယူလေသိမ်း လေသံကိုပင် နားထဲတွင် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ စွဲငြိနေ၏။

“လောကီ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ ထွေပြားတဲ့ လူ့ဘောင်ကြီးရဲ့ ဆင်းရဲခြင်းတရားကို ရှင်တော်ဘုရားက...”

သီလရှင် အဘွားအိုသည် သီလရှင်များကို တရားပေးရင်း ခင်မေကို တစ်ချက် လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ‘ဘယ်လို မြွက်တော်မူသလဲ ဆိုရင် အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရား မှန်သမျှ ဒုက္ခချည်းပဲတဲ့။ နံ့သာလူးခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ အဖြူအနီ အကြောင်အကျားတွေနဲ့ ခန္ဓာကိုယ် အပုပ်ကောင်ကြီးကို ဖုံးလွှမ်းမွမ်းမံနေရခြင်းဟာ ဗျာပါဒ ဝိတက် ဒုက္ခတရား မဟုတ်လား’

ခင်မေသည် ခေါင်းကို အောက်ချလျက် သူ့ကိုယ်သူ စိုက်ကြည့်မိ၏။

သီလရှင်တို့ ဝတ်ဆင်ထားသော မြေနီဆိုး အရောင်ဝါဝါ အဝတ်ကို ဆင်တူမို့လား မသိ၊ ကြည့်၍ ကောင်းလှသည်ဟု တွေးမိသည်။ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ဒီအဝတ်၊ ဒီအဝတ်သာ ဝတ်ကြပုံကို အမြင်ရ နှစ်သက်နေမိသည်။

ဆယ့်ငါးနှစ် ဆယ့်ခြောက်နှစ် ကိုယ်နှင့် ရွယ်တူ တန်းတူ သီလရှင်ကလေးများကို ကြည့်ကောင်းကောင်းဖြင့် တစ်တန်းတန်း လိုက်ကြည့်တတ်လေ၏။

မဂ္ဂင်ချောင် ဇရပ်ရောက်၍ မကြာခင်ပင် ခင်မေသည် မယ်သီလရှင် ဖြစ်ချင်စိတ် ပေါက်လာလေသည်။ တစ်လျှောက်လုံး ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် နေခဲ့သည့် ခင်မေမှာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် နေရသော ဘဝကို နှစ်သက်သည်။

စင်စစ် ခင်မေသည် သူ့စိတ်နှင့်သူ အပြီး သီလရှင် ဖြစ်ထားပြီးပြီ။ သီလရှင်ဖြစ်နေပြီးသော ခင်မေကို သီလရှင်နှင့် ကိုက်ညီအောင် လုပ်ဖို့ရာသာ အခါအခွင့်ကို စောင့်နေခဲ့ရသည်။

ယနေ့ညမှာပင် ခင်မေ၏ အကြံအစည်များသည် ထမြောက်အောင်

မြင်ရပေတော့မည်။

* * *

[၄]

ခင်မေသည် ငေးငိုင်စဉ်းစားရင်းမှ စ၍ ဆုပ်ကိုင်ထားသည့် ဆံပင် တွေကို လွှတ်ချလိုက်ရာ ဆံပင်များသည် ဖားလျား ကျသွားလေသည်။

ဤတွင် ကတ်ကြေးကို ကောက်ယူကာ လက်တစ်ဖက်က ဆံပင်များ ကို အမြစ်ခြေမှ နည်းနည်းစီ ဆွဲလျက် ကတ်ကြေးထိုးသွင်း၍ ဦးရေနားမှ ကပ်ညှပ်ပစ်သည်။

ညှပ်ပြီးလျှင် လက်ထဲ၌ ပါလာသော ဆံပင်များကို ကြမ်းပေါ်၌ ပုံချ ထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် လက်နှင့် ဆုပ်၍ ဆုပ်၍ တတိယ ဖြတ်၍ နေတော့၏။

ညဉ့်မှာ တိတ်ဆိတ်၍နေ၏။ခင်မေသည် ကိုယ့်ဇောနှင့် ကိုယ် ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိမရမိ။

လက်နှင့် စမ်းကြည့်လိုက်၊ ရှည်နေသော ဆံပင်တွေ့တာဟူသမျှ ဆွဲဖြတ်လိုက်၊ စမ်းလိုက်၊ ဖြတ်လိုက်နှင့်ပင် တဖြည်းဖြည်း ဆံပင်အရှည်ဟူ သမျှ ကုန်သွားလေသည်။

ခင်မေ၏ ခေါင်း၌ ဆံပင် အငုတ်ကလေးတွေမှာ ကြွက်ကိုက်ထား သလို အတိုအရှည် မညီကြပေ။

တော်တော်လေး ချောသွားလျှင် ခင်မေသည် သက်ပြင်းတစ်ချက်မ၍ ဟင်းချလိုက်ကာ မီးရောင်၌ လက်ကိုထိုးပြီး နာရီကို ကြည့်လေ၏။

နှစ်နာရီ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်။

ဆံပင်အရှည်တွေတော့ ကုန်ပြီ၊ ဆံပင်ငုတ်တွေတော့ ချောပစ်ရဦး မည်။ ဒီအတွင်း မပြီးခင် မိုးလင်းရင် အခက်။

ဆံပင် အပြတ်အငုတ်ကို စမ်းကာ မောင်းချခွေးနှင့် တွန်း၍ ရိတ်ချ ကြည့်သည်။ ဆံပင်သန်သန်ကို ရေမဆွတ်ဘဲ ရိတ်နေ၍ ရုတ်တရက် မပြတ် နိုင်ဘဲ တရိုးရှိုးသာ မြည်နေသည်။ တစ်ခါဖူးမျှ ဓားနှင့် ခေါင်းမရိတ်ဖူး သဖြင့် တွန်းရိတ်ပစ်သော်လည်း တော်တော်နှင့် မစင်နိုင်ဘဲ တစ်နေရာကို

ထပ်တလဲလဲ ပြန်ရိတ်နေရာ ကြန့်ကြာနေလေ၏။

ဖယောင်းတိုင်ကို တစ်တိုင်ကုန်လျှင် တစ်တိုင်ထွန်းရလေသည်။

ဓားနှင့် မရိတ်တတ် ရိတ်တတ် ရိတ်ထား၍ ဆံပင်တို့သည် မပြောင်
မချော ဟိုတစ်ကွက် သည်တစ်ကွက် ဖြစ်နေသည်။ တချို့နေရာများတွင်
ကျိုးတိုးကျဲတဲ ကျန်ရှိသေး၏။

ခင်မေသည် မစင်နိုင်၍ ကြိုးစားပမ်းစား ထပ်ကာထပ်ကာ ပြန်ရိတ်
ရ၍ လက်ပန်းကျသလိုရှိကာ မောပန်းလာလေသည်။

နောက်ဆုံး လက်ပန်းကျ၍ မောပန်းသွားတော့မှပင် ဓားကိုချ၍
ဖယောင်းတိုင်မီးကို မှုတ်ငြိမ်းလိုက်သည်။

ခင်မေသည် ပြတင်းပေါက်တံခါးကို တွန်းဖွင့်လိုက်သည်။ အထဲသို့
အလင်းရောင် ဝင်လာသဖြင့် အကြံအောင်ပြီဟု စိတ်ချလက်ချ ဖြစ်သွားလေ
သည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကလေးရှေ့ရှိ ထနောင်းပင်ကြီးပေါ်မှ ချိုးငှက်သံကို
စောစောစီးစီး ကြားရလေသည်။ အနီးအနား ဆူးပုပ်ချုံတွေပေါ်က တစ်ချုံက
တစ်ချုံသို့ ခုန်ပျံရင်း တကျိကျိ အော်နေကြသည့် ဇွေငှက်ကလေးများမှာ
အလင်းရောင်ထဲတွင် မြူးနေကြသည်။

ခင်မေသည် ကြည်လင်ချမ်းမြေ့သော စိတ်နှလုံးဖြင့် ဝါးကြမ်းပေါ်၌
အသာလှဲကာ ခွေနေလိုက်သည်။

မဂ္ဂင်ချောင်အတွင်းမှ ဇရပ်အသီးသီးတွင် ဆွမ်းချက်ကြ၊ ဆွမ်းတော်
ကပ်ကြနှင့် သီလရှင်တို့ အလုပ်များလျက် ရှိနေကြသည်။

ကြီးတော်ကြီး အစောကြီး ထ၍ ဘုရားဝတ်ပြုနေလေသည်။ မဦးမှာ
အိပ်ရာထ ခင်မေ့ကို မတွေ့၍ ‘မမ ဘယ်ဇရပ်များ သွားပါလိမ့်’ ဟု လိုက်
ရှာလေသည်။ ဟိုဇရပ်မေး၊ သည်ဇရပ်မေးနှင့် နောက်ဆုံး ဘယ်ဇရပ်မှ
ရှာမတွေ့၍ တောင်ကုန်းပေါ်သို့ တက်လာလေသည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းရှေ့ တံခါးမှာ ပိတ်ထားသဖြင့် ပွင့်နေသော ပြတင်း
ပေါက်ဘက်သို့ လှည့်၍ လျှောက်လာကာ တံခါးဝမှ ကဲကြည့်လိုက်သည်။

“အမယ်လေး... ဆံပင်တွေ မရှိတော့ဘူး။ မမ ဘာလုပ်တာလဲ”

ခင်မေသည် လှဲခွေနေရာမှ မျက်စိမဖွင့်ဘဲ မဦးကို ပြန်အော်လိုက်

သည်။

“ဘာလုပ်လုပ်... လာမရှုပ်နဲ့။ သွား... သွား”

မဦးသည် ချာခနဲလှည့်၍ ပြေးလေ၏။ မဦး အသံဝေးသွားမှ ခင်မေသည် လှဲနေရာမှ ထကာ ကျောင်းရှေ့တံခါးကို သွားဖွင့်ပြီး ဝါးထရုံကို ကျောက်ပဲလျက် ဆောင့်ကြောင့်ကလေး ထိုင်နေသည်။

“မေမေကြီးရေ... မမ ဆံပင်တွေ မရှိတော့ဘူး၊ ခေါင်းတုံးကြီးနဲ့”

ကြီးတော်ကြီးသည် ဘုရားဝတ်ပြုနေရာမှ ဗြန်းခနဲ ဦးချ၍ ‘အလိုတော် သီလရှင် ဝတ်သလား’ ဟု လန့်ဖျပ် အော်မေး၏။

“လုံချည်တွေ အကျီတွေ ဝတ်လို့။ သီလရှင်တော့ မဝတ်ရသေးဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ခေါင်းတုံးကြီးနဲ့”

“အမယ်လေး ဘယ်သူက မြှောက်ပေးကြပါလိမ့်။ သူ့ကို မိတဆိုး၊ ဖတဆိုးလေးမို့ အစစ အရာရာ အလိုလိုက် ဆင်ပြင်ထားတာ။ ကောင်းကြ သေးရဲ့လား။ မြင်ဝံ့ကြသေးရဲ့လား၊ ခေါင်းတုံးကြီးနဲ့ ကျုပ် မကြည့်ဝံ့ပါဘူး တော်”

ကြီးတော်ကြီးမှာ ကရုဏာဒေါသောနှင့် ပါးစပ်က ပြော၍ အားမရ သဖြင့် ခုန်ကာပေါက်ကာ တတွတ်တွတ် အော်ဟစ် မြည်တမ်းနေလေရာ ခုန်သံ ပေါက်သံတို့သည် ပျဉ်ထောင်ဇရပ်၌ တဒိန်းဒိန်း မြည်နေလေသည်။

ဆွမ်းခံချိန်ဖြစ်၍ ဇရပ်ရှေ့မှ ဆွမ်းခံရန် ကြွသွားတော်မူသော သံဃာ တော်များမှာ စိတ်မချမ်းသာတိုင်း အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ဆူပွက်နေသော ကြီးတော်၏ အသံကို ကြားကြရ၍ ‘သီလရှင်ဝတ်တာ လူသေတာ ကျနေတာ ပဲ’ ဟု အောက်မေ့ မှတ်ထင်တော်မူကြ၏။

ခင်မေတစ်ယောက် သီလရှင်ဝတ်မလို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းထဲမှ ဆံပင် တွေ ညှပ်ပြီး ခေါင်းရိတ်ထားတယ်ဆိုသော သတင်းမှာ ဇရပ်အဆောင်ဆောင် သို့ တစ်မုဟုတ်ချင်း ပျံ့နှံ့သွားလေ၏။

ခင်မေ နားစွင့်နေသော ခြေသံများသည် ကျောင်းအနီးသို့ ကပ်လာချေ ပြီ။ ခင်မေသည် မထားတတ်အောင် ဖြစ်နေလေသည်။ ခေါင်းက ခေါင်းတုံး နှင့် ကိုယ်က လူဝတ်ကြောင် အဝတ်ကြီးနှင့်။

ကျောင်းပေါ်သို့ ရှေ့ဆုံးက တက်ပြေးလာသော သီလရှင် မကုမ္မာရီ

ကို 'ဆရာလေး' ဟု ခင်မေက ဆီးခေါ်လိုက်သည်။

'ဟောဒီမှာ ဘုရား... ' ဟု နောက်က လာနေကြသော သီလရှင်တစ်စု ကို မကုမ္မာရီက ဝမ်းသာအားရ လှမ်းအော်ပြောလေသည်။ ခင်မေနားတွင် သီလရှင်တွေ ဝိုင်းအုံနေကြလေသည်။

“ကောင်းပါတယ်၊ ဝမ်းသာပါတယ်... သီလရှင်အဝတ်နဲ့ ပျော်ပျော် နေပေါ့...”

မိမိအား ဝိုင်းအုံ၍ တစ်ယောက်တစ်ခွန်း အားပေးပြောဆိုနေကြသော သီလရှင်တို့အား ရှက်ကိုးရှက်ကန်းနှင့် ဘာမှ ပြန်မပြောနိုင်ဘဲ ပြုံးနေလေ သည်။

ခေါင်းရိတ်ထားသည် ဆိုသော်လည်း ဆံပင်တွေ မပြောင်သေးဘဲ ကွက်တိကွက်ကျား ဖြစ်နေ၏။ အဝတ်ကလည်း မလဲရသေး။

“ဆရာလေးရယ်... အဝတ်တစ်စုံလောက် ကူညီပါ။ နောက် အစား ပြန်ကန်တော့ပါ့မယ်”

မကုမ္မာရီလည်း 'ရမယ်၊ ရမယ်' ဟု ပြောပြောဆိုဆို ကျောင်းပေါ်မှ ပြေးဆင်းသွားကာ သီလရှင်ဝတ်စုံကို သွားယူလာလေသည်။

“ရော၊ ဒီခါးဝတ်ကို အရင်လဲ”

ခင်မေသည် မကုမ္မာရီလက်မှ ခါးဝတ်ဆိုသည်ကို လှမ်း၍ ယူသည်။ 'ခါးဝတ်' ဆိုသည်မှာ အထက်ဆင်မရှိသော မြေနီဆိုးထားသည့် အရောင် ရင့်ရင့် ပိတ်ထဘီ ဖြစ်သည်။

ခင်မေသည် ခါးထဲက ထဘီနှင့် ခါးဝတ်ကို လဲလိုက်လေသည်။

အပေါ်အင်္ကျီချွတ်ပြီး 'ဟောဒီလက်ကျပ်နဲ့ လဲဝတ်'

အဝါမကျ အနီမကျ စပ်ခဲဆိုးထားသော ဘင်္ဂါလီလက်ကျပ်အင်္ကျီ ကို ခေါင်းလျှို၍ စွပ်ကာ ရှေ့က ပိတ်ကြမ်းသီးကလေးများကို စေ့တပ်လိုက် သည်။

မကုမ္မာရီလည်း ထပ်ကိုင်ထားသော အဝတ်ကို လက်တစ်ဖက်စီ ခွဲပြောင်း၍ ကိုင်လိုက်ကာ ဟောဒါက 'ကိုက်'၊ ဟောဒါက 'ကိုယ်ရုံ'၊ ဒါက 'ခေါင်းတင်' ဟု ပြရင်း ကိုက်ကို အရင်ကမ်းပေးလိုက်သည်။

ကိုက်၊ ကိုယ်ရုံတို့သည် စပ်ခဲဆိုး ဘင်္ဂါလီ လက်ကျပ်အင်္ကျီနှင့်

တစ်သွေး တစ်ရောင်တည်း ဖြစ်ကြသည်။ လက်ကျပ်အင်္ကျီပေါ်မှထပ်၍ လက်တစ်ဖက်လျှိုဝတ်ရသည့် 'ကိုက်' ကိုယ်ကိုလက်လျှို၍ စွပ်ချလိုက်လျှင် ကိုယ်လုံးနှင့်ကပ်နေလျက် ခြေသလုံး အလည်လောက်ရောက်အောင် ရှည်လေသည်။

ကိုယ်ကို စွပ်၍ချပြီးနောက် 'ကိုယ်ရုံ' အဝတ်ကို ဖြန့်လိုက်လေကာ တစ်စကို ဘယ်ဘက်ပခုံးပေါ်၌ ချ၍ တစ်စက ညာဘက်လက်အောက်က လျှိုပြီးလျှင် အစချင်းထပ်လျက် လက်ကန်တော့ထိုး လွှမ်းရုံလိုက်ရလေသည်။

ခင်မေသည် ကိုယ်ရုံကိုဝတ်ပြီးနောက် ခေါင်းတင်အဝတ်ကို ပိုက်ထားလျက် မိန်းမပီပီကလေး ဝါးကြမ်းပေါ်၌ ထိုင်၍နေသည်။

“သီလရှင်အဝတ်ကလေးနဲ့ ကြည့်ကောင်းလိုက်တာ၊ ခေါင်းပေါ်က ကွက်တိကွက်ကျားလည်း လုပ်ကြပါဦး”

အနားရှိ သီလရှင်တို့က ပြောမှပင် မကုမ္မာရီလည်း သူ့ခေါင်းရိတ် သင်တုန်းဓားကို ပြန်ယူကာ ခင်မေခေါင်းကို ရေဆွတ်လျက် ပြောင်ချောသွားအောင် ထိုင်ရိတ်ပေးလေသည်။

ကျောင်းပေါ်သို့ အလျှိုလျှို ရောက်လာကြသော သီလရှင်တွေမှာ ခင်မေ၏ အဖြစ်ကို ကြည့်ကာ ဝိုင်း၍ ပီတိဖြစ်နေကြသည်။

“ပျော်ပျော်သာနေ... ကြားလား။ ဘုရားသမီးတော် ဖြစ်သွားပြီ။ ဘာမှ ပူစရာ မရှိတော့ဘူး။ ဆရာတို့ ကြည့်၊ ဟိုက ဒီက လှူဒါန်းကြတာ၊ ဘာမှ မပူရဘူး။ စာသင် စာကျက် တရားအားထုတ်နေရတာ သိပ် ပျော်စရာ ကောင်းတာပဲ။ ကြီးတော်ကြီး စိတ်ဆိုးလည်း ခဏပေါ့။ စိတ်ပြေတော့ ထောက်ပံ့မှာပေါ့။ အားမငယ်ပါနဲ့၊ ဆရာတို့ ကျွေးထားမယ်”

ခင်မေသည် သဒ္ဓါဟုန်၊ ပီတိဟုန် ပြင်းပြစွာဖြင့် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ကာ နောင် ဝတ်ရေး စားရေးတွေကို တွေးဖို့နေနေသာသာ၊ ရှေ့လျှောက် ကိုယ့်စိတ်နှင့် ကိုယ့်ကိုယ်၊ တစ်ယောက်တည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် နေရတော့ မည်ဟု အားရနှစ်သိမ့် ကျေနပ်နေလေသည်။

ကြီးတော်ကြီးသည် ခင်မေအား စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် ထိုနေ့ပင် မဂ္ဂင်ချောင်မှ မန္တလေးသို့ ကူးသွားလေ၏။ လက်ဝတ်လက်စားများကို သိမ်းသွားကာ ငွေကြေး တစ်ပြားမှ မပေးဘဲ ထားခဲ့လေ၏။

ခင်မေသည် မဂ္ဂင်ချောင် ဆရာကြီး၏ ညွှန်ကြားချက်အရ သင်္ကန်း၊
ဖိနပ်စသော အလှူဝတ္ထုတို့ကို ငွေချေးဝယ်ကာ ဘုန်းကြီးထံ၌ ဘွဲ့တောင်း
သွားရလေ၏။

“နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ”

“ခင်မေလို့ ခေါ်ပါတယ် ဘုရား”

“တနင်္လာ သမီးလား”

“မှန်ပါ”

“ဒါဖြင့် ဒီကနေ့ကစပြီး ခင်မေ အမည်ပျောက်ပြီး ခေမာရီဟူသော
အမည်သို့ ရောက်စေ”

[၅]

ပုညရှင်တောင်ပေါ်မှ ကြည့်လိုက်လျှင် စစ်ကိုင်းတစ်တောင်ရိုးလုံးကို
မြင်ရပေသည်။

တောင်ပူစာတောင်ထွတ်တို့တွင် စေတီကြီးငယ် အဆူဆူ၊ ထုံးဖြူ
တဖွေးဖွေး၊ ဘယ်ကြည့်ကြည့် စေတီပုထိုး မလွတ်။

စေတီပုထိုး၊ တန်ဆောင်း၊ ပြာသာဒ်၊ ကျောင်းဇရပ်တို့ ပြတ်ခဲလျက်
နေသော စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကြီး။

ပုညရှင်တောင်ကမ်းပါး၌ တရုတ်စကားပင်ကြီးများသည် တစ်ပင်နှင့်
တစ်ပင် ယှက်လျက် အရွက်ဆို၍ မရှိ။ အပွင့်တွေ အပြည့်နှင့် တစ်ပြေးတည်း၊
တစ်သားတည်း ဖွေးဖွေးလှုပ်နေသော ပန်းကော်ဇောအခင်းကြီး ဖြစ်နေ၏။

တောင်ပေါ်၌ အလေ့ကျ ပေါက်နေသော တောပန်း၊ တောင်ပန်းတို့၏
ရနံ့ကား မွှေးကြိုင်သင်းပျံ့၍ မဆုံး။ မိကျောင်းပန်း၊ တောင်ဇလပ်၊ ဂေါ်သဇင်၊
ခေါင်လေး၊ တောစံပယ်၊ ခံပွင့်... ပန်းပေါင်းစုံ ကြိုင်သင်းနေ၏။

ခေမာရီသည် ပုညရှင်တောင်၏ သုံးထပ်ကန်တစ်ဖက် တောစပ်
ကလေးနားတွင် အပန်းဖြေ နားနေလေသည်။ တောင်ပေါ်သို့ အတူတက်လာ
သော အဖော် သီလရှင် မဝဏ္ဏမှာ တောစပ်ထဲတွင် ဟိုချုံ သည်ချုံဆွဲ၍
ပန်းများ ခူးဆွတ်နေလေသည်။

တောင်ပေါ်၊ တောင်အောက်၊ ချောက်၊ မြောင်၊ ကမ်းပါးတို့ကို ငေးမောလျက် ခေမာရီသည် တောတောင်ရေမြေတို့ သယံဇာတဖြစ်သော သဘာဝကို နှစ်သက်ခင်မင်လျက် ကြည်နူးနေလေသည်။

သီလရှင်ဖြစ်မှ လူတွေ သူတွေနှင့်လည်း မပေါင်းမရောရ။ လူသူနှင့် ကင်းဝေးနေရသော တစ်ယောက်တည်းဘဝကို နှစ်ခြိုက်ပျော်ပိုက်လေသည်။

သီလရှင်ဝတ်စ ကြီးတော်ကြီး စိတ်မပြေခင်က ချောင်ဆရာတော် ဒေါ်သီလစာရီက သူ့ဇရပ်တွင် ခေါ်ထားတာ ထောက်ပံ့ကျွေးမွေးထားလေသည်။ လေးငါးလရှိတော့မှပင် ကြီးတော်ကြီးလည်း စိတ်ပြေ၍ တတ်အားသရွေ့ အစိတ်နှစ်ဆယ် ထောက်ပံ့နေသည်။

ခေမာရီ သီလရှင် ဖြစ်ဖြစ်ချင်း ချောင်ဆရာက ဆရာပြေ၏ ဝတ်ရွတ်စဉ် စာအုပ်ကလေးကို ပေးအပ်ကာ မင်္ဂလာသုတ်ကို အရကျက်ခိုင်းသည်။

ပုညရှင်တောင်ပေါ်မှ အရုဏ်ဘက် တုံးခေါက်လျှင် အိပ်ရာထကာ ဘုရားကျောင်း တက်ရသည်။ ဘုရားကျောင်းမှ အပြန် နံနက်စာ ချက်ပြုတ်လေသည်။ သီလရှင်ဘဝ နံနက်တစ်ထပ်၊ ရသရွေ့နှင့် တင်းတိမ်ရ၏။ ချောင်ထဲမှူးသော သစ်ရွက်သစ်သီးဖြင့် တစ်မည်ကောင်းလောက်ပင် သက်သတ်လွတ် ချက်စားကြသည်။

ပဲကြီးဟင်းချို၊ နှမ်းဖတ်ချဉ်သုတ်၊ ပဲစင်းငုံ အရည်သောက်၊ ငရုတ်သီးကြော်၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် လက်သုပ်အမျိုးမျိုး ဖြစ်သည်။

နံနက်စာ စားပြီး၍ မွန်းလွဲလျှင် ခေမာရီလည်း တစ်နေ့လုံး စာအုပ်နှင့် မျက်နှာမကွာ အပ်ထားလေသည်။ ညနေ ဘုရားဝတ်တက်ပြီးသောအခါ၌ နေ့လယ်က ကျက်မှတ်ထားသောစာကို ဆရာအား အံ့ပြရလေသည်။

သီလရှင်ဝတ်၍ ဆယ့်ငါးရက်ခန့်ရှိလျှင် ပရိတ်ကြီး ဆယ့်တစ်သုတ်လုံး အလွတ်ရ၍ ဆရာက အံ့ဩရသည်။

“စာကျက်တဲ့အသံလည်း မကြားရ၊ စာအုပ်ကို ကြည့်ရုံ၊ ကြည့်တာနဲ့ သုတ်တွေကို အလွတ်ရသလား။ ဆရာတို့များ ငယ်ငယ်က တတွတ်တွတ် တစစာ အံ့ရတာ”

ပရိတ်ကြီးကုန်လျှင် ဆရာက သဒ္ဒါ အတက်ခိုင်းသည်။ သဒ္ဒါမတက်ခင် သုတ်စဉ်ကို အရင်သင်ပေးလေသည်။ သုတ်စဉ်မှာ

သန္နိ၊ နာမ်၊ ကာရက၊ သမာသ်၊ တဒ္ဒိတ်၊ အာချတ်၊ ကိတ်၊ ဥဏှာတ် ဟူ၍
ရှစ်ပိုင်း ရှိလေသည်။

သန္နိပိုင်းတွင် ပထမ၊ ဒုတိယ၊ ငါးပိုင်းအထိ ရှိလေသည်။ ပထမပိုင်း
ကို ရှေးဦးစွာ ကျက်မှတ်ရ၏။ လူကျောင်းတွင် သင်ပုန်းကြီးသင်စဉ်က
ကကြီး၊ ခခွေး စသင်သလို သဒ္ဒါသင်လျှင် သဒ္ဒါ၏ နိဒါန်းသုတ်စဉ်ကို
စသင်ရလေသည်။

ခေမာရီသည် နေ့ညမအား စာသင်ရင်း စာပေ ပရိယတ္တိသာလျှင်
အဖော်ဖြစ်ကာ နေပေသည်။

သုတ်စဉ်များ ရပြီးနောက် သဒ္ဒါကြီးတွင် ပါဠိကိုမြင်လျှင် သန္နိပုဒ်၊
နာမ်ပုဒ်၊ ကာရကပုဒ် စသည်ဖြင့် သိနိုင်၏။ ကတ္တားဟော၊ ကံဟော၊ ဝိဘက်
ပစ္စည်း၊ ဓာတ်အရကို သိနိုင်သည်။ သုတ်ဝုဒ္ဓိ၊ ဥဒါဟရဏ်၊ အနက်သမ္ပန်၊
တစ်သုတ်တယုဂ်၊ အာဂုံဆောင် ကျက်မှတ်ရလေသည်။

မြန်မာစာပေမှာ စာပေကျမ်းဂန်ဆိုတာ ကျမ်းစာတွေ မတတ်မသိခင်
စာပေဖြစ်တဲ့ သဒ္ဒါကြီးကို တတ်သိရတယ်။ သဒ္ဒါကြီးတတ်မှ စာတတ်
တယ်။ ပထမငယ် အောင်အောင် ကြိုးစားရမနေော်'ဟု ဆရာက ပြောထား
သည့်အတွက် စာမေးပွဲ ဖြေဆိုနိုင်ရန် စာနှင့်သာ အချိန်ကုန်နေရသည်။

တောပန်းတို့၏ ရနံ့မှာ သင်းပျံ့ပျံ့ ရှိလှသည်။ စိတ်ကြည်နူးလာ
အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသော ရနံ့။ ခေမာရီသည် တောနဲ့တောင်နဲ့ကို
ခံစား မေ့မောလျက်နေခိုက် ဆူညံဆူညံကြား၍ လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။

ဘုရားဖူးလာသူတို့အတွက် ဘယ်သူကများ လှူထားမှန်း မသိသော
ကျောက်ပျဉ် အကြီး အငယ်၊ သနပ်ခါးတုံး၊ အမွှေးတုံးအစုံ၊ ဇရပ်တိုင်များ
တွင် မှန်တွေ ချိတ်လျက်ရှိသော သုံးထပ်ကန် ဇရပ်ထဲတွင် မိန်းမကြီးငယ်
တစ်စု စားကြ သောက်ကြ သနပ်ခါးလူးကြနှင့် ဆူညံနေကြသည်။

မိန်းမငယ်ငယ်နှင့် မိန်းမကြီးကြီးနှစ်ယောက်ကို ကြည့်၍ စိတ်ထဲတွင်
သားအမိ တော်ကြည့်လိုက်ကာ ခေမာရီမှာ 'အမေ' ကို သွားတွေးကြည့်မိ
သည်။ အမေကို ဒီလောက်တွေးမရဘဲ အဖေကိုသာလျှင် အမှတ်ရလာတော့
သည်။

မွေးညီစွာ မှန်သထားသည့် မိန်းမရွယ်၏ အဆင်အပြင်၊ အဝတ်အစား

ကို ငေး၍ ကြည့်ရှုရင်း မျက်ရည်လည်လာလေသည်။

“အမေများ... အဖေများရှိရင်...”

ခေမာရီသည် တောစပ်မှ ထလိုက်ကာ မဝဏ္ဏကို ဟစ်ခေါ်လျက် တောင်ဖီလာချောင်သို့ ဆင်းသွားကြလေသည်။

တောင်ဖီလာချောင်မှ မှောင်မှပင် ဇရပ်သို့ ပြန်ရောက်ကြသည်။

ဘုရားကျောင်း၌ ကြေးစည်သံ တစီစီ တဝီဝီ မြည်၍နေသည်။

သီလရှင်များကား တစ်စုတစ်ရုံးကြီး ဘုရားကျောင်းသို့ ဝတ်ပြုရန် သွားကြလေသည်။ ကျောင်းထဲတွင် ငြိမ်သက်စွာ ဝင်ထိုင်ကြသော သီလရှင် များမှာ အပါးငါးဆယ်ခန့် ရှိ၏။

လူစုံသည်နှင့် ဘုရားစဝတ်ပြုကြသည်။

မဂ္ဂင်ချောင်တွင် အသံအကောင်းဆုံး ဒေါ်ဩဘာက ဘုရားကို ဦးချ လျက် ရှေးဦးစွာ သာသနာလျှောက်သည်။

“မဟာသမတ၊ ခတ္တိယဟု၊ ဂေါတမအလောင်း၊ မင်းကောင်း၊ မင်း မြတ်၊ လောကနတ်ကို...”

သာသနာလျှောက်သံမှာ အောင်မြင်ခန့်ညားကာ စည်၍ ချိုအေး သာယာသည်။

ဒေါ်ဩဘာပြီးလျှင် ခေမာရီက ဘုရားပင့်ရလေသည်။ ဘုရားပင့်ပြီးမှ သီလရှင်အားလုံး သံပြိုင် သီလခံကာ ပရိတ်ရွတ် မေတ္တာပို့ကြသည်။

မေတ္တာပို့ပြီး၍ မစန္ဒာက အမျှဝေသည့်အခါ ဝိုင်း၍ သာဓုခေါ်ကြ သော သီလရှင်အသံတို့မှာ ကျောင်းထဲတွင် ဟိန်းနေသည်။

အပြင်ဘက်တွင် လရောင်မရှိ။ မည်းပြာသော မိုးကောင်းကင်တွင် ကြယ်တို့သည် မှိတ်တုံ၊ ပွင့်တုံ မှုန်မှုန်ပင် တောက်လင်းနေသည်။ မြသိန်းတန်စေတီမှ ဆည်းလည်းသံမှာ လေထဲတွင် တတင်တင် မြည်နေပေ သည်။

ဘုရားကျောင်းမှ သီလရှင်တစ်စုသည် အမှောင်ထဲတွင် စမ်းလျှောက် ကာ ညဝါဆိုရန် ဇရပ်သို့ ကူးလာကြသည်။

ဇရပ်ထဲတွင် မီးမထွန်းသဖြင့် မှောင်နေသည်။ အမှောင်ထဲ၌ ဆရာထိုင် နေသော နေရာကို မှန်းဆ၍ ထိုင်နေကျ နေရာအတိုင်း ကိုယ်စီကိုယ်စီ

ဝင်ထိုင်ကြသည်။

“မာတရံ ပမုခံ ကတွာ၊ တဿ...”

ဆရာသည် မှောင်ထဲမှ စတိုင်ပေးလိုက်ရာ သီလရှင်တစ်ပါးက လိုက်၍ ဆိုလေသည်။ အခြား သီလရှင်များမှာ စိတ်နှင့် လိုက်၍မှတ်နေသည်။ တစ်ပိုဒ်စီ တစ်ပိုဒ်စီ နှုတ်တိုက် အလွတ်ချ၍ ရလောက်ပြီ ဆိုတော့မှ အားလုံး သံပြိုင်ဆိုကြသည်။

ခေမာရီမှာ နေ့ဝါတက်လိုက်၊ ညဝါဆိုလိုက်နှင့်ပင် ပထမငယ်အောင်ရန် ကြိုးစားနေရလေ၏။ ပထမငယ်အောင်ဖို့ရာကလည်း မလွယ်လှ။ သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ မာတိကာ၊ ဓာတုကထာ၊ ဇနကဇာတ် အဋ္ဌကထာ၊ သင်္ဂါလောဝါဒ သုတ်၊ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ စသည်တို့ တက်ဆိုပြီးမှသာ စာမေးပွဲ ဝင်နိုင်သည်။

အစိုးရ ပထမပြန်စာမေးပွဲ နီးကပ်နေ၍ စာပြန် စာအံရသည်မှာ လည်ချောင်းကို ပွတက်လာမတတ်ပင် ဖြစ်သည်။

ခေမာရီသည် အင်းဝကူးတို့နှင့် မန္တလေးသို့ စာမေးပွဲဖြေရန် လိုက်လာခဲ့သည်။ ကူးတို့ပေါ်တွင် သီလရှင်များ ပြည့်ကျပ်နေ၏။ စာမေးပွဲဖြေမည့်နေရာကား မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးအနီး ဆယ့်လေးခန်းမှန်စီတန်ဆောင်းကြီး၌ ဖြစ်သည်။

ခေမာရီတို့လည်း ဘုရားအနီး ပန်းခုံးတိုက်၌ တည်းခိုကြသည်။ စစ်ကိုင်းမှ ယူဆောင်လာသော သရဖီ၊ ဇွန်ပန်းများကို ပန်းထိုး၊ ပန်းစေတီပုံ သီကုံးကာ ဘုရားကြီးအား လှူဒါန်းရင်း စာမေးပွဲအောင်ရန် ဆုတောင်းရသည်။

စာမေးပွဲအောင်လျှင် ဆုလက်မှတ်နှင့် ငွေငါးဆယ်။

* * *

[၆]

ခေမာရီသည် ပဝါဖြူနှင့် ထုပ်ထားသော စာအိတ်ကို ခေါင်းတင်နှင့် ပတ်ပြီး ခေါင်းပေါ်၌ရွက်ကာ ဗောဓိချောင်ကုန်းပေါ်သို့ တနဲ့နဲ့ တက်သွားလေသည်။

မောလာကာ အသက်ရှူမဝသည်နှင့် ဆက်မသွားနိုင်တော့ပေ။
စိန်ပန်းပင်ကြီးအောက်၌ ဦးကြာဖူး ခုံဖိနပ်ကို ဖင်ခုထိုင်ကာ နားနေလေသည်။
မျက်စိရှေ့၌ သီလရှင်တွေ တစ်ပါးပြီး တစ်ပါး သွားနေကြသည်။ သီလရှင်
တွေ ဝင်သွားသော ခပ်လှမ်းလှမ်းက ဇရပ်ကို ငေးကြည့်နေလေ၏။

ဇရပ်အလယ်၌ စားပွဲကုလားထိုင်နှင့် ထိုင်နေသည့် သရိုင်းဆရာကြီး၊
စားပွဲခုံ၏ ရှေ့တူရှု လက်ဝဲဘက်၌ သီလရှင်များ ပြားပြားဝပ်ထိုင်ကာ စာ
လိုက်ကြသည်။ စားပွဲ၏ လက်ယာဘက် ပျဉ်ထောင်ကာထားသော အတွင်း
၌ တစ်ဖက်လှေကားမှ တက်၍ သံဃာတော်များက စာလိုက်ကြရလေ
သည်။

ခေမာရီသည် ပထမငယ်ကိုလည်း အောင်ပြီး၏။ ပထမလတ်ကို
လည်း အောင်ခဲ့၏။ ယခုအခါ အထက်တန်း ပထမကြီး စာမေးပွဲဖြေဆိုရန်
သရိုင်းဆရာကြီးထံတွင် စာလိုက်နေရလေသည်။

ခေမာရီ၏ နေရေးထိုင်ရေးကား ရှေးကအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ကြီး
တော်ကြီး တစ်လ နှစ်ဆယ် ထောက်ပံ့သမျှနှင့် ခြိုးခြိုးခြံခြံ စားဝတ်နေ
ထိုင်၏။ ရပ်ရွာသို့လည်း တစ်ခေါက်မှ မပြန်၊ ကြီးတော်ကြီးသာလျှင် ချောင်
သို့ တစ်နှစ်တစ်ခါလောက် လာတတ်လေသည်။

ချောင်၌ ပဲနှင့်၊ သစ်သီးသစ်ရွက်နှင့် ခါးဝတ်ပိတ်စုံ နှစ်စုံ၊ သုံးစုံ
လောက်ဖြင့် အသားကျနေလေပြီ။

စစ်ကိုင်းချောင်ထဲတွင် အောင်းနေသော ခေမာရီ၏ သက်တမ်းမှာ
အနှစ်နှစ်ဆယ် ရှိလာချေပြီ။ နှစ်ကြာသော သီလရှင်၏ အခြေအနေသည်
သီလရှင်ဖြစ်စေ ယခင် အချိုးအတိုင်းပင် ဘယ်လိုမှ ပြောင်းလဲသွားခြင်းမျိုး
မရှိ။

သို့သော်... ယခု ခေမာရီသည် သီလရှင်ကလေး ခေမာရီ မဟုတ်တော့
ပေ။ အခုမှ သိသာစွာပင် တစ်မျိုး ပြောင်းလဲလာလေသည်။

စကားပြောလျှင် မောလာသည်။ အမြဲတမ်းလည်း ရင်တုန်တတ်
သည်။

ချောင်ဆရာ ဒေါ်သီလစာရီ ကွယ်လွန်သွားမှ ဇရပ်တွင် စာချဆရာ
ဖြစ်နေသည်။ သီလရှင်ကလေးများကို သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ် စာချပေးနေသည့်

အခါ 'အသက်ရှူရ ကျပ်လိုက်တာ' ဟု နှုတ်က ပြောရင်း လေကို ၀၀ ပင့်
သွင်းပြီး ရှူထုတ်နေရသည်။

လေတက်လာ၍ အေ... အေဟု အသံထွက်လာလျှင် ဧရပ် ခုနစ်
ဆောင်၊ ရှစ်ဆောင်လောက်က ကြားနိုင်လောက်သည်။

အထူးသဖြင့် မျက်စိများလည်း သီဝေကာ မှန်လာလေပြီ။ သီလရှင်
ခေမာရီသည် ဝေဒနာရှင် ဒေါ်ခေမာရီအဖြစ် တစ်မျိုးပြောင်းလဲနေချေပြီ။

သစ်ပင်အောက်၌ ခေမာရီသည် တဒိတ်ဒိတ် ခုန်နေသော ရင်ကို
လက်နှင့်ဖိလျက် အမောသက်သာအောင် ငြိမ်ငြိမ်ကလေး နေရလေသည်။

“ပထမကြီးတော့ အောင်မှ ဖြစ်မယ်”

ခေမာရီသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားယူ၍ မတ်မတ်ရပ်လိုက်၏။
ကိုယ်ကို မတ်ရပ်လိုက်လျှင် ခြေထောက်အောက်က မြေကြီးမှာ ချာလပတ်
လည်သွားလေသည်။ ခေါင်းပေါ်က စာအုပ်ကလေးမှာ မြေပေါ်သို့ ဖုတ်ခနဲ
ကျသွားသည်။ ခေမာရီသည် ကပျာကယာ စိန်ပန်းပင်ကို လှမ်းမှီလိုက်ရလေ
သည်။

“အလို... မြတ်စွာဘုရား”

ခေမာရီသည် မူးနေပြီ။ မြေကြီးပေါ်သို့ အသာထိုင်ချလိုက်ကာ သစ်
ပင်လုံးကို မှီနေရသည်။ မျက်လုံးများ ပြာလျက် အားလုံးယိမ်းထိုးနေလေ
ရာ မျက်စိကို မှိတ်ထားရလေသည်။

မူးလွန်းလို့ ထင်ရဲ့၊ ချွေးစေးများ ပြန်လာလေသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး
ကား အေးစက်လာသည်။

“ဆရာလေး... ဆရာလေး”

ခေမာရီသည် မျက်စိမှေးဖွင့်လျက် မျက်မှောင်တွန့်ပြီး ကြည့်ရသည်။
ကြာကြာ ဖွင့်ဖို့ရန်ပင် မတတ်နိုင်တော့။

“ဆရာလေး မူးသလား။ ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ၊ တပည့်တော်ကို မှီ... မှီ
ထား”

လူချင်း ထိထား၍ နွေးသောအသိကိုသာ သိသည်။ ဘယ်သူဘယ်ဝါ
မှန်းပင် မသိ။

လူတစ်ကိုယ်လုံး အထက်သို့ မြောက်ပင့်တက်သွားပြီး အောက်သို့

အရှိန်နှင့် လိမ့်လျှောလာကာ မှောင်မှောင်ထဲ၌ ရပ်တည်ရာ မရနိုင်ဘဲ မောနေရှာသည်။

မောလွန်းသဖြင့် အင်အားကုန်ခန်းကာ မလှုပ်နိုင်၊ မရှားနိုင်။ သီလရှင်ကို မှီနေရသည်။

“ဆရာလေးကို တပည့်တော် လိုက်ရှာလိုက်တာ၊ တွေ့ပေလို့ပဲ။ ဘယ့်နှယ်နေသေးသလဲ”

ခေမာရီသည် အားယူ၍ မျက်လုံးဖွင့်ကာ သီလရှင်ကို ကြည့်လေသည်။

“နည်းနည်း သက်သာပါတယ်”

“ချောင်မှာ သံကြိုးတစ်စောင် ရောက်လာလို့ ဆရာဘုရားက လိုက်ရှာပေးစမ်း ဆိုတာနဲ့ တပည့်တော် လိုက်ရှာတာ”

ပြောပြောဆိုဆို သီလရှင်က ဆုပ်ထားသော စာအိတ်အဝါကလေးကို ထိုးပြ၍ ‘ဖောက်လိုက်ပါ’ ဟု သဲ့သဲ့သာ ပြောနိုင်ရှာ၏။

“အမေ သေပြီ”

ကြီးတော်ကြီး သေဆုံး၍ ရိုက်လိုက်သော သံကြိုးစာ ဖြစ်လေသည်။ စာရွက်ထဲရှိ အင်္ဂလိပ်စာနှစ်လုံးမှာ ဝါး၍ ဝါး၍ သွားလျက် မျက်လုံးများကို ပြန်မှိတ်ထားလိုက်သည်။

* * *

[၇]

မကေသီသည် အိတ်ထဲမှ ဆန်ကို လက်နှင့် ကော်လိုက်ကာ ‘တပည့်တော်တို့ ရွှေဘိုမှာတော့ ဒါ အကောင်းဆုံးပဲ ဘုရား၊ ရွှေဝါ တောင်ထိပ်ပန်း’ ဟု ပြောလိုက်သည်။

ခေမာရီမှာ မမြင်ဖူးသည့် ပစ္စည်းကို ငေးသလို ငေးငေးသာ ကြည့်နေသည်။

“ဒီအိတ်ကတော့ ပဲကြီးက နည်းနည်း၊ ကုလားပဲ၊ ပဲကျား။ ဒါတွေက အရပ်က လှူလိုက်တာ၊ တပည့်တော် အရိုးက ဆီ နှစ်ပိဿာ လှူလိုက်တယ်။ အမေကတော့ ငွေ ၃၀ ကျပ် ပေးလိုက်တယ်”

မကေသီသည် အရပ်ပြန်၍ စုဆောင်းရခဲ့သမျှ ပစ္စည်းများ အထုပ်ထဲမှ ဖြေပြကာ အားရပါးရ ပြောနေလေသည်။

ခေမာရီလည်း ငေးကြည့်နေရင်းမှ မျက်နှာကလေး ညှိုးနေရှာသည်။

ကြီးတော်ကြီး ဆုံးပြီးမှ မည်သူမျှလည်း ထောက်ပံ့မည့်သူ မရှိ။ ချို့ချို့ငဲ့ငဲ့ ရှိလှသည်။ အခြား သီလရှင်များကဲ့သို့ အလှူသွားခံရအောင် ပြန်စရာ အရပ်ရယ်၊ အိမ်ရယ်လည်း မရှိ။ ကိုယ့်အရပ် ကိုယ်ပြန်သွားကြသော သီလရှင်များမှာ ချောင်ပြန်လာလျှင် ဆန်၊ ဆီ၊ ပဲ။ အချို့က ကြက်သွန်၊ ငရုတ်သီး စသည်ဖြင့် စုဆောင်းလာခဲ့ကြသည်။

ခေမာရီမှာ စားဖို့ ဝတ်ဖို့ ပူလာရသည်။ ဝါတွင်းဝါပ စာချနေ၍ တပည့်များက ဟင်းတစ်ခွက်တော့ ကမ်းကြ၏။ အထောက်အပံ့မရှိမှန်း သိကြ၍ ပဲတစ်ပြည်၊ ဆန်တစ်စိတ်၊ ဆီ တစ်ပုလင်း သီလရှင်အချင်းချင်း စု၍ ပေးကြ ကမ်းကြသည်။

စားရေး ဝတ်ရေးအတွက် ခေါင်းတုံးပေါ် ထိပ်ကွက်ရသလိုပင် သူများ ပေးစာ ကမ်းစာကို မျိုမကျနိုင်။ ကြာတော့ ယူရမှာ အားနာလာသည်။ သီလရှင်များ အလှူခံရလာတိုင်း ပေးကြ၊ ကမ်းကြသမျှနှင့် နေရသည်မှာ လည်း မလုံလောက်၊ ပြတ်ပြတ်ငတ်ငတ် ရှိလှသည်။

ခေမာရီသည် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့်ပင် 'ချောင်' နှင့် ခွာလိုက်ရသည်။ ကိုယ့်အရပ် ကိုယ့်အိမ်ဆို၍ ချောင်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေခဲ့သည့် ချောင်နှင့် ခွဲခွာရသည့်အတွက် ရှိုက်ပြီး ငိုမိလေသည်။

“ရန်ကုန်မှာ အထောက်အပံ့မရှိဘဲ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အလှူခံပြီး နေနိုင်ကြတဲ့ သီလရှင်တွေ ပြည့်လို့ပါ။ လိုက်မှာသာ လိုက်ခဲ့ပါ”

ရန်ကုန်မှ ဘုရားဖူးလာသော မသုခက အပြောကောင်းလွန်း၍ ဖြစ်ချင်ရာ ဖြစ်တော့ဟု ပိုင်းဖြတ်ကာ သီလရှင် တပည့်များထံ၌ စရိတ်ငွေကလေး အလှူခံကာ တစ်ခါမျှ မရောက်ဖူးသော ရန်ကုန်သို့ လိုက်သွားလေသည်။

ဘောင်ဒရီလမ်းရှိ ဦးပြားတောရတွင် မသုခနေသော ဧရပ်၌ မသုခနှင့် အတူနေလေသည်။

ရန်ကုန်သို့ ရောက်ခဲ့ရာ နေမှု စားမှုအတွက် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဟု အတော်ပဲ စိတ်ရှုပ်သည်။ ပါလာသည့် ပိုက်ဆံမှာလည်း မကြာခင် ကုန်သွား

တော့သည်။

“မသုခ ဒီတစ်ခါ ဆန်ခံထွက်သွားရင် တပည့်တော်လည်း လိုက်မယ်။ ဆွမ်းဆန်ခံတဲ့ ဗန်း ငှားပေးပါ”

မသုခမှာ ခေမာရီအတွက် ဧရပ်တွေ ရှိရာသို့ သွားကာ ဗန်းလည်၍ ငှားပေးလေသည်။ ဦးပြားတောရ၌ နေထိုင်ကြသော သီလရှင်များမှာ အများအားဖြင့် မြို့ဖိတ်၊ တောဖိတ် ဆန်အလှူခံထွက်ကြသည်။ ဗန်းရှင်များအားလုံး ထွက်ကြမည်ဖြစ်၍ ဘယ်ကမှ မငှားနိုင်ပေ။

“ဆရာလေးရယ်၊ တောဖိတ်၊ မြို့ဖိတ် မလိုက်ပါနဲ့။ အများနဲ့ဆိုတော့ အများသွားသလို သွားရမှာ။ ဆရာလေးက မာတာ မဟုတ်တော့ သွားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ကြားဖိတ်ထွက်ပါ။ ကိုယ် နားချင်ရာနား၊ သွားချင်ရာ သွားရတယ် ဘုရား”

ဥပုသ်နေ့ လွန်မြောက်၍ ၁ ရက်နေ့တွင် နံနက်စောစောစီးစီး မသုခနှင့် ဆန်ခံထွက်ခဲ့ကြသည်။

ကျောက္ကာဗန်းကလေးထဲ၌ ဗန်းခုံးငယ်ငယ်ကလေး တစ်ခု၊ ဒန်ချိုင့်ပုကလေးတစ်လုံး၊ ပိတ်အိတ်ကလေးတစ်အိတ် ထည့်ကာ ဗန်းကိုယ်စီ ရွက်လျက် ထွက်ခဲ့ကြသည်။

“လာဘ်ဦး မပယ်ရဘူး၊ လာဘ်ဦးပယ်ရင် လာဘ်တိတ်တတ်တယ်။ အဲဒီတော့ သေချာတဲ့ငမိခံက စမှ ဖြစ်မယ်”

မသုခ၏ စကားများသည် ခေမာရီ၏ နားထဲတွင် ခါးသီး၍ သွားလေသည်။

မသုခသည် ဆောင်ဒရီ (ခမ္မစေတီ) လမ်းထဲရှိ နှစ်ထပ်အိမ် ဝင်းခြံထဲသို့ ရှေ့ကသွား၍ နောက်မှ ခပ်ဖြည်းဖြည်း လိုက်ဝင်ရသည်။ တိုက်ရှေ့တွင် ရပ်နေကြသည်။

သီလရှင်များကို မြင်၍ တိုက်ထဲမှ ကလေးမလေးတစ်ယောက်သည် လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်လုံးနှင့် ဆန်ထည့်ကာ ထွက်လာလေသည်။ သီလရှင်နှစ်ယောက်အား လက်ဖက်ရည် ပန်းကန်တစ်လုံးစာကို တစ်ဝက်စီ ခွဲလောင်းလိုက်ကာ ပြန်သွားလေ၏။

ဒေါ်သုခလည်း ဗန်းခုံးကလေးထဲမှ ဆန်ကို ခေါင်းပေါ်က ဗန်းရှိ

ဆန်အိတ်ထဲသို့ မှန်းလောင်းထည့်ရင်း ‘ကန်တော့ပါသေးရဲ့ ပြောလွတ်မလား လို့ ပူလိုက်ရတာ၊ လာဘ်ဦးကောင်းတယ် ဆရာလေး’ ဟု ခေမာရီ ကြား လောက်အောင် ဝမ်းသာအားရ တိုးတိုးပြောလိုက်သည်။

ခေမာရီမှာ ဗန်းခုံးကလေးထဲမှ ဆန်ကိုကြည့်ကာ စိတ်ပျက်မိသည်။

တော်တော်ဝေးဝေး လျှောက်မိလျှင် တိုက်တစ်တိုက်သို့ ဝင်ပြန်လေ သည်။ တိုက်ရှေ့၌ နှစ်ယောက်သား ရပ်နေကြသည်။ လူစ သူစ မမြင်။ တိုက်ကြီးမှာ တိတ်ဆိတ်နေလေသည်။

တိုက်ထဲမှ လူရိပ်လိုလို မြင်လိုက်လျှင် မသုခလည်း အသံကုန်ဟစ်၍ အော်လေသည်။

“ဒါနဆန်များ မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်ရှင်...”

အသံကျယ်လွန်း၍ ခေမာရီမှာ လန့်သွားသည်။ တိုက်ထဲမှ မိန်းမကြီး တစ်ယောက် ပေါ်လာကာ အိမ်ပေါက်ဝသို့ပင် ထွက်မလာဘဲ ‘မယ်သီလရှင် များကလည်း ဘာနေ့မို့လို့ ဆွမ်းခံနေတာလဲ။ ကန်တော့ပါသေးရဲ့တော်’ ဟု ပြန်အော်လိုက်ကာ ကွယ်ပျောက်၍ သွားလေသည်။

“မိန်းမကြီးက ဘယ်နေ့မှ လောင်းတာမဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုပဲ”

မသုခသည် နာကြည်းသွားသည့်အသံဖြင့် ပြောရင်း ခပ်ဆောင့်ဆောင့် ကလေး နင်းထွက်လာသည်။ အတော်သွားမိပြန်သောအခါ လမ်းကြမ်းတစ်ခု ထဲသို့ ချိုးဝင်ခဲ့ကြသည်။ လမ်းထဲတွင် သစ်ပင်များ ထူထပ်လျက် အိမ် တစ်အိမ်မှ မမြင်ရချေ။ သစ်ပင်အုပ်များကျော်၍ သွားမှပင် အိမ်ကလေး တစ်အိမ် တွေ့ရသည်။

ထိုအိမ်မှာ မသုခ၏ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာနှင့် တူလေသည်။ အိမ်ထဲ၌ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဝင်ထိုင်ကာ ရေအိုးစင်က ရေခပ်၍ ခေမာရီအား ကမ်းပေးလေသည်။ ထိုင်မိ၍ မကြာခင်ပင် ‘မစိန်ရေ’ ဟု ပါးစပ်ကခေါ်ရင်း အိမ်ထဲသို့ ဝင်သွားလေသည်။ ပန်းကန်ပြားနှစ်ချပ် ကိုင်လျက် အိမ်ထဲမှ ‘မစိန်’ နှင့် ထွက်လာကြသည်။

ထောင်ထားသည့် သင်ဖြူးကို ဆွဲချ၍ ခင်းသည်။ ဗန်းနှင့်ရွက်လာ သော ဒန်ချိုင့်ကလေးကိုဖွင့်ကာ ပန်းကန်ထဲသို့ ထမင်းယူထည့်လျက် ‘လာ ဆရာလေး၊ စားလိုက်တာ အေးတယ်’ ဟု ခေမာရီအား ထမင်းစားခေါ်နေ

သည်။ နံနက်စာကို ထိုအိမ်၌ပင် ဧရပ်က ချက်ယူလာကြသော ငါးပိချက်၊ ဆူးပုပ်ရွက် တို့စရာနှင့် စားလိုက်ကြရသည်။ ထိုအိမ်က အထွက် မစိန်က နို့ဆီဘူးနှင့် ဆန်အပြည့် တစ်ယောက် တစ်လုံးစီ လောင်းလိုက်လေသည်။

အိမ်နောက်ဖေးရှိ စံပယ်ပင်တွေ အခင်းလုပ် စိုက်ထားသော လမ်း မြှောင်အတိုင်း လျှောက်ခဲ့ကြသည်။ အခင်းစိုက်သော ခြံတွေကို တစ်ခြံပြီး တစ်ခြံ ကျော်ဖြတ်ကာ သွားနေကြသည်။ တစ်အိမ်နှင့် တစ်အိမ် အတော်ပင် လှမ်းလေသည်။

ထိုလမ်းမြှောင်မှ လွန်လျှင် လမ်းမသို့ ရောက်လာကြသည်။ လမ်းဆား ရှိ အိမ်များကို တစ်အိမ်မကျန် ဝင်ရပ်ကြသည်။ အိမ်စေ့ဆိုသလိုပင် မလွတ် တမ်း ထွက်လောင်းကြသည်။

ကြွေဇွန်းနှင့် တစ်ဇွန်းစီ။

မသုခသည် ရှေ့က ပျာပျာ ပျာပျာနှင့် ခပ်သွက်သွက်လှမ်းလျက် မြန်မြန်လျှောက် ဆရာလေး။ ရှေ့က အိမ်က ဘကြီးက သီတင်းတိုင်း တစ်ယောက် ငါးပြားလှူတယ်။ လာ... လာ မြန်မြန်လျှောက်

အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်သွားကြရာ ခွေးကြီးတစ်ကောင်က ဝုတ်... ဝုတ် ဟောင်လျက် ထွက်လာလေသည်။ ခေမာရီလည်း ကြောက်အား လန့်အား နှင့် ခြံပြင်ဘက်သို့ လှည့်ထွက်ပြေးလေသည်။ ခွေးမှာ ခေမာရီနောက်သို့ပင် လိုက်ဟောင်နေလေသည်။

ခေမာရီသည် ခြံအပြင် လမ်းမဘက်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ဒူးများ တဆတ်ဆတ် တုန်နေသဖြင့် ခေါင်းပေါ်က ဗန်းကို ချလျက် မသုခအား ထိုင်စောင့်နေရသည်။

မသုခ ပြန်ထွက်လာလျှင် 'မသုခ ပြန်ကြပါစို့' ဟု ဆီး၍ ပြောလိုက် သည်။

“အခုမှတော့ ဘုရား နောက်ဆုတ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ ရှေ့ဆက်သွားမှ ဖြစ်မယ်။ အသွားပူ၊ အပြန်ပူနဲ့ ညနေမှ အေးအေး ပြန်တာပေါ့။ မောရင် ဖြည်းဖြည်း နားလျှောက်ပါ”

ခေမာရီမှာ ဘယ်ရောက် ဘယ်ပေါက်နေမှန်း မသိ။ တစ်လမ်းကျော် တစ်လမ်းဖြတ် မသုခနောက် တကောက်ကောက် လိုက်နေရသည်။ တစ်အိမ်

ဝင် တစ်အိမ်ထွက်နှင့် သွားကြရင်း မောပန်းလာ၍ သစ်ပင်တစ်ပင်အောက် တွင် ဘယ်လောက် လျှောက်ရဦးမလဲဟု ခရီးကို မှန်းဆကာ အတော်ကြီး မောနေလေသည်။

‘ဟေး... အရာ၊ ကြာဝတ် ကြာဝတ်’ မသုခ ဘာပြောလိုက်ပါလိမ့် ဟု လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ မသုခက မေးထိုးပြသည်။

အင်္ကျီချွတ်နှင့် ကုလားကြီးတစ်ယောက် အိမ်ကလေးထဲမှ ပြေးထွက် လာပြီးလျှင် ဒိုတီထဲမှ လက်နှင့်နှိုက်၍ ဆန်တစ်ဆုပ်စီ ထည့်ပြီး ပြန်ဝင်သွား လေသည်။

ကုလားတဲ၊ ကုလားအိမ်များရှေ့တွင် ရပ်တိုင်းပင် မသုခသည် ‘အရာ... ကြာဝတ်၊ ကြာဝတ်’ ဟု ပါးစပ်က ခပ်ကျယ်ကျယ် အော်ပြော လေသည်။

ခေမာရီကား ခြေကို မသယ်ချင်အောင် ဖြစ်လာလေသည်။ ထိုင်နေ၍ လည်း မဖြစ်၊ ခြေထောက်များမှာ တရွတ်ဆွဲလျက် နေပြီ။ ချွေးဒီးဒီး ကျအောင် လျှောက်ခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံး ဈေးကြီးသို့ ရောက်သွားလေသည်။

“ဆရာလေး ဒီနားမှာ ထိုင်စောင့်နေ၊ အခုပဲ လာမယ်”

မသုခသည် သူ့ဗန်းထဲမှ ဆန်များကို ခေမာရီဗန်းထဲသို့ ပြန်လောင်း ထည့်ကာ ဗန်းအလွတ်ရွက်လျက် လူတွေကြားမှ ဈေးရုံထဲသို့ တိုးဝင်သွား လေသည်။

ခေမာရီသည် လှူသွားလမ်းဘေး သမံတလင်းပေါ်၌ ထိုင်ကာ ရှေ့မှ ဖြတ်လျက် တိုးခွေသွားကြသော လူတွေကို ကြည့်ရင်း မျက်စိနောက်လာ သည်။ အတန်ကြာမှ မသုခ ပြန်ထွက်လာသည်။

မသုခ ဗန်းထဲ၌ ကြက်သွန်နီဥ သုံးဥ၊ ငရုတ်သီး တစ်ဆုပ်လောက်၊ ဖယောင်းတိုင် အနီ အဝါ သုံးတိုင်၊ ကွမ်းသီးစိတ် သုံးလေးခြမ်း၊ ကွမ်းရွက် တစ်ထပ်၊ အာပဲငါးခြောက် သုံးလေးကောင်၊ ချဉ်ပေါင်ရွက်၊ ကန်စွန်းရွက် စုံစီနေအောင် နည်းနည်းစီ ပါလာလေသည်။

“မနည်းတိုးခွေပြီး အလှူခံရတာ ဘုရား”

ခေမာရီသည် ဗန်းထဲမှ ပစ္စည်းများကိုလည်း မကြည့်လို။ လူတွေကို လည်း မမြင်လို။ ဘယ်လိုဖြစ်နေမှန်းမသိ။ ငိုငိုလျက်သာ နေမိလေသည်။

“ကဲ... လာ ဆရာလေး၊ ဟိုနားက ငါးခြောက်ဆိုင်မှာ ဆန်သွားခြင် မယ်’ ဟု မသုခ ခေါ်၍ ထလိုက်သွားရသည်။

ငါးခြောက်ဆိုင်ရှင် အဒေါ်ကြီးသည် ခေမာရီတို့ ဗန်းထဲမှ ဆန်များ ကို ပြည်တောင်းနှင့် ခြင်တွယ်နေသည်။

သူ့ ပြည်တောင်းမှာ သီလရှင်များ ဆန်လာရောင်းလျှင် ဆန်ဆိုင်က ပြည်တောင်းထက် နို့ဆီဘူး တစ်ဝက် ပိုလုပ်ထားသော ပြည်တောင်းဖြစ် သည်။

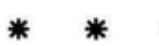
“သုံးပြည်နဲ့ လေးလုံးဆိုတော့”

အဒေါ်ကြီးသည် ဆက်၍ မပြောဘဲ စိတ်တွက် တွက်နေလေသည်။

“အဒေါ်ပြည်တောင်းက အသာကြီး လုပ်ထားတာ၊ နည်းနည်းပိုပေး ပါ အဒေါ်ရယ်’ ဟု မသုခ ပြောလိုက်ရာ ခေမာရီမှာ သည်တော့မှ ဆန် အရောင်းအဝယ် လုပ်နေမှန်းကို ရိပ်မိတော့သည်။

ခေမာရီသည် မျက်လုံးတွင် လည်လာသော မျက်ရည်စများကို ပါးပေါ်သို့ စီးမကျရန် မျက်နှာကို မလှုပ် မခါဘဲ စိတ်ကို တင်းထားရသည်။

မိမိ၏ ဘဝကား တစ်ကိုယ်ချင်း တစ်ကောင်ကြွက် အားကိုးရာမဲ့ အခြေပါတကား...။

[၇]

ဆွမ်းဆန်ခံ ပြန်ခဲ့သည့် နေ့ကပင် ဇရပ်တွင် ဗုန်းဗုန်းလဲလျက် လူမမာ ကြီး ဖြစ်နေခဲ့ရာ မင်းကတော်နှင့်သာ မတွေ့ခဲ့လျှင် ခေမာရီသည် လောကကို ရင်မဆိုင်ရဲသည့် အဖြစ်နှင့် တစ်လက်စတည်း ကိစ္စငြိမ်းသွားမည် ဖြစ်၏။

အိပ်ရာထဲတွင် ခေါင်းမထူနိုင်၍ ပက်လက်ကလေး နေခဲ့ရသည့် နေ့ ရက်များကြောင့် ခေမာရီမှာ သီလရှင်ရုပ်နှင့် မတူတော့ချေ။

မြေနီရောင် ခါးဝတ်ကို ဝတ်စားထားသော်လည်း လက်တစ်ဆစ်ခန့် ရှည်ထွက်နေသော ဆံပင်များသည် ဖန်ခေါင်းတုံးကို ဖုံး၍ ထားသည်။

တစ်နေ့သော်လည်း သက်သာနိုး၊ တစ်နေ့သော်လည်း ခေါင်းထူနိုင်နိုး နှင့် ဝေဒနာမှာ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ထွေသာလာသည်။ ယခုတော့ ထွေနေ

ရုံတင်မက သည်းတောင်လာသည်။ ဝေဒနာသာ အရေးကြီးသည်။ ဆံပင်ကို အရေးမကြီးနိုင်။

‘မသုခရယ်။ တပည့်တော်သေရင် ရေချိုးတဲ့အခါ ဆံပင်ပါ ရိတ်လိုက်ပါနော်’ ဟု မှာထားပြီးသား ဖြစ်သည်။

ဦးပြားတောရဇရပ်သို့ လင်နှင့် စိတ်ကောက်ကာ ဥပုသ်ရက်ရှည် လာစောင့်နေသော ဝန်ထောက်ကတော် ဒေါ်ခင်ခင်သည် ခေမာရီအဖြစ်ကို သနားမိသည်။ မသုခ ဆန်ခံသွားလျှင် ဇရပ်တွင် တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ရှာသော လူမမာကို မျက်စိအောက်တွင် မနေသာတိုင်း ဖေးမ ပြုစုပေးလေသည်။

မင်းကတော်မှာ ဇရပ်တွင် တစ်လ ကိုးသီတင်း စိတ်ကောက်နေပြီးနောက် ဝန်ထောက်မင်းက လိုက်ခေါ်၍ အိမ်ပြန်သွားသည့်တိုင် ကရုဏာမကင်းသော ခေမာရီထံသို့ မကြာခဏ လာ၍ ကြည့်ရှာသည်။

ဆေးဝါးတွင်မက ဓာတ်စာကလေးများ ဝယ်ခြမ်းလာသည်။ တစ်ခါ တလေလည်း ငွေစကလေးများ ပေးကမ်း လှူဒါန်းသွားသည်။

လေမလျှောက်၍ ခြေထောက်တစ်ဖက်မှာ ကောင်းကောင်းပင် မသန်တော့။ ခေမာရီသည် အိပ်ရာထဲတွင် မကြာခဏ ဆိုသလိုပင် ခြေထောက်ကို လှုပ်ရွေ့ကြည့်သည်။ ခြေထောက်ကို လှုပ်ကြည့်လျှင် မျက်ရည်များ လည်နေ၏။ ကြက်သီးများ ထလာ၏။

“လူ ကျန်းမာလို့ ဒီခြေထောက်တွေ မသန်ရင်တော့ ဆွမ်းဆန်ခံဖို့ အခက်ပဲ မင်းကတော်ရယ်”

ခေမာရီသည် စိတ်တွင်းက သူများမကြားအောင် သေလိုက်ပါတော့ဟု နေ့တိုင်း ဆုတောင်းနေလေသည်။

ခြောက်လလောက် ရှိလာလေ၏။

လူက ထူနိုင် ထနိုင်လာသော်လည်း ခြေထောက်ကို ကြာကြာ မထောက်နိုင်သေး။ အိပ်ရာမှ ထလျှောက်လျှင် မသုခ တွဲထူမှပင် လျှောက်နိုင်လေသည်။

မသုခသည် ဆွမ်းဆန်ခံ၍ ရသမျှကို ရောင်းကာ တတ်အားသရွေ့ ပြုစုရှာသည်။ မသုခ ပင်ပင်ပန်းပန်း ရှာဖွေပြုစု နေရတာကို မကြိုက်နိုင်ချေ။

သူများကို ဒုက္ခပေးနေသည့် ဘဝကို နေ့ရှိသရွေ့ စိတ်ပျက်လာသည်။

သည်ဘဝကို စိတ်ပျက်ရသည့်အထဲ ခေါင်းက ဆံပင်တွေကလည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ရှည်နေ၍ စိတ်ညစ်လာသဖြင့် မသူခကို ဓားနှင့် ကတ်ကြေး တောင်းရသည်။

“မာမှ တုံးလိုက်ပါ။ ကောင်းကောင်း မမာသေးဘဲ ဘယ်ရိတ်လို့ ဖြစ်မလဲ။ မမာတုန်း မရိတ်ကောင်းဘူး။”

ခေမာရီသည် မျက်မှောင်ကုတ်လျက် စိတ်အိုက်သွားလေသည်။ သို့သော် သက်ပြင်းချ၍ မျက်မှောင်ဖြေလိုက်ကာ ဆုပ်မိလုနီးနီး ရှိနေသော ဆံပင်ကို အသာသပ်ရင်း ဆံတိုနှင့် စိတ်တစ်မျိုးပင် ပေါက်လာသည်။

စိတ်တစ်မျိုး နောက်နေသော ခေမာရီကို အကင်းပါးသော မင်းကတော်က အကဲခတ်မိသည်။

“ခင်တို့က သနားလို့ ပြောတယ် မှတ်ပါ ဆရာလေး။ ကျွန်မအဖို့မှာ တစ်ယောက်အတွက် ဘာမှ ဝန်မလေးပါဘူး။ အဖော်တောင် ရပါသေး တယ်။ ဆုံးသာ ဆုံးဖြတ်ပါ။”

မင်းကတော်မှာ အဖော်လိုနေပေသည်။ အိမ်တွင် မိန်းမကြီးကြီး တစ်ယောက် ကိုယ့်ထဲက ရှာထားဖို့ လိုနေသည်။ ဝန်ထောက်မင်းမှာ မိမိ အပြင် “တိတ်တိတ်” ရှိသေး၍ ညအိပ်ညဉ့်နေ စကားပြောဖော် မိန်းမဖော် လည်း လိုချင်သည်။ အိမ်တွင် ခိုင်းစေထားသော ကလေးမကလေးများ ရှိ၍ အိမ်က လူအတွက် အလစ်မပေးရန် အိမ်ထဲ၌ မိန်းမကြီးကြီးအစောင့် တစ်ယောက် ရှိမှလည်း ဖြစ်မည်။ ဒီအပြင် ဖဲဝိုင်းတွင် လူမစုံ၍ တစ်အိမ် လိုလျှင် အိမ်ပြည့်အောင် တစ်အိမ်ဖြည့်မည့် အဖော်တောင် ဖြစ်နိုင်သေးသည်။

“စဉ်းစားမနေပါနဲ့တော့ ဆရာလေးရယ်၊ ဆရာလေးဘဝဟာ တစ်ယောက်တည်းရယ်။ ထောက်ပံ့မယ့် လူလည်း ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ ခြေထောက်က ကောင်းကောင်း မသန်တာကြီး ဆွမ်းဆန်ခံနိုင်ဦးမလား။ သီလရှင် အဝတ်ချွတ်လို့လည်း ငရဲမကြီးပါဘူး။ လူဝတ်နဲ့လည်း သီလရှိရင် ဖြစ်တာပါပဲ။ ကျွန်မအဖို့ ဘာမှ တာဝန်ကြီးတာ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ အေးအေးချမ်းချမ်း နေမှာပါ။ လူဝတ်လဲမယ် မဟုတ်လား... ဟင်”

မျက်လွှာကလေးများ စင်းစင်းကျနေသည့် မှေးနေသော ခေမာရီ၏ မျက်လုံးများသည် တစ်ဘဝသို့ လှမ်းမျှော်နေသည်။

အတန်ကြာတော့မှ ခေမာရီသည် မင်းကတော်အား ခေါင်းညိတ်ပြ လိုက်သည့်အခါ၌ အသက်ပါ ပါသွားသလို ငြိမ်ကျသွားလေသည်။

“ဆံစုနဲ့ စုစည်း ပေါင်းထုံးရင် ဆံပင်တိုတွေ ဝင်ပါတယ်”

မင်းကတော်သည် အလိုက်မသိ အားတက်သရော ရွန်းရွန်းဝေဝေ ပြောနေလေသည်။ ခေမာရီသည် အသေလို ငြိမ်နေရာမှ ရှက်လည်း ရှက်လှစွာ၊ ဝမ်းလည်း နည်းလှစွာဖြင့် ပြုံးလိုက်ရလေသည်။

[ဂန္ထဝင်ဂျာနယ်၊ မတ်၊ ၁၉၅၃]

မုဆိုးမ

[၁]

မဟာဆွေ ဆုံးပြီဟု ကြားကြားချင်း ကျွန်မလည်း မဟာဆွေ အိမ်သို့ ထွက်လာခဲ့လေသည်။ ကျွန်မသည် ကျွန်မကဲ့သို့သော “မုဆိုးမ” တစ်ယောက် နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရဦးပေတော့မည်။

“မုဆိုးမဘဝကို မုဆိုးမများသာလျှင် အကြောင်းသိကြသည်”

မုဆိုးမလောကကြီး၏ မျက်မှောက် တွေ့ကြုံခံစားကြရမည့် အဖြစ်မျိုး စုံကို ကိုယ်တွေ့ မကြုံသူများအဖို့ ပြည့်စုံအောင် သိချင်မှ သိပေမည်။

မုဆိုးမဘဝ အားကိုးရာမဲ့ ဒုက္ခပဲဟု သည်မျှသာ သိမြင်ပြောဆိုကြ သည်။

ကျွန်မ၏ မုဆိုးမဘဝ အစဦး၌ ကြားဖူးနားဝရှိသော ‘ဒုက္ခ’ ဆိုမှန်း သိရုံသာ သိခဲ့သည်။ ဘယ်လို ဒုက္ခမျိုးမှန်း ကြိုတင်၍ တပ်အပ်သေချာသိပုံ သိနည်းမျိုး မဟုတ်သေးပေ။

စာရေးဆရာကြီး မဟာဆွေ၏ ဇနီးသည် ယနေ့ မုဆိုးမ ဖြစ်ရချေပြီ။ သူမသည် မုဆိုးမဘဝ အားကိုးရာမဲ့ ဒုက္ခဟူ၍ အကြားအမြင် သိသာ

သိပေလိမ့်ဦးမည်။ အတွေ့အကြုံ အသိမျိုးကိုကား ရှေ့လျှောက်၍မှ သိရပေ
တော့အံ့။

ကျွန်မသည် ရင်ထဲ၌ လေးလံလျက် 'မဟာဆွေ' ဟု ဆိုင်းဘုတ်ချိတ်
ထားသော အိမ်ပေါ်သို့ မော့၍ ကြည့်လိုက်သည်။

မဟာဆွေ၏ သမီးအငယ်မှာ ပြတင်း၌ ရပ်ငုံ့ကြည့်နေကာ ကျွန်မကို
အပေါ်တက်ခဲ့ရန် ခေါင်းကလေး ညွတ်ညိတ်၍ ဖိတ်ခေါ်သမှု ပြုနေသည်။

မဟာဆွေ၏ အိမ်သို့ ယနေ့မှ ရောက်ဖူးသော အသိနှင့် လှေကားထစ်
ကို လှမ်းတက်လိုက်သည်။ အိမ်နီးနားချင်း ထင်ရသော သတင်းမေးလာကြ
သည့် မိန်းမနှစ်ဦးမှာ ကျွန်မ ရှေ့က တက်သွားကြသည်။

လှေကားထစ်သို့ မရောက်မီ တဟူးဟူး တိုက်ခတ်နေသော လေပြင်း
နှင့် အရင် တွေ့ရလေသည်။

မျက်နှာကို ဆီးဟပ်လိုက်၍ သိမ့်ခနဲ နောက်သို့ တွန့်သွားရင်း 'တယ်
လေတိုက်တဲ့ အိမ်ပါလား' ဟု မဟာဆွေ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးနှင့် ဝေဒနာရုပ်ကို
ဖျတ်ခနဲ ဆင်ခြင်မိသည်။

တိုက်အိမ်ကြီး၏ အိုခြင်း၊ ဟောင်းခြင်း၊ ကာလကြာမြင့်ခြင်း၊ အဆင်း
သဏ္ဍာန်သည် အိမ်ရှင်မဲ့၍ ခြောက်သွေ့ ဆိတ်သုဉ်းသွားသော လတ်တလော
သဘောကို ဖော်ပြနေပေသည်။

အိမ်ရှေ့ ဝရန်တာ တံခါးပေါက်ကြီးများမှ အိမ်ထဲသို့ ဝင်နေသော
အလင်းရောင်သည် တစ်စက်မှ တောက်ပခြင်းမရှိ။ ဖြူရုံပင် ဖြူလင်းနေလေ
သည်။

ပြောင်နေအောင် လှည်းကျင်းထား၍ ရှင်းလင်းစွာရှိသော လျှာထိုး
ကြမ်းပြင်တွင် တောက်ပသော နေရောင်မရ၍ တစ်ပြေးတည်း မှိုင်းမှိုန်နေ
သည်။

တိုက်မိုးနှင့် နံရံတွင် အချို့နေရာများ၌ မူလအရောင်ပင် မပေါ်ဘဲ
အကွက်လိုက် အကွက်လိုက် ထနေသော အကွက်ကြီးများမှာ ထင်းထင်းကြီး
မည်းနေကြ၏။

အိမ်သည် ကျယ်ဝန်းပြီး လူနည်းနေသလိုပင်၊ အိမ်ခန်းထဲ၌ အိမ်
ထောင်ပစ္စည်းဆို၍ လှေကားနားတွင် စာရေးစားပွဲခုံနှင့် ကုလားထိုင် သုံးလေး